

STRATÉGIA

- Január 22-én, a Magyar Kultúra Napján, Himnusz szavaló verseny
- Március 15-én, a Nemzeti ünnep időszakában: Erdős-Tarcsai Fejér Sándor 48-as honvédhadnagy sírjánál a r. kat. temetőben a helyi általános iskola diákjaival helyezik el az emlékezés virágait; városi ünnepség a 48-as Centenáriumi Emlékműnél
- Október 23-án, Laurinyecz András 56-os mártír emléktáblájánál, a r. kat. templomkertben kegyelettel, ünnepi megemlékezés a templomban
- Adventi gyertyagyújtás a város központjában.

2.7.1.5 Sport

A sportról szóló 2004. évi I. törvény alapján az önkormányzat kötelező feladatai közé tartozik a sport tevékenység támogatása, testnevelési és sportintézmények fenntartása. A város üzemeltetésében van a Kondorosi Sporttelep, valamint támogatta a lovaspálya épülését is.

A település sportéletében három klub, a Kondorosi Testedző Egyesület (KOTE), a Kondorosi Kézilabda Klub és a Kondorosi Kick-box Egyesület játszik kiemelt szerepet.

A Kondorosi Testedző Egyesület a város legnagyobb bázissal rendelkező sportklubja, mely 95 éves múltra tekint vissza. Az egyesület jelenleg labdarúgó szakosztályt működtet, felnőtt és utánpótlás csapatokkal. Jelenleg összesen 90 játékgedéllyel rendelkező labdarúgója van a szakosztálynak, ebből mintegy 70 utánpótlás korú.

A Kondorosi Kézilabda Klub 35 fős férfi csapata hol az NB II-ben, hol a megyei I. osztályban szerepel. A 35 fős játékkománnyú női csapat a megyei I. osztályban képviselteti magát. A tréningeket, felkészítést a sportcsarnokban, illetve a sportpályán tartják.

Kondorosi Kick-box Egyesület elsősorban a kondorosi és a környékbeli fiatalok körében népszerű. A klub a megye második olyan kick-box szerveződése, ahol három mesterfokozatú sportoló edz.

Mellettük említésre méltó a Pénteki Amatőr Kosárlabda Klub, a Kondorosi Atléták Sportegyesülete, és a Mini Tini Aerobik Csoport is.

A kondorosi Legendák Földje Alapítvány sikeres uniós pályázatának köszönhetően, valamint Kondoros Város Önkormányzatának támogatásával Kondoroson lovas pálya épült. Az infrastrukturális beruházást és a hozzá kapcsolódó lovaglást népszerűsítő programokat – lovastáborok, lovas napok gyermekeknek, fogathajtási elméleti és gyakorlati ismeretek – az Európai Unió és a Magyar Kormány támogatta.

24. táblázat: Kondoroson megvalósult sportfejlesztések 2007-2016 között

Év	Beruházás tevékenységei, műszaki tartalma	Értéke (mFt)	Forrása
2016-2017	Sportcsarnok rekonstrukció Kondoroson	15 000 000 Ft + 3 500 000 Ft	2015. évi C. törvény 3. melléklet II.3. pont b) pont
2013-2014	Az infrastrukturális beruházást és a hozzá kapcsolódó lovaglást népszerűsítő programokat az Európai Unió és a Magyar Kormány.	19 990 458 Ft	DAOP-5.1.3-11-2011-0038:

Forrás: Kondoros Önkormányzat

25. táblázat: A város közművelődési és sport infrastruktúrájának jellemzői

Intézmény neve	Kihasználtság/ látogatottság	Az intézmény jellemzői, beavatkozási szükségletek
Lovaspálya	300 fő	A pálya eszközeinek folyamatos pótlása, a használatból eredő beruházási szükségletek
Kondorosi Többsincs Óvoda tornaszobája, Csabai u. 25.	teljes	A tornaszobához tartozó vizesblokk teljes felújításra szorul és fűtőkorszerűsítés megvalósítása is szükséges.
Sasváriné Paulik Ilona Sportcsarnok, Iskola u. 2/6.	teljes	A Sportcsarnok tetőszerkezetének felújítása a jövőben fontos feladat, hiszen az esőzések és havazás alkalmával a beázások továbbra is gondot okoznak.
Grundfoci pálya, Iskola u. 2/6.	teljes	A futballpályán szükségessé vált a gyepratelepítése, amelyhez nélkülözhetetlen a folyamatos öntözés. Ehhez az önkormányzat búvárszivattyút vásárolt és a jelenlegi öntözési rendszert kismértékben felújította.
Sporttelep, Szabadság u. 2.	teljes	A Sporttelep épületének tisztasági festése szükséges. A padok állapotának folyamatos ellenőrzése ajánlott. A nyári időszakban a füves részek öntözését célszerű lenne fűt kút telepítésével megoldani. A 3. sz. futballpálya és az aszfalt borítású kézilabda pálya világítástechnikai korszerűsítése is javasolt. A kézilabda pályán szükséges lenne a felső kopóréteg felújítása. A játszótéren a kültéri játszótéri elemek felújítása és új játékok vásárlása javasolt.

Forrás: Kondoros Önkormányzat

2.7.2 Esélyegyenlőség biztosítása

Kondoroson 2011-ben 49 veszélyeztetett korú kisgyermek élt. Számuk és arányuk azóta enyhén, he folyamatosan csökken.

2011-ben a 640 14 évnél fiatalabb gyermekből 375 részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Tehát a 14 éven aluli fiatalok több, mint a fele esett bele a fenti kategóriába. A település önkormányzata 2016-ban a településen 43 hátrányos helyzetű és 4 halmozottan hátrányos helyzetű gyereket tartott nyilván.

Kondoros Város Önkormányzata részére 2013 nyarán készült Helyi Esélyegyenlőségi Program során felmérésre került, hogy a városban élő hátrányos helyzetű csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi mutatókkal rendelkeznek és ezek alapján milyen esélyegyenlőségi kihívásokkal küzdenek.

A program elfogadásával az önkormányzat az alábbi célokat kívánja érvényesíteni:

- egyenlő bánásmód biztosítása
- esélyegyenlőség biztosítása
- közszolgáltatásokhoz való arányos hozzáférés
- diszkriminációmentesség
- szegregációmentesség

Az önkormányzat 2013-ban fogadta el Helyi Esélyegyenlőségi Programját (HEP). Ennek **célcsoportjai**:

2.7.2.1 Mélyszegénységben élők és a romák

A KSH 2011-es népszámlálási adatai alapján Kondoroson 6 fő vallotta magát romának. -A munkaképes korú lakosság 7-8%-a munkanélküli, sajnos ezen emberek egy része a mélyszegénységben élők körébe sorolható. Egyre nagyobb létszámot jelent, de egyelőre nem mért nagyságrendű a dolgozó szegények köre. A jövedelemből élő családok nagy része éppen, hogy csak fenn tudja tartani magát, a mindennapi megélhetését megoldja, de már nem tud nyaralásra, új eszközökre, gépjárműre és egyéb dolgokra költeni. Ezen rétegnek megtakarításai nincsenek, nagy mértékben függenek a munkáltatóktól és a munkaerőpiaci lehetőségektől. A településen nincsen nagy lehetőség munkavállalásra, az munkavállaló korú és magasabb végzettségű személyek a megyei városban, vagy a járás más, nagyobb településein dolgoznak. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezőknek számos lehetőséget kínál a mezőgazdasági idénymunka, ezért kisebb a 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők száma, mint a 8 általánossal rendelkezőké. A településen a 2011-es KSH adatok alapján nincsen szegregátum, három kisebb (75 fő lakosságszám alatti) szegregációval veszélyeztetett, utcák által jól lehatárolható terület található.

2.7.2.2 Gyermek

A városban a védelembe vett 18. év alatti gyerekek száma kiemelkedően magas, 29 fő volt. A veszélyeztetett gyermekek száma ebben az évben 42 2011-ben ez az érték tovább emelkedett, 49 gyermek számított veszélyeztetettnek. A 2011-es népszámlálási adatok alapján 469 gyermek (0-19-éves kor) élt a településen, a 49 fő ennek több, mint 10 %-a. 2011-ben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma meghaladta

a gyermekek számának 50%-át. Az adat a HEP alapján nem teljes, sokan azért nem szerepelnek a kedvezményezettek körében, mert papírjaik elvesztek, hiányosak, így nem juthatnak hozzá a támogatáshoz.

2.7.2.3 Idősek

A településen élő idősek aránya a település összlakosságához képest magas, folyamatosan növekszik. Hiányos az aktív időskort segítő szolgáltatások működtetése, valamint bővítésre szorul az időseket ellátó intézmények száma. Az idősek ellátása esetén nagyobb szerepet vállal a civil szektor, valamint egyházi és vállalkozói szolgáltatók is. Az idősek számára számos, a szabadidő minőségi eltöltésére alkalmas helyszín és szolgáltatás áll rendelkezésre. Ezek közül kiemelt szerepet lát el a városban működő Integrált Közösségi és Szolgáltató Teret működtető alapítvány. Hasonlóan kiemelkedő szereppel bír a Körös-szögi Kistérség Szociális és Gyermekjóléti Intézménye Idősek Klubja, mely a településen a nappali ellátást, étkeztetést, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgálatot, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is végzi. Idősek számára nyújt szolgáltatást az Evangélikus Egyház által működtetett Kondorosi Nyugdíjsház, a Rózsakert-Gondoskodás az Egészséges Életmódot Alapítvány Idősek Otthona, a Közösségi Misszió szervezésében működő Humán Szolgáltató Központ.

2.7.2.4 Nők

A nők munkaerőpiaci helyzete a városban megfelelőnek mondható. A munkanélküliek száma a munkavállalási korúak körében egyenletesen oszlik meg férfiak és nők között. Érdemi különbség nincs a nemek viszonyításában. A gyermekeket vállaló nők nagy része nem jelenik meg az adatsorokban, mert a gyermekvállalást követően nem jelennek meg a munkaerőpiacon, több gyermekkel a különböző ellátási formákban maradnak. Leghamarabb 8 év után jelennek meg a munkaerőpiacon, álláskeresőként. A magasabb iskolai végzettséggel rendelkező nők gyermekvállalás után nem sokkal nagyobb eséllyel jutnak vissza a munkaerőpiacra, mint alacsony iskolai végzettséggel rendelkező társaik.

A munkaerőpiaci lehetőségeket és családi feladatok ellátását segítő intézményrendszer rendelkezésre áll Kondoroson és Békéscsabán is. Kondoroson bölcsőde működik. A településen 3 védőnő segíti a gyermekek ellátását.

2.7.2.5 Fogytékkal élők

Kondoros városban megváltozott munkaképességű személyek száma 2011-ben 231 fő volt, 2 fő részesült egészségkárosodott személyek ellátásában. Nappali ellátásban részülő fogyatékos személyek száma 2011-ben 27 fő volt önkormányzati intézményben, 10 fő civil fenntartású intézményben. A fogyatékkal élőket a Békés megyei Mozgáskorlátozottak Egyesületének helyi szervezete segíti.

A településen a közszolgáltatásokat végző intézmények épületei nagy részben akadálymentesítettek (IKSZT, önkormányzati hivatal, művelődési ház és konferencia központ, orvosi rendelő). A könyvtár akadálymentesítése, vagy áthelyezése az önkormányzat tervei között szerepel.

A városi HEP-ban az alábbi **intézkedési területek** fogalmazódtak meg:

- munkaerőpiaci programok nők, hátrányos helyzetűek számára

- érdekérvényesítést segítő, fejlesztő programok
- aktív, tevékeny idősor segítése a településen
- informatikai tudás fejlesztése időskorban
- fogyatékkal élők esetében a foglalkoztatásban való megkülönböztetés csökkentése, szemléletformálás
- fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés a könyvtárban
- képzések és munkahelyteremtési lehetőségek vizsgálata, megvalósítása

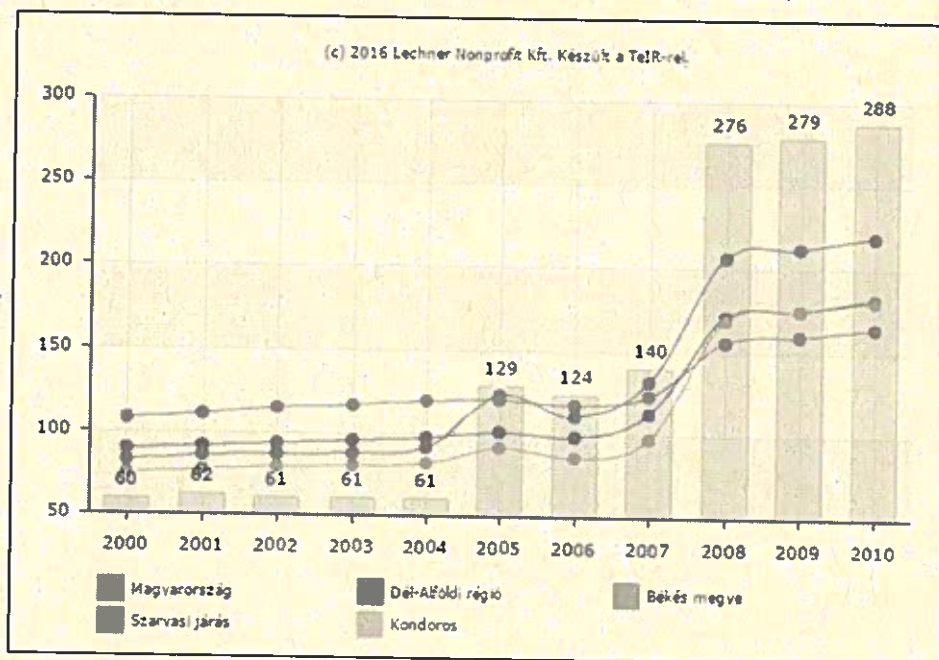
2.8 A település gazdasága

A település, mint nagyközség az 1990-es rendszerváltás után döntő változásokon ment át a gazdasági élet mindhárom szektorát illetően. Alapvetően azonban gazdasági és munkaerő piaci helyzetét a környező nagyobb városok gazdasági vonzása, a helyi vállalkozások és cégek tevékenysége, illetve a több évszázados múltra visszatekintő és kiváló adottságokkal rendelkező mezőgazdasági kultúra határozza meg.

A 2008-tól elmélyülő gazdasági válság Kondoroson is megjelent a statisztikákban. A település költségvetési beszámolója alapján az iparüzési adó bevételek 2013-ban 107 millió forintot, 2014-ben 102 000 forintot és 2015-ben 109 000 forintot tettek ki. Mindazonáltal megállapítható, hogy az iparüzési adóbevételek a település jelentőségéhez mérten meghatározó 5%-os bevételt biztosítottak az önkormányzatnak, illetve megfigyelhető az iparüzési adóbevételek stagnálása és enyhe növekedése is.

Működő vállalkozások tekintetében a 2000-es évek elejéig Kondoros elmaradt a megyei átlagtól és 60 körüli regisztrált vállalkozás működött a településen. Ám 2005-ben ez a szám megduplázódott, majd 2008-ban újabb közel 200%-os növekedés volt megfigyelhető, amely már bőven meghaladta a Békés megyei ezer lakosra jutó átlagot.

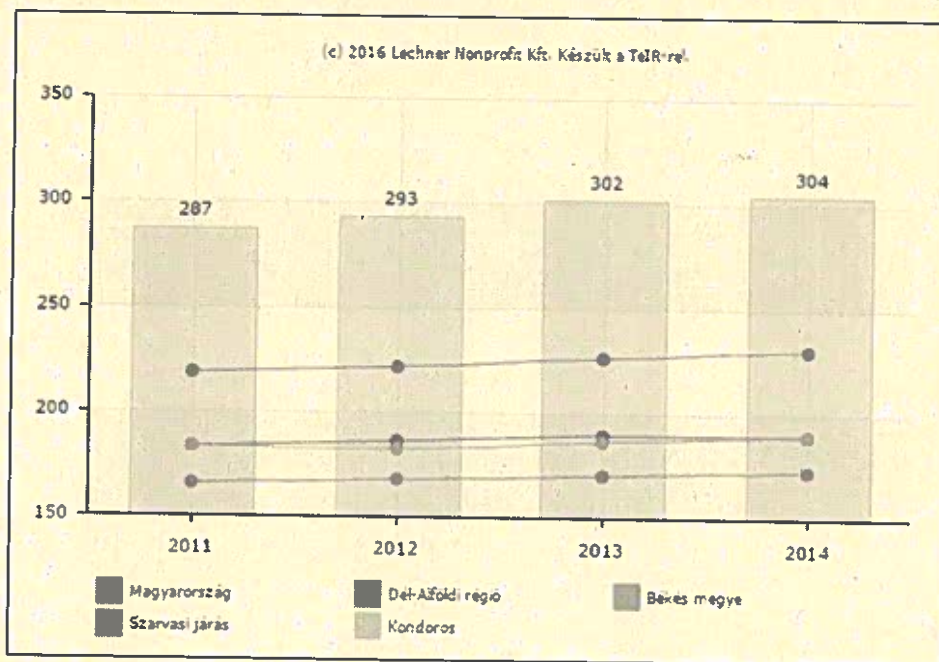
17. ábra: Regisztrált gazdasági vállalkozások száma ezer lakosra, 2010-ig (db)

Forrás: TeIR

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
STRATÉGIA

18. ábra: Működő vállalkozások száma (2010-2014)

Forrás: TeIR

Látható, hogy bár nagy mértékű növekedés a közelmúltban nem történt, viszont a meglévő vállalkozások helyzete stabilnak mondható.

26. táblázat: A működő vállalkozások száma Kondoroson (2012)

Területi egység	Működő vállalkozások száma – alkalmazotti létszám alapján			
	1-9 fő	10-49 fő	50-249 fő	250-X fő
	mikro	kis	közép	nagy
Kondoros	197	15	2	0
Békés megye	16 139	747	110	15
Kondoros aránya a megyei összes létszámhoz képest	1,2%	2,0%	1,8%	0%

Forrás: KSH

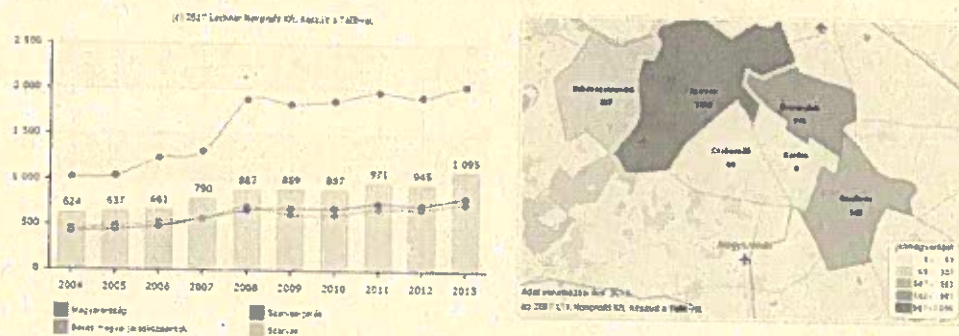
A 210/2009 (IX. 29.) Korm. rendelet alapján a kereskedelmi tevékenységek végzéséről vezetett nyilvántartás szerint 85 vállalkozás végez kereskedelmi tevékenységet a településen, ami egy igen magas arányú, 27%-os arány a település méretét figyelembe véve.

2.8.1 A település gazdasági súlya, szerepköre

A helyi termékek iránt növekvő keresletet kihasználva Kondoros nem csupán a szántóföldi növénykultúrákban, hanem a kisbirtokokon is működő, egészséges helyi termékeket előállító kisgazdaságok tekintetében is komoly potenciállal bír. Összességében elmondható, hogy húzóágazatként egyértelműen a mezőgazdaságot kell megjelölnünk. A település látnivalói, megjelenése, hagyományai és mára már országosan ismert rendezvényei alkalmassá teszik az idegenforgalmi lehetőségek jobb kihasználására is, amely kiegészítő jelleggel a település egyik sikeres ágazatává vált.

Az alábbi ábrák a városban, az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték változásait mutatják idősorosan és területi eloszlásban. Kondoros gazdasági súlyát és szerepkörét érintően (a bruttó hozzáadott érték települési szintű megoszlása alapján) a Szarvasi Járásban Kardost, Csabacsüdöt és Békésszentandrászt megelőzve, Szarvas és Örménykút mögött a harmadik helyen áll. 2013-as 562 000 forintos egy főre számított bruttó hozzáadott értékével azonban érdemben alatta marad az országos és a járási átlagnak is.

19. ábra: Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték idősoros értékei (eFt)

Forrás: TeIR

2.8.2 A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

A rendszerváltás előtt zömében mezőgazdaságból élő helyiek, a TSZ megszűnésével komoly kihívás elé kerültek, hiszen a nehéz gazdasági viszonyok között megalakuló és működő piaci alapon szervezett mezőgazdasági cégek már nem tudtak ennyi munkavállalót felszívni. A mindhárom szektorban megalakuló kisvállalkozások, családi vállalkozások szintén nem voltak képesek valamennyi munkahelyét elvesztő személy alkalmazására. A munkanélküliség elkerülése érdekében vagy a közeli nagyvárosokba történő ingázás, vagy a fiatalabb generációkat vizsgálva az elvándorlás, - esetenként nem csupán a kistérségből, megyéből, hanem a régióból is - volt a természetes válasz.

A munkanélküliségi adatok vizsgálatából kiderül, hogy a 90-es évek közepén érte el a mélypontot Kondoros munkanélküliségi mutatója, ekkor több mint 450 regisztrált munkanélküivel számoltak.

27. táblázat: Kondoros munkanélküliségi adatai

	Nyilvántart. álláskeresők összesen (fő)	Nyilvántart. álláskeresők, férfiak (fő)	Nyilvántart. álláskeresők, nők (fő)
2011	276	139	137
2012	238	104	134
2013	188	96	92
2014	151	85	66
2015	108	61	47

Forrás: KSH

28. táblázat: Munkanélküliek számának alakulása Kondoroson

Forrás: TelR

A 2006 után bekövetkező visszaesés egyből éreztette hatását, 2010 januárjában 280 fő regisztrált munkanélküli volt Kondoroson. Ezek a számok természetesen nem feltétlenül irányadóak, inkább tájékoztató jellegűek, hiszen sokan nem regisztráltatják magukat, illetve kiesnek a támogatási rendszerből. Mindezzel együtt megállapítható, hogy az utóbbi években a regisztrált munkanélküliek száma trendszerűen csökken.

Kondoros központi fekvése és jónak mondható közlekedési adottságai jelentősen befolyásolják a település munkavállalóinak mozgási irányait. A többség Szarvas, Békéscsaba, Orosháza irányába ingázik. A helyben dolgozó munkavállalók a helyi vállalkozásokon kívül az önkormányzatnál, annak intézményeinél találnak helyet, de jelentős a közmunka igénybe vétele is. A következő időszak e téren komoly változásokat eredményezett. Az utóbbi időben látszik, hogy a regisztrált munkanélküliek száma évenként átlagosan 20%-os csökkenést mutat Kondoroson és a település a Békés megyei átlaghoz képest jó helyen szerepel.

29. táblázat: A nyilvántartott álláskereső munkaképes korú népességhez viszonyított aránya, 2013. június

A nyilvántartott álláskereső munkaképes korú népességhez viszonyított aránya, 2013. június*	
Relatív mutató, %	Települések
-5,0	Békésszentandrás, Csabacsőd, Gyula, Hunya, Magyarbánhegyes, Magyarombegyház,
5,1-10,0	Békéscsaba, Bekéssámon, Csanádapáca, Csárdaszállás, Csorvás, Dévaványa, Ecsegfalva, Elek, Füzesgyarmat, Gádoros, Gesendás, Gyomaendrőd, Kamut, Kardos, Kardoskút, Kaszaper, Kétegyháza, Ketsoprony, Kondoros, Körösladány, Köröstarcsa, Körösújfalvi, Kötégyán, Lókosháza, Medgyesbodzás, Medgyesegyháza, Méhkerék, Mezőberény, Mezőhegyes, Mezőkovácsháza, Nagybánhegyes, Nagyszenás, Ozménykút, Orosháza, Pusztaföldvár, Pusztaotlaka, Szabadkigyós, Szarvas, Tarhos, Telekgerendás, Totkomlós, Újkigyós
10,1-15,0	Békes, Belmegyer, Biharugra, Bicsa, Csabasabadi, Doboz, Dombegyház, Dombóvár, Geszt, Kerteszsziget, Kisdombegyház, Körösnagyharsány, Múony, Okány, Sarkad, Sarkadkeresztúr, Szeghalom, Újszalonta, Végegyháza, Vésztő, Zsadány
15,1-20,0	Almáskamarás, Battonya, Kerekes, Kunagota, Mezőgyán
20,1-	Nagykamarás

*Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

Az elkészült Kondoros Gazdaságfejlesztési Programterve 2010-2014-es évekre, amelyben fontosnak tartja a település leszögezni, hogy: „A település gazdaságfejlesztési/munkahelyteremtő folyamataiban nagyobb részvétel szükséges, elsősorban koordináció, kedvező feltételek biztosítása révén, de fontos telephelyek kialakításával Inkubátor Ház létesítése is.”

2.8.2.1 Mezőgazdaság

Mezőgazdaság: jelentősebb vállalkozások, Aranykorona érték

A kiváló talajadottságok és az évszázados mezőgazdasági hagyományok vitathatatlanul a legfontosabb gazdasági ággá a mezőgazdaságot teszik Kondoroson. Még ha a közvetlen gazdasági hatásokat nem is tükrözik a statisztikai adatok, elmondható, hogy közvetett módon a kondorosi családok tekintélyes része kapcsolódik a mezőgazdasághoz. Különösen igaz ez a külterületen lévő kisebb-nagyobb tanyákra, mezőgazdasági üzemekre, ahol részben ideiglenes módon a lakónépesség zöme mezőgazdaságból él. Érdekes tény, s jelzi Kondoros mezőgazdasági kötődését, hogy a település több mint 8000 hektáros területéből több mint 7200 hektár mezőgazdasági terület, amelynek több mint 90%-a szántóföld.

Az európai léptékkal is kiváló talajadottságok és a kedvező csapadékeloszlás miatt a szántóföldi növények meghatározóak ma is. Elsősorban őszi búza, kukorica repce, lucerna és napraforgó, valamint vetőmag előállítás szempontjából kukorica és napraforgó játssza a döntő szerepet.

A talaj adottságai a megyei átlaghoz viszonyítva kedvezőbb képet mutatnak kistérségi szinten is. Az Aranykorona átlagos értéke 32,0 AK/ha (megyei átlag 29,7 AK/ha). A mezőgazdasági művelés alatt álló termőföld 95%-a természetes személyek kezében van és csak 5%-a maradt állami tulajdonban. Az átlagos parcellaméret 2,3 hektártól 5,7 hektárig terjed, azonban földhasználati szempontból 60%-án nagyüzemi gazdálkodás és 40%-án családi gazdálkodás folyik. A térség lakosságának megélhetését és jövedelemviszonyait a mezőgazdasági tevékenység határozza meg, hiszen ebben az ágazatban foglalkoztatottak aránya átlagosan 35%, amely a kisebb településeken 80% körül mozog. A mezőgazdasági termelés szerkezete igazodik az ökológiai

STRATÉGIA

adottságokhoz, a termőterület 73,5%-a szántó, a gyepfelület nagysága 5%, a kert-gyümölcs művelési ág együtt pedig 1%.

Kondoros tekintetében a kisebb birtokok, a település közelében lévő termőterületek a munkaigényesebb termények irányába is elmozdították a termelőket, így a burgonya, fűszerpaprika valamint a mák termesztése is megjelent a településen. Összesen 27 bejegyzett – működő mezőgazdasági vállalkozás található a településen.

A gazdálkodási forma meglehetősen vegyes, ebben semmi eltérés sincs a megyei térségekhez képest. A kisebb egyéni és családi gazdaságokon túl a korábbi TSZ üzemegységek és üzemek egy része új tulajdonosi háttérrel, Kft-ék és Rt-ék formájában működik, amelyek ma is meghatározóak a kistérségi gazdálkodásában.

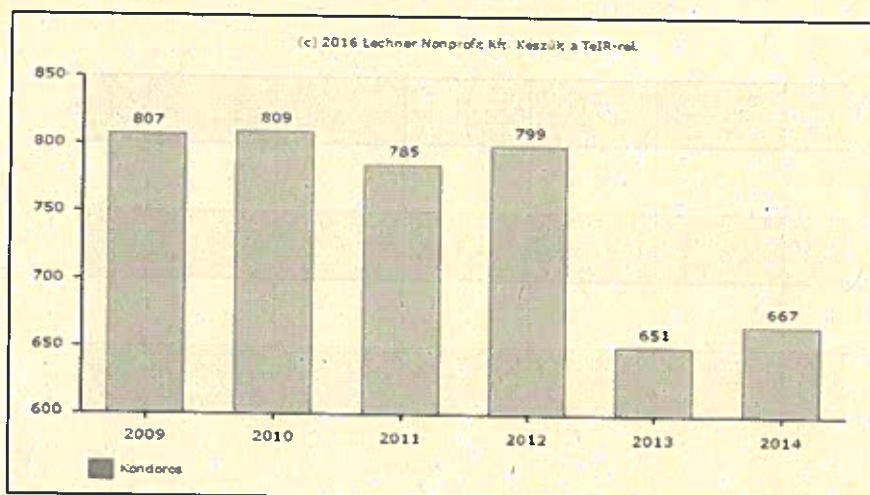
Néhány meghatározó termelő Kondorosról:

- Dolgozók Mezőgazdasági és Kertészeti Kft.
- EEBA Agráripari és Állattenyésztő Kft.
- Fríz-Tej Mezőgazdasági Zrt.
- Kondorosi Gabona Mezőgazdasági Zrt.
- Kondorosi Magvető Mezőgazdasági Zrt.
- Kondorosi Szárító és Tároló Mezőgazdasági Rt.
- Partiz 2000 Kft.
- TAKEV Takarmánykeverő Rt.

A családi és kisgazdaságok zöme részben vagy egészben megélhetést biztosít a családoknak, amelyek növénytermesztésen kívül jellemző módon állattartással is foglalkoznak. Az állatok közül a szarvasmarha és a sertés emelhető ki, de juhot, kecskét és lovat is többen tenyésztenek. Az állatállomány az utóbbi évtizedekben sajnálatos módon csökkent.

Szintén jelentős csökkenést mutat az utóbbi években a regisztrált őstermelők száma, ami 2014-re már csak 667 főt jelent.

30. táblázat: Regisztrált őstermelők száma Kondoroson

Forrás: TeIR

STRATÉGIA

A statisztikákból látható, hogy Kondoros a kiváló mezőgazdasági adottságait nem tudja kellőképpen kihasználni, trendszerűen csökken a mezőgazdaságból élők aránya. A meglévő hagyományok folytatására, fejlesztésére a fiatalabb generáció nem mindig motivált, így kevés a jól képzett mezőgazdasági szakember. Ennek is következménye, hogy alacsony az intenzíven művelt területek aránya, a saját termékek feldolgozottsági szintje. Mindezek következtében elmondható, hogy a szektor, mind a jövedelmezőséget, mind a foglalkoztatottak számát tekintve adottságai alatt teljesít.

2.8.2.2 Ipar

Ipari hasznosítási terület, ipari park alapításának lehetősége.

Az ipar, mint szekunder ágazat nem jellemző sem a településen, sem a mikrotérségben. Ez a terület adottságainak figyelembe vételével nem kerülhetett bele az ipari fejlesztések vonulatába. Az ipari fejlesztések a megye és a régió iparosultabb városi központjaiban összpontosulnak, figyelemmel a régió élelmiszeripari, feldolgozóipari adottságaira.

Kondoros nagyközségben az ipari tevékenység jórészt a környék építőipari nyersanyagainak kitermelésére koncentrált. A 70-es évek óta bányásznak homokot, illetve a korábbi felhagyott agyaggödörökből következtethetünk arra, hogy a vályogépületek felhúzásakor a helyi agyagot hasznosítottak.

Amennyiben iparfejlesztésről beszélünk, amely természetes módon a munkahelyteremtést is támogatja, az mindenképp a mezőgazdasági termékek és termények feldolgozását, a feldolgozásuk magasabb színvonalát kell, hogy megcélolja. Ez kitörési pont lehet a kisvállalkozások és családi gazdálkodók szempontjából, mivel a munkaigényes, szakértelmet igénylő hagyományos fűszernövény, paprika, mák termelése és feldolgozása, a jelenlegi trendek alapján és a helyi termékek felértékelődésének időszakában inkább a kisebb üzemekben valósítható meg. Mindenesetre ennek a feldolgozó és élelmiszeripari fejlesztésnek a környéken komoly tőkét kellene megmozgatnia, humán erőforrás fejlesztést, marketingmunkát igényelne és nem elhanyagolható a makrogazdasági környezet negatív befolyásoló hatása sem.

Az esetleges ipari fejlesztések, ipari park kialakítása során meg kell vizsgálni, hogy a gazdaságfejlesztés barnamezős területeken megvalósítható-e, állnak-e rendelkezésre használaton kívüli ipari területek, majorok, egyéb művelésből kivett területek. Amennyiben a fejlesztésekhez a termőföld felhasználása föltétlenül szükséges, akkor az átlagosnál gyengébb minőségű termőföldek, takarékos, lehető legkisebb területre irányuló igénybevételét kell előtérbe helyezni.

2.8.2.3 Szolgáltatások

Kondoros kereskedelmi ellátás szempontjából a térségen és régión belüli viszonyokat figyelembe véve átlagosnak mondható. A mikrotérségi szerep, valamint a lakónépesség nagyobb száma miatt a település ellátottsága inkább kisvárosias jellegű. A hagyományos élelmiszerjellegű és vegyes üzletek mellett szaküzletekkel is találkozhatunk.

A nagyobb, s a divatos hétvégi nagybevásárlásokat a helyiek nagyrészt a közeli nagyobb városokban bonyolítják. A COOP nagyobb boltja mellett az üzletek magánkézben, családi és egyéni vállalkozás formájában működnek. Nagykereskedelmi cég Kondoroson a nem rég alapult Centrum Med Kft. A településen 84 kiskereskedelmi üzlet működik jelenleg, amelyből meghatározó módon 17 élelmiszerüzlet, 15 pedig egyéb iparcikk szaküzletként funkcionál. A város egy

töltőállomás és egy patika is található, amelyek hozzájárulnak a helyi közösség jónak mondható ellátásához.

Vendéglátás tekintetében a település ellátottsága jónak mondható. A munkahelyi étkeztetést, melegkonyhai szolgáltatást nem számolva 17 étterem és cukrászda, valamint kisebb vendéglátó ipari egység működik.

Mindenképpen meg kell azonban jegyezni, hogy Kondoroson a kereskedelmi szállásférőhelyek száma 0, és idegenforgalmi adó bevétele sincs a városnak. Emiatt a vendéglátás területén mindenképpen kiemelkedik a település újratelepítésénél is meghatározó stratégiai fekvésű Kondorosi Csárda, amely egykoron betyárok találkozóhelye is volt, a legenda szerint maga Rózsa Sándor is megfordult itt. A csárda nem csupán gasztronómiai kínálatával emelkedik ki a térség vendéglátóhelyei közül, hanem csárdamúzeumának kínálata is egyedülálló, felelevenítve a XIX. századi csárdakultúra legszebb emlékeit. Mérete, konyhájának színvonala és felszereltsége alkalmassá teszi a nagyobb létszámú rendezvények lebonyolítására és a mára már országos jelentőségű Betyár Napok programjainak megvalósítására. A város főút melletti épületében működik a másik nagyobb étterem, a Napsugár Vendéglő, amely magyaros ételei mellett a testvérvárosok jellegzetes étkeit is étlapjára tette. Kondoroson működik egy Sárkány nevű cukrászda is, amely városias megjelenésével és 40 főt befogadó üzlethelységével a település központjában található és mindenképp kiemelendő a hasonló szolgáltatók közül.

Az idegenforgalom egyike azon területeknek a településen, ahol még vannak kiaknázatlan lehetőségek: Kondorosi Csárda, Betyár Napok, Lovas pálya, Csárda Múzeum, Csárda Padlás, Batthyány Geist Kastély, kastélykápolna és kastélykert.

Az idegenforgalmi lehetőségek kihasználásához az egyes látnivalók és a hozzájuk kapcsolódó értékek komplex szolgáltatási csomagban való megjelenítésére van szükség. A település műemléki adottságai, kulturális és gasztronómiai hagyományi, valamint ezek térségi ismertsége alkalmassá teszi a települést, hogy térségi rekreációs csomóponttá vállon. Ehhez azonban olyan városmarketingre van szükség, amely a város értékeit nem elszigetelten, hanem komplexen a szinergikus hatásokat kihasználva mutatja be. A közösségi tervező műhelyeken elhangzott, hogy hiányoznak a települési idegenforgalmat felépítő, a település értékeit „eladó” szakemberek.

Alternatív fejlesztési elképzelések:

- Fejleszteni kell a település turisztikai arculatát: kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag kiemelkedő jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek.
- Az idegenforgalmi szempontból fontos: közterületeken megfelelő pihenőhelyek kialakítása (pad, asztal, szeméttároló).
- Az önkormányzat honlapján szerepeltetni kell a turisztikai lehetőségeket, megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozók számára is.
- Információs adatbázis kialakítása szálláshelyekről, programokról a település honlapján, szórólapokon, kiadványokban.

A város kiemelkedő turisztikai értéke a műemlék védettség alatt álló, romantikus stílusú Batthyány-Geist kastély, mely még romos állapotában is impozáns. A kastély első változatát 1844-1851 között építette Batthyány (I.) László a csákópusztai majorban. Az 1800-as évek második felében a magyar urak rendszeresen gyűltek össze itt vadászni, agarászni, innen származik a kastély „csákói vadásztanya” elnevezése. A kastély parkjában épült 1864-ben a kupolás római katolikus kápolna,

STRATÉGIA

Ybl Miklós tervei szerint neoreneszánsz stílusban. A centrális alaprajzú kápolna egy kis dombon helyezkedik el, alatta családi kriptát alakítottak ki. Miután a birtokot 1871-ben a Batthyányaktól végleg megvásárolta Geist (II.) Gáspár, megkezdődött annak átalakítása, kibővítése, a vadásztanyából a mindennapi élet kényelmes helyszíne vált. A II. világháború után állami tulajdonba került az együttes, számos intézményt helyeztek el az itteni épületekben, volt óvoda, iskola és termelőszövetkezet is. A kastély fődéme és tetőszerkezete az ezredfordulón véghezvitt helyreállítás következtében jó állapotban van. Ez a beavatkozás mentette meg az épületet az összeomlástól, de mára már így is életveszélyessé vált. Ennek ellenére a kastély bárki számára szabadon megközelíthető és bejárható. Parkjában található a legidősebb kondorosi fák, köztük a legendás Batthyány-fa, melyet 1848-ban az első miniszterelnök, gróf Batthyány Lajos ültetett.

A Batthyány-Geist kastély történeti kertjének helyreállítása, értékeinek megőrzése 2014-2015-ben valósult meg egy parkfelújítási projekt keretében.

2.8.3 A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fontosabb elképzelések

Kondoros város rendezési tervét a település széles nyilvánossága bevonásával kell végrehajtani. Ez a biztosítéka annak, hogy a fejlesztési tervekben azok az elemek valósuljanak meg, melyek a település jövőjét, hosszú távú fejlődését és fejlesztését szolgálják.

Ezek:

- a térségi kapcsolatok erősítése,
- a település fejlesztésének összehangolása a megyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel,
- a munkahelyteremtés,
- az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése,
- kiemelt helyen szerepel az idegenforgalom, a turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése,
- a népesség számának szinten tartása, ill. lehetőség szerinti emelése,
- a település megtartóerejének, a település potenciáljának növelése, ifjúságmegtartó, családbarát programok kidolgozása és megvalósítása, ennek keretében kedvezményes áron építési telkek és önkormányzati bérlakások biztosítása (kiemelt figyelemmel a több gyermekes családokra),
- a szolgáltatások fejlesztése,
- a természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása,
- a környezetvédelem, a környezetterhelések minimalizálása, az emberközpontú környezetszemlélet érvényre juttatása, a vidéki életforma népszerűsítése.

A településfejlesztés legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. A szükségessé vált fejlesztéseket a képviselő-testületnek fel kell vállalnia, melyeknek finanszírozását zökkenőmentes működés mellett biztosítani kell.

Követelmény a településfejlesztésbe a széles nyilvánosság bevonása, amellyel kapcsolatban a következő feladatok vannak:

STRATÉGIA

- a település honlapjának folyamatos fejlesztése, a városi újság („Nullszéria”) szerkesztése,
- a képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatok nyilvánossága,
- az intézményeknek, a civil szervezeteknek a településen rendezett programjainak nyilvánossága.

A településfejlesztésbe be kell vonni a lakosságot, a vállalkozásokat és az önszerveződő közösségeket. A településfejlesztés során figyelembe kell venni azokat a fejlesztéseket, programokat, melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat.

Az elkövetkezendő években jelentős pályázati források nyílnak meg, ezért fontos, hogy a településfejlesztés egyik eszközévé váljon a pályázati tevékenység.

Ennek érdekében feladatok:

- fontos a pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése,
- amennyiben szükséges, a sikeres pályázat érdekében megfelelő szakértelemmel rendelkező személy megbízása, és a pályázatokhoz megfelelő önerő biztosítása.

2.8.4 A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

Kondoros versenyképességét mindenképpen pozitívan befolyásolja a megfelelő közúti infrastruktúra. Közúton jól megközelíthető a város, megfelelő a logisztikai helyzet és a most épülő M44-es autópálya ezt csak tovább erősíti, valamint a környező nagyobb települések is gazdasági fejlesztési potenciált jelentenek. Kiemelendő, hogy Kondoroson nagy hagyományai vannak a mezőgazdasági tevékenységeknek, mivel magas az aranykoronás termőföldek száma a város területén, jó minőségűek a helyben megtermelt zöldségek és gyümölcsök, de a gyógynövények termesztési alapjai is megfelelőek.

Bár a turizmus még bőven rejt kiaknázatlan lehetőségeket, a város büszke az évről évre megrendezett Kondorosi Betyár napokra és a Kondorosi Csárda idegenforgalmi jelentőségére.

Hátrányosan befolyásoló tényezők a város versenyképessége szempontjából többek között, hogy ipari parkkal nem rendelkezik a város és a mezőgazdasági termékekre helyben nem található feldolgozóipar, emiatt alacsony a megtermelt saját termékek feldolgozottság szintje. Így hiányzik például a termelő piac is. Alacsony az öntözött területek aránya, a termőterületek nagy része nincs megfelelő módon kihasználva, azok nagy része szántó, talán amiatt is, hogy kevés a mezőgazdasági szakember és a fiatalok körében sincs erre megfelelő motiváció. Szántóterületek jelentős része néhány nagybirtokos kezében van, és kevés a kis- és közép, családi gazdálkodó. Az épülő M44 területvesztést is okoz a városnak, és tovább aprózza a parcellákat.

Az idegenforgalomban rejlő lehetőségek alacsony szintű kihasználása jellemző, a város nem vonzó a fiatalok számára, mivel hiányzik a hétfégi ifjúsági vendéglátás, nincsenek szórakozási lehetőségek és programok, valamint különböző rendezvények (pl. diszkó). Látványos a

marketingtevékenység és szakember hiánya (pl. saját termékek vannak, Csárda is működik, de a termékek és szolgáltatások „eladása” már nem működik), valamint a meglévő idegenforgalmi látványosságok mellé nincsenek megfelelő szálláshelyek.

2.8.5 Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)

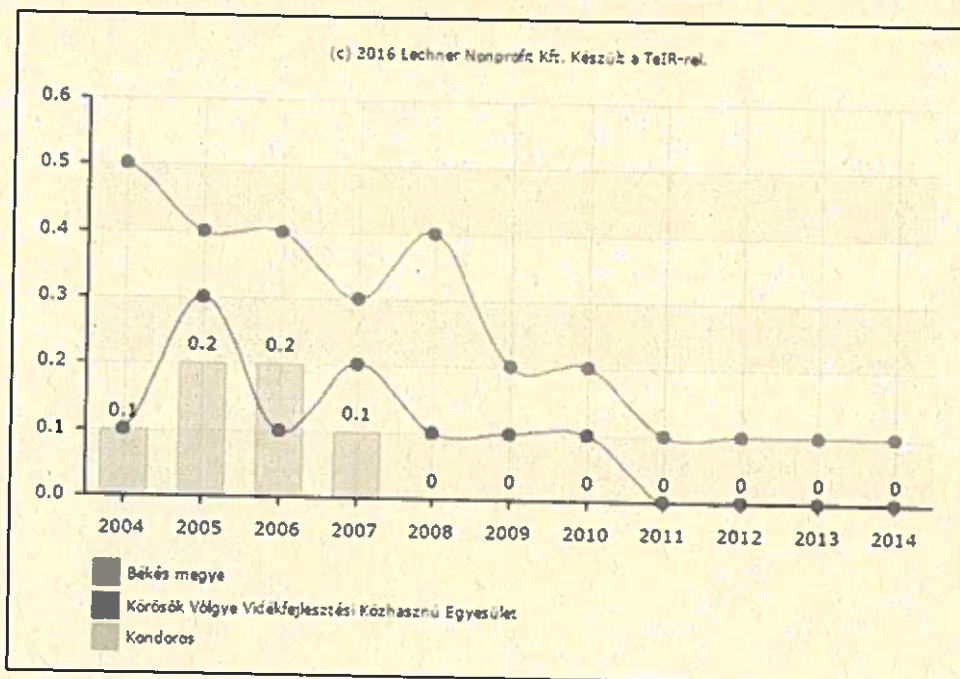
Békés megyében alapvetően jellemző, hogy a magas elvándorlás arány miatt kiüresednek az ingatlanok, és ez sajnos Kondorosra is igaz.

Félkomfortos az a lakás, vagy üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főző helyiséggel, továbbá fürdőhelyiséggel vagy vízőblítéses WC-vel, villannyal, vízellátással és egyedi fűtési móddal rendelkezik. Komfort nélküli az a lakás, üdülő, amely legalább egy 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főző helyiséggel, valamint egyedi fűtési móddal rendelkezik. A komfortfokozatok egyikébe sem sorolható lakások a szükség- és egyéb lakások. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a településen lakott lakásokon belül közel 20%-os. Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 98,5%, ugyanakkor 2013-ig a közcsatorna hálózatba csupán a lakások alig 40%-a volt bekapcsolva, de ez 2014-ben ugrásszerűen megnőtt 77,4%-ra. A háztartási gázfogyasztók száma 74,6/100 lakás.

A településen nincs olyan lakás, amely legalább 30 Mb/ps sávszélességre képes vezetékös internet-hozzáféréssel rendelkezne, ez megyei szinten elmaradás.

Az épített lakások százaléka az éves lakásállomány százalékában 2008 óta 0 értéket képvisel.

20. ábra: Épített lakások százaléka az éves lakásállomány százalékában

Forrás: TeIR

2.9 Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszközei és intézményrendszere

2.9.1 Költségvetés, vagyongazdálkodás, Gazdasági Program

Költségvetés

Kondoros intézményeinek fenntartásában és a város fejlesztésében a legfontosabb tényező a város költségvetésének stabilitása. Az önkormányzat éves költségvetésének készítésekor a lakosság életszínvonalát javító szolgáltatások bővítésére és a város gazdasági potenciáljának növelését segítő fejlesztések megvalósítására, mégis a város stabil pénzügyi pozícióinak megőrzésére, a megfelelő tartalék képzésére törekszik.

A város önkormányzatának 2010 és 2014 közötti költségvetését elemezve megállítható, hogy a bevételi oldal legnagyobb tételeit minden évben a saját folyó bevételek, illetve az állami hozzájárulások és támogatások jelentették. Az önkormányzati költségvetés kiadási oldalának legjelentősebb tételét minden évben a működési kiadások (pl. személyi juttatások, dologi kiadások) jelentették.

Az Önkormányzat és az Állam közötti feladatmegosztás változása miatt 2013-tól jelentős változások történtek a város költségvetésében. A bevételi oldal változásai közé tartozik, hogy a feladat-átstrukturálás miatt megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóból való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a várostól. Gazdaságfejlesztési szempontból a közhatalmi bevételek közül a helyi iparüzési adó jelentősége kiemelkedik. Ez átlagosan 105 000 forint volt, de nagyságrendje évente változó tendenciát mutat.

31. táblázat: A költségvetés bevételi tételeinek alakulása (eFt)

Év	A	B	C	D	E	Összesen
2011						1 124 802
2012						1 283 895
2013	151 413	107 485	228 109	337 714	0	2 280 354
2014	135 641	102 585	323 053	290 350	0	1 341 943
2015	144 342	109 772	355 357	372 353	0	1 066 011

Forrás: Kondoros Város Önkormányzata

(A – működési bevételek és támogatások; B – helyi iparüzési adó (A-n belül); C – költségvetési bevételek; D – Finanszírozási bevételek, E – Hitel igénybevétele (D-n belül))

Kondorosi Közös Önkormányzati Hivatalnak az alábbi szervezetekkel feladatellátási megállapodása van:

- Kondoros Város Önkormányzat
- Kardos Község Önkormányzat
- Kondoros Város Szlovák Önkormányzat
- Szlovák Önkormányzat Kardos
- Kondorosi Többsincs Óvoda és Bölcsőde

- Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény
- Körös-Völgyi Hulladékgazdálkodási Rekultivációs Önkormányzati Társulás
- Kondoros-Kardos Köznevelési Intézményfenntartó Társulás
- Kondoros Város Önkormányzatának Települési Szolgáltató Intézménye

Vagyongazdálkodás

A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX., Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény alapján, annak keretei között a települési önkormányzat helyi rendeletben szabályozhatja a vagyona feletti rendelkezési jog gyakorlását. A nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény értelmében az önkormányzati vagyon felosztása az alábbiak szerint alakul: a jogszabály az üzleti vagyont és törzsvagyont különbözteti meg. A törzsvagyon körébe tartozó tárgyak forgalomképtelenek, illetve korlátozottan forgalomképesek. Az önkormányzat forgalomképtelen törzsvagyonra a kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló vagyonból és nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű vagyonból áll. Kondoros Város Önkormányzatának 21/2011 (X.25.) sz. önkormányzati rendelete az önkormányzati vagyonról és a vagyon feletti tulajdonjog gyakorlásának szabályozásáról rendelkezik. A rendelet hatálya kiterjed a tulajdonában álló ingatlanokra, ingóságokra (tárgyi és forgóeszközökre) és vagyoni értékű jogaira (immateriális javak). Ezen túlmenően az Önkormányzat vagyongazdálkodásának alapelveit az Önkormányzat vagyongazdálkodási terve is szabályozza. Eszerint az Önkormányzat kiemelt felelősségi körébe tartozik a vagyonnal való felelősségteljes, átgondolt, tervszerű, hatékony, az önkormányzat céljait legjobban szolgáló gazdálkodás. A terv célja, hogy megteremtse a biztonságos feladatellátás feltételeit, a kiszámítható és átlátható gazdálkodást, biztosítsa a pénzügyi egyensúlyt, megőrizze és növelje a vagyon értékét, valamint biztosítsa a vagyon piaci értéken történő bérbeadását. A város vagyongazdálkodása az országos szintű jogszabályokkal összhangban működik, meghatározza többek között az önkormányzati vagyon hasznosításának módjait, elveit közép és hosszútávon.

Az Önkormányzat vagyona 2013. évi zárómérleg alapján 4 234 293,- e Ft volt.

Vagyonszerkezet

32. táblázat: Kondoros Önkormányzatának vagyonszerkezete

Vagyonelem megnevezése	Az összes vagyonból a vagyon részaránya /ezer forintban/
Immateriális javak	6 115
Ingatlan és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	3 227 749
Gépek, berendezések	29 439
Járművek	6 047
Üzemeltetésre átadott eszközök	272 104
Egyéb eszközök	683 289 + 8605 + 945 = 692 839

Forrás: Kondoros Önkormányzata (2013)

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok: közutak, közterek, parkok.

STRATÉGIA

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó vagyonelemek: önkormányzati hivatal, intézmények - iskola, óvoda, orvosi rendelő, gyógyszertár, művelődési ház, szociális és egyéb bérlekások, szemételep, vízmű, köztemető, a Csárda

Egyéb vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: szántók, telkek, sporttelep

Az önkormányzati vagyon hasznosításának alternatívái:

- A feladatok ellátásához nem szükséges vagyon elidegenítése
- Használatba adás, bérbeadás
- Önkormányzati vagyontárggyal vállalkozási tevékenység indítása

Gazdasági Program

Kondoros gazdaságfejlesztése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a képviselő-testület által 2015-ben elfogadott Gazdasági Program, amely a város 2014-2019 közötti időszakra vonatkozó fejlesztési elképzeléseit tartalmazza.

A **Gazdasági Programban** nevesített feladatok megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatokat rögzítette a képviselő-testület:

- A pályázati források felkutatása és kiaknázása.
- Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni olyan adórendszer megteremtésével, mely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak és hatékony eszköze az önkormányzat saját forrás növelésének.
- Közteherviselés (indokolatlan mentességek megszüntetése, helyi adók racionalizálása, hátralékok behajtása, adómorál javítása) biztosítása.
- A képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket (legkedvezőbb összegű támogatás megkeresése).
- Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módját és lehetőségeit, a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát.
- Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő kihasználására, az értéknövelő beruházásokra, a felesleges vagyontárgyak hasznosítására, valamint az egyes vagyontárgyak értékesítésére.
- A település szerkezeti és szabályozási tervét a helyi építési rendelettel összhangban úgy kell végrehajtani, hogy az önkormányzati beruházások megvalósítására, családi lakóházak építésére, partnerszervezetek beruházásaira (társaság, közműszolgáltató cégek, vízügyi- és természetvédelmi beruházások, stb.), gazdasági, a mezőgazdasági és turisztikai vállalkozások számára vonzó legyen.

2.9.2 Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az önkormányzat településfejlesztési tevékenységét elemezve alapvetően kettő szereplő munkáját kell kiemelni.

STRATÉGIA

A legfontosabb szerepet Kondoros Város Önkormányzata és Kondoros Közös Önkormányzati Hivatala játssza, amely esetében három szervezet (a képviselő-testület, a képviselő-testület bizottságai és a polgármesteri hivatal szervezeti egységei) említhető meg. Ezen belül a döntéshozatal a képviselő-testület feladata, amely az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmenően a testület feladata a város térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadása és/vagy módosítása. A képviselő-testület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a különböző állandó bizottságok:

- Pénzügyi, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és Ügyrendi Bizottság
- Szociális- és Egészségügyi Bizottság
- Oktatási, Kulturális és Vallásügyi Bizottság
- Civilekért Bizottság

A másik fontos szereplő Kondoros Város Szlovák Önkormányzata. Alapvető feladatai közé tartozik a helyi aránylag nagyszámú szlovák nemzetiségű lakos érdekeinek védelme és képviselete a nemzetiségi önkormányzati feladat- és hatáskörének gyakorlásával. Kiemelt feladata továbbá a szlovák kultúra, hagyományok ápolása, jövő nemzedék számára történő átadása, melynek megvalósítását – éves költségvetése függvényében – rendezvények tartásával, iskolai, óvodai és civil szervezeti hagyományörző rendezvények támogatásával látja el.

2.9.3 Gazdaságfejlesztési tevékenység

A városban folyó gazdaságfejlesztési tevékenységnek az alábbi fontos szereplőit kell megemlíteni:

Kondoros Város Önkormányzatán belül egyrészt a **képviselő-testületet** kell kiemelni, amely az általa megalkotott rendeleteken és határozatokon keresztül határozza meg a gazdaságfejlesztés stratégiai irányvonalát.

A városban található **vállalkozások** képezik a gazdaságfejlesztés második fő csoportját

A helyi gazdaság műszaki infrastruktúra feltételeinek fejlesztése kapcsán a 2007-2015-es időszakban megvalósult legjelentősebb **gazdaságfejlesztési projekteket** az alábbi táblázat tartalmazza.

33. táblázat: A város gazdaságfejlesztési projektjei 2007-2014 között

Gazdaságfejlesztési projekt	Megvalósítás kezdete	Forrás
DAOP 5.2.1/A-11 Települési bel- (és kül)területi vízrendezés, vízvédelmi beruházások Kondoros Város Önkormányzata Vízvédelmi fejlesztések megvalósítása Kondoros, Gyomaendrőd, Kamut és Kétsoprony településeken	2012.08.31	338 360 234 Ft
DAOP 4.1.3/C Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztése és kapacitásának bővítése Kondoros Kondoros Nagyközség Önkormányzata Kondorosi Többsincs Bölcsőde gyermeklétszám növekedése	2009.04.30	2. fordulóba léphet

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

Gazdaságfejlesztési projekt	Megvalósítás kezdete	Forrás
miatti bővítése eszközbeszerzéssel, új szolgáltatások bevezetésével		
DAOP 3.1.1/B-08 Önkormányzati tulajdonú belterületi valamint önkormányzati külterületi közutak fejlesztése Kondoros Kondoros Nagyközség Önkormányzata Közutak fejlesztése Kondoros Nagyközség területén	2009.10.30	59 602 750 Ft
DAOP 4.1.3/C-2f Bölcsődei ellátást nyújtó intézmények fejlesztése és kapacitásának bővítése Kondoros Kondoros Nagyközség Önkormányzata Kondorosi Többsincs Bölcsőde gyermeklétszám növekedése miatti bővítése eszközbeszerzéssel, új szolgáltatások bevezetésével	2010.06.03	91 275 059 Ft
DAOP 4.3.1 Akadálymentesítés Kondoros Kondoros Város Önkormányzata Komplex akadálymentesítés Kondoros Nagyközségi Önkormányzat Polgármesteri Hivatalában	2008.08.01	9 807 651 Ft
DAOP 4.3.1 Akadálymentesítés Kondoros Kondoros Város Önkormányzata Kondoros Nagyközség Önkormányzat komplex akadálymentesítése az Orvosi járóbeteg ellátó intézményében.	2008.08.25	6 602 310 Ft
DAOP 5.2.1/D Környezeti értékeink védelme, környezetbiztonság - kiemelt projekt Kondoros Kondoros Város Önkormányzata Komplex belvízrendezési program megvalósítása a belterületen és a csatlakozó társulati csatornán I. ütem	2009.02.23	2 341 412 415 Ft
DAOP 4.1.3/B Közösségi terek és és információs pontok infrastrukturális fejlesztése Kondoros Kondorosért Alapítvány Kondorosi tájház infrastrukturális fejlesztése	2009.06.05	42 545 432 Ft
AVOP 3.2 A mezőgazdasághoz kötődő infrastruktúra fejlesztése Kondoros Kondoros Nagyközség Önkormányzata Kondoros külterület 074/2 és 095 hrsz. mezőgazdasági út építése	2005.05.24	69 550 501 Ft
AVOP 3.2 A mezőgazdasághoz kötődő infrastruktúra fejlesztése Kondoros Kondoros Nagyközség Önkormányzata	2005.05.24	65 125 101Ft

Gazdaságfejlesztési projekt	Megvalósítás kezdete	Forrás
Kondoros külterület 074/1 és 046 hrsz. mezőgazdasági út építése		
AVOP 3.2 A mezőgazdasághoz kötődő infrastruktúra fejlesztése Kondoros Kondoros Nagyközség Önkormányzata Piacter kialakítása	2005.06.07	25 000 000 Ft

Forrás: palyazat.gov.hu

A gazdaságfejlesztés fontos eszköze a városi tulajdonú **gazdaságfejlesztéssel foglalkozó szervezetek** működtetése. Ilyen szervezet a városban nem található. A város tulajdonában lévő egyéb szervezetek által foglalkoztatott létszámot és tevékenységi köröket az alábbi táblázat tartalmazza.

34. táblázat: Városi tulajdonú szervezetek (2015)

A szervezet megnevezése	Önkormányzati tulajdon aránya (%)	Tevékenységi kör
Gyomaendrődi Regionális Hulladékkezelőmű Kft.	1317/10000	Nem veszélyes hulladék gyűjtése Hulladék újrahasznosítása Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása, üzemeltetése Nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása (Főtevékenység)
Körös-szögi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.	12,09	Nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása.
Alföldvíz Zrt.	10 db, egyenként 14 000 Ft-os értékpapír, értéke: 140 000.-Ft	Víztermelés, -kezelés, -ellátás (Főtevékenység)
Gyomaközszolg Nonprofit Kft	250 000 Ft	Nem veszélyes hulladék gyűjtése
Kondorosi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.	100%	Közreműködik a város kulturális életének javításán, rendezvényeinek megvalósításán.
KBC Békés Megyei Települések Fejlesztéséért Nonprofit Kft.	400 000 Ft	Pályázatkezelési szolgáltatások békés megyei települések számára; pályázatírás, tanulmánykészítés, üzletviteli tanácsadás, projektmenedzsment

Forrás: Kondoros Város Önkormányzata

35. táblázat: Kondoros Város Önkormányzata és Kardos Község Önkormányzata közhasznú társaságokban való tagsága

A közhasznú társaság megnevezése, Adószáma	A közhasznú társaság által ellátott főbb tevékenységi körök
Körösök Völgye Akciócsoport Nonprofit Kft. Békéscsaba, Mednyánszky u. 2. I/10. 14377406-2-04	Térség felzárkóztatása, versenyképesség előkészítése, vidékfejlesztési források hatékony elosztása és felhasználása
Körösök Völgye Vidékfejlesztési Egyesület Békéscsaba, Mednyánszky u. 2. I/10.	A települések vidékfejlesztésben érintett szereplőit, az üzleti, civil és közszféra képviselőit és a lakosságot segíteni a LEADER Programban való részvételben, saját Helyi Fejlesztési Stratégiájuk kidolgozásában és végrehajtásában.
Körös-menti Turisztikai és Kulturális Egyesület 5540 Szarvas, Szabadság u. 32.	A térség értékeinek bemutatása és továbbadása a térség lakossága és a térség iránt érdeklődők felé, a térség kulturális életét, történetét, hagyományait bemutató kiadványok megjelentetésének elősegítése, támogatása. A térség természeti kincseinek népszerűsítése, a térség természeti kincseinek védelme, a nemzeti park követelményeinek betartása és betartatása az ide érkező vendégekkel. A térség hagyományainak megjelenítése, a térség turisztikai fejlesztése.

Forrás: Kondoros Város Önkormányzata

A gazdaságfejlesztés **adminisztratív eszközei** többnyire a helyi rendeleteken keresztül érvényesülnek. Ezek egyrészt a vállalkozások működését is befolyásoló szabályozások, a városrendezési terv és egyéb dokumentumok, melyek meghatározzák a működés kapcsolódó, köztük az infrastruktúra feltételeit. Ezen eszközök másik csoportját a helyi adók jelentik, amelyeket a helyi adórendeletek szabályoznak. Ezen belül is az iparüzési adó bír a legnagyobb jelentőséggel a gazdaságfejlesztés szempontjából. A városban a helyi adókat az 40/2014. (XI. 28.), valamint önkormányzati rendelet szabályozza. Ez alapján a város az alábbi adónemeket állapította meg:

- építményadó
- idegenforgalmi adó
- iparüzési adó
- kommunális adó
- gépjárműadó

települési adó (a település közigazgatási területén lévő termőföldekből a szántó, gyeperő (rét vagy legelő), nádas, és gyümölcsös művelési ágba sorolt külterületi földrészekre) (39/2014. (XI. 28.) sz. önkormányzati rendelet szabályozza).

A **partnerség** keretében az Önkormányzat szoros kapcsolatot alakított ki a vállalati, vállalkozói szférával is, a tervezési folyamatokba is már bevonta.

2.9.4 Foglalkoztatáspolitikai

A foglalkoztatáspolitikai szempontjából kiemelkedő fontosságú volt a tény, hogy Kondorosnak, mint foglalkoztatás-szervezőnek 2009-ben, illetve 2010-ben a közfoglalkoztatás lebonyolítása érdekében éves szintű közfoglalkoztatási tervet kellett készítenie. 2011. január 1-jétől a foglalkoztatási projekteket a megyei kormányhivatalok munkaügyi központjai koordinálják, így a közfoglalkoztatási terv készítésének kötelezettsége az önkormányzatok részéről megszűnt. A közfoglalkoztatás bonyolítása azonban továbbra is jelentős munkaszervezési, adminisztrációs feladatot ró az önkormányzatokra, így Kondorosra is.

Ugyancsak fontos dokumentum a foglalkoztatás és közfoglalkoztatás vonatkozásában a szociális szolgáltatástervezési koncepció. Kondoroson az Önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatást az Önkormányzat szervezi.

36. táblázat: A közfoglalkoztatás száma Kondoroson 2015-ben

Program	Létszám (fő)
Útőr	5
Bio	15
Mezőgazdaság	15
Helyi szolgáltatás	38
Utak karbantartása	55
Képzésben részt vevők	24
Hosszabb távú szerződés	12
Összesen	164

Forrás: Kondoros Város Önkormányzata

Az új önkormányzati törvény hatályba lépésével a közalkalmazottak és köztisztviselők (általános- és középiskolai tanárok, önkormányzati munkatársak egy része) jelentős számának a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ és a Járási Hivatal részére történő átadásával kevesebb, mint felére csökkent az Önkormányzat dolgozóinak száma.

2.9.5 Lakás és helyiséggazdálkodás

A lakásgazdálkodás a városban 19/2002.(XII.6.) önkormányzati rendelet határozza meg, mely a lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérletére, elidegenítésére, valamint a lakáshoz jutás helyi támogatására vonatkozó szabályokról szól. A lakáscélú ingatlanok értékesítésére iránymutatás és tervzetet nincs, azok adás-vétele ad-hoc módon történik eseti jelleggel, a testületi ülésen kerül megtárgyalásra. Az önkormányzat tulajdonában álló lakások legalább 80%-át kell szociális alapon bére adni. A városban található bérlakások fő adatait az alábbi táblázat foglalja össze.

37. táblázat: Szociális bérlakások jellemzői Kondoroson

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

Cím	m ²
Kondoros, Hősök útja 32/1.	65
Kondoros, Hősök útja 32/2.	65
Kondoros, Hősök útja 32/3.	56
Kondoros, Hősök útja 32/4.	67
Kondoros, Hősök útja 32/5.	84
Kondoros, Hősök útja 32/6.	56
Kondoros, Wesselényi u. 3/1.	57
Kondoros, Wesselényi u. 3/2.	44
Kondoros, Wesselényi u. 3/3.	57
Kondoros, Wesselényi u. 3/4	59
Kondoros, Kossuth tér 1/4.	43
Kondoros, Kossuth tér 1/5.	49
Kondoros, Kossuth tér 1/3	43
Kondoros, Kossuth tér 1/2	43
Kondoros, Pipacs u. 3/1.	59
Kondoros, Pipacs u. 5/1.	59
Kondoros, Pipacs u. 5.	68
Kondoros, Pipacs u. 3.	68
Kondoros, Hősök útja 34	58
Kondoros, Endrődi u. 8.	53
Kondoros, Endrődi u. 8.	31
Kondoros, Damjanich u. 3.	96
Kondoros, Damjanich u. 3.	80
Kondoros, Endrődi u. 8.	52
Kondoros, Béke u. 36.	105

Forrás: Kondoros Város Önkormányzata

Az önkormányzati **lakások bérleti díját** meghatározza a komfortfokozata. A városban az alábbi áron kerülnek bérbeadásra az ingatlanok:

- összkomfortos lakás: 285 Ft / nm² / hó
- komfortos lakás: 240 Ft / nm² / hó
- félkomfortos lakás: 120 Ft / nm² / hó

38. táblázat: A lakásfenntartási támogatás idősoros adatai Kondoroson, 2015

STRATÉGIA

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lakásfenntartási támogatásban részesültek száma (pénzbeli és természetbeni) [fő]	316	357	324	333	355	489	488	483	324	315
Lakásfenntartási támogatás ö. (eFt)	15 894	14 755	12 377	12 649	15 016	15 383	17 222	17 222	12 893	5 856

Forrás: KSH

2.9.6 Intézményfenntartás

Az intézmények egy része **önkormányzati tulajdonban** van. A város képviselő-testülete az intézmények tevékenységét felügyeli (pl. vezetők kinevezése), míg az SZMSZ határozza meg, hogy ki gyakorolja a tulajdonosi jogokat.

39. táblázat: Az önkormányzati tulajdonú intézmények fenntartási és működtetési költségei Kondoroson, e Ft

Települési szolgáltató intézmény	2011	2012	2013	2014	2015
Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény	20 073	17 440	23 569	21 154	20 355
Többsincs Óvoda	80 611	82 222	0	0	0
Petőfi II. Általános Iskola	193 441	201 625	0	0	0
TESZI	169 246	180 373	201 520	211 953	212 222

Forrás: Kondoros Város Önkormányzata

Az intézmények másik típusát az **önkormányzati fenntartású intézmények** jelentik, amelyek esetében a szakmai tevékenység irányítása/ellenőrzése és az adott intézmény működtetése is az önkormányzat feladata. Ebbe a csoportba tartoznak többek között oktatási, kulturális intézmények, melyek az alábbiak (bővebben lásd az 1.8. fejezetet).

40. táblázat: Az önkormányzati fenntartású intézmények működtetési költségei Kondoroson

Intézmények	Költségnem	2011	2012	2013	2014	2015
Óvodák összesen	Működtetési, karbantartási költségek	81 116	82 551	0	0	0

	Felújítási költségek	0	0	0	0	0
Szociális intézmények	Működési, karbantartási költségek	177 112	189 164	208 157	221 660	223 868
	Felújítási költségek	739	0	0	0	723
Művelődési, kulturális és sport intézmények	Működési, karbantartási költségek	20 330	17 599	23 716	21 313	20 521
	Felújítási költségek	0	0	0	0	0

Forrás: Kondoros Város Önkormányzata

Az intézmények harmadik csoportját azon „A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény”, valamint „A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény” szerinti **önkormányzati köznevelési intézmények** alkotják, amelyek 2013. január 1-től állami fenntartásba kerültek. Ennek keretében az érintett intézmények szakmai munkájának irányítása az állam feladata a KLIK-en keresztül, míg a működtetés feltételeit az Önkormányzat biztosítja. Ezek az intézmények az alábbiak (bővebben lásd az 1.8. fejezetet):

41. táblázat: Az önkormányzati köznevelési intézmények működési költségei Kondoroson

Intézmény	2011	2012	2013	2014
Petőfi II. Ált. Iskola	194 211	202 733	0	0

Az egyes intézmények beavatkozási szükségleteit a 1.10. fejezet tartalmazza.

2.9.7 Energiagazdálkodás

A város energiaellátásának helyzetét az 1.16. fejezet mutatja be.

A város 2012-ben elkészítette energiastratégiáját, amely azonban nem lépett hatályba, ezen túl a város az energiagazdálkodás területén az önkormányzat külön koncepcióval, fejlesztési dokumentummal nem rendelkezik. Ugyanakkor több olyan lépését is meg lehet említeni, amelyek a hatékonyabb energiafelhasználást támogatják. Ennek keretében a város az elmúlt időszakban számos energetikai megújítást hajtott végre az intézményekben, az alábbi táblázat szerint. Fontos kiemelni, hogy ezen projektek összhangban vannak a város vagyongazdálkodási koncepciójában megfogalmazottakkal.

42. táblázat: Kondoros város önkormányzatának energiahatékonysági fejlesztései 2007-2014 között

A projekt címe	Megvalósítás ideje	A projekt költségtétele
KEOP 5.5.0/A/12 Épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás energiatakarékos átalakítása korszerűsítése KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Kondorosi Közös Önkormányzati Hivatal (5553 Kondoros, Hősök tere 4-5, hrsz: 2022) energetikai fejlesztése KEOP-2012-5.5.0/A	2014.01.13	24 420 797 Ft
KEOP 5.5.0/B/12 Épületenergetikai fejlesztések megújuló energiaforrás hasznosítással kombinálva KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Petőfi István Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Kollégium (5553 Kondoros, Iskola utca 2/6., hrsz: 2068) komplex energetikai fejlesztése	2014.02.13	206 989 814 Ft
KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Petőfi István Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Kollégium alsó tagozatos épületének energetikai fejlesztése	2015.09.17	84 501 600 Ft
KEOP 5.7.0/15 Középületek kiemelt jelentőségű épületenergetikai fejlesztése Kondoros KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA Kondorosi Többsincs Óvoda és Bölcsőde Csabai úti épületének energetikai fejlesztése	2015.09.17	27 911 730 Ft
KEOP 3.1.2/2F/09-11 Élőhelyvédelem- és helyreállítás, vonalas létesítmények természetkárosító hatásának mérséklése KONDOROS NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA Batthyány-Geist kastély történeti kertjének helyreállítása, értékeinek megőrzése Kondoroson	2014.03.24	202 060 305 Ft

Forrás: palyazat.gov.hu

2.10 Településüzemeltetési szolgáltatások

43. táblázat: A településüzemeltetési feladatokat ellátó szervezetek Kondoroson

Településüzemeltetési feladatok	A feladatot ellátó szervezet
Szennyvíz	Települési Szolgáltató Intézmény (TESZI)
Ingtatlankezelési tevékenység	Települési Szolgáltató Intézmény (TESZI)
Temetési szolgáltatás	Települési Szolgáltató Intézmény (TESZI)
Hulladékgazdálkodás (gyűjtés, szállítás, kezelés, ártalmatlanítás)	Települési Szolgáltató Intézmény (TESZI)

Ivóvíz ellátás	Gyulai Közüzemi Nonprofit Kft.
Közterület	Települési Szolgáltató Intézmény (TESZI)
Közút	Települési Szolgáltató Intézmény (TESZI)

Forrás: Kondoros Város Önkormányzata

2.11 Táj- és természeti adottságok vizsgálata

Kondoros a Dél-Alföldi Régióban, Békés megyében, a Békési-sík nevű kistáj területén, Békéscsabától nyugatra helyezkedik el. A 8184 ha nagyságú (KSH 2008) település természetföldrajzi helyzetét tekintve az Alföldön, a Maros–Körös-közében fekszik, a Békés–Csanádi-löszhát Békés–hát nevű tájegységén. A nagyközség a Körös–szögi Kistérség Többcélú Társulás tagja.

2.11.1 Természeti adottságok

5. térkép: Részlet Magyarország térképéről, Kondoros megjelölésével

Forrás: <http://www.eng.unideb.hu/userdir/forian/Vizes/1.jpg>

2.11.1.1 Domborzat és talajviszonyok

Domborzat

A terület, mint a Maros–Körös-közének egésze, infúziós lösszel és agyaggal fedett, jelenleg magasártéri szintben elhelyezkedő hordalékkúpsíkság. Tengerszint feletti magassága 88–90 m, átlagos relatív reliefe 2–3 m/km².

Talajviszonyok

A sok tízmillió évvel ezelőtt képződött, majd pedig összetöredezett, kristályos alapkőzet felett több száz méter vastagságú, a későbbi földtörténeti korból származó tengeri és folyóvízi üledék halmozódott fel. Különösen jelentős a geológiai újkorból (pleisztocén) származó pannóniai üledék. Az újkor utolsó szakaszából maradt fenn az építőiparban használt homok is. Az alacsony ármentes

síkság felszínét mozaikszerűen rossz lefolyású, alacsonyabb területek váltják, horizontálisan gyengén szabdalt (Marosi–Somogyi; 1990).

2.11.1.2 Éghajlat

A terület, mint hazánk egésze az északi mérsékelt övben fekszik, ahol a kontinentális hatások túlsúlya érvényesül. A helyi klíma szempontjából fontos, hogy a Békés–Csanádi-löszhát térsége viszonylag közel fekszik az Erdélyi–Szigethegységhez. A napsütéses órák száma megközelíti a 2000 órát, ebből nyáron 810–820, télen 190–200 óra várható. Mezőgazdasági szempontból kedvező a tenyészidőszak adata. A hőmérséklet sokévi átlaga 10,2–10,4 °C. A legmelegebb nyári napok maximum hőmérsékletének sokévi átlaga 34,3–34,6 °C, a leghidegebb téli napok minimum hőmérsékletének átlaga -19,0 és -18,0 °C közötti.

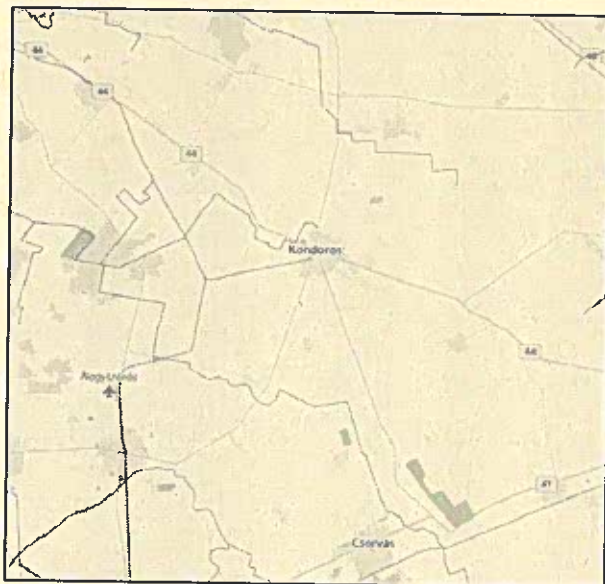
A szélviszonyok kialakításában az Erdélyi–Szigethegység viszonylagos közelsége, valamint az észak–déli nyitottság játszik döntő szerepet. Ezért a K-i és DK-i szelek jelentősége kicsi, a Kárpátokon átbukó északi légtömegek ugyanakkor a Bodrog és Hernád völgye irányából minden akadály nélkül juthatnak el a vidékre. Ezért különösen a tavaszi és nyári időszakban az északias szelek uralkodók. A D és DNY felől érkező légtömegeket pedig a Déli–Kárpátok nyugati része és az Erdélyi–Szigethegység eltérítő hatása irányítja területre. Ez legjobban az ősz és a tél folyamán érzékelhető. Az előzőekben felsorolt hatások az ország központi részein uralkodó ÉNy-i, Ny-i szeleket háttérbe szorítják. Így évi összesítésben a térség uralkodó széliránya É-ÉK-i, a második pedig a D-i. Az átlagos havi szélesebesség viszonylag állandó, az év folyamán 2,5 és 3,5 m/s között változik. A külterületen mért értékek több mint 0,5 m/s-mal meghaladják a belterületen észlelteket.

Mivel hazánk területére az ÉNy-i szelek hozzák a legtöbb csapadékot, hiányuk a kevesebb csapadékban jelentkezik. Hazánk többi területéhez hasonlóan a csapadéknak itt is kettős maximuma van. Mennyiségileg a nyár eleji a jelentősebb, de a másodlagos késő őszi maximum hatását a lecsökkent párolgás fokozza. A csapadék itt a legszeszélyesebben változó éghajlati elem, hiányával gyakran fenyegeti a mezőgazdasági termelést, a gyorsan lehulló eső viszont súlyos belvízhelyzetet teremthet. A csapadék sokévi átlaga 550–570 mm, melyből a vegetációs időszakban 320–330 mm eső várható. Évente 31–34 hótakarós nap valószínű, az átlagos maximális hóvastagság 17–18 cm. Az ariditási index 1,23–1,28 (Tóth 1976 és Marosi–Somogyi 1990).

2.11.1.3 Vízzajz

A mai Maros–Körös-közén a pliocén folyamán teljesen feltöltődött Pannon–beltó korábbi területén gyorsan változó, gazdag vízhálózat alakult ki. A folyók a medence mélyebb, erősen süllyedő része irányába szállították a hordalékukat. Ilyen terület volt a Körös–vidék is, amely a pleisztocén jelentős részében a Tisza, a Körösök, és a Maros helyi erózióbázisául szolgált. A területen ma is megtalálhatók a Maros felső-pleisztocénben képződött medrei, melyeket a viszonylag kisebb vastagságú lösztakaró nem tudott eltüntetni, ezért kilométereken keresztül jól követhetők még domborzati térképen is (Bella 1975). Kondoros területe nem esik a Körösök mély árterére, így árvízi szempontból nem mondható veszélyesnek. ÉK–DNY irányú kisebb árvízvonulatok találhatók itt, melyek a Maros–hordalékkúp „föld árja” jelenség idején 25–30 évenként belvízzel telnek meg, ez az elmúlt évtizedben többször is előfordult. A vizsgált terület ugyanakkor száraz, gyér lefolyású, erősen vízhiányos. Ezért csapadékvíz elvezetésére, illetve öntözővíz biztosítására alkalmas csatornák épültek, ezek mennyisége azonban nem kielégítő. A területen nincs élő vízfolyás, a talajvíz és rétegvíz említendő meg a vízkészlet számbavételekor.

6. térkép: Kondoros és környékének vízrajza

Forrás: <http://okir.kvvm.hu/fevil/>

A település és környékének felszíni és felszín alatti vizeinek részletes bemutatása az fejezetben történik.

2.11.1.4 Növényzet

A terület a florisztikai területbeosztás szerint a holarktikus flórabirodalom közép–európai flóraterületének pannóniai flóratartományába, ezen belül az alföldi flóravidék körös–vidéki (Crisicum) flórajárásba tartozik. Az egykori növényzet mocsarakkal tarkított erdős sztyepp volt, napjainkban szinte az egész vidéket kultúrnövényzet borítja. A terület ősi erdőtársulásai valószínűleg a tatárjuharos lösztölgyesek (*Aceri tatarico–Quercetum pubescenti roboris*), a pusztai tölgyesek (*Festuco–Quercetum roboris*), illetve sziki tölgyesek (*Festuco pseudovinae–Quercetum roboris*) voltak. A rétek, legelők növényzetét leginkább a löszpusztarétek (*Salvio festuceum sulcatae tibiscense*) növénytársulás fajai alkották (Marosi–Somogyi; 1990).

2.11.1.5 Állatvilág

A terület nagy részének kultúrterületté válása az állatvilág fokozatos elszegényedését eredményezte. A folyószabályozás, belvízrendezés az egész vízi állattársulás létfeltételét szüntette meg. A természetes vegetációnak ma csak nyomai, vagy másodlagosan kialakult foltjai találhatóak meg.

Puhatestűek közül nagy számban él itt az éti csiga (*Helix pomatia*). Az ízeltlábúak törzsének fajai közül számos előfordul. A kételtűek közül a barna varangy (*Bufo bufo*), zöld varangy (*Bufo viridis*) és leveli béka (*Hyla arborea*) lelhető fel, míg a madarak közül – a teljesség igénye nélkül felsorolva – itt fészkel a gólya (*Ciconia ciconia*), vörös vércse (*Falco tinnunculus*), fogoly (*Perdix perdix*), fűrj (*Coturnix coturnix*), fácán (*Phasianus colchicus*), balkáni gerle (*Streptopelia decaocto*), kakukk (*Cuculus canorus*), közép fakopáncs (*Dendrocopus medius*), mezei pacsirta (*Alauda arvensis*), füstifecske (*Hirundo rustica*), vetési varjú (*Corvus frugilegus*), szarka (*Pica pica*), széncinege (*Parus maior*), fekete rigó (*Turdus merula*), mezei poszáta (*Sylvia communis*), seregély (*Sturnus vulgaris*), barázdabillegető (*Motacilla alba*), házi veréb (*Passer domesticus*).

Az egykori emlősfaunának is csak töredéke él a vidéken, ma is előforduló fajok a vakondok (*Talpa europaea*), mezei cickány (*Crocidura leucodon*), denevérek (*Chiroptera* sp.), kelet-európai sün (*Erinaceus europaeus roumanicus*), róka (*Vulpes vulpes*), menyét (*Mustela nivalis*), mezei görény (*Mustela putorius*), mezei nyúl (*Lepus europaeus*), hörcsög (*Cricetus cricetus*), mezei pocok (*Microtus arvalis*), házi egér (*Mus musculus*), őz (*Capreolus capreolus*) (Bella; 1975).

2.11.1.6 Tájhasználat, tájszerkezet

A meleg, száraz, vízhiányos hordalékkúp–síkságon a mezőgazdasági jellegű tájhasználat uralkodik, már évszázadok óta. Az itt lakók legfőbb megélhetési forrása mindig is a mezőgazdaság volt, melyben korábban az állattartás is nagyobb hányadot képviselt a mainál. A középkori uradalmak fennhatósága alá tartozó jobbágság által művelt földeken a gabonatermesztés dominált, a paraszti udvarok egy részét istállók foglalták el, melyekben az iga vonására alkalmazott ökröket, valamint a sertést tartották. Nem volt ez másként a későbbi birtokosok idején sem, s a mezőgazdasági termesztés kizárólag önellátási célt szolgált. A XV–XVI. század idején a növénytermesztésre és állattartásra használt terület igényét kielégítette a házak körüli földek nagysága. A lakosság az uradalmi beszolgáltatásokon felül nem termelt, csak önellátásra. A művelt területek legnagyobb részén – kihasználva a termőhelyi adottságokat – búzát termesztettek. A területhasználat mértéke az újránepesedéssel, a szlovákok beköltözésével, így a lakosság növekedésével fokozódott, de nem igen, vagy csak kis mértékben lépte túl az önellátás szintjét, még a XX. század elején is. Általánosan megállapítható a szántóterület uralkodása a művelési ágak között. A szántóterületek növekedése, ezzel egyidejűleg az egyéb használatú földek területi csökkenése figyelhető meg a múlt század közepén, az államosítások idején – a szűzföldek feltörésével. Ez a tendencia folytatódott az államosítást követő években, a paraszti gazdaságok kisparcellás földművelését felváltotta a nagytáblás művelés. Ekkor mintegy 150 ha-ral nőtt a művelt terület nagysága. A téjesítéssel párhuzamosan kevesebb lett a kert és gyümölcsös művelési ágú terület, 1962 és 1971 között 100 ha-ral. Ez a szám valószínűleg a tanyák körüli gyümölcsösök eltűnését jelzi. Az erdő művelési ágú terület nagysága ugyanebben az évtizedben viszont mintegy 30 ha-ral növekedett, a telepítéseknek köszönhetően. Az erdőterületek összességét telepített akácok, fenyvesek és az állattartó telepek védőfásításai adják. Az erdősítés aránya a Békés megyei átlagot tekintve is rendkívül alacsony; értékes, a természetes állományokat közelítő erdőterületek nem találhatók. Rétként és legelőként fenntartott terület nem igazán volt jellemző a térségre, mivel a szarvasmarhákat ma is istállózó állattartás keretei közt nevelik.

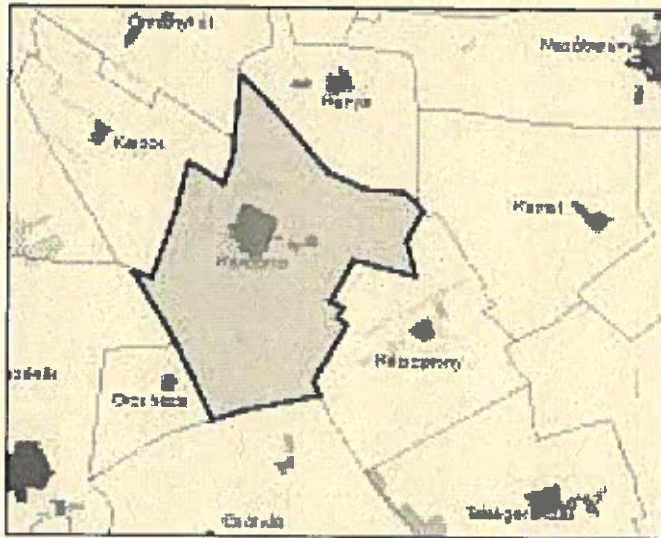
7. térkép: Kondoros és környékének térképe – Második katonai felmérés 1806-1869

STRATÉGIA

A megyei fejlesztési terv tartalmazza a mezőgazdasági tájhasználat szempontjából legfontosabb övezeti besorolásokat, amelyekből visszakövetkeztethetők azok a táji – környezeti termőhelyi adottságok, amelyek az adott területek mezőgazdasági területhasználatát, művelési módját és művelési ág szerkezetét is meghatározzák. Ezek a külön tervlapon is megjelenő, jóváhagyott övezetek közül a kiváló termőhelyi adottságú szántóterületi, valamint a kiemelten fontos érzékeny természeti területek övezete (ez utóbbi használatáról külön jogszabály rendelkezik), továbbá figyelembe veendő még az ökológiai – természeti – természetvédelmi övezetek lehatárolása és előírásai is.

8. térkép: Kondoros és környékének térképe CORINE

Forrás: TeIR

2.11.1.7 2.11.1.6 Ásványi nyersanyaglelőhelyek Kondoros és környékén

A település közigazgatási területén az alábbi bányatelek és kutatási területek találhatóak:

- Kondoros I. — homok külfejtéses művelésű bányatelek
- Kondoros (026/6-9 hrsz.)- homok, kavics, lösz... kutatási terület
- Kondoros (045/1-2 hrsz.)- homok, kavics, lösz... kutatási terület
- Kamut- Kétsoprony- Kondoros- homok, lösz... kutatási terület
- Kétsoprony- Kondoros- homok, lösz, képlékeny agyag II... kutatási terület
- Kétsoprony- Kondoros 11.- homok, lösz... kutatási terület
- Kétsoprony- Kondoros III.- homok, lösz. kutatási terület

A külfejtéses művelésű bányatelkek területét „különleges- bányászati” övezetbe kell besorolni, mivel ezek nyilvántartott ásványi nyersanyagvagyonot tartalmazó területek, a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény 39. S (3) bekezdése alapján a településrendezési tervekben figyelembe kell venni. A településrendezési tervben az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20.) 24. S (1) bekezdés és (2) bekezdés i) pontja alapján a bányatelkek különleges bányászati övezetnek minősülnek.

A külfejtéses művelésre vonatkozó kutatási területeket nem kell különleges bányászati övezetbe sorolni, mivel még nem külfejtéses művelésű bányatelkek, azonban ezen területeket is figyelembe kell venni a területrendezési terveknél.

2.11.1.8 Védett, védendő táji és természeti értékek, területek

A Békés–Csanádi-lőszhát területét eredetileg borító – tatárjuharos lösztölgyesek és löszpusztarétek váltakozásából álló – természetes erdőössztyeppel ellentétben a község ma intenzíven művelt területen nem igen található természetes élőhelyek. A helyi flórából szinte teljesen eltűntek a löszpusztagyeppek egykori fajai. Élőhelyként és az eltűnőben lévő fajok menedékeként szolgálnak a műveletlenül maradt területek: a közlekedési utakat és vasúti pályát kísérő mezsgyék, árkok, csatornahálózat és a szántóföldek közé ékelődött anyaggyerő gödrök.

A környéki mezsgyékben az utóbbi évek botanikai kutatásai több löszpusztarét foltot is felfedeztek. Ilyen a Kondorosi Konya zsálya termőhelye Természetvédelmi Terület is, melyet a 2/2006. (I.27.) sz. Önk. rendelet kibővített. E rendelet foglalkozik a termőterület szabályozásával és kezelésével. A természetvédelmi terület kezelését –a természetvédelmi kezelési tervekben foglaltaknak megfelelően – a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság látja el.

Kondoros Nagyközség Önkormányzatának 2/2005. évi (I.21.) számú rendelete Kondoros Város helyi építési szabályzatáról 3. sz. melléklete tartalmazza a helyi jelentőségű védett természeti értékeket, melyek a következők:

- 8 db kocsányos tölgy (*Quercus robur*) a Kossuth téren,
- 2 db kocsányos tölgy (*Quercus robur*),
- 4 db lepényfa (*Gleditsia triacanthos*),
- 1 db virágos kőris (*Fraxinus ornus*),
- 1 db szil (*Ulmus sp.*),
- 1 db nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*) a Csabai út és Liget u. találkozásánál található régi ligetben.

A Körös–Maros Nemzeti Park Igazgatósága 2009-ben elkészítette Kondoros Város közigazgatási területén lévő helyi védetté nyilvánításra javasolt területek jegyzékét, melyben védett növények termőhelyeül szolgáló 12 területet javasolnak helyi oltalom alá helyezni, illetve javaslatot tesznek a kezelésre is.

Ezen területek a következők:

- A 44. számú főút Kondoros–Kétsoprony közötti szakaszának mezsgyéjében található 20 jelentős törpemandula (*Amygdalus nana*) állomány.
- Kondoros-Hunya települések határmezsgyéjében található törpemandula (*Amygdalus nana*) állomány.
- Kondoros várostól észak-keletre levő két szántóterület közötti mezsgyéjében található törpemandula (*Amygdalus nana*) állomány
- Kondorostól keletre, két szántóterület közötti mezsgyéjében található törpemandula (*Amygdalus nana*) állomány
- A 44. számú főút Kondoros–Kétsoprony közötti szakaszának bal oldali mezsgyéjében található löszpusztarét folt, benne kék atracel (*Anchusa barrelieri*) állomány
- A Kondoros-Hunyai úttól nyugatra levő, un. Pepo-dűlő melletti földút mezsgyéjében található törpemandula (*Amygdalus nana*) állomány
- Kondoros-Nagyszénás közötti közút mezsgyéjének löszpusztarét foltjai, értékes és védett növényfajokkal
- A 44. számú főút Kondoros-Kardos közötti szakaszának mezsgyéjében található löszpusztarét folt, melynek kiemelt értékei az itt található pusztai méteng (*Vinca*

STRATÉGIA

herbacea), vetővirág (*Sternbergia colchiciflora*) es nyúlánk sárma (*Ornithogalum pyramidale*) állományok

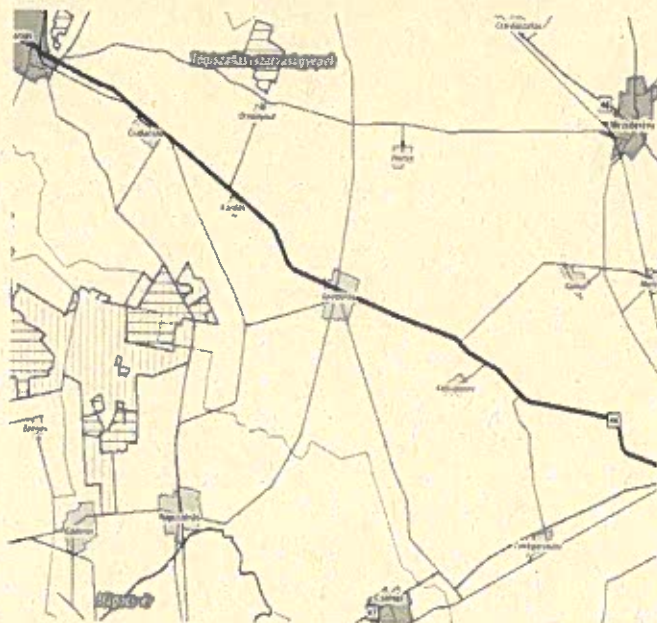
- A Kondoros-Kisszénás közötti vasútvonal mezsgyéjében található löszpusztarét foltok
- A Kondoros-Csorvás közötti közút mezsgyéjében lévő löszpusztarét foltok, bennük a hengeres peremizs (*Inula germanica*), a nyúlánk sárma (*Ornithogalum pyramidale*) és a bieberstein-gyűjtővirág (*Linaria biebersteinii*) állományok
- A Kondorostól délre lévő Szeles út mezsgyéje és idős őshonos faállománya
- A volt Batthyány majd Geist vadászkastély parkja

Az 1/2010. (I.14.) sz. Önk. rendelet helyi természetvédelmi védeltséget élvező természeti területekké nyilvánította a fent említett dokumentumban is szereplő Batthyány–Geist kastély parkerdejét, a kastély majorját és útterületét, mely azonban a Békéscsabai Körzeti Földhivatal tájékoztatása szerint az ingatlan-nyilvántartásba nem került még bejegyzésre. Az országos műemléki védelem alatt álló Batthyány–Geist kastély a hozzá szorosan tartozó területekkel együtt még inkább képes betölteni értékét, a rendelet biztosítja a területen található természeti értékek károsodásának megelőzését.

2.11.1.9 Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

Nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló területek a településen és környezetében

9. térkép: Natura 2000 területek Kondoros környékén

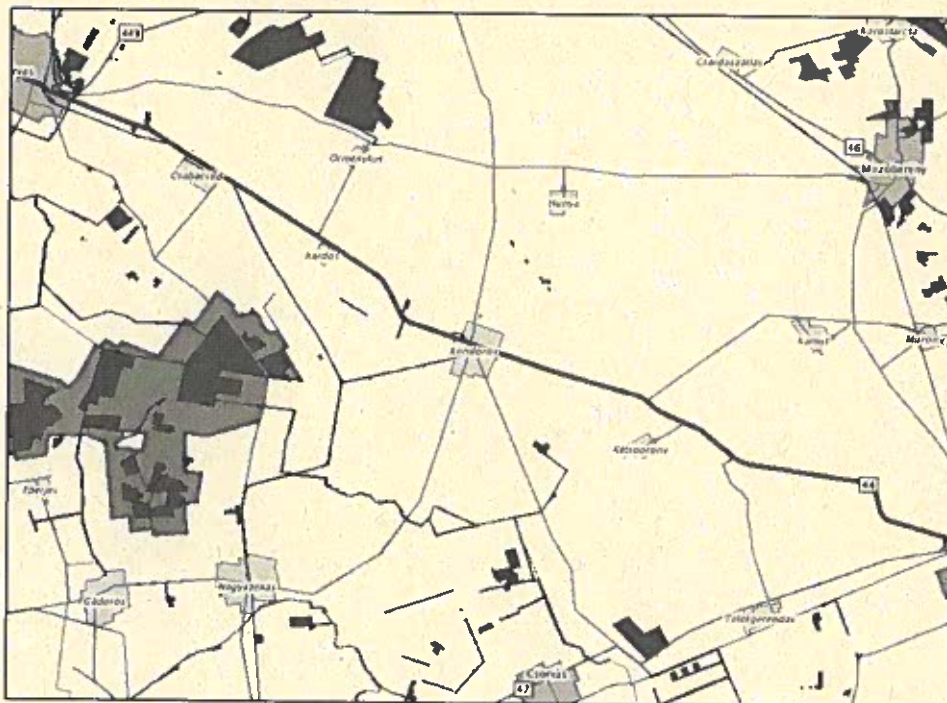

Forrás: geo.kvm.hu/tir/

Kondoroson és környékén nem található nemzeti természetvédelmi oltalom alatt álló terület.

2.11.1.10 Ökológiai hálózat

10. térkép: Nemzeti ökológia hálózat elemei Kondoros környékén

Forrás: geo.kvm.hu/tir/

Az ökológiai hálózat funkcionális elemei az alábbiak, melyek megtalálhatók a település területén és a környező területeken.

Magterületek: Magterületnek nevezzük a hálózat foltszerű, tetszőleges kiterjedésű területeit, melyek ideális nagyság esetén a lehető legtöbb populációnak, illetve az ezekből felépülő életközösségeknek az élőhelyei és genetikai rezervátumai.

Ökológiai folyosók: A magterületek közötti kapcsolatot a sávos, folytonos élőhelyek, vagy kisebb-nagyobb megszakításokkal jellemezhető élőhely-mozaikok, láncolatok, az úgynevezett ökológiai folyosók biztosítják. Ezek az élőhelyeket, élőhelykomplexumokat kötik össze, egyben biztosítják a génáramlást az egymástól elszigetelt populációk között.

Pufferterületek: A magterületek és a folyosók körül védőzónát (pufferzóna) kell kijelölni, ahol még a természetközeli élőhelyek aránya lehetőség szerint magas, feladatuk a magterületek és folyosók védelme az esetleges külső káros hatásoktól.

2.11.2 Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

1. Eltűnőben lévő védendő növényfajok
2. Értékes növényfajok termőhelyeül szolgáló természetes élőhelyek hiánya, ritkasága
3. A löszpusztagyepfoltok veszélyeztetése, eltűnési veszélye
4. Előrenyomuló mezőgazdasági területhasználat
5. Adventív illetve agresszív gyomosító fajok térhódításának veszélye az értékes növényfajok termőhelyein

2.12 Zöldfelületi rendszer vizsgálata

A település összes zöldterülete (állandóan növényzettel fedett közterülete) a KSH 2008-as adata szerint 172 594 m². A közparkok a belterületen mozaikosan helyezkednek el, beépítetlen területeken, teresedéseken alakultak ki. Az intézmények mindegyikéhez tartozik kellő nagyságú zöldfelület. A közparkok és intézménykertek összterülete mintegy 32 ha. Mivel a település beépítési módjára a kertés házak jellemzőek, a lakókertek igen nagy részét alkotják területileg a belterület kondicionáló zöldfelületének. Lineáris zöldfelületi elemek a fasorok, melyek a szinte minden utcában megtalálhatók, külterületen viszont annál kevésbé jellemzőek az effajta szegélyek: csak néhol maradt meg erdősáv vagy fasor. A mezőgazdasági táblák melletti fakivágások tovább gyérítik a külterületi faállományt. A belterületi fasorok fajalkalmazása több helyen nem megfelelő: a lakosság előszeretettel telepített gyümölcsfákat az utcákra.

Kondoros Város Önkormányzatának Települési Szolgáltató Intézménye (TESZI) a településüzemeltetési tevékenységek keretében végzi a zöldfelület gazdálkodási feladatokat. A saját intézmény azért alkalmasabb a feladatok ellátására, mert ott nem a profiton, hanem a színvonalon van a fő hangsúly. A TESZI egy kertészt foglalkoztat a zöldfelületi feladatok koordinálására, a munkákat közmunkások végzik. Kondoros Város Önkormányzata minden évben elkülönít a közterület fenntartására fordítható anyagi keretet. A TESZI munkájának köszönhetően fokozatosan történik az előregedett fasorok cseréje és új növénytelepítések, parkmegújítások.

A „Virágos Kondorosért” mozgalom virágvasárral, fa- és cserjévasárral, az előkertek díjazásával ösztönzi lakókörnyezetük szépítésére, rendezettebbé tételére a lakosokat, hozzájárulva ezzel a településképp javításához.

STRATÉGIA

Megállapítható, hogy a város zöldterületei jó állapotúak, rendezettek. A településfejlesztés és a zöldfelületi rendezés egyik alapelve, hogy a megújítás térbeli iránya a településközponttól a periférikus részek felé történjen. Az utóbbi évek törekvéseinek eredményei igazolják ezt: megtörtént a Hősök tere megújítása és a csárda előtti rendezvényter kialakítása, a Kossuth tér és az autóbussmegálló parkjának rendezése, az Aradi út és Szabadság utca kereszteződésében lévő park életre keltése és több fasor fokozatos cseréje, telepítése.

Kondoros Város Önkormányzata által a TOP 2.1.2-15 Zöld város kialakítása felhívásra benyújtott pályázatában szereplő fejlesztés keretében Kondoros Város belterületén, központi jelentőségű területen (a Polgármesteri Hivatal épületének szomszédságában) 2 új szolgáltató ház kerülne kialakításra (a hozzájuk kapcsolódó parkolókkal) a helyi vállalkozások számára helyiségbérlési lehetőség céljából, illetve közvetlen környezetükben összesen 3 helyszínen zöldterületek/parkok kialakítása történne meg a hozzájuk kapcsolódó utcabútorokkal/eszközökkel. Az akcióterület úgy került kialakításra, hogy egy komplex beruházás kerülhessen megvalósításra a pályázati felhívás céljaival összhangban, és egy modern gazdasági és városi centrum jöhessen létre, mely Kondoros egyik vonzerejévé válhatna.

2.12.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei

2.12.1.1 Zöldfelületi ellátottság értékelése

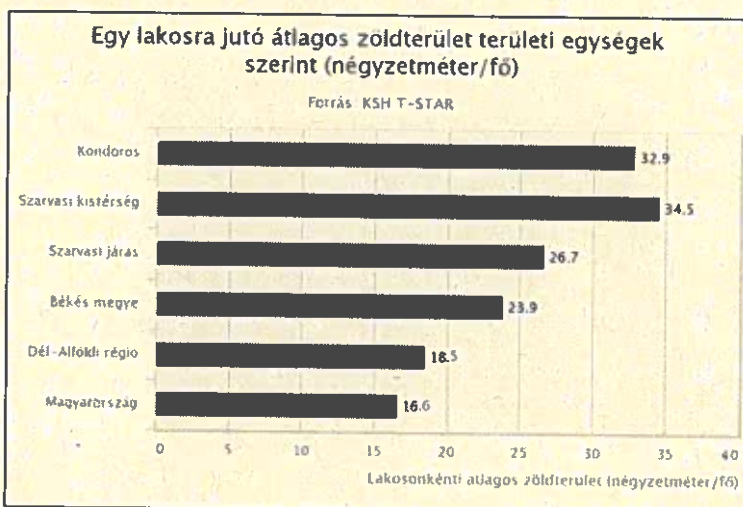
Kondoros zöldterületi ellátottsága, valamint évek szerinti változása az alábbi táblázat tartalmazza.

44. táblázat: Zöld területek nagysága a településen, m²

	2009	2010	2011	2012	2013
Összes zöldterület a településen	172594	172594	172594	172594	172594
Egy főre jutó zöldterületek nagysága	31,70	32,03	32,59	32,59	32,87

Forrás: KSH, T-STAR

21. ábra: Az egy lakosra jutó zöldterület nagysága, m²

Forrás: KSH T-Star

2.12.2 A zöldfelületi rendszer konfliktusai, problémái

1. Előregedő, illetve utcafásításra nem alkalmas, gyümölcsstermő fajokból álló fasorok
2. Mezővédő erdősávok és mezővédő fasorok hiánya
3. Belterület körüli véderdősávok hiánya
4. Kondicionáló zöldfelületek kialakítására alkalmas kihasználatlan területek (pl. belterületi záportározók környéke, Árpád utcai játszótér)

2.13 Az épített környezet vizsgálata

2.13.1 Önkormányzati tulajdonkataszter

Kondoros Város Önkormányzata rendelkezik tulajdonkataszterrel, amely a 2016. december 15-i állapota az alábbi adatokat tartalmazza.

A tulajdonkataszterben az önkormányzat tulajdonában lévő földrészek, valamint az egyéb önálló ingatlanok is nyilván vannak tartva. Az önkormányzatnak 478 db névjegyzékbe vett tulajdona van, melyből 476 db földrészlet (ami 309,1114 Ha); 2 db pedig önálló egyéb ingatlan.

2.13.2 Az épületállomány és a környezet geodéziai felmérése

A város épületállományát és a környezetet tartalmazó részletes térkép az ITS készítését megalapozó vizsgálati munkarészben nem kerül kidolgozásra. Annak elkészítése településrendezési eszközök megalapozása során történik.

2.13.3 Az épített környezet értékei

2.13.3.1 Régészeti terület, védett régészeti terület, régészeti érdekű terület

Kondoros és környéke kiválóan alkalmas volt az őskori ember megtelepedésére, életfeltételeinek biztosítására. A mocsaras vidék vadban–halban igen gazdag volt, ami biztosította az ősember számára a fennmaradást, szaporodást. Kondorosról 1893-ban csiszolt kővéső került a Nemzeti Múzeumba. A Honfoglalást megelőző időkben a Maros–Körös vidéke a népvándorlás során Keletről Nyugatra vonuló különféle népek egész sorának volt hosszabb–rövidebb ideig a szálláshelye, s ezeknek a népeknek életéről a megye területén bőségesen fellelhető tárgyi emlékek tanúskodnak. Éltek itt dákok, jazikok, gótok, gepidák, vandálok, majd a hunok foglalták el az Alföldet. Utánuk 567-ben az avarok foglalták el a Tiszántúlt, a Honfoglalásig lényegében ők éltek a község területén, pásztorkodó életet folytatva (Bella 1975).

A Honfoglalás után is lakott maradt a terület, Békés megye már I. István idején is szervezett terület volt (Nagy 1965.) Kondoros község ezekben az időkben alakult, a XIII. században a gyulai uradalomhoz tartozott. A tatárjárás idején – az ország legtöbb településéhez hasonlóan – azonban elpusztult a település. Majd kétszáz év telt el, mire írásos anyag újra említi Kondoros nevét. Kondorosegyháza néven merül fel újra 1403-ban, amikor a gyulai uradalomhoz tartozó településként tartják számon (Karácsonyi, 1896). 1526-ban Kondoros az egyik legnagyobb faluja volt az uradalomnak. A mohácsi csata következményei, vagyis a török Budáig és vissza való vonulása nem érintette a megyét, így az zavartalanul fejlődhetett. A XVI. század közepén egyre terjeszkedő török hatalom azonban már elérte Békés megye területét is. Hogy a falu mikor pusztult

STRATÉGIA

el, azt megállapítani nem lehet, de 1602-ben már pusztaként tartották számon. Ez az állapot megmaradt a XVIII. század első feléig, vagyis a telepítések megindulásáig. A megye benépesítése Harruckern János György nevéhez fűződik. 1722-ben került sor a szlovák lakosságú Szarvas telepítésére, ahonnan másfél század múlva Kondoros lakóinak jelentős része települt (Bella 1975, 11–12).

A XIX. század elején a Kondorosi-pusztát már nagybirtokosok, Batthyány, Bolza, Mithrovszky és Wenckheim családok tulajdonát képezte. A telepítések további szükségességének legfőbb oka ezen nagybirtokok munkaerőigénye volt. A nagybirtokosok megbízásából Dérczy Ferenc nagybérlő, Geist Gáspár földbirtokos és Petőfi István uradalmi intéző szervezték a község alapítását. A telepítéskor (1875-ben) a házhelyeket a gróf Bolza család adta el 300 négyszögöles parcellánként. A 135 telket derékszögű utcahálózatba osztották. A községnek mindjárt a megalapítása után elég szép számú lakossága volt, akik a település határában lévő uradalmak cselédségéből, s a környező településekről a Körös árvíz sújtotta területeiről elvándorlókból tevődött össze (Bella 1975). A település és népessége ettől kezdve folyamatosan nőtt. A lakók száma 1880-ban 2118 fő volt, nagyobb részben evangélikus, de a nagybirtokosok mind római katolikus vallásúak voltak. A II. világháború idején a nemzetiségi megoszlás a következőképp alakult: 90% magyar, 10% tót és más anyanyelvű lakos alkotta a népességet. A lakosság száma az újratelepítéstől a XX. század közepéig nőtt, majd az 1960-as évektől csökkenni kezdett.

2.13.3.2 Védett épített környezet, a helyi egyedi arculatot biztosító építészeti jellemzők

Kondoroson 200 feletti avar kori régészeti lelőhelyet tart számon a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal.

A város hagyományos településképe, beépítése a mezővárosokra jellemző jegyeket viseli magán.

Műemlék:

- 1522 és 1525 hrsz.: Csárdaépület és tartozékai (törzsszám: 9655, azonosító 2495)
- 0216/2 és 0216/7 hrsz.: Geist Gyula kastélya (törzsszám: 9462, azonosító: 2494)

Műemléki környezet:

- 1521, 1526, 1527/1, 1536, 1545, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2021, 2022, 2023/1, 2028/2, 2080, 2081 és 2082 hrsz.-ú telkeken a Csárdaépület és tartozékai ex-lege műemléki környezete (törzsszám: 9462, azonosító: 21806)
- 0214, 0216/21, 0216/22, 0216/3 és 0216/6 hrsz.-ú telkeken a Geist Gyula kastélya ex-lege műemléki környezete (törzsszám: 9462, azonosító: 21806)

Régészeti lelőhelyek:

Nyilvántartott régészeti lelőhely: 204 db

2.13.3.3 Műemlék, műemléki együttes

Kondoros Város közigazgatási területe az Örökségvédelmi Nyilvántartás adatai alapján műemléki jelentőségű területtel, világörökségi várományos területtel nem érintett, míg műemlékként védett objektummal, műemléki környezettel, valamint régészeti lelőhellyel érintett, az alábbiak szerint:

A város kiemelkedő turisztikai érte a műemlék védetség alatt álló, romantikus stílusú **Batthyány-Geist kastély** (0216/2 és 0216/7 hrsz.: Geist Gyula kastélya - törzsszám: 9462, azonosító: 2494 -), mely még romos állapotában is impozáns. A kastély első változatát 1844-1851 között építette Batthyány (I.) László a csákópusztai majorban. Az 1800-as évek második felében a magyar urak rendszeresen gyűltek össze itt vadászni, agarászni, innen származik a kastély „csákói vadásztanya” elnevezése. A kastély parkjában épült 1864-ben a kupolás római katolikus kápolna Ybl Miklós tervei szerint neoreneszánsz stílusban. A centrális alaprajzú kápolna egy kis dombon helyezkedik el, alatta családi kriptát alakítottak ki. Miután a birtokot 1871-ben a Batthyányaktól végleg megvásárolta Geist (II.) Gáspár, megkezdődött annak átalakítása, kibővítése, a vadásztanyából a mindennapi élet kényelmes helyszíne vált. A II. világháború után állami tulajdonba került az együttes, számos intézményt helyeztek el az itteni épületekben, volt óvoda, iskola és termelészövetkezet is. A kastély földmije és tetőszerkezete az ezredfordulón véghezvitt helyreállítás következtében jó állapotban van. Ez a beavatkozás mentette meg az épületet az összeomlástól, de mára már így is életveszélyessé vált. Ennek ellenére a kastély bárki számára szabadon megközelíthető és bejárható. Parkjában található a legidősebb kondorosi fák, köztük a legendás Batthyány-fa, melyet 1848-ban az első miniszterelnök, gróf Batthyány Lajos ültetett. A Batthyány-Geist kastély történeti kertjének helyreállítása, értékeinek megőrzése 2014-2015-ben valósult meg egy parkfelújítási projekt keretében.

Kondoros legfőbb látványossága az 1740 körül épült, híres **Kondorosi Csárda** (1522 és 1525 hrsz.: csárdaépület és tartozékai - törzsszám: 9655, azonosító 2495 -). A hírhedt betyár bűvőhelyen megfordult az Alföld legendás betyára, Rózsa Sándor is. A Dél-Alföld pusztai csárdái közül Békés megyében ez a legjelentősebb. A felújított Kondorosi Csárda és az abban elhelyezett gyűjtemény átadására 2003. augusztus 16-án a „Betyár Nap a Kondorosi Csárda mellett” rendezvénysorozat megnyitójaként került sor. A felújítás után az épületben egy állandó kiállítást rendeztek be, mely egyrészt képet ad az egykori híres betyárok életéről, másrészt – a helybeliek szorgalmas gyűjtőmunkájának köszönhetően számtalan olyan régi használati tárgyról, amelyek néhány évtizeddel ezelőtt még minden háztartásban ott voltak, de ma már alig-alig találkozunk velük. A Csárda a vendégek kiszolgálásán kívül bekapcsolódik a közétkeztetésbe is.

Műemléki környezet továbbá még

- 1521,1526,1527/1, 1536, 1545, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2021, 2022, 2023/1, 2028/2, 2080, 2081 és 2082 hrsz.-ú telkeken a Csárdaépület és tartozékai ex-lege műemléki környezete (törzsszám: 9462, azonosító: 21806)
- 0214, 0216/21, 0216/22, 0216/3 és 0216/6 hrsz.-ú telkeken a Geist gyula kastélya ex-lege műemléki környezete (törzsszám: 9462, azonosító: 21806)

A kondorosi Magyar-Szlovák-Táj- és Alkotóház gyűjteményének anyagát állandó kiállítás keretében tekinthetik meg az ide látogatók, mely a régi paraszti életmódnak állít emléket: szlovák nemzetiség házbelső, berendezési tárgyak, mezőgazdasági eszközök, padlás. A gyűjtemény, két szoba-konyhás múlt század eleji parasztház berendezését, használati tárgyait mutatja be. Padlásán paraszti eszközök kiállítása látható. Az udvarra került egy eredeti kovácsműhely. A ház

STRATÉGIA

másik részében kézműves kiállítás mutatja be a helyi alkotók legszebb darabjait. Továbbá Helytörténeti Gyűjtemény is megtekinthető Kondoroson, melynek kiállítása a város történelmét mutatja be elsősorban a jelentős méretű fotógyűjteményen keresztül. Időszaki kiállításokon helyi termékek, magángyűjtemények és helyi alkotók tárlata tekinthető meg.

A városban két templom található. A katolikus templom 1884-ben épült, és itt őrzik a budapesti Belvárosi plébániatemplom XVIII. századi szobrait. Az evangélikus templom 1904-ben épült neogótikus stílusban, és részleges felújítására az elmúlt években került sor.

A város területén számos kültéri szobor, és emlékmű is található, köztük egy első világháborús emlékmű, Kossuth Lajos szobra, Petőfi István sírköve, egy 1848-as emlékmű, és az Alapkö, mely egy fehér kőtömb, és az arra simuló bronz lepel neves uralkodóink arcképét mintázza.

A város területén 204 db nyilvántartott régészeti lelőhely található.

2.13.3.4 Helyi védelem

Kondoros Nagyközség Önkormányzatának 2/2005. évi (I.21.) számú rendelete Kondoros Nagyközség helyi építési szabályzatáról 1. sz. melléklete tartalmazza a régészeti lelőhelyek által érintett ingatlanokat, 2. sz. melléklete a védett műemlékek és a helyi védetség alatt álló épületek jegyzékét. A HÉSZ III. fejezetének 46. § alapján az érintett ingatlanokra vonatkozó építési engedélyek kiadásánál érdekelt szakhatóságnak kell tekinteni a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Szegedi Regionális Irodáját. A műemlékek telkével közvetlen szomszédos telkeken történő építési engedélyezésnél a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal Szegedi Regionális Irodáját, mint érintett szakhatóságot meg kell keresni. A műemlékek telkére az építési hatóság engedélyt nem adhat ki.

2.14 Közlekedés

2.14.1 Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Kondoros közlekedési helyzetéről elmondható, hogy - elsősorban a 44. számú főútvonal révén - hazai szinten jól megközelíthető, amelyben a hamarosan megépítésre kerülő M44 jelű gyorsforgalmi autópálya térségi szakasza nagyságrendi előrelépést jelent majd, részben az utazás időtartamának, részben a jelentős nemzetközi átmenő forgalom terhelésének csökkenése miatt. Az Országos Területrendezési Terv – és ennek megfelelően Békés Megye Területrendezési Terve – kijelöli a nyomvonalat a gyorsforgalmi út számára, amely a közbeeső településeket elkerüli. Kondoros belterületét délről kerülné meg az új út.

Közúton most is viszonylag jól (időigényesen) megközelíthető a térségből Békéscsaba, Kecskemét, Szarvas, Gyula, valamint Budapest és az országhatár (Románia). Nehezebben érhető el Debrecen, Szeged és Szolnok. A közúti összeköttetés hiányosságai közül kiemelhető a közeli célpontok elérésének nehézsége. A meglévő harmadrendű utak minősége miatt nehéz a közeli városok Mezőberény, Gyomaendrőd és Orosháza felé való közúti közlekedés, valamint a rajtuk keresztül elérhető Szeged, Szolnok és Debrecen útirányokba vezető főútvonalak elérése. A 44. számú főút felújítását 2005 őszén fejezték be Békéscsaba és Kardos között, 2006-tól kiemelt üzemeltetésű útszakaszként szerepel a Békés Megyei Állami Közútkezelő Kht. nyilvántartásában.

Kondoroson a helyközi közlekedés egyetlen módja az autóbusz. Vasúti összeköttetése ugyan van az országos hálózattal, de a Kisszénás-Kondoros szárnyvonalon 2009 december óta nincs forgalom. A szárnyvonal kevesebb, mint 10 km hosszú, az Orosháza-Mezőtúr vonalhoz

STRATÉGIA

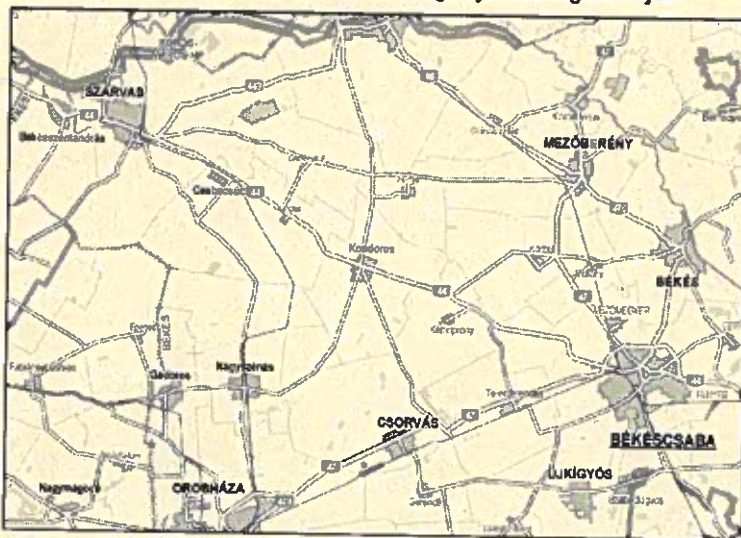
kapcsolódik, amely a Budapest-Lőkősháza nemzetközi fővonalat köti össze a Szeged-Békéscsaba fővonalal. A személyforgalom számára ez az összeköttetés nem oldotta meg a főként Békéscsaba felé irányuló ingázás kérdéseit, Szarvas és Orosháza felé pedig lassúsága miatt nem versenyezhetett a helyközi autóbusz-járatokkal.

Kondoros tömegközlekedési kapcsolata viszonylag jó a környező településekkel. Jelentős ingázó forgalom zajlik Békéscsaba, Szarvas, Orosháza, valamint Gyomaendrőd városokba. Helyi tömegközlekedés Kondoroson nincs, üzemanyag-töltő állomás viszont van, hiszen a két legközelebbi város a 44. út mentén (Békéscsaba és Szarvas) több mint 20 km-re fekszik.

A Kondoroson áthaladó kerékpárút a „Körös-völgyi Kerékpárút” része, a településen a 44. számú főút mellett húzódik, annak déli oldalán. Összeköti Szarvast és Kondorost, valamint Kétsoprony és Kardos települések elérését könnyíti meg. Fontos fejlesztési irány a Békéscsabaig történő meghosszabbítás. 2008-ban az önkormányzati kerékpárutak és kerékpáros-gyalogos utak hossza együttesen 8600 méter volt. A külterületeken jó állapotú útburkolat a községen belül – köszönhetően a nagyobb terhelésnek – rendszeres javításra szorul.

2.14.2 Közúti közlekedés

11. térkép: Kondoros környezetének országos jelentőségű fő útjai

Forrás: TelR

Kondoros közigazgatási területén halad át a 44. sz. Kecskemét–Szarvas–Békéscsaba–Gyula I. rendű főközlekedési út, a Kétsoprony–Csorvás összekötő út, a 4409. sz. Kondoros–Csorvás összekötő út, a 4642. sz. Gyomaendrőd–Kondoros–Nagyszénás összekötő út. A főút felújítását 2005 ősztől fejezték be Békéscsaba és Kardos között és 2006 tavaszától kiemelt üzemeltetésű útszakaszként szerepel a Békés Megyei Állami Közútkezelő Kht. Nyilvántartásában.

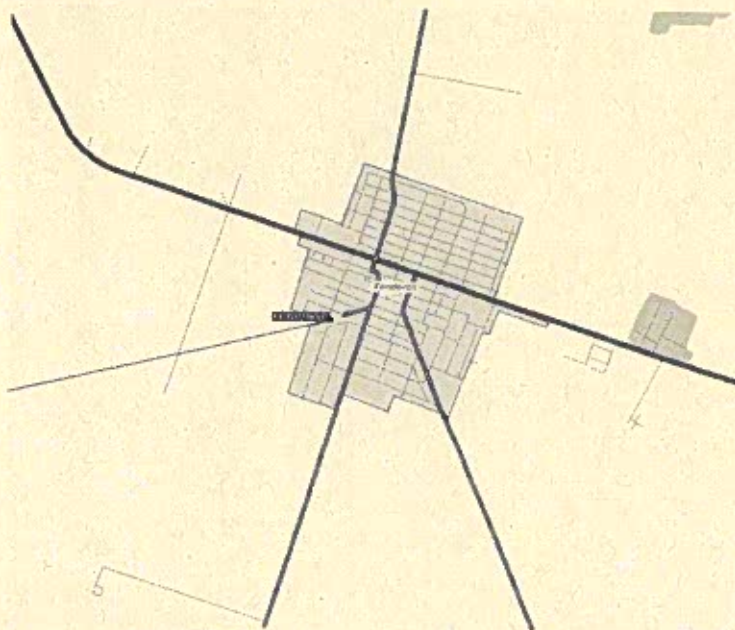
Az Országos Területrendezési Terv – és ennek megfelelően Békés Megye Területrendezési Terve is – kijelöli a Békéscsaba és Kecskemét közötti M44-es gyorsforgalmi út nyomvonalát, mely a közbeeső településeket elkerüli. Kondoros belterületét délről kerüli meg a tervek szerint az út, mentesítve ezáltal a települést a tranzit forgalom terhelése alól.

A településen bel- és külterületén igen magas a burkolatlan utak aránya, nem aszfalt vagy betonburkolatúak, hanem valamilyen útalappal vannak felszórva. Sok helyen a meglévő útburkolatok felújításra szorulnak, rendszeres karbantartásuk nem megoldott. A település utcái

STRATÉGIA

közül a rendezési terv szerint gyűjtőtűt a Damjanich, Bocskai, Iskola, Szabadság utca és Hősök útja, ezek mindegyike burkolt felületű. A Nagyszénás, Csorvás és Gyomaendrőd felől bevezető utak minősége nem kielégítő, a külterületi, leginkább mezőgazdasági használat alatt álló utak szinte mindegyike földút.

12. térkép: Kondoros városi közúthálózata

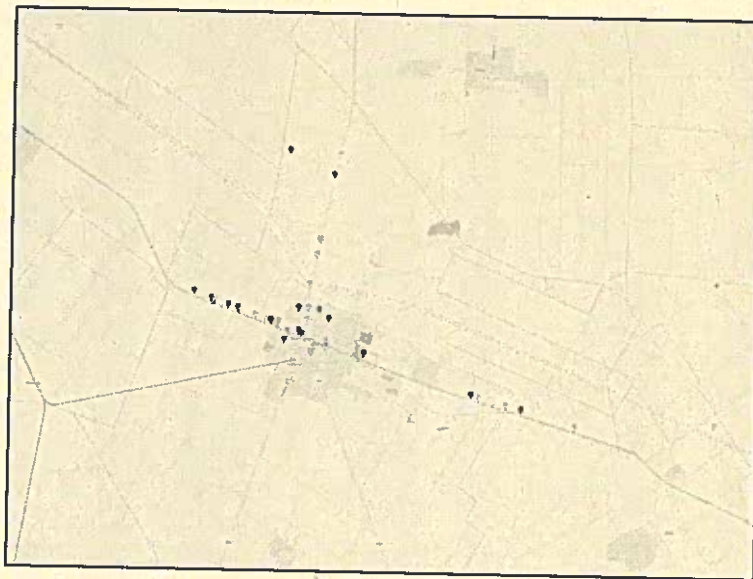
Forrás: geo.kvvm.hu/tir/

Forgalmi jellemzők

A Magyar Közút Nonprofit Zrt. által 2015-ben a 44-es számú főútvonalon végzett forgalomszámlálás alapján a településen áthaladó átlagos napi forgalom nagysága 7699 j/nap volt. Ebből személygépkocsi 4735 j/nap, kis tehergépkocsi 1029 j/nap, tehergépkocsi összesen pedig 1762 j/nap volt. Megállapítható, hogy magas az átmenő teher szállító járművek aránya, amely mind közlekedésbiztonsági, mind környezetterhelési kockázatot jelent a településen élők számára.

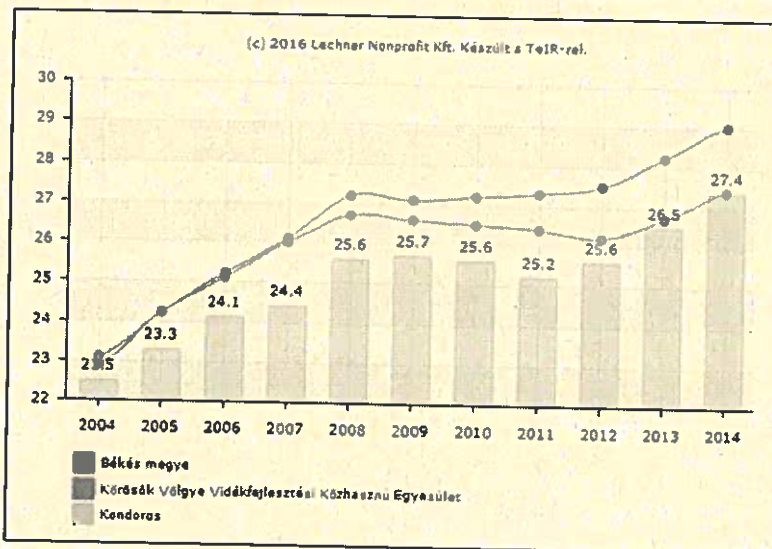
Az alábbi ábra Kondoros város közúti közlekedésbiztonsági helyzetét szemlélteti az utóbbi évek személyi sérüléssel járó közúti balesetei alapján. A 2011-2016. évi baleseti statisztikai adatok alapján 35 db személyi sérüléssel járó közúti baleset történt a település területén. Közlekedésbiztonsági szempontból a legveszélyesebb útszakasz a településen átvető 44-es számú főút.

13. térkép: Személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek

Forrás: Magyar Közút Nonprofit ZRt

22. ábra: Motorizáció alakulása Száz lakosra jutó személygépkocsik száma (db)

Forrás: TeIR

2.14.3 Községi közlekedés

Kondoroson helyi tömegközlekedés nincsen, helyben gépjárművel vagy kerékpárral közlekednek az emberek.

2.14.3.1 Autóbuszos községi közlekedés

Tömegközlekedés terén a községek kapcsolata megfelelő a környező településekkel. Jelentős ingázó forgalom történik Békéscsaba, illetve Szarvas irányába, valamint Orosháza és Gyomaendrőd településekre. A helyközi forgalom nagy részét a Dél-alföldi Közlekedési Központ Zrt. autóbuszai bonyolítják le. Helyben egy buszpályaudvar található.

2.14.3.2 Vasúti közlekedés

A Kondoros–Kisszénás vasúti szárnyvonal üzemeltetése 2009 végén megszűnt, így Kondoros nem érhető el közvetlenül vasúton.

2.14.4 Kerékpáros közlekedés

A44 jelű főút mellett húzódó kerékpárút (Szarvas-Kondoros-Békéscsaba) térségi jelentőségű megyei területrendezési tervi elem a Kondoros–Kardos közt kiépült kerékpárút.

2.14.5 Gyalogos közlekedés

Az elmúlt évek lakossági járdaépítési programjának (az Önkormányzat és lakosság együttes beruházása a járdaépítésbe) is köszönhető, hogy javul a települési járdák kiépítettségének mértéke, ez az arány azonban még így is igen alacsony. Az utcák többségében csak az egyik oldalon van burkolt járda, jelenleg az önkormányzati kiépített járda hossza 44,3 km.

2.15 Térségi és települési környezetvédelem

A terület talajai igen kedvező adottságokkal rendelkeznek a mezőgazdasági műveléshez. Kondoros területén a karbonátos anyaközetten alföldi mészlepedékes csernozjom alakult ki. A CaCO_3 vagy a felszínen vagy a 20–40 cm mélységben többnyire megjelenik. 30–60 cm mélységben általában mészlepedék található, amely a szerkezeti elemekre kicsapódott CaCO_3 . A talaj termőképessége jó, besorolás szerint eléri a 40 AK értéket. A humusréteg vastagsága általában 50 cm-ig terjed, de a község D-i részén az 1 m-es mélységet is eléri. Az itt megtalálható talaj tehát igen jó termőképességű, ezért az Országos Területrendezési Terv – és ennek megfelelően Békés Megye Területrendezési Terve is – szinte az egész község területét a kiváló termőhelyi adottságú szántóterület övezetébe sorolja.

Kondoros húzóágazata a mezőgazdaság, a szántóföldi termesztés kiemelkedő jelentőséggel bír. Ennek megfelelően a szántó művelési ág (88,1%) nagyságrendekkel meghaladja az egyéb művelési ágak mértékét. Békés megyében rendkívül alacsony az erdősültség, 2008-ban 24.562 ha volt az erdőterületek nagysága, mely a megye területének mintegy 4,4%-át teszi ki (Bács–Kiskun megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Erdészeti Igazgatóság, Gyulai Erdőfelügyeleti és Hatósági Osztály; 2008). Az alacsony erdősültségi érték alól Kondoros sem kivétel (1,3%). Az 1960-as évektől kezdve a rétek és legelők egy részének feltörésével is gyarapodott a szántóföldi használat, a gyepek és legelőterületek nagysága mostanra minimálisra csökkent, a kert és gyümölcs ág részesedése is igen alacsony.

Főként az utóbbi két évtizedben azonban a talajok termőképességének folyamatosan csökkenése figyelhető meg, mely hosszútávon – a megfelelő intézkedések nélkül – a talajok kiszáradásához, tápanyag hiányhoz, talajdegradációhoz vezethet. Mindemelllett Békés Megye Területrendezési Terve Kondorost a szélróziónak kitétt területek övezetébe sorolja (3. melléklet). A defláció jelentős károkat okoz (pl. talajelhordás, porvihar) a művelési szerkezetből adódóan (összefüggő, nagyméretű táblák) a szükséges mezővédő erdősávok, szélfogó növényzet hiánya miatt mindez fokozottan jelentkezik.

STRATÉGIA

A föld a bioszféra egyik alapeleme, önmaga is többszörösen összetett ökoszisztéma, pótolhatatlan, nélküle nemcsak a mezőgazdasági termelés, de az élet is lehetetlenné válna. A talaj fizikailag is sérülékeny, térbelileg változékony, tompító-, ill. ellenállóképessége (pufferképessége) révén a káros hatások hosszú ideig rejtve maradhatnak, a leromlott talaj újraképződése lassú folyamat, a talaj a többi környezeti elemmel szoros kölcsönhatásban van, így a talajt érő hatások a többi környezeti elemre is kivetülnek.

2.15.1 Felszíni és felszín alatti vizek

2.15.1.1 Felszíni vizek

Felszíni vizek

A település közigazgatási határain belül csak mesterséges vízfelületek találhatók, ezek a következők:

- Dögös–Kákafoki csatorna
- Új–Szörhalmi csatorna
- homokbányató
- záportározók (4 db)
- „Téglagyári-tó”

A csatornák vízelvezető képességének megtartása, folyamatos karbantartása a KÖVIZIG feladata. Vizhozamuk a csapadékviszonyok függvénye. A település ÉK-i részen található, jelenleg is kitermelés alatt álló homokbánya üzemeltetője magánvállalkozó. A bányató K-i része horgásztóként hasznosított, itt fás-cserjés növényzet övezi a partot. A záportározók kezelője a TESZI. Állapotuk javításra szorul, erősen feliszapolódtak és előrenyomult a nádas.

Öntözés

Kondoros területén az öntözés az NK-XIV. öntözőrendszerről történik (I. melléklet), melynek üzemeltetője a KÖVIZIG. A mezőgazdasági területek öntözése céljából vízkivétel történik az NK-XIV. öntözőrendszer csatornáiból (C-11 öntöző csatorna, és a D-11-1 öntöző csatorna), az Új-Szörhalmi csatornából, a homokbányatóból és a „Téglagyári tóból”, az öntözhetőség jelenleg csak az ezek közelében fekvő táblákon megoldott.

2.15.1.2 Felszín alatti vizek

Kondoros város közigazgatási területe a „Felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról” szóló 27/2004 (XII. 25.) KvKVM rendelete szerint érzékeny kategóriába tartozik. A község területe a Víz Keretirányelv (VKI) szerint a p.2.13.2 kódszámú, a Maros–Körös köze porózus hideg felszín alatti víztesthez (8. táblázat), illetve a tengerszint alatt 30 m-ig elkülönített sp.2.13.2 jelölésű sekély porózus víztesthez – melynek neve és kiterjedése megegyezik a mélyebben fekvő porózus hideg víztestével –, valamint a Délkelet-Alföld (pt.2.3) nevű porózus termál víztesthez tartozik. Kondoros város területének nitrát-szennyezéssel szembeni érzékenységét „A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről” szóló 171/2013. (V. 29.) Korm. rendelet módosított 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet határozza meg.

STRATÉGIA

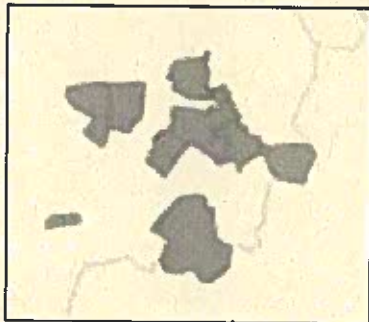
Hidrogeológiai jellemzője a területnek, hogy az alsó-pannon rétegsort elsősorban vízzáró képződmények (márgák, agyagok, homokkövek) alkotják, vízkitermelés szempontjából nem jelentős ez a réteg. A felső-pannon rétegsor homok- és agyagrétegeinek váltakozásából álló sorozat alsó harmadában hévíz tárolódik, de a sekélyebb településű rétegekre is jó hozamú kutak települtek. A pleisztocén korú rétegösszletben található a legtöbb durva szemcséjű, jó vízáradó réteg, ez az ivóvíztermelés bázisa. A pleisztocén összletre jellemző, hogy az általában 10-20 m vastag homokrétegeket ugyanilyen vastagságú agyag- vagy iszaprétegek választják el egymástól. A Kondoroshoz közeli Szarvas környékén a 450 m vastag összletben csak 10 jó vízáradó homokréteg van, átlagosan 7,5 m vastagsággal, ami a teljes összletnek csak 17 %-át adja (A Dél-Alföldi Régió hidrogeológiai adatbázisa, hidrogeológiai tanulmány, 2007). A rétegvizek mennyisége Kondoros Kondoros Nagyközség Környezetvédelmi Program Felülvizsgálat 2010 26 területén 1-1,5 l/sec/km². Jellemzők az ártézi kutak, amelyek mélysége meghaladja a 250 m-t, vízhozamuk változatos. A felszín alatti vízkészlet 35-75 m³ /d/km².

A talajvíz a földkéregben elhelyezkedő első vízzáró réteg felett található. A talajvíz utánpótlása a csapadékból, a rétegvizekből, és horizontális áramlással más területekről történik; az egykori Maros-medrek a Maros-hordalékkúp irányából biztosíthatnak utánpótlást, a Körösök vízállásának hatása pedig az egykori Fehér-Körös (Élővíz-csatorna) irányából alkalmanként jelentkezhet. Így a környéken a legmagasabb talajvízállás tavasszal, a legalacsonyabb kora ősszel alakul ki. A talajvíz átlagos szintje 3-4 m, a vízkeménység 25-45 nko. A víz kémiai jellege kalcium-magnézium-hidrokarbonátos.

Terhelést jelenthet a felszín alatti vizekre az állattartás (üzemi és háztáji), illetve a még rekultiválatlan kommunális szilárdhulladék lerakó csurgalékvíze és esetlegesen a kommunális szennyvíz gyűjtése. Nagy arányú a szennyvízhálózatba be nem kapcsolt lakások száma, így a kommunális szennyvíz gyűjtéséből, elvezetéséből adódhat talajvízszennyezés (nem vízzáró aknák, illegális szikkasztások).

A település nagy állattartó üzei az EEBA Kft. sertéstartó telepe, a Fríz-Tej Zrt. szarvasmarha tenyésztő telepe, és a Partiz Kft. pulykanevelő telepe. Az EEBA Kft. a keletkező hígtrágyát leszigetelt tároló medencékben tárolja, majd azt a gabonafélék betakarítása után a tarlóra juttatják ki, ellenőrzött körülmények között, ezen területeken rendszeres talajvizsgálatok is folynak. A Fríz-Tej Mezőgazdasági Zrt. szarvasmarha tenyésztő telepén a mélyalmos tartás során keletkező érett trágyát döntő részben a termőföldek szervesstrágyázására hasznosítják. A talajvíz állapotának monitorozására Kondoroson az alábbi szennyező források mellett létesültek talajvíz figyelő kutak, melyek vizsgálati eredményeit a 9. és 10. táblázat mutatja.

14. térkép: Kondoros és környékének felszín alatti vízminőségvédelmi területek besorolása

Forrás: <http://www.kvvm.hu/szakmai/karmentes/erzekeny/kozep/2b.htm>

STRATÉGIA

A település levegővédelmi szempontból kedvező helyzetben van, átszellőzöttsége jónak mondható. Kondoros levegője viszonylag tiszta, a település nagyobb szennyező forrásoktól mentes. A levegőt a néhány kisebb ipari üzem és állattartó telepen kívül, a téli fűtésből adódó szennyezők, a mezőgazdasági munkák és a közlekedés szennyezik. E térség az ország egyik legszárazabb területei közé tartozik, így a szálló por és az ülepedő por mennyisége jelentős. Ez elsősorban csapadékhiányos időszakban, a mezőgazdasági munkák idején, az uralkodó széljárások hatására következik be, amihez társul még a szélerózió és a gyakran fellépő talajdefláció.

A közlekedésből eredő légszennyezés az egyik meghatározó tényező a településen. Kondoros közigazgatási területén rendkívül magas a burkolatlan utak aránya (72,99%). Az útszegély kiépítettségének hiánya kedvezőtlenül befolyásolja a porszennyezés mértékét. A forgalomtól és a légköri viszonyoktól függően szálló por, ülepedő por, nitrogén-oxidok, kéndioxid szennyezéssel kell számolni. Mindezekhez hozzájárul a meglévő közúti járműpark és a mezőgazdasági géppark előregedése – emiatt nagyobb mértékű a légszennyezést okozó káros anyag kibocsátás. Kondoros közigazgatási területén halad át a 44. sz. Kecskemét–Szarvas–Békéscsaba–Gyula I. rendű főközlekedési út, mely jelentős tranzit forgalmat bonyolít le, ami fokozott légszennyezés-növekedéssel jár. Ez a közlekedési tengely a település legjelentősebb vonalas (tehát nem ponszerű) légszennyező forrása. Az M44-es gyorsforgalmi út megépülésével azonban várhatóan megszűnik a településen áthaladó tranzitforgalom, mely eredményeképp a levegő szennyezettségének mértéke is jelentősen csökkeni fog.

Tömegközlekedés (autóbuszok) terén a községek kapcsolata megfelelő a környező településekkel. Jelentős ingázó forgalom történik Békéscsaba, illetve Szarvas irányába, valamint Orosháza és Gyoma településekre. A mezőgazdasági munkákból eredő porterhelés főként tavasztól ősziig jellemző, és aszályos években különösen nagy.

A szántóterületek egységes nagytablákat alkotnak, ugyanakkor fokozatosan deflációveszélyes területek. A táblák tagolatlanok és síkok, a talaj fizikai szerkezete laza, az esetek döntő többségében hiányoznak a mezővédő erdősávok, melyek növelnék a biológiai diverzitást és csökkentenék a szél erodáló erejét, és egyben a talajdeflációt.

Kommunális eredetű légszennyezés a lakosság fogyasztói szokásából, életmódjából ered. Itt elsősorban a fűtési módok, a hulladékok (szilárd és folyékony) gyűjtése, tárolása és szállítása, valamint a kerti hulladékok égetése a meghatározó. E tevékenységek során szálló és ülepedő por, illetve a fűtési és égetési módtól függően különböző gázok (szén-monoxid /CO/, szén-dioxid /CO₂/, nitrogén-oxidok /NO_x/, kén-dioxid /SO₂/, stb.), valamint kellemetlen szaghatások keletkezhetnek. A légszennyezés sajátos forrása a pollenallergiát okozó gyomok – legjelentősebb a parlagfű (*Ambrosia elatior*), de jelentősek az egész évben megtalálható penészgombák (*Cladosporium* és *Alternaria* fajok) – elterjedése, valamint a közterületeken ültetett, a külterületen megtalálható néhány allergén fafaj (pl. nyárfák /*Populus sp.*/, nyírfák /*Betula sp.*/, stb. megléte. Békés megyében egyetlen pollencsapda működik: az ÁNTSZ Békés Megyei Intézetének tetejére szerelve (1996. június 24. óta). Az allergének februártól egészen októberig jelen vannak a légkörben, a nagyszámú allergiás megbetegedés okozói elsősorban tavasszal, nyár végén és kora ősszel éreztetik hatásukat. A terjedő gyomok irtására kötelezően végrehajtandó helyi jellegű szabályozást az Önkormányzat elkészítette, a megszegőkkel szembeni szankcionálást végre kell hajtani.

2.15.2 Zaj- és rezgésterhelés

A település lakóinak közérzetére és egészségi állapotára jelentős hatást gyakorolhat a zaj- és rezgésterhelés. A nemkívánatos zajok az emberben diszkomfort érzést váltanak ki, gátolják a mindennapi emberi érintkezést, idegi feszültséget váltanak ki, sőt érzékszervi és egészségi károsodást eredményezhetnek. Különös problémát okoznak a tartós éjszakai zajártalmak.

Általánosságban elmondható, hogy az egyes tevékenységek különböző szintű zajterheléssel járnak: egy átlagos hálószoba zajszintje 20 dB, a nappalié kb. 40 dB, egy forgalmas út zajszintje napközben pedig 70-90 dB körül mozog. A fájdalomküszöb 120 dB-es zajszintre tehető.

A környezeti zaj- és rezgésterhelés kialakulásában nagy szerepe van a település földrajzi adottságainak, a település szerkezetének és közlekedési adottságainak, valamint a működő ipari és kereskedelmi vállalkozások területi elhelyezkedésének, ill. ezek zaj- és rezgésvédelem területén megvalósított intézkedéseinek.

Közlekedésből eredő zaj- és rezgésterhelés

Kondoros közigazgatási területén halad át a 44. sz. Kecskemét–Szarvas–Békéscsaba–Gyula I. rendű főközlekedési út, mely a legjelentősebb zaj- és rezgésterhelést eredményezi a település területén. A közlekedés által okozott zaj- és rezgésterhelés nagyságát alapvetően meghatározza a forgalom nagysága, összetétele és eloszlása.

A közúti közlekedés okozta zajcsúcs további növekedése nem várható, de a magas zajszint időtartama emelkedik. Míg korábban a 8–18 h-ig terjedő napszak volt kiemelkedően zajos, addig jelenleg már az éjszakai időszak is annak számít. Azonban az M44-es gyorsforgalmi út megépülésével egyidejűleg – mely délről kerüli majd el a települést – jelentős zajcsökkenésre lehet számítani, mivel a településen áthaladó – és egyben a magas zaj- és rezgésterhelést eredményező – tranzitforgalom megszűnik. Az építés kezdetének ill. a beruházás befejezésének tervezett időpontja még kérdéses. Emellett növekvő zaj- és rezgésterhelést eredményeznek a rossz minőségű útburkolatok, Kondoros esetében pedig mindehhez a burkolatlan utak nagy aránya is hozzájárul. Az elöregedett – elsősorban mezőgazdasági – gépállomány tovább növeli a zajszintet. Probléma, hogy a mezőgazdasági nehézgépjárművek forgalma idényben a lakott területet terheli, a mezőgazdasági gyűjtőutak burkolatlansága miatt.

A Kondoros–Kisszénás vasúti szárnyvonal üzemeltetése 2009 végén megszűnt, így a vasúti közlekedésből eredő zajterheléssel nem kell számolni

Üzemi és szabadidős tevékenységből eredő zaj- és rezgésterhelés

Ide tartoznak a kulturális, szórakoztató, vendéglátó és sporttevékenységek által keltett zajok, melyek azonban nem jelentenek különösebb zajterhelést a település számára. Az e területen jelentkező problémák főleg pontszerűek és önkormányzati hatáskörbe tartoznak.

Kondoroson a bel- és külterületen egyaránt megtalálhatóak ipari, ill. mezőgazdasági vállalkozások. Az ipari szerkezet átalakulása következtében a lakott területeken belül megnőtt a kisvállalkozások és ipari telephelyek száma, melyek zajterhelése elhanyagolható a közúti közlekedésből adódó zaj- és rezgésterheléssel szemben.

Kondoros Nagyközség Önkormányzatának 23/2004. (VII.16.) számú rendelete a zaj- és rezgésvédelemről tartalmazza Kondoros közigazgatási területén a kereskedelmi, vendéglátó, szórakoztató és sportlétesítményekben, valamint helyi hírközlési, vagy hirdetési célokra alkalmazott hangosító berendezések működtetésére vonatkozó zajvédelmi előírásokat, a folyamatosan és ismétlődően zajforrásokat alkalmazók tekintetében. A rendelet kitér a zajforrások létesítésének szabályaira, a zeneszolgáltatással, ill. egyéb zajkeltő berendezésekkel kapcsolatos szabályokra, valamint megnevezi a zajvédelmi szempontból fokozottan védett, települési csendes övezeteket, melyek:

- Folyamatos ellátást nyújtó egészségügyi intézmény (Hrsz: 554)
- Oktatási, nevelési (Hrsz: 2023, 2009, 2068)
- Szociális intézmények (Hrsz:2037) § Templomok (Hrsz: 2026, 2029) 200 m-es körzete

Továbbá rendelkezik a rendeletben előírt határértékek betartásának ellenőrzéséről, és a rendeletben meghatározott zajvédelmi szabályok megszegésének következményeiről.

2.15.3 Sugárzásvédelem

Nukleáris veszélyeztetés a megyén kívülről érkező. Nukleáris létesítmény vonatkozásában az Élelmiszer-fogyasztási Korlátozások Óvintézkedési Zónája (ÉÓZ) a MVM Paksi Atomerőmű Zrt. 300 km-es sugarú területe által a Pest MKI illetékességi területén található összes, 187 település érintett. Magyarországgal szomszédos államok területén működő atomerőművek – Cseh Köztársaság, dél-morvaországi Dukovany; Szlovák Köztársaság, Mochovce és Jaslovske Bohunice; Szlovén Köztársaság, Krsko –, ÉÓZ 300 km sugarú területe által a megye települései teljesen, illetve részben érintettek.

2.16 Katasztrófavédelem

2.16.1 Építésföldtani korlátok

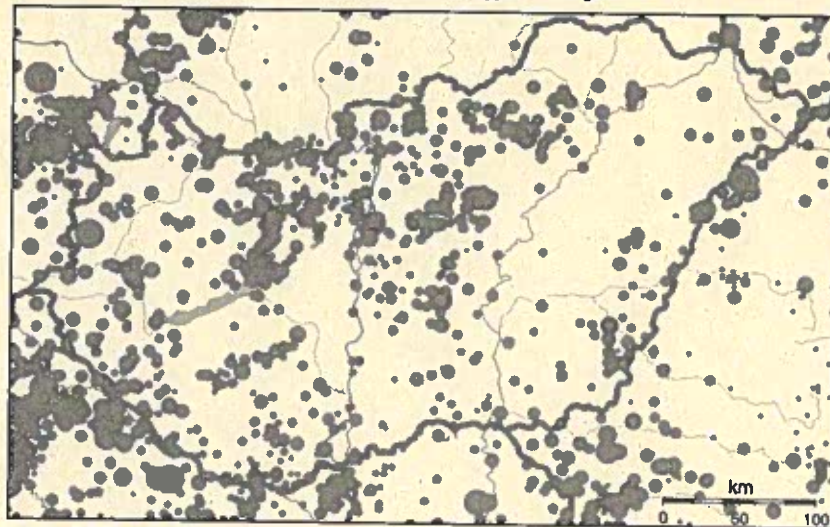
2.16.1.1 Csúszás, süllyedésveszélyes területek

A város adottságaiból adódóan csúszásveszélyes területek nincsenek. Az Országos Felszínmozgás Kataszter alapján Kondorost érintő nyilvántartott események nincsenek. A város területén a domborzati viszonyokból és a tájhasználatból adódóan csúszás- és süllyedésveszélyes terület nincs.

2.16.1.2 Földrengés veszélyeztetett területek

Magyarországon évente átlagosan 100-120 kisebb földrengés van, mely a lakosság részéről nem érzékelhető. Kb. évente négy-öt olyan földrengés keletkezik, mely az epicentrum környékén már jól érzékelhető, de jelentős károkat nem okoz. Kondoros térségének földrengés-veszélyeztetettsége alacsony (www.foldrenges.hu). Az utóbbi néhány évben kisebb rengésekről érkeztek beszámolók a térségből.

15. térkép: A földrengések területi eloszlása Magyarországon

Forrás: foldrenges.hu

2.16.2 Vízrajzi veszélyeztetettség

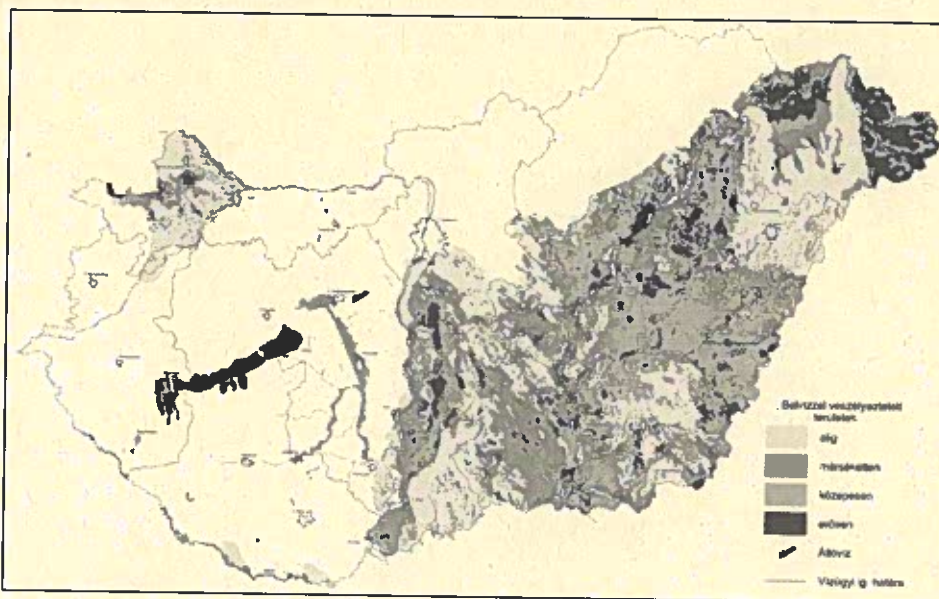
2.16.2.1 Árvízveszélyes területek

A települések ár- és belvz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete szerint Kondoros A – erősen veszélyeztetett település. Árvízzel veszélyeztetett területek nincsenek.

2.16.2.2 Belvzveszélyes területek

Kondoros a Dögös–Kákafoki belvízrendszer területéhez tartozik. A települések ár- és belvz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet melléklete Kondorost az „A” veszélyeztetettségi kategóriába sorolja. A rendelet szerint a település erősen veszélyeztetett „A” kategóriába tartozik, ha a hullámtéren lakóingatlanal rendelkezik, illetőleg, amelyet a védmű nélküli folyók és egyéb vízfolyások mederből kilépő árvize szabadon előnthet. (A települések ár- és belvz veszélyeztetettségi alapon történő besorolását a legveszélyeztetettebb településrész határozza meg.)

16. térkép: Magyarország belvízzel veszélyeztetett területei

Forrás: www.belvizinfo.hu

2.16.2.3 Mély fekvésű területek

Kondoros területét egy belvízvédelmi szakasz érinti.

1. Kösely-felső belvízvédelmi szakasz általános ismertetése

- Fekvése, határai: A 09.06. sz. védelmi szakasz a Keleti Védelmi Körzet északkeleti részén helyezkedik el.
- Határai: északon Balmazújváros, Debrecen, Józsa közigazgatási határok, a Kadarcs-Karácsonyfoki és Kösely öblözetek vízváltatója és a TIVIZIG működési határvonala, keleten a Kálló- Alsónyírvízi vízváltató, délen a Tócsó-Kondoros összefolyásához csatlakozó vonal, amely a nyugat felől Debrecen város közigazgatási határán folytatódik és később a Peceéri vízváltatóra tér át.
- Domborzata: A védelmi szakasz jellegzetes síkvidéki terület, a terep magassága 110,0-150,0 mBf. között változik.
- Mélyártéri, fennsíkú területek: A védelmi szakasz teljes területe (520 km²) fennsíkú terület.

2.16.2.4 Árvíz és belvízvédelem

A településen, mint egész Békés megyében a sajátos természetföldrajzi és településszerkezeti adottságok, valamint a szélsőséges csapadékviszonyok miatt rendszeresen megjelenik a belvíz. A le nem vezetett csapadékból és a magas talajvízszintből adódó káros víz az 1999-2000-es években jelentős károkat okozott megyeszerte. Kondoroson ekkor övarkot létesítettek, mely mentesítette a belterületet a belvízveszélytől. Belvízgyűjtőként a négy záportároló működik. A település D-i részén három átemelő szivattyú közreműködésével jut el az összegyűjtött csapadékvíz a tározóba. A szivattyúházak az Aradi út-Thaly K. u. sarkán, a Hősök útján, valamint a Deák u. – Dózsa Gy. u. sarkán találhatóak. Mély fekvésű részek a következők: Thaly K. u., Petőfi u., Hősök útja és Széchenyi u. nyomvonalában lévő legmélyebb vonulat, Dózsa Gy. u. és Deák F. u csomópontja, Wesselényi u., Bajcsy-Zsilinszky u., Klapka u., József A. u., Damjanich u. A község rendelkezik

belvízkár-elhárítási tervvel, a belvízi helyzeteket az önkormányzat Települési Szolgáltató Intézménye a KÖR-KÖVIZIG Szarvasi Szakmérnökségével kezeli.

A DAOP-5.2.1/D-2008-0002 „Belvízrendezés az élhetőbb településekért” programban Békés megye 16 települése vesz részt, közöttük Kondoros is, ahol „Komplex belvízrendezési program megvalósítása a belterületen és a csatlakozó társulati csatornán I. ütem” című kiemelt projektre adott be pályázatot az önkormányzat. Kondoros a pályázat keretében valamennyi típusú vízeléptételelemre kiterjedő, tehát a földmedrű, a burkolt, a zárt gravitációs csatornákra, azok tartozékaira: átereszek, támfalak, aknákra, tiltókra is kiterjedő, a szükséges 'párhuzam műveket' alkalmazó, tározási lehetőséget megteremtő, a szivattyús átemelőket biztosító és partvédelemi igényeket kielégítő komplex belvízrendezési programot irányzott elő.

3 Helyzetelemző munkarész

3.1 A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése

3.1.1 Településhálózati összefüggések

Kondoros a Békés megyei városhálózat fiatal tagja, a szarvasi járás járásközponton kívüli egyetlen városi rangú települése. A város mikrotérségi központ szerepe, egyes intézményeinek vonzaskörzete túlnyúlik a szarvasi járás határain. Az élet számos területén, egyes közgazdasági funkciók esetében, oktatásban, kulturális sport és szabadidő tevékenységekben Kondoros vonzást gyakorol a környékbeli településekre, és infrastruktúrája képes kiszolgálni a környező települések lakosainak igényeit is, a szomszédos települések közül elsősorban Hunyára, Kardosra, Kétsopronyra, Örménykútra van hatással.

3.1.2 Terület- és településrendezés

A város dokumentumai egyértelműen illeszkednek a magasabb rendű területrendezési dokumentumokhoz, ilyen szempontból módosítás nem szükséges. A településrendezési eszközök alapvetően befolyásolják a területfelhasználás módját, a fizikai infrastruktúra térbeli rendjét, ezáltal pedig a társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatok térbeli megjelenését (közintézmények elérhetősége, munkahelyek elhelyezkedése, utazási szokások, zöldfelületek és közösségi terek kihasználtsága, városi klíma stb.).

3.1.3 Társadalom

Kondoros népességfejlődése az utóbbi évtizedben folyamatos csökkenő tendenciát mutat, mind az állandó, mind a lakónépesség tekintetében. A kondorosi lakónépesség csökkenése gyorsabb, mint az országos lakónépesség fogyása, azonban Békés megye lakónépesség trendjétől érdemben nem tér el. A csökkenéssel párhuzamosan a lakosság elöregedése is megfigyelhető. Az elöregedési folyamat gyorsabb az országos és a megyei átlagnál. A két legutóbbi népszámlálás között eltelt időszakban a 14 év alattiak aránya 3%-al csökkent, míg a 60 év felettiak aránya ugyanennyivel növekedett.

STRATÉGIA

A kondorosi társadalom képzettségi szintje még nem érte el az országos és megyei átlagot, de azoknál gyorsabb ütemben javul. Részben a képzettségi szint emelkedésének, részben a közmunkaprogramnak, részben az ingázók számának emelkedésének köszönhető, hogy a Kondoroson nyilvántartott álláskereső száma 2011 óta trendszerűen csökken. 2012 óta a lakosság nettó jövedelme is emelkedő pályára állt.

A lakosság életminőségét alapvetően befolyásolják a lakásviszonyok és a közbiztonság. Kondoroson a lakások felszerelősége valamivel gyengébb, mint az országos és a megyei átlag, viszont a közbiztonság Kondoroson az országos és a megyei átlagnál jobbnak mondható.

3.1.4 Humán infrastruktúra és szolgáltatások

A város minden lakosa számára biztosított a magas minőségű közszolgáltatások elérhetősége. Az intézmények infrastrukturális fejlesztése, felújítása az elmúlt években részlegesen megtörtént, elsősorban az energetikai beruházások kerültek előtérbe. Az egészségügyi, valamint a szociális alap- és szakellátás rendszere jól szervezett. A város pénzbeli és természetben nyújtott ellátásai nem merülnek ki a kötelező ellátásokban, a kistérségi együttműködés keretében a szomszédos településekkel együttműködve számos sikeres programot valósítottak meg.

A köznevelés intézményrendszere nem csak Kondoros, hanem kisebb részben a környező települések (Kardos, Hunya) igényeit is kiszolgálja. Az óvodák kihasználtsága megfelelő, a hátrányos helyzetű gyermekek száma viszonylag alacsony. Az oktatási intézmények mindegyikére jellemző a csökkenő gyereklétszám.

A kulturális és szabadidős szolgáltatások feltételrendszere kedvezőnek mondható a városban. A Kondoroson található közösségi terek, mint például a Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény, a Magyar-Szlovák Táj és Alkotóház, az IKSZT (Integrált Közösségi- és Szolgáltató Tér), Lovaspálya, Sportcsarnok, Grundfoci pálya, Sporttelep nemcsak a kondorosi, hanem a térségi lakosoknak is széleskörű szabadidős kínálatot nyújtanak. Ez is azt mutatja, hogy a város vezetése a város lakosságával együtt nagy hangsúlyt fektet az életminőség javítására, ami közvetett módon az elvándorlás mérséklődéséhez is hozzájárulhat.

3.1.5 Gazdaság

A település, mint nagyközség az 1990-es rendszerváltás után döntő változásokon ment át a gazdasági élet mindhárom szektorát illetően. Alapvetően azonban gazdasági és munkaerő piaci helyzetét a környező nagyobb városok gazdasági vonzása, a helyi vállalkozások és cégek tevékenysége, illetve a több évszázados múltra visszatekintő és kiváló adottságokkal rendelkező mezőgazdasági kultúra határozza meg.

Működő vállalkozások tekintetében a 2000-es évek elejéig Kondoros elmaradt a megyei átlagtól és 60 körüli regisztrált vállalkozás működött. Ám 2005-ben ez megduplázódott, majd 2008-ban újabb közel 200%-os növekedés figyelhető meg, amely már bőven meghaladta a Békés megyei ezer lakosra jutó átlagot. Bár ekkora mértékű növekedés a közelmúltban nem történt, viszont a meglévő vállalkozások helyzete stabilnak mondható.

A rendszerváltás előtt zömében mezőgazdaságból élő helyiek, a TSZ megszűnésével komoly kihívás elé kerültek, hiszen a nehéz gazdasági viszonyok között megalakuló és működő piaci alapon szervezett mezőgazdasági cégek már nem tudtak ennyi munkavállalót felszívni. A

STRATÉGIA

mindhárom szektorban megalakuló kisvállalkozások, családi vállalkozások szintén nem voltak képesek valamennyi munkahelyét elvesztő személy alkalmazására. A munkanélküliség elkerülése érdekében vagy a közeli nagyvárosokba történő ingázás, vagy a fiatalabb generációkat vizsgálva az elvándorlás, - esetenként nem csupán a kistérségből, megyéből, hanem a régióból is - volt a természetes válasz.

Kondoros központi fekvése és jónak mondható közlekedési adottságai jelentősen befolyásolják a település munkavállalóinak mozgási irányait. A többség Szarvas, Békéscsaba, Orosháza irányába ingázik. A helyben dolgozó munkavállalók a helyi vállalkozásokon kívül az önkormányzatnál, annak intézményeinél találnak helyet, de jelentős a közmunka igénybe vétele is.

A kiváló talajadottságok és az évszázados mezőgazdasági hagyományok vitathatatlanul a legfontosabb gazdasági ággá a mezőgazdaságot teszik, még ha a közvetlen gazdasági hatásait nem is tükrözik a statisztikai adatok, elmondható, hogy közvetett módon a kondorosi családok tekintélyes része kapcsolódik a mezőgazdasághoz. Különösen igaz ez a külterületen lévő kisebb-nagyobb tanyákra, mezőgazdasági üzemekre, ahol részben ideiglenes módon a lakónépesség zöme mezőgazdaságból él. Az európai léptékkal is kiváló talajadottságok és a kedvező csapadékeloszlás miatt a szántóföldi növények meghatározók ma is. Elsősorban őszi búza, kukorica repce, lucerna és napraforgó, valamint vetőmag előállítás szempontjából kukorica és napraforgó játssza a döntő szerepet. Kondoros tekintetében a kisebb birtokok, a település közelében lévő termőterületek a munkaigényesebb termények irányába is elmozdították a termelőket, így a burgonya, fűszerpaprika valamint a mák termesztése is megjelent a településen, összesen 27 bejegyzett – működő mezőgazdasági vállalkozás található a településen. A családi és kisgazdaságok zöme részben vagy egészben megélhetést biztosít a családoknak, és növénytermesztésen kívül jellemző módon állattartással is foglalkozik. Az állatok közül a szarvasmarha és a sertés emelhető ki, de juhot, kecskét és lovat is többen tenyésztenek. Az állatállomány az utóbbi évtizedekben sajnálatos módon csökkent.

Szintén jelentős csökkenést mutat az utóbbi években a regisztrált őstermelők száma, ami 2014-re már csak 667 főt jelent.

A terület adottságainak figyelembe vételével nem kerülhetett bele az ipari fejlesztések vonulatába. Az ipari fejlesztések a megye és a régió iparosodottabb városi központjaiban összpontosulnak, figyelemmel a régió élelmiszeripari, feldolgozóipari adottságaira. Az iparban foglalkoztatott kondorosi munkavállalók döntő része iparosodottabb településekre jár dolgozni. A mezőgazdasági termékek feldolgozását is célzó iparfejlesztés kiterjesztési pont lehet a kisvállalkozók és a családi gazdálkodók szempontjából is. Ennek a feldolgozó és élelmiszeripari fejlesztésnek a környéken komoly tökélet kellene megmozgatnia, humán erőforrás fejlesztést, marketingmunkát igényelne és nem elhanyagolható a makrogazdasági környezet negatív befolyásoló hatása sem.

Kondoros kereskedelmi ellátás szempontjából a térségen és régióon belüli viszonyokat figyelembe véve átlagosnak mondható. A mikrotérségi szerep, valamint a lakónépesség nagyobb száma miatt a település ellátottsága inkább kisvárosias jellegű. A hagyományos élelmiszerjellegű és vegyes üzletek mellett szaküzletekkel is találkozhatunk.

Az idegenforgalom egyike azon területeknek községben, ahol még vannak kiaknázatlan lehetőségek:

3.1.6 Önkormányzati gazdálkodás, önkormányzati politikák

Kondoros intézményeinek fenntartásában, a város fejlesztésében a legfontosabb tényező a város költségvetése, annak stabilitása. Az önkormányzat éves költségvetésének készítésekor a város stabil pénzügyi pozícióinak megőrzésére, a lakosság életszínvonalát javító szolgáltatások bővítésére, a város gazdasági potenciáljának növelését segítő fejlesztések megvalósítására és megfelelő tartalék képzésére törekszik. Az Önkormányzat és az Állam közötti feladatmegosztás változása miatt 2013-tól jelentős változások történtek a város költségvetésében. A bevételi oldal változásai közé tartozik, hogy a feladat-átstrukturálás miatt megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóból való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a várostól. Gazdaságfejlesztési szempontból a közhatalmi bevételek közül a helyi iparüzési adó jelentősége kiemelkedik. A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény alapján, annak keretei között a települési önkormányzat helyi rendeletben szabályozhatja a vagyona feletti rendelkezési jog gyakorlását. Kondoros Város Önkormányzatának 21/2011 (X.25.) sz. önkormányzati rendelete az önkormányzati vagyonról és a vagyon feletti tulajdonjog gyakorlásának szabályozásáról rendelkezik. A rendelet hatálya kiterjed a tulajdonában álló ingatlanokra, ingóságokra (tárgyi és forgóeszközökre) és vagyoni értékű jogaira (immateriális javak). Ezen túlmenően az Önkormányzat vagyongazdálkodásának alapelveit az Önkormányzat vagyongazdálkodási terve is szabályozza. Eszerint az Önkormányzat kiemelt felelősségi körébe tartozik a vagyonnal való felelősségteljes, átgondolt, tervszerű, hatékony, az önkormányzat céljait legjobban szolgáló gazdálkodás.

3.1.7 Táj és természeti adottságok, zöldfelületek

A település sajátosságai közé sorolható, hogy nagy külterülettel, azon a Batthyány–Geist kastéllyal és annak kastélyparkjával és számos tanyával rendelkezik. Ezek a sajátosságok a mai napig meghatározzák a település természeti adottságait, annak ellenére, hogy a tanyák jelenős része mára lakatlanná vált. A természeti sajátosságokat alapvetően befolyásolja, hogy a terület nagy része kultúrterületté vált, amely folyamat tájhasználati problémák, konfliktusok megjelenésével is járt. A kultúrterületté válással a növény és állatvilág fokozatosan elszegényedett, a védendő fajok és természetes élőhelyeik veszélybe kerültek, és ezzel párhuzamosan agresszíven gyomosító fajok térhódításának a veszélye is megjelent. A természeti értékek megóvásának szándéka is motiválta, hogy a helyi önkormányzat rendelete, amely helyi természetvédelmi védettséget élvező természeti területekké nyilvánította a Batthyány–Geist kastély parkerdejét, a kastély majorját és útterületét, mely azonban a Békéscsabai Körzeti Földhivatal tájékoztatása szerint az ingatlan-nyilvántartásba nem került még bejegyzésre. Az országos műemléki védelem alatt álló Batthyány–Geist kastély a hozzá szorosan tartozó területekkel együtt még inkább képes betölteni értékét, a rendelet biztosítja a területen található természeti értékek károsodásának megelőzését.

A város zöldterületei jó állapotúak, rendezettek. A településfejlesztés és a zöldfelületi rendezés egyik alapelve, hogy a megújítás térbeli iránya a településközponttól a periférikus részek felé történjen. Az utóbbi évek törekvéseinek eredményei igazolják ezt: megtörtént a Hősök tere megújítása és a csárda előtti rendezvénytér kialakítása, a Kossuth tér és az autóbuzsmegálló parkjának rendezése, az Aradi út és Szabadság utca kereszteződésében lévő park életre keltése és több fasor fokozatos cseréje, telepítése. A közparkok a belterületen mozaikosan helyezkednek el, beépítetlen területeken, teresedéseken alakultak ki. Az intézmények mindegyikéhez tartozik kellő nagyságú zöldfelület. Lineáris zöldfelületi elemek a fasorok, melyek a szinte minden utcában megtalálhatók, külterületen viszont annál kevésbé jellemzőek az effajta szegélyek: csak néhol

maradt meg erdősáv vagy fasor. Kondoros Város Önkormányzatának Települési Szolgáltató Intézménye (TESZI) a településüzemeltetési tevékenységek keretében végzi a zöldfelület gazdálkodási feladatokat. A saját intézmény azért alkalmasabb a feladatok ellátására, mert ott nem a profiton, hanem a színvonalon van a fő hangsúly.

3.1.8 Épített környezet

A jelenlegi **városszerkezet** szempontjából is meghatározó, hogy a csárda és a vele szemben épült egykori „zsandárszállás” épülete volt az a központi mag, amely köré a település szerveződött. Ezek a központi épületek a környező tanyákról idevezető utak metszéspontjában feküdtek. A csárda és a zsandárok épülete volt tehát a bázis, amely köré az új belterületi parcellákat és utcaserkezetet a későbbiekben kiépítették. Kondoros jelenlegi utcaserkezetét vizsgálva nyomon követhetjük az utóbbi évszázadok jellegzetesnek mondható alföldi nagyfalvakra jellemző településfejlődést. A saktáblaszerű, merőleges utcákkal kiépült új települészerkezet egyértelműen a jól megtervezett, szervezett telepítés bizonyítéka, s manapság is alapjaiban határozza meg a nagyközség településmorfológiáját. Kondoros Nagyközség Önkormányzatának 2/2005. évi (1.21.) számú rendelete Kondoros Nagyközség helyi építési szabályzatáról 1. sz. melléklete tartalmazza a régészeti lelőhelyek által érintett ingatlanokat, 2. sz. melléklete a védett műemlékek és a helyi védelem alatt álló épületek jegyzékét. Kondoroson 200-nál több avar régészeti lelőhely, és számos védett műemlék található, amelyek közül is kiemelkedik a romantikus stílusú Batthyány-Geist kastély, mely még romos állapotában is impozáns, valamint a városközpontban lévő csárdaépület.

3.1.9 Közlekedés

Kondoros **közlekedés-földrajzi elhelyezkedése** a megyén belül kedvezőnek mondható, közúton a fővárostól 185, Szarvastól 22, Békéscsabától 26, Orosházától pedig 28 km-re, a Szarvas-Békéscsaba-Gyomaendrőd-Orosháza városok alkotta négyszög középpontjában, fekszik. Kondoros közigazgatási területén halad át a 44. sz. Kecskemét–Szarvas–Békéscsaba–Gyula I. rendű főközlekedési út, a Kétsoprony–Csorvás összekötő út, a 4409. sz. Kondoros–Csorvás összekötő út, a 4642. sz. Gyomaendrőd–Kondoros–Nagyszénás összekötő út. Az Országos Területrendezési Terv – és ennek megfelelően Békés Megye Területrendezési Terve is – kijelöli a Békéscsaba és Kecskemét közötti M44-es gyorsforgalmi út nyomvonalát, mely a közbeeső településeket elkerüli. Kondoros belterületét délről kerüli meg a tervek szerint az út, mentesítve ezáltal a települést a tranzit forgalom terhelése alól. A településen bel- és külterületén igen magas a burkolatlan utak aránya, a burkolt utak mindössze 27,01 %-ot tesznek ki. Sok helyen a meglévő útburkolatok felújításra szorulnak, rendszeres karbantartásuk nem megoldott. Tömegközlekedés terén a községek kapcsolata megfelelő a környező településekkel. Jelentős ingázó forgalom történik Békéscsaba, illetve Szarvas irányába, valamint Orosháza és Gyomaendrőd településekre. A helyközi forgalom nagy részét a Dél-alföldi Közlekedési Központ Zrt. autóbuszai bonyolítják le. Helyi tömegközlekedés nincs. A Kondoros–Kisszénás vasúti szárnyvonal üzemeltetése 2009 végén megszűnt, így Kondoros nem érhető el közvetlenül vasúton. Kondoros–Kardos közt kiépült kerékpárút a „Körös–völgyi kerékpárút”, mely Békésszentandrás belterületén indul és nyomvonala a 44-es főút mellett halad. A külterületen burkolata kielégítő minőségű, a belterületen azonban a rendszeres használat miatt felújításra szorul.

3.1.10 Közművek, energiahatékonyság és klímatudatosság

Kondoros közüzemi infrastruktúrával és szolgáltatásokkal való ellátottsága tekintetében van még tere a fejlődésnek. A lakásállomány közüzemi vízhálózatra való csatlakozása 85 százalékos, közcsatorna csatlakozása 39 százalékos. Mindkét arány lényegesen rosszabb az országos és a megyei átlagnál. Kondoros árvízzel nem, belvízzel viszont erősen veszélyeztetett település. A község rendelkezik belvízkár-elhárítási tervvel, a belvízi helyzeteket az önkormányzat Települési Szolgáltató Intézménye a KÖR-KÖVIZIG Szarvasi Szakmérnökségével kezeli.

3.2 Kondoros helyzetének összehasonlító elemzése

Kondoros a járás második legnépesebb települése. A város lakossága – a járás többi településéhez hasonlóan – folyamatosan csökken. A természetes szaporodás és a vándorlási különbözet is negatív.

45. táblázat: Összehasonlító népességi adatok, 2011

Település	Terület, km ²	Lakó-népesség az év végén, fő	Természetes szaporodás, fogyás (-) 2001 óta	Belföldi vándorlási különbözet 2001 óta	Lakónépesség 2015 év végén
Szarvas	16 157	16 954	-1 374	-169	16 044
Kondoros	8 184	5 228	-554	-139	4 898
Békésszentandrás	7 745	3 696	-365	-46	3 557
Csabacsüd	6 685	1 880	-225	28	1 736
Kardos	4 279	655	-72	-66	638
Örménykút	5 456	366	-46	-114	348

Forrás: KSH

Kondoroson valamivel magasabb a munkanélküliség, mint a járás legtöbb településén, de minden településen alacsony és tendenciaszerűen csökkenő a munkanélküliség.

46. táblázat: Összehasonlító munkaerő-piaci adatok, 2015

Település	Nyilván-tartott álláske-resők száma	Nyilvántartott álláskeresők száma a lakónépesség arányában	Tartósan (180 napon túl) a nyilvántartott álláskeresők száma	Tartósan (legalább 12 hónapja) nyilvántartott álláskeresők a lakónépesség arányában
-----------	-------------------------------------	--	--	---

STRATÉGIA

Szarvas	313	1,95%	88	0,59%
Kondoros	108	2,20%	42	0,86%
Békésszentandrás	59	1,66%	15	0,42%
Csabacsüd	25	1,44%	11	0,63%
Kardos	11	1,72%	4	0,63%
Örménykút	13	3,73%	6	1,72%

Forrás: KSH

A regisztrált vállalkozások száma abszolút értékben és a lakosság szám arányában is kedvezőtlennek mondható. A vállalkozásokon belül a társas vállalkozások aránya Kondoroson a járás többi településéhez képest alacsony.

47. táblázat: Összehasonlító gazdasági adatok, 2015

Település	Regisztrált vállalkozás	Regisztrált vállalkozások a lakosság szám arányában	Társas vállalkozások száma	Regisztrált vállalkozásokból társas vállalkozások aránya
Szarvas	3 106	19,35%	684	4,26%
Kondoros	1 469	29,99%	97	1,98%
Békésszentandrás	683	19,20%	107	3,00%
Csabacsüd	416	23,96%	24	1,38%
Kardos	173	27,11%	7	1,09%
Örménykút	144	41,37%	5	1,43%

Forrás: KSH

Kondoroson a házi és házi gyerekorvosok száma magas, amit az adat lakónépességre vetített aránya is mutat. A bölcsőde ellátás megfelelő a városban, a férőhelyek száma meghaladja a bölcsődések számát.

48. táblázat: Összehasonlító egészségügyi és szociális adatok, 2015

Település	Bölcsőde
-----------	----------

	Háziorvos és házi gyermekorvos	1 házi/házi gyermekorvos a jutó lakosok száma	férőhely	bölcsődések száma
Szarvas	9	1783	87	78
Kondoros	4	1225	26	24
Békésszentandrás	3	1186	20	19
Csabacsúd	1	1736	0	0
Kardos	0	0	0	0
Örménykút	1	348	0	0

Forrás: KSH

Kondoroson az óvodai férőhelyek száma lakosságarányosan valamivel a járási átlag alatt van. Az általános iskolai férőhelyek száma nagyjából átlagosnak mondható.

49. táblázat: Összehasonlító oktatási és közművelődési adatok, 2011

Település	Óvoda		Általános iskolai	
	férőhely	lakosságarányos férőhely	osztály	lakosságarányos érték
Szarvas	560	3,49%	58	0,36%
Kondoros	135	2,76%	16	0,32%
Békésszentandrás	100	2,81%	9	0,25%
Csabacsúd	50	2,88%	8	0,46%
Kardos	0	0%	0	0%
Örménykút	25	7,18%	0	0

Forrás: KSH

4 Helyzetértékelő munkarész

4.1 Helyzetelemzés eredményeinek értékelése

4.1.1 A folyamatok értékelése

Kondoros a Békés megyei városhálózat fiatal tagja, a szarvasi járás járásközponton kívüli egyetlen városi rangú települése. A megyeszékhellyel és a járási székhellyel való szoros együttműködést mutatja az oda ingázók magas száma. Kondoros is képes azonban vonzást gyakorolni a környékbeli településekre az élet számos területén, egyes közgazdasági funkciók esetében, oktatásban, kulturális sport és szabadidő tevékenységekben. Kulturális és rekreációs területen a város potenciális vonzereje nagyobb annál, mint amennyit jelenleg kihasználni képes.

Kondoros népessége az utóbbi évtizedekben folyamatosan csökken. A természetes fogyás mellett az elvándorlás is jellemző. A népesség csökkenésével párhuzamosan a lakosság előregedése is megfigyelhető. Az utóbbi évtized pozitív folyamata, hogy a lakosság képzettségi szintje gyorsabban emelkedik az országos és a megyei átlagnál. A város előtt álló egyik legfontosabb kihívás a képzett fiatalok helyben tartása, illetve településre vonzása.

A város minden lakosa számára biztosított a magas minőségű közszolgáltatások elérhetősége. A köznevelés intézményrendszere nem csak Kondoros, hanem kisebb részben a környező települések (Kardos, Hunya) igényeit is kiszolgálja. A kulturális és szabadidős szolgáltatások feltételrendszere kedvezőnek mondható a városban. A Kondoroson található közösségi terek, mint például a Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény, a Magyar-Szlovák Táj és Alkotóház, az IKSZT (Integrált Közösségi- és Szolgáltató Tér), Lovaspálya, Sportcsarnok, Grundfoci pálya, Sporttelep nemcsak a kondorosi, hanem a térségi lakosoknak is széleskörű szabadidős kínálatot nyújtanak.

Kondoros közlekedés-földrajzi elhelyezkedése a megyén belül kedvezőnek mondható, közúton a fővárostól 185, Szarvastól 22, Békéscsabától 26, Orosházától pedig 28 km-re, a Szarvas-Békéscsaba-Gyomaendrőd-Orosháza városok alkotta négyszög középpontjában, fekszik. A mezőgazdasági adottságai kiemelkednek a földek minősége, a napsütéses órák száma, az éves csapadékmennyiség egyaránt kijelölték az útját az erős mezőgazdasági hagyományoknak. A település kiemelkedő jelentőségű épített öröksége a Batthyány–Geist kastély és kastélyparkja, valamint a Kondorosi Csárda épülete.

A kedvező adottságoknak még nem sikerült minden gazdasági lehetőségét kihasználni. Kondoros térségi gazdasági súlyát mutatja, hogy az egy főre jutó bruttó hozzáadott érték érdemben alatta marad az megyei és a járási átlagnak is. Ennek egyik oka, hogy a település nem került az ipari fejlesztések fővonulatába, de a kiváló mezőgazdasági táji adottságait sem sikerült kihasználnia. Alacsony az intenzív művelés alá vont területek aránya, a helyi termékeknek alacsony a hozzáadott értéke, a fejlesztések egyik gátja, hogy kevés a mezőgazdasági szakember. A másik szektor ahol a település a lehetőségei alatt teljesít a turizmus. A település műemléki adottságai, kulturális és gasztronómiai hagyományai, valamint ezek térségi ismertsége alkalmassá teszi a települést, hogy térségi rekreációs csomóponttá vállon. Ehhez azonban az értékekhez kapcsolódó szolgáltatások fejlesztésére, valamint olyan városmarketingre van szükség, amely a város értékeit nem elszigetelten, hanem komplexen a szinergikus hatásokat kihasználva mutatja be. A közösségi

STRATÉGIA

tervező műhelyeken elhangzott, hogy hiányoznak a települési idegenforgalmat felépítő, a település értékeit „eladó” szakemberek.

A fejlesztéseknek jó alapot ad az önkormányzat felelős gazdálkodása, kiegyensúlyozott költségvetése és stabil pénzügyi helyzete.

4.1.2 A város és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése - SWOT elemzés

Térszerkezet	
Erősségek	Gyengeségek
<p>Kondoros mikrotérségi központ A város környezetére jellemző a tanyavilág A város a nagyforgalmú 44-es főút mentén helyezkedik el Földrajzi fekvés – ingázás lehetősége adott, közel fekszik a település azokhoz a városokhoz, ahol adottak a munkalehetőségek Kondorosnak van vonzaskörzete</p>	<p>Kondorost ugyan érinti vasúti kapcsolat, de személyszállítás már nem üzemel ezen a vonalon Az intézmények, szolgáltatások többsége a 44-es út mentén található A környező nagyobb városoknak nagy a társadalmi-gazdasági elszívó hatása Úthálózat - belterületi utak, utcák szilárd burkolata hiányzik Járdák, gyalogutak kiépítettsége hiányos (helyenként veszélyes) Városközpontban kevés a parkolóhely A környező települések tömegközlekedéssel történő elérése este korlátozott</p>
Lehetőségek	Veszélyek
<p>A zöldterületek többségét növénytermesztő területek teszik ki A várost érinteni fogja a most épülő M44-es autópálya Üres ingatlanok nagy száma és alacsony ára – ez megkönnyítheti a fiatal családok helyben letelepítését a viszonylag alacsony árak miatt</p>	<p>Az autópálya elkerülő csökkenti a város idegenforgalmi, kereskedelmi forgalmát Pusztuló tanyavilág Lakóépületek elöregedése</p>

Környezeti adottságok	
Erősségek	Gyengeségek
<p>A Batthyány-Geist kastély parkja helyi védettséget élvez Magas aranykorona értékű termőterületek A település környéke vadállományban gazdag Védett növények jelenléte Varrodai tó és környéke Szelektív hulladékgazdálkodás Útfelújítási programok zajlanak Fejlett városközpont Civil közösségi kert Középületek állapota megfelelő</p>	<p>A termőterületek magas aránya miatt a természetes növényzet a településen és környékén csekély mértékű A nyári aszályos időszak kiszámíthatatlanná teszi a mezőgazdasági művelést Ótemető elhanyagoltsága Fő közlekedési utak terheltsége (ebben lesznek majd változások az elkerülő út megvalósításával) Coop boltnál a parkoló korszerűtlensége Zöldterület növelése csak rekultivációval növelhető</p>
Lehetőségek	Veszélyek
<p>Zöldfelületek fejlesztése külső forrás bevonásával</p>	<p>A zöldfelületek elhanyagoltsága forráshiány miatt</p>

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

<p>Turisztikai, elsősorban vadászati fejlesztési lehetőségek kiaknázása Zöld területek, parkok fejlesztése Varro dai tó és környezetének rendezése Homokbányai tó hasznosítása (pl. strand, üdülőfal u, horgászat) Közterületek, lakókörnyezet virágosítása Termá lvíz hasznosítása Közterületek alakítása helyi művészekkel Térfigyelő kamerák kihelyezése közterületeken Gyerekek számára gyakorló kert létrehozása</p>	<p>Az elkerülő autópálya átadásnak időbeli csúszása Aszályos területek Lakatlan ingatlanok – nincsenek karbantartva Játszóterek hiánya, rongálása, felújításuk hiánya</p>
---	---

Közszolgáltatások	
Erősségek	Gyengeségek
<p>A települési közszolgáltatásokat külön önkormányzati fenntartású intézmény látja el Jól működő és magas látogatottságú kulturális intézmények jellemzőek Külön intézmények jöttek létre a nemzetiségi hagyományok ápolására A város rendelkezik alapfokú és középfokú (felnőtteknek) köznevelési intézményekkel, amelyek kistérségi jelentőségűek Szociális alapszolgáltatás elérhető a városban A vezetékes ivóvíz ellátottság és szennyvízelvezetés a bekötött lakások számát figyelembe véve kielégítő A lakossági áramellátás teljeskörű, a gázszolgáltatás pedig a lakások 80%-ban elérhető Óvoda, iskola, bölcsőde – oktatási intézmények Informatikai képzés Ifjúsági közösségteremtő helyek (pl. IKSZT, Tájház, ÖKM – Ifjúsági Önkéntes Közösségfejlesztő Műhely) Közművek kiépítettsége magas Egészségügyi szolgáltatások elérhetősége megfelelő Családsegítő szolgálat megfelelő működése Sportlétesítmények megléte Akadálymentesített közintézmények Városi könyvtár szolgáltatásai Hulladék közszolgáltatás Bentlakásos idősök otthona Közrend, közbiztonság (köszönhető a helyi rendőrségnek és polgárőrségnek)</p>	<p>Az egészségügyi szakellátás csak a környező nagyobb településeken vehető igénybe A meglévő közösségi terek fejlesztésre szorulnak Nincs a településen szakismeretet nyújtó képzés vagy intézmény Idegennyelv oktatás gyengesége Felső s iskola korlátozott szabad térrel rendelkezik Alsó s iskola elavult udvari környezete (játékszerek, padok, elavult betonburkolat) Művészeti tehetség gondozás hiánya (meglennének helyben az eszközök hozzá, de mégsem megoldott) Ifjúsági közösségfejlesztő helyek szintentartása, kihasználtsága Kulturális és szórakoztató helyek hiányossága Hétféle ifjúsági vendéglátás, szórakozási lehetőségek, programok, rendezvények hiánya Orvosi szakellátás, ügyelet, mentőállomás hiánya Átmeneti szociális intézmény Sportlétesítmények nyitvatartásának rugalmatlansága Városi könyvtár akadálymentesített elérése Nincs kormányablak Parkolók hiánya Kerékpártárolók hiánya</p>
Lehetőségek	Veszélyek
<p>Építve az aktív civil együttműködésre, a helyi közösségi tevékenységek fejlesztése Helyi közösségi alapú média fejlesztése</p>	<p>A csökkenő gyermekek száma miatt a köznevelési intézmények működtetése veszélybe kerül</p>

STRATÉGIA

<p>Külső forrás bevonásával a lakossági szolgáltatások bővítése Felső iskola szabadter növelése Alsó iskolaudvar felújítása, korszerűsítése Művészeti tehetség gondozás – érdeklődés, eszközök Színvonalas kulturális programok és megfelelő propaganda Szakorvosi ellátás fejlesztése Az M44-es gyorsforgalmi út kiépítése Tanoda létrehozása Tanuszoda létrehozása Önkéntes tűzoltó egyesület fejlesztése Közművek egy része fejlesztésre szorul Ipari területek és tanyák közművesítése</p>	<p>A közösségi terek és szolgáltatásaik működtetése külső forrás bevonása nélkül nem vagy csak részben biztosított Oktatási színvonal csökkenése elvándorlást eredményez Elvándorlással az ifjúság csökkenése, ifjúsági közösségteremtő helyek kihasználtságának csökkenése</p>
---	---

A társadalom állapota	
Erősségek	Gyengeségek
<p>1990 óta javuló az elvándorlási mérleg A település méretéhez és lakosságszámához viszonyított igen aktív a civil, egyesületi élet Az élénk átmenő forgalom a népesség megtartó erőt növeli A kondorosi társadalom erőssége a civil szervezetek száma és aktivitása Nemzetiségi eredet – hagyományok, nyelvőrzés Több generáció együttélése (nem csak idősek vannak pl., vagy csak fiatalok a településen) A roma lakosság száma nagyon alacsony, együttműködés jellemzi őket Jó testvérvárosi kapcsolatok</p>	<p>A gyermekszületések száma évtizedek óta negatív tendenciát mutat Kondoros lakosságszáma 5000 fő alá csökkent A város lakosságát az elöregedő korfa jellemzi Az erősségeknél említett civil és intézményi együttműködés, kommunikáció hiánya) Érdektelenség, társadalmi szerepvállalás hiánya Szakképzetlenség, munkakultúra hiánya, motiválatlanság Gyermekvállalási kedv hiánya Problémamegoldó készség, motiváció hiánya (vállalkozói szellem, önmenedzselés hiánya) Életszínvonal folyamatos csökkenése Helyi média- és internet alacsony színvonalú Fiatalok számára kulturált szórakozási lehetőség hiánya Gyerekek KRESZ oktatása hiányos, nincs erre alkalmas infrastruktúra sem</p>
Lehetőségek	Veszélyek
<p>A kedvező vándorlási tendencia fennmaradásával a népesség korszerkezete is kedvező marad A civil szervezetek tevékenységének fokozódása, további bekapcsolódása a városi közéletbe Civil szervezetek száma, aktivitása, nyitása egymás felé (összehangolt munka és ebből képződő plusz energiaforrások kiaknázása) Nemzetiségi hagyományok ápolása Épített örökségek helyi identitásképző szerepe Helyi média fejlesztése (sűrűbben, színesebb tartalommal, ne csak nyomtatva, hanem online is) Webes felületek – helyi újság online megjelenése</p>	<p>A lakosságszám további csökkenése, a korösszetétel további romlása A társadalom elöregedése miatt a szociális szolgáltatásokat igénybe vevők köre nő Elöregedés Elvándorlás Szociális helyzet romlása Jó minták, példaképek hiánya (ifjúsággal összefüggésben lényeges ez különösen) Nincs az új technológiákhoz igazított szakképzés</p>

A gazdaság helyzete	
Erősségek	Gyengeségek
<p>Közúton jól megközelíthető a város</p> <p>A környező nagyobb települések gazdasági fejlesztési potenciált jelentenek</p> <p>Nagy hagyományai vannak a mezőgazdasági tevékenységeknek</p> <p>Több országos jelentőségű idegenforgalmi attrakció található a városban</p> <p>Magas aranykoronás termőföldek a város területén</p> <p>Az állattenyésztési üzemek (sertés-, szarvasmarha telep) jó alapok a fejlesztésre</p> <p>Gyógynövény termesztés alapjai jók</p> <p>Jó logisztikai helyzet (M44, gócponti elhelyezkedés)</p> <p>Kondorosi Csárda idegenforgalmi jelentősége magas</p> <p>Szélessávú internet</p> <p>Helyben termelt termékek (főleg zöldség-gyümölcs)</p>	<p>Ipari parkkal nem rendelkezik a város</p> <p>A mezőgazdasági termékekre helyben nem található feldolgozóipar.</p> <p>Az idegenforgalomban rejlő lehetőségek alacsony szintű kihasználása</p> <p>Öntözött területek aránya kicsi</p> <p>A saját termék feldolgozottsági szintje alacsony</p> <p>Mezőgazdasági szakember és motiváció hiány a fiatalok körében</p> <p>M44 építése terület veszteséget okoz (mezőgazdasági termelésből kivont területek, nyomvonal felszabdálja, felaprózza a parcellákat)</p> <p>Szántóterületek jelentős része néhány gazdasági társaság kezelésében van (a tulajdonosok bérebe adják nekik), kevés a kis- és közép, családi gazdálkodó</p> <p>Sok a gépekkel nehezen művelhető törpeparcella</p> <p>Rossz minőségű alsóbbrendű utak (pl. Csorvás, Gyomaendrőd)</p> <p>Marketingtevékenység és szakember hiánya (pl. saját termékek vannak, Csárda van, de el is kellene adni)</p> <p>Szálláshelyek hiánya</p> <p>Ipari vállalkozások hiánya</p> <p>Termelői piac hiánya</p> <p>Különböző szakemberek hiánya (szakmák)</p> <p>Jövedelmi viszonyok az országos átlag alatt</p> <p>A mezőgazdasági idénymunkákat nem tudják helyi munkásokkal elvégezni, nincs elegendő jelentkező</p>
Lehetőségek	Veszélyek
<p>A nagy hagyományokkal rendelkező mezőgazdasági kultúra további fejlesztése</p> <p>A környező nagyobb települések által nyújtott lehetőségek kihasználása</p> <p>Az idegenforgalmi lehetőségek magasabb fokú kihasználása</p> <p>Feldolgozó üzemek fejlesztése, újak létrehozása (tej, vágóhid, gyógynövény)</p> <p>Öntözött területek növelése</p> <p>Batthyány-Geist kastély fejlesztése</p> <p>Kondorosi Csárda ismertségének növelése</p> <p>Rendezvények szervezése (borkóstoló, nótaest pl. csárdában)</p> <p>M44 turisztikai és munkahelyteremtő (iparterület), beruházás ösztönző hatása</p>	<p>A külső fejlesztési források szűkösek vagy nem elérhetőek a település gazdasági fejlesztésére</p> <p>Csökken a befizetett helyi adó mértéke</p> <p>A fejlesztésekhez nem áll rendelkezésre megfelelő számú és minőségű munkaerő</p> <p>Szélsőséges időjárás – mezőgazdasági termeléssel összefüggésben</p> <p>Kis területeken a gazdálkodás elaprózódik - az átlagos földterület nagysága 0,5 hektár, ezek többségét bérebe adják művelésre nagyobb gazdasági társaságoknak</p> <p>Érdektelenség – nehéz bevonni az embereket a rendezvényekre, programokra</p> <p>Átmenő forgalomra épülő gazdaság (elkerüli a várost a forgalom az M44 épülése miatt)</p>

<p>Családi, kis- és közép gazdaságok fejlesztése (mezőgazdasági termelés, feldolgozás)</p> <p>Munkahelyteremtő feldolgozóüzemek idevonása, fejlesztése</p> <p>Turisztikai programcsomagok összeállítása és marketingje a környező településekkel együtt</p> <p>Szak- és továbbképzések indítása – fel kell mérni, hogy mire, milyen szakmákra van igény</p> <p>Ipari park kialakítása és működtetése</p> <p>Befektetők ösztönzése adókedvezmények alkalmazásával</p> <p>Termelői piac infrastruktúra fejlesztése</p> <p>Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása</p> <p>Vállalkozók számára szolgáltatóház kialakítása, üzlethelyiségek lehetőségével</p> <p>Helyi munkaközvetítő szolgáltatás kialakítása</p>	<p>Ipari beruházás, drága művelési ágváltozás, termőföld vesztes – ipari területté minősítés miatt</p> <p>A sok más városba ingázó munkavállaló miatt a profit nem helyben termelődik</p>
---	---

4.1.3 A településfejlesztés és rendezés kapcsolata, a fejlesztés területi korlátai és lehetőségei

A 314/2012. (XI.8.) Kormány rendelet rendelkezik a településfejlesztési és településrendezési eszközök tartalmáról és azok összefüggéseiről. A rendelet 3.§ szerint:

„(4) A koncepció és a településszerkezeti terv egymással tartalmi összhangban készül.

(5) A stratégia a koncepcióval összhangban, a településszerkezeti terv figyelembevételével kerül kidolgozásra.

(6) A helyi építési szabályzat a településszerkezeti tervvel összhangban – a tervezett változások időbeli ütemezésének figyelembevételével – készül.”

50. táblázat: Kondoros szerkezeti tervének módosításai 2012-2015 között

Változás	Célzott fejlesztés
60/2016. (IV.21.) sz. ÖK. határozat	A 0216/15 hrsz-ú kivett gazdasági terület, udvar művelési ágú terület és a környezetében lévő nem termőföld művelési ágba sorolt területek rendezése, a Batthyányi - Geiszt kastély hasznosítás kiszolgáló funkcióinak biztosítására. A jelenleg általános mezőgazdasági terület felhasználás módosítása „K” jelű beépítésre szánt különleges terület felhasználásra.
60/2016. (IV.21.) sz. ÖK. határozat	A belterületi 655,656, 657 hrsz.-ú (Csabai út) ingatlanokon zöldterület és parkoló kialakítása.
60/2016. (IV.21.) sz. ÖK. határozat	A belterület 2282. hrsz.-ú volt vásártér, jelenleg lovas pálya területének bővítése zöldterület és parkoló kialakítása céljából.

60/2016. (IV.21.) sz. ÖK. határozat	A Szénási úton az Ady utca és a Széchenyi tér közötti szakaszon 6 ingatlan (2087,2088,2089,2090,2091,2092 hrsz.) vonatkozásában településközpont vegyes területté legyen átalakítva.
60/2016. (IV.21.) sz. ÖK. határozat	Az 1982-ben telekkönyvileg kialakított, de jelenleg is művelés alatt álló 2483 és 2466 hrsz-ú utak terület felhasználása módosítására, az eredeti telekállapotok visszaállítására
60/2016. (IV.21.) sz. ÖK. határozat	A Kondoros 2067/26. hrsz alatti lakos kérelemmel fordult az Önkormányzathoz. Az ingatlanával szomszédos 2065 hrsz-ú, önkormányzati tulajdonú, Z-2 besorolású zöldterületből 130 m ² -t megvásárolna, továbbá kérné, hogy az ingatlana előtt a Szeder utcát 57 m ² -el bővítsék ki a 2065. hrsz-ú terület terhére.
60/2016. (IV.21.) sz. ÖK. határozat	A 7. pontban szereplő változtatás zöldterület csökkentéssel járna, a településen ezért szükséges az 563/3. hrsz alatti KÖu1 besorolású, területből 1500 m ² -t Z-1 besorolású zöldterületté nyilvánítani.

Forrás: Kondoros Önkormányzata

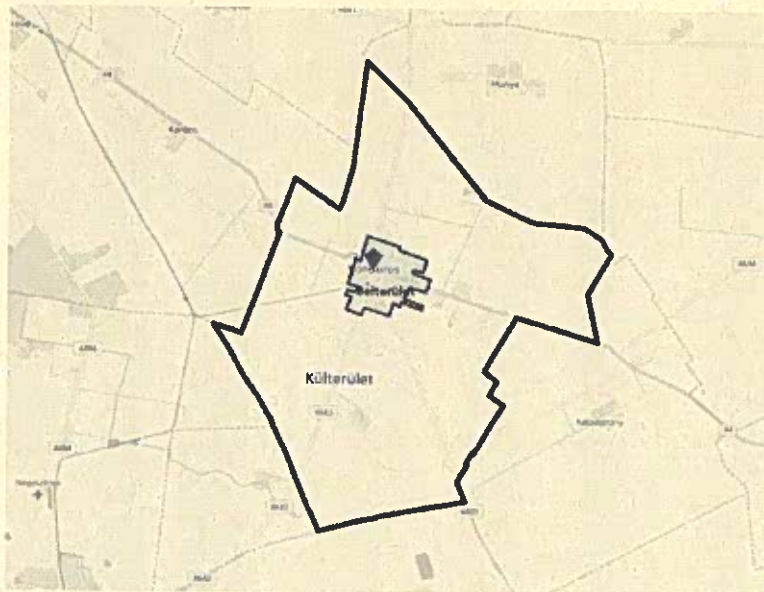
4.2 eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

4.2.1 A településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, lehatárolás indoklása

A településrészek lehatárolása a városrészek jellege, alapvető funkcióinak eltérése alapján történt, amelyet alátámaszt a település mérete, történelmi háttere valamint a KSH 2016-ban végzett lakossági felmérése is.

Kondoros esetében településfejlesztési szempontból alapvetően két településrész jelölhető ki: a sűrű beépítettségű, a város intézményeit, szolgáltató funkciókat ellátó vállalkozásainak helyt adó **Belterület**, valamint a főként mezőgazdasági, feldolgozóipari tevékenységet ellátó vállalkozásoknak helyt biztosító **Külterület**, amely területén helyezkednek el a település idegenforgalmi potenciált jelentő attrakciói is (Batthyány-Geist kastély, Kondorosi Csárda). A Külterület fontos jellemzője a tanyavilág. A KSH 2016-os felmérése alapján amíg Kondoros Belterületén 4650 fő lakost találunk, addig a jóval nagyobb kiterjedésű Külterületen 188 db lakott tanya összesen 432 fő lakossal rendelkezik. A tanyavilág lakosság száma folyamatosan csökken, a tanyák állaga romlik, így egyre csökken a lakott tanyák száma.

17. térkép: Kondoros városrészeinek lehatárolása

Forrás: openstreetmap.hu

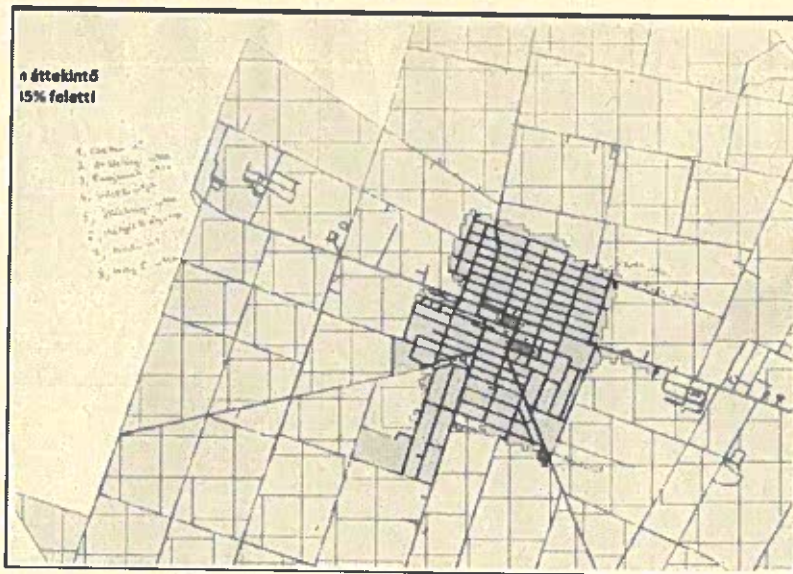
4.2.2 Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása, helyzetelemzése

Az integrált településfejlesztési stratégia városrészekre vonatkozó elemzése alapján egyértelműen kirajzolódnak a városnak azok a területei, amelyek a hátrányos helyzetű lakosságot jelentős számban tömörítik, azaz ahol a lakosság társadalmi helyzete és a környezet fizikai állapota a legrosszabb. Jelen fejezet célja, hogy beazonosítsa azokat a kisebb területegységeket, amelyek kedvezőtlen adottságai miatt területi szegregációval veszélyeztetettek.

Területi alapú szegregáció az a jelenség, amikor egy településen a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól. A szegregáció állandósítja a jövedelmi viszonyok, a települési infrastruktúra, és a különböző szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőtlenségeit. Tágabb értelemben véve a szegregáció különféle státuszú rétegeket is érinthet, azaz térben elkülönülhetnek mind az alacsonyabb státuszú (pl. telepek), mind a magasabb státuszú (pl. lakóparkok) területek lakói. A magasabb státuszú lakosság elkülönülése sem nevezhető kedvező folyamatnak, azonban a társadalmi kár, amelyet önmagában okoz össze sem hasonlítható az alacsonyabb státuszú lakosság elkülönülésével. Ennek megfelelően a szegregáció fogalma alatt a továbbiakban kizárólag az alacsony társadalmi státuszú családok koncentrált együttélését értjük. A szegregáció egy önmagát felerősítő folyamatot indít el. A tehetősebb rétegeknek a leromlott területekről való elköltözésével növekszik a hátrányos helyzetűek aránya egy adott közösségben, amely a társadalmilag mobilabb állampolgárok további elvándorlását eredményezi; mindez tovább fokozza az egyenlőtlenségeket.

A leromlott területek lehatárolását segítő, ún. szegregációs mutatót határozott meg a KSH, a KSH ezen szegregációs mutató területi koncentrációját vizsgálta 30, illetve 35%-os határértéken. Szegregáció ott mutatható ki, ahol ezen mutatók vonatkozásában több mint 50 fő található egy adott területen. Jelen ITS készítése során a KSH által meghatározott szegregációs mutató 35%-os területi koncentrációját vizsgáljuk.

18. térkép: Kondoros szegregátum áttekintő térkép

Forrás: KSH, 2011

Bár a közösségi műhelybeszélgetéseken a lakosok nem érzékelték szegregátumok jelenlétét városuk területén, a KSH által elvégzett számítások alapján Kondoroson három olyan településrész is található, ahol a szegregációs mutató a 35%-os határértéknél nagyobb. A térképen sötétzölddel jelült három terület a Csabai út a Wesselényi utca, a Damjanich utca és a Hűsök útja által határolt terület, a Széchenyi utca, Mátyás király utca, az Aradi út által határolt terület, valamint az Ady Endre utca település szélén lévő része. A fenti három területen azonban a népesség létszáma nem éri el az 50 főt, ezért nem tekinthetjük őket szegregátumnak.

A térkép csak a település belterületét mutatja. A KSH 2011-es adatai alapján a külterületi településrészek közül Geisztcsákó minden tekintetben szegregátumnak mondható. Ezen a külterületi településrészen élő aktív korú lakosok több mint fele (52%) nem rendelkezik rendszeres munkajövedelemmel, 42%-uk pedig legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik. Ezen a külterületi településrészen 75 lakos lakik állandó jelleggel. A települési önkormányzat megrendelésére 2016-ban felmérés készült a településhez tartozó tanyák állapotáról és az ott lakók számáról. A két felmérés között eltelt időszakban, mint a külterületi tanyák többségében, Geisztcsákó lakossága is folyamatosan csökkent, és 2016-ra a településrész lakossága nem érte el az 50 főt. Így ez a településrész sem tekinthető szegregátumnak.

5 Mellékletek

51. táblázat: *Civil szervezetek a városban (2016. évi adatok szerint)*

Civil szervezet neve
Alapítvány a Kondorosi Általános Iskolásokért
Alföldi Vadásztársulat Közhasznú Alapítvány
G-M Alapítvány a Tehetségekért
Iciri-Piciri Alapítvány
Kondorosért Közalapítvány
Kondorosiak Baráti Köre Közhasznú Alapítvány
Kondorosi Ifjúságért Közhasznú Alapítvány – KONDI
Kondorosi Evangélikus Egyházközségért Alapítvány
Legendák Földje Alapítvány
Rózsakert- Gondoskodás az Egészséges Életmódért Alapítvány
Civilszervezetek:
Evangélikus Énekkar
Diákönkormányzat – Petőfi István Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Kollégium
Galamb- és Kisállattenyésztők Egyesülete
Ifjúsági Önkéntes Közösségfejlesztő Műhely- IÖKM
Helytörténeti Baráti Kör
Kondoros- Hanhofen Baráti Társaság Egyesülete
Kondoros és Környéke Polgári Együtműködés Egyesület
Pont Mi Közhasznú Egyesület
Kondorosi Állatvédő Egyesület
Kondorosi Citerazenekar
Kondorosi Foltbetyárok Klub
Kondorosi Horgász Egyesület
Kondorosi Gazdakör

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

Kondorosi Községi Gazdakör Ifjú Gazda Tagozata
Kondorosi Nagycsaládok Egyesülete
Kondorosi Önkéntes Tűzoltó Egyesület
Kondorosi Polgárőr Egyesület
„KON-TOUR” Kondorosi Falusi Turizmust Támogatók
Közhasznú Egyesülete
Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete
Kondorosi Helyi Szervezete
Nagyra Nőtt Nebulók Klubja
Nyugdíjas Klub Kondoros
Polgári Olvasókör
Blue-Gym Aerobik Klub és DSE Kondorosi Szakosztály
Kondorosi Atléták Sport Egyesülete
Kondorosi Kézilabda Klub
Kondorosi Kick-Bokszt Egyesület
Kondorosi Női Kézilabda Klub
Kondorosi Testedzők Egyesülete
Kondorosi Tenisz Sportegyesület

Forrás: Kondoros Önkormányzata

52. táblázat: Jelentősebb gazdasági célú támogatások (2007-2016) Kondoroson

Pályázó neve	Alintézkedés, kódja	Projekt megnevezése	Megítélt támogatás	Tényleges befejezése
WORK-METALL TRANS Kereskedelmi, Szállítási és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság	GINOP-2.1.1-15 - Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása	Védett kulturális és természeti örökség távérzékelési technológiai kutatási centrumának létrehozása, új méréstechnikai módszerek és dokumentációs eljárások kidolgozása	921 488 776	2019.
LAK-ALARM Építőipari Szolgáltató	GOP 2.1.1-10/A Mikro- és	A kondorosi Lak-Alarm Bt. technológiai fejlesztése.	6 426 360	2010.

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

Bt.	kisvállalkozások technológiai fejlesztése			
LAK-ALARM Építőipari Szolgáltató Betéti Társaság	GOP 2.2.1-11 Vállalati folyamatmenedz sment és elektronikus kereskedelem támogatása	A LAK-ALARM Építőipari Szolgáltató Bt. vállalati folyamatmenedzsmentjének kialakítása.	4 820 000	2014.

Forrás: palyazat.gov.hu

53. táblázat: A pénzbeli és természetben nyújtott ellátások fő adatai Kondoroson

Megnevezés	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Rendszeres szociális segélyben résztesítettek száma [db]	24	26	31	35	36	42	44	47	48	50
Időskorúak járadékában résztesítettek száma [fő]	2	3	3	5	4	4	5	6	7	7
Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban/ke dvezményben résztesítettek száma [fő]	270	266	265	243	229	227	207	201	196	190
Ápolási díj támogatást kérő személyek száma [db]	34	33	35	37	36	36	37	37	36	-
Ápolási díjban résztesítettek száma [fő]	30	30	31	33	32	32	33	34	34	-
Tárgyévben lakásfenntartási támogatást kérő személyek száma (pénzbeli és	170	178	176	181	184	185	185	187	189	190

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

természetbeni) [fő]										
Lakásfenntartási támogatásban részesültek száma (pénzbeli és természetbeni) [fő]	167	166	167	169	171	170	168	171	169	170
Átmeneti segélyezésben részesült személyek száma (pénzbeli és természetbeni) [fő]	249	241	252	239	246	251	239	248	250	251
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma (pénzbeli és természetbeni) [db]	150	141	152	139	150	151	144	146	152	151
Gyermekétkeztetési térítés díj, beiskolázási kedvezményben részesült személyek száma [fő]	70	69	70	68	66	71	72	69	68	70
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma [fő]										

Forrás: Kondoros Önkormányzata

54. táblázat: Kondoros Önkormányzat részesedései vállalkozásokban és egyéb szervezetekben

Gazdálkodó szerv megnevezése

Gyomaendrődi Regionális Hulladékkezelő Kft

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

Körös-szögi Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.
Alföldviz Zrt.
Gyomaközszoig Nonprofit Kft
Kondorosi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.
KBC Békés Megyei Települések Fejlesztéséért Nonprofit Kft.

Forrás: Önkormányzat

55. táblázat: Kondorosi vendéglátóipari egységek

Vendéglátóipari Egységek
Sárkány Mihály ev.
Nagy Netta ev.
Onulis Bt.
Kondorosi Csárda és Múzeum
Napsugár Vendéglő
Nefelejcs Kocsmá
Gondúzó Söröző

Forrás: Önkormányzat

KONDOROS

KONDOROS VÁROS
INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI
STRATÉGIÁJA

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KONDOROS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

Szerkesztette

Ditzendyné Frank Mariann

Az Integrált Településfejlesztési Stratégiát Kondoros Város Önkormányzata megbízásából készítette:

Programvezetők

Ditzendyné Frank Mariann
Szabó Ákos

Szakértők

Fabulya Edit

Fenyvesi Viktória

Tiszolczi Péter

Ditzendy Arisztid

Pál Daniella

Szabó Ákos

2016. november

További közreműködők: Kondoros Város
Önkormányzatának munkatársai

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETÉS	5
2	HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	8
2.1	A VÁROSI SZINTŰ HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	8
2.2	A VÁROSRÉSZI SZINTŰ HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	13
3	KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	14
3.1	JÖVŐKÉP	16
3.2	A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA	16
3.3	A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA	20
4	A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	22
4.1	AKCIÓTERÜLETEK KIJELELÉSE, A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA ÉS AZ EGYES AKCIÓTERÜLETEKEN MEGVALÓSÍTANDÓ FEJLESZTÉSEK ÖSSZEFOGLALÓ BEMUTATÁSA	22
4.1.1	<i>Kondoros belváros akcióterület</i>	24
4.1.2	<i>Geisztcsákó akcióterület</i>	26
4.2	AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK	27
4.2.1	<i>Kulcsprojektek</i>	27
4.2.2	<i>Hálózatos projektek</i>	27
4.3	A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE	29
4.4	A FEJLESZTÉSEK ÖSSZEANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE	31
5	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	35
5.1	KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK	35
5.1.1	<i>Illeszkedés nemzetközi szintű fejlesztési programokkal</i>	35
5.1.2	<i>Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz</i>	37
5.1.3	<i>Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat</i>	40
5.2	BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK	41
5.2.1	<i>A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata</i>	41
5.2.2	<i>A célok logikai összefüggései</i>	43
5.2.3	<i>A stratégia megvalósíthatósága</i>	43
5.2.4	<i>A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása</i> ...	44
6	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	45
7	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	46
7.1	A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK	46
7.1.1	<i>Kondoros vagyonkezelési gyakorlata</i>	46
7.2	AZ ITS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI	47
7.2.1	<i>A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere</i>	47
7.3	A TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK	48
7.4	A PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS KÉSZÍTÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN	48
7.5	MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA	50
7.5.1	<i>Az ITS intézkedéseire kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása</i>	50
7.5.2	<i>A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása</i>	56

Táblázatjegyzék

1. táblázat: A városrészek funkciói Kondoroson	13
2. táblázat: Békés megye TOP forráskerete terhére tervezett, a megyei integrált területi program végleges változatának elkészítéséhez alapul szolgáló forrásallokáció	31
3. táblázat: Projektek illeszkedése az Európai Unió Alapokhoz	33
4. táblázat: A tervezett fejlesztések illeszkedése az EU tematikus célkitűzéseivel	36
5. táblázat: A Kondoros ITS célrendszerének relevanciája az EU Környezetvédelmi Cselekvési Programmal.....	36
6. táblázat: A városi szintű középtávú tematikus célok és problémák kapcsolatai.....	41
7. táblázat: Városi szintű középtávú tematikus célok	43
8. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai.....	45
9. táblázat: Az indikátorok összefoglaló táblázata.....	51
10. táblázat: Területi (városrészi célok) eredményindikátorai	52
11. táblázat: Az akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) output indikátorai	52
12. táblázat: Az ITS keretében tervezett fejlesztések output indikátorai	53

Ábrajegyzék

1. ábra: A városfejlesztés folyamata Kondoroson	48
2. ábra: A monitoring folyamatának összefoglalása.....	56

Térképjegyzék

1. térkép: Kondoros városképe	14
2. térkép: Kondoros belterületi veszélyeztetett területei.....	22
3. térkép: Kondoros külterületi veszélyeztetett területe.....	23
4. térkép: Belvárosi akcióterület lehatárolása.....	24
5. térkép: Zöld város akcióterület lehatárolása.....	25
6. térkép: Geisztcsákó akcióterület lehatárolása.....	26

1 Bevezetés

Kondoros Nagyközség 2003-ban készítette el Településfejlesztési Konceptióját. Az akkor elfogadott Településfejlesztési Konceptió óta nem készült új településfejlesztési dokumentum, így Integrált Városfejlesztési Stratégia sem. A településváros Településszerkezeti terve 2003 és 2016 között többször is módosításra került. Kondoros 2013-ban vált várossá. A 2003-as konceptió készítése óta eltelt időszakban bekövetkezett – mind helyi, kistérségi, térségi, megyei és országos - változások stratégiai tervezést tettek szükségessé. A két legfontosabb változás Kondoros várossá válása, valamint a településfejlesztési konceptióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Tr), amely meghatározza és kihangsúlyozza a településrendezési eszközök és fejlesztési dokumentumok közötti kapcsolatrendszer, és meghatározza az integrált településfejlesztési stratégia tartalmi követelményeit.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban: ITS) ráépülhet a város korábban elfogadott településfejlesztési konceptiójára, illetve kapcsolódhat új konceptió készítéséhez is. Kondoros esetében új Településfejlesztési Konceptió nem készült, így a stratégia a 2003 – ban elfogadott Településfejlesztési Konceptióban megfogalmazott fejlesztési irányokra épül, de messze kibővíti azokat.

A 2003 óta érvényben lévő településfejlesztési konceptió vizsgálati dokumentációra épült, természetesen az akkor érvényes követelményeknek megfelelő tartalommal és részletességgel, éppen ezért jelen dokumentumhoz a törvényben meghatározott, a stratégia készítéséhez megfelelő részletezettségű Megalapozó Vizsgálat került kidolgozásra.

A város stratégiai céljainak a feltérképezéséhez legfontosabb forrásai:

- településfejlesztési konceptió (2003)
- a stratégia készítését megelőzően megvalósított, a város hosszú-, közép és rövidtávú céljait meghatározó közösségi tervezés sorozat,
- a város 2012-ben készített, várossá váláshoz szükséges dokumentumai,
- a 2014-ben elfogadott 2014 – 2019 időszakra szóló gazdasági programja.

A tervezés során az alábbi két részdokumentum készül el:

- Megalapozó Vizsgálat
- Integrált Településfejlesztési Stratégia

A jelenleg hatályban lévő 2003 évben megállapított településfejlesztési konceptió alapvetően a településrendezési eszközök megalapozására készült. A településfejlesztési konceptió hosszú távú fejlesztési irányokat határoz meg, de nem határoz meg konkrét jövőképet, hosszú távú tematikus célokat, fejlesztési prioritásokat.

A településfejlesztési konceptióban meghatározott legfontosabb célkitűzések:

Hosszú távú célok (fejlesztési irányok)	
Társadalom	Az elvándorlás csökkentése érdekében növelni kell a településhez kötődés tudatát a fiataloknál, ehhez javítani kell a település komfortosságát. Ilyen eszköz a mindenki által használható tanuszoda megépítése, a sportpálya továbbfejlesztése, a településközpont átépítése, meglévő épületeinek karakteres felújítása.
	Alapvetően a mezőgazdasági — biotermesztési — és idegenforgalmi ismeretek bővítésének lehetőségét kell biztosítani a településen belül.

Hosszú távú célok (fejlesztési irányok)	
	A környezetminőség, és az élet környezeti feltételeinek javítása.
	Bérlakások építése.
Mezőgazdaság	A kedvező éghajlati és talaj adottságok, valamint az öntözhetőség kihasználásával továbbra is a mezőgazdaság elsőlegessége biztosítható, de a biotermelést és az ipari növények termesztését támogatni kell.
Gazdaság	A környező termálturizmusra, a helyi kulturális és gasztronómiai értékekre, valamint a vadászati turizmusra támaszkodó fejlesztéseket elő kell segíteni
	A gazdaságfejlesztés elősegítése ipari fejlesztési területek meghatározásával és megvalósításával, az ipari területek vonzóbbá tételével.
Épített környezet	Kiemelten kell szorgalmazni a térség gazdasági vonzerejét növelő M44-es gyorsforgalmi út legalább félpályás minél előbbi megvalósítását.
	Csökkenteni kell a belterület zajterhelését és levegő szennyezettségét.
	Az épített környezetet úgy kell alakítani, hogy alakuljon ki a település építészeti karaktere, ennek érdekében szükséges építészeti motívum gyűjtemény létrehozása, az épületek felújításánál ezek alkalmazását támogatni kell.
	A közterületek rendben tartására nagyobb figyelmet kell fordítani. A zöldterületeket meg kell újítani, gondozni kell.
	Ki kell jelölni a mezőgazdasági területeken a gyűjtőutakat, melyek a későbbi szilárd burkolattal történő ellátását is jelentik.
	A település szennyvízelvezető hálózatának kiépítésével minden közművel rendelkező településsé kell tenni a nagyközséget, mely egyben a belterületi talajvízszintet is csökkenti (belvízveszély csökken), és a talajvíz minőségét is javítja
Természeti környezet	A település teljes területe defláció veszélyes, ezért erdősávok telepítése mellett minden mezőgazdasági út mellé fasort kell telepíteni.
Műszaki infrastruktúra	A Gyomaendrődi Regionális Személtalrakó beindítása után a meglévő személtalrakó rekultivációjáról gondoskodni kell.

Az ITS-ben **ki kell jelölni azokat a fejleszteni kívánt akcióterületeket**, amelyekre a város középtávon koncentrálni kíván. Az akcióterületek kijelölése és az ott javasolt fejlesztési tevékenységek meghatározása indikatív jellegű, azok a fejlesztéspolitikai célkitűzések módosulása és egyéb folyamatok alakulása függvényében változhatnak. Az ITS-nek ezen túlmenően meg kell határoznia **kulcsprojektjeit, hálózatos projektjeit** és ki kell jelölnie az egyéb, de a település egésze szempontjából jelentős fejlesztéseit is. E területeket és fejlesztéseket a 4. fejezet mutatja be.

Az ITS alapoz az **Európai Unió, nemzeti és helyi szintű stratégiai tervezési dokumentumokra** és biztosítja az azokhoz való illeszkedést az ITS stratégiájában kitűzött célok vonatkozásában. Ezen dokumentumokhoz való illeszkedést részletesen a 6. fejezet mutatja be.

A településfejlesztés összetett folyamata során számos szereplő érdekeit kell figyelembe venni, ugyanakkor a fejlesztések hatékonysága megköveteli a források koncentrációját is. Az ITS-sel szemben elvárás a **partnerségi alapú tervezés és megvalósítás**, amely biztosítja, hogy az érintett csoportok szempontjait is figyelembe vegyék a stratégiában kialakított célok megfogalmazásánál. A város a stratégia tervezését közösségi tervezéssel és partnerségi egyeztetéssel valósította meg. A helyzetelemzés, jövőkép-meghatározás és a célterületek kijelölése közösségi tervező műhelyekben zajlott. A tervezés eredményei és meghívói folyamatosan nyilvánosak voltak, minden városi polgár számára érdemi kommunikációs lehetőséget biztosított a közösségi tervezéseket megvalósító stratégiai irányító csoport.

A kormányrendelet értelmében az önkormányzat a stratégiát rendszeresen felülvizsgálja, monitorozza a stratégia teljesülését, szükség szerint módosítja azt.

A jelen ITS felépítése a következő:

- Az 1. fejezetben bemutatjuk az ITS tervezését befolyásoló hazai és európai uniós környezetet, valamint a tervezés fontos elemeként a partnerségi együttműködést, melynek már számos eleme megvalósult.
- A stratégia 2. fejezetében összefoglaljuk a Megalapozó tanulmány egész városra vonatkozó megállapításait.
- Kondoros jövőképét és 2014-2020-as időszakra vonatkozó tematikus céljait a 3. fejezetben ismertetjük, amely összhangban áll a város meglévő településfejlesztési dokumentumaival.
- Az ITS tartalmazza mindazon projekteket, amelyek Kondoroson tervezésre kerültek és kerülnek majd a 2014-2020 közötti időszakban. A dokumentumban szereplő projekttervek és fejlesztési tervek nem kizárólagosan az önkormányzat célkitűzéseit tükrözik, hanem a város intézményi, civil, egyházi és gazdasági szereplői által a város területén tervezett legfontosabb fejlesztéseket is. A tervek a 4. fejezetben több kategóriában kerülnek bemutatásra, egyrészt az akcióterületekhez rendeltük őket, másrészt meghatározásra kerültek a legfontosabb projektek, azaz a kulcsprojektek, az egymással téma szerint vagy földrajzi szempontból összefüggő hálózatos projektek, illetve az előző kategóriákba nem sorolható egyéb fontos projektek.
- A KSH 2011. évi népszámlálásból származott adatai alapján megállapítható, hogy Kondoros belterületén nincs a kritériumoknak megfelelő szegregátum, külterületen viszont van, a kastély közvetlen környezetében található. A települési önkormányzat megrendelésére 2016-ban felmérés készült a településhez tartozó tanyák állapotáról és az ott lakók számáról. A két felmérés között eltelt időszakban, mint a külterületi tanyák többségében, Geisztcsákó lakossága is folyamatosan csökkent, és 2016-ra a településrész lakossága nem érte el az 50 főt. Így ez a településrész sem tekinthető szegregátumnak.
- A stratégiaalkotás folyamatában számos európai uniós, hazai és helyi stratégiát és koncepciót figyelembe kell venni az ITS készítésekor. Az összefüggések bemutatásán túl leírjuk még a stratégia belső összefüggéseit, a tervezett fejlesztések hatásait (ott, ahol ezek előre számíthatók vagy megjósolhatók), valamint a jelenleg ismerhető és a stratégia megvalósításához köthető kockázatokat is (ezek a 6. és 7. fejezetben szerepelnek).
- Az utolsó, 8. fejezetben a megvalósítás eszközeire térünk ki. Bemutatásra kerül a stratégia sikeres megvalósítását végző szervezet és annak struktúrája is. A stratégia eredményességét mérő monitoring és értékelési rendszer igazodik a város sajátos jellemzőihez, valamint a rá vonatkozó elvárásokhoz is.

2 Helyzetelemzés összefoglalása

2.1 A városi szintű helyzetelemzés összefoglalása

Kondoros **népessége** az utóbbi évtizedekben folyamatosan csökken. A csökkenés mértéke gyorsabb az országos átlagnál, a megyei átlagtól azonban nem tér el érdemben. A lakónépesség száma 2014-ben 5000 fő alá csökkent. A népesség öregedő tendenciát mutat, azonban az előregedés mértéke gyorsabb az országos és a megyei átlagnál. A 0-14 évesek népességben belüli aránya 2014-ben Kondoroson csak 11,5 százalék volt, miközben Békés megyében 13, országosan pedig 14,3 százalék volt ugyanez az arány. A 60 év feletiek aránya 2014-ben országosan 24,4 százalék, Békés megyében 26,2, Kondoroson pedig 28,7 százalék volt.

Kondoros magyar többségű város, azonban több nemzetiségnek is otthont ad. A 2011-es népszámlálás adatai szerint a következő nemzetiségek éltek a településen: magyar (4596), szlovák (346), német (26), román (19), cigány (6), egyéb (41). A 2001-es népszámlálás óta a magukat szlováknak vallók aránya emelkedett jelentős mértékben, 2001-ben ugyanis 68-an voltak. Valójában a népszámlálásokon mért adatoknál valamivel többen kötődnek a szlovák gyökerekhez.

Az országos és a megyei trendekhez hasonlóan Kondoros lakosságának a képzettségi szintje is emelkedett az ezredforduló első évtizedében. A 2001-es és a 2011-es népszámlálás között Kondoros lakosságának az iskolázottsági mutatói gyorsabban javultak az országos és a megyei átlagnál, de még mindig valamivel gyengébbek azoknál.

A népesség **gazdasági aktivitása** tekintetében a korábbi kedvezőtlen irány megfordulni látszik, a gazdaságilag aktív aránya elérte és meghaladta a rendszerváltás idején mért szintet. Az új évezred első évtizedében trendszerűen emelkedett a nyilvántartott álláskeresők száma, azóta trendszerűen csökken. Ha foglalkozási főcsoportok szerint vizsgáljuk Kondoros munkavállalóit, akkor láthatjuk, hogy a legtöbben az iparban és az építőiparban dolgoznak, akiket az egyéb szellemi foglalkozásúak követnek. 2011-ben a legkevesebben a valamikor legtöbbet foglalkoztató mezőgazdaságban dolgoztak.

A lakosság **életminőségét** alapvetően befolyásolják a lakásviszonyok és a közbiztonság. Kondoroson a lakások felszereltsége valamivel gyengébb, mint az országos és a megyei átlag, viszont a közbiztonság az országos és a megyei átlagnál jobbnak mondható.

A város minden lakosa számára biztosított a magas minőségű **közzolgáltatások** elérhetősége. Az intézmények infrastrukturális fejlesztése, felújítása az elmúlt években részlegesen megtörtént, elsősorban az energetikai beruházások kerültek előtérbe. Az egészségügyi, valamint a szociális alap- és szakellátás rendszere jól szervezett. A város pénzbeli és természetben nyújtott ellátásai nem merülnek ki a kötelező ellátásokban, a kistérségi együttműködés keretében a szomszédos településekkel együttműködve számos sikeres programot valósítottak meg.

A **köznevelés** intézményrendszere nem csak Kondoros, hanem kisebb részben a környező települések (Kardos, Hunya) igényeit is kiszolgálja. Az óvodák kihasználtsága megfelelő, a hátrányos helyzetű gyermekek száma a település méretéhez képest viszonylag magas (HEP). Az oktatási intézmények mindegyikére jellemző a csökkenő gyereklétszám.

A **kulturális és szabadidős szolgáltatások** feltételrendszere kedvezőnek mondható a városban. A Kondoroson található közösségi terek, mint például a Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény, a Magyar-Szlovák Táj és Alkotóház, az IKSZT (Integrált Közösségi- és Szolgáltató Tér), Lovaspálya, Sportcsarnok, Grundfoci pálya, Sporttelep nemcsak a kondorosi, hanem a térségi lakosoknak is széleskörű szabadidős kínálatot nyújtanak. Ez is azt mutatja, hogy a város vezetése a város lakosságával együtt nagy hangsúlyt fektet az életminőség javítására, ami közvetett módon az elvándorlás mérséklődéséhez is hozzájárulhat.

Kondoros **gazdasági súlyát és szerepkörét** érintően (a bruttó hozzáadott érték települési szintű megoszlása alapján) a Szarvasi Járásban Kardost, Csabacsüdöt és Békésszentandrást megelőzve, Szarvas és Örménykút mögött a harmadik helyen áll. 2013-as 562 ezer forintos egy főre számított bruttó hozzáadott értékével azonban érdemben alatta marad az országos és a járási átlagnak is.

A település, mint nagyközség az 1990-es rendszerváltás után döntő változásokon ment át a **gazdasági élet** mindhárom szektorát illetően. Alapvetően azonban gazdasági és munkaerő piaci helyzetét a környező nagyobb városok gazdasági vonzása, a helyi vállalkozások és cégek tevékenysége, illetve a több évszázados múltra visszatekintő és kiváló adottságokkal rendelkező mezőgazdasági kultúra határozza meg.

Működő vállalkozások tekintetében a 2000-res évek elejéig Kondoros elmaradt a megyei átlagtól és 60 körüli regisztrált vállalkozás működött. Am 2005-ben ez megduplázódott, majd 2008-ban újabb közel 200%-os növekedés figyelhető meg, amely már bőven meghaladta a Békés megyei ezer lakosra jutó átlagot. Bár ekkora mértékű növekedés a közelmúltban nem történt, viszont a meglévő vállalkozások helyzete stabilnak mondható.

A rendszerváltás előtt zömében mezőgazdaságból élő helyiek, a TSZ megszűnésével komoly kihívás elé kerültek, hiszen a nehéz gazdasági viszonyok között megalakuló és működő piaci alapon szervezett mezőgazdasági cégek már nem tudtak ennyi munkavállalót felszívni. A mindhárom szektorban megalakuló kisvállalkozások, családi vállalkozások szintén nem voltak képesek valamennyi munkahelyét elvesztő személy alkalmazására. A munkanélküliség elkerülése érdekében vagy a közeli nagyvárosokba történő ingázás, vagy a fiatalabb generációkat vizsgálva az elvándorlás, - esetenként nem csupán a kistérségből, megyéből, hanem a régióból is - volt a természetes válasz.

Kondoros központi fekvése és jónak mondható közlekedési adottságai jelentősen befolyásolják a település munkavállalóinak mozgási irányait. A többség Szarvas, Békéscsaba, Orosháza irányába ingázik. A helyben dolgozó munkavállalók a helyi vállalkozásokon kívül az önkormányzatnál, annak intézményeinél találnak helyet, de jelentős a közmunka igénybe vétele is.

A kiváló talajadottságok és az évszázados mezőgazdasági hagyományok vitathatatlanul a legfontosabb gazdasági ággá a **mezőgazdaságot** teszik, még ha a közvetlen gazdasági hatásait nem is tükrözik a statisztikai adatok, elmondható, hogy közvetett módon a kondorosi családok tekintélyes része kapcsolódik a mezőgazdasághoz. 2011-re sajnos legkevesebben a valamikor legtöbbet foglalkoztató mezőgazdaságban dolgoztak. Az európai léptékkel is kiváló talajadottságok és a kedvező csapadékeloszlás miatt a szántóföldi növények meghatározók ma is. Elsősorban őszi búza, kukorica repce, lucerna és napraforgó, valamint vetőmag előállítás szempontjából kukorica és napraforgó játssza a döntő szerepet. Kondoros tekintetében a kisebb birtokok, a település közelében lévő termőterületek a munkaigényesebb termények irányába is elmozdították a termelőket, így a burgonya, fűszerpaprika valamint a mák termesztése is megjelent a településen, összesen 27 bejegyzett – működő mezőgazdasági vállalkozás található a településen. A családi és kisgazdaságok zöme részben vagy egészben megélhetést biztosít a családoknak, és növénytermesztésen kívül jellemző módon állattartással is foglalkozik. Az állatok közül a szarvasmarha és a sertés emelhető ki, de juhot, kecskét és lovat is többen tenyésztenek. Az állatállomány az utóbbi évtizedekben sajnálatos módon csökkent.

Szintén jelentős csökkenést mutat az utóbbi években a regisztrált őstermelők száma, ami 2014-re már csak 667 főt jelent. Kondoros a kiváló mezőgazdasági adottságait nem tudja kellőképpen kihasználni, trendszerűen csökken a mezőgazdaságból élők aránya. A meglévő hagyományok folytatására, fejlesztésére a fiatalabb generáció nem mindig motivált, így kevés a jól képzett mezőgazdasági szakember. Ennek is következménye, hogy alacsony az intenzíven művelt

területek aránya, a saját termékek feldolgozottságai szintje. Mindezek következtében elmondható, hogy a szektor, mind a jövedelmezőséget, mind a foglalkoztatottak számát tekintve adottságai alatt teljesít.

A terület adottságainak figyelembe vételével nem kerülhetett bele az **ipari** fejlesztések vonulatába. Az ipari fejlesztések a megye és a régió iparosodottabb városi központjaiban összpontosulnak, figyelemmel a régió élelmiszeripari, feldolgozóipari adottságaira. Az iparban foglalkoztatott kondorosi munkavállalók döntő része iparosodottabb településekre jár dolgozni. A mezőgazdasági termékek feldolgozását is célzó iparfejlesztés kitörési pont lehet a kisvállalkozók és a családi gazdálkodók szempontjából is. Ennek a feldolgozó és élelmiszeripari fejlesztésnek a környéken komoly tőkét kellene megmozgatnia, humán erőforrás fejlesztést, marketingmunkát igényelne és nem elhanyagolható a makrogazdasági környezet negatív befolyásoló hatása sem.

Kondoros **kereskedelmi ellátás** szempontjából a térségen és régión belüli viszonyokat figyelembe véve átlagosnak mondható. A mikrotérségi szerep, valamint a lakónépesség nagyobb száma miatt a település ellátottsága inkább kisvárosias jellegű. A hagyományos élelmiszerjellegű és vegyes üzletek mellett szaküzletekkel is találkozhatunk.

Az idegenforgalom egyike azon területeknek a városban, ahol még vannak kiaknázatlan lehetőségek. A város számos idegenforgalmi vonzerejű látványossággal büszkélkedik, pl. a Kondorosi Csárda, Betyár Napok rendezvény, Lovas pálya, Csárda Múzeum és padlás Batthyány Geist Kastély, kápolna és kert.

A település műemléki adottságai, kulturális és gasztronómiai hagyományi, valamint ezek térségi ismertsége alkalmassá teszi a települést, hogy térségi rekreációs csomóponttá vállon. Ehhez azonban az értékekhez kapcsolódó szolgáltatások fejlesztésére, valamint olyan városmarketingre van szükség, amely a város értékeit nem elszigetelten, hanem komplexen a szinergikus hatásokat kihasználva mutatja be. A közösségi tervező műhelyeken elhangzott, hogy hiányoznak a települési idegenforgalmat felépítő, a település értékeit „eladó” szakemberek.

Kondoros intézményeinek fenntartásában, a város fejlesztésében a legfontosabb tényező a **város költségvetése**, annak stabilitása. Az önkormányzat éves költségvetésének készítésekor, a lakosság életszínvonalát javító szolgáltatások bővítésére, a város gazdasági potenciáljának növelését segítő fejlesztések megvalósítására és megfelelő tartalék képzésére törekszik, de a város stabil pénzügyi pozícióinak megőrzésével. Az Önkormányzat és az Állam közötti feladatmegosztásra vonatkozó változások 2013-tól jelentősen hatottak a város költségvetésére is. A bevételi oldal változásai közé tartozik, hogy a feladat-átstrukturálás miatt megszűnt az önkormányzat személyi jövedelemadóból való részesedése, az illetékbevételek elkerültek a várostól. Gazdaságfejlesztési szempontból a közhatalmi bevételek közül a helyi iparüzési adó jelentősége kiemelkedik. A helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény alapján, annak keretei között a települési önkormányzat helyi rendeletben szabályozhatja a vagyona feletti rendelkezési jog gyakorlását. Kondoros Város Önkormányzatának 21/2011 (X.25.) sz. önkormányzati rendelete az önkormányzati vagyonról és a vagyon feletti tulajdonjog gyakorlásának szabályozásáról rendelkezik. A rendelet hatálya kiterjed a tulajdonában álló ingatlanokra, ingóságokra (tárgyi és forgóeszközökre) és vagyoni értékű jogaira (immateriális javak). Ezen túlmenően az Önkormányzat vagyongazdálkodásának alapelveit vagyongazdálkodási terve is szabályozza. Eszerint az Önkormányzat kiemelt felelősségi körébe tartozik a vagyonnal való felelősségteljes, átgondolt, tervszerű, hatékony, az önkormányzat céljait legjobban szolgáló gazdálkodás.

A település sajátosságai közé sorolható, hogy nagy külterülettel, azon a Batthyány–Geist kastéllyal és annak kastélyparkjával és számos tanyával rendelkezik. Ezek a sajátosságok a mai napig

meghatározzák a település **természeti adottságait**, annak ellenére, hogy a tanyak jelentős része mára lakatlanná vált. A természeti sajátosságokat alapvetően befolyásolja, hogy a terület nagy része kultúrterületté vált, amely folyamat tájhasználati problémák, **konfliktusok** megjelenésével is járt. A kultúrterületté válással a növény és állatvilág fokozatosan elszegényedett, a védendő fajok és természetes élőhelyeik veszélybe kerültek, és ezzel párhuzamosan agresszíven gyomosító fajok térhódításának a veszélye is megjelent. A természeti értékek megővésének szándéka is motiválta, hogy a helyi önkormányzat rendelete helyi természetvédelmi védettséget élvező természeti területekké nyilvánította a Batthyány–Geist kastély parkerdejét, a kastély majorját és útterületét. Ez azonban a Békéscsabai Körzeti Földhivatal tájékoztatása szerint az ingatlan-nyilvántartásba nem került még bejegyzésre. Az országos műemléki védelem alatt álló Batthyány–Geist kastély a hozzá szorosan tartozó területekkel együtt még inkább képes betölteni értékét, a rendelet biztosítja a területen található természeti értékek károsodásának megelőzését.

A város zöldterületei jó állapotúak, rendezettek. A településfejlesztés és a zöldfelületi rendezés egyik alapelve, hogy a megújítás térbeli iránya a településközponttól a periférikus részek felé történjen. Az utóbbi évek törekvéseinek eredményei igazolják ezt: megtörtént a Hősök tere megújítása és a csárda előtti rendezvénytér kialakítása, a Kossuth tér és az autóbussmegálló parkjának rendezése, az Aradi út és Szabadság utca kereszteződésében lévő park életre keltése és több fasor fokozatos cseréje, telepítése. A közparkok a belterületen mozaikosan helyezkednek el, beépítetlen területeken, teresedéseken alakultak ki. Az intézmények mindegyikéhez tartozik kellő nagyságú zöldfelület. Lineáris zöldfelületi elemek a fasorok, melyek a szinte minden utcában megtalálhatók, külterületen viszont annál kevésbé jellemzőek az effajta szegélyek: csak néhol maradt meg erdősáv vagy fasor. Kondoros Város Önkormányzatának Települési Szolgáltató Intézménye (TESZI) a településüzemeltetési tevékenységek keretében végzi a zöldfelület gazdálkodási feladatokat. A saját intézmény azért alkalmasabb a feladatok ellátására, mert ott nem a profiton, hanem a színvonalon van a fő hangsúly.

A jelenlegi **városszerkezet** szempontjából is meghatározó, hogy a csárda és a vele szemben épült egykori „zsandárszállás” épülete volt az a központi mag amely köré a település szerveződött. Ezek a központi épületek a környező tanyákról idevezető utak metszéspontjában fekszenek. A csárda és a zsandárok épülete volt tehát a bázis, amely köré az új belterületi parcellákat és utcaszerkezetet a későbbiekben kiépítették. Kondoros jelenlegi utcaszerkezetét vizsgálva nyomon követhetjük az utóbbi évszázadok jellegzetesnek mondható alföldi nagyfalvakra jellemző településfejlődést. A saktáblaszerű, merőleges utcákkal kiépült új településszerkezet egyértelműen a jól megtervezett, szervezett telepítés bizonyítéka, s manapság is alapjaiban határozza meg a város településmorfológiáját. Kondoros Nagyközség Önkormányzatának 2/2005. évi (I.21.) számú rendelete Kondoros Nagyközség helyi építési szabályzatáról 1. sz. melléklete tartalmazza a régészeti lelőhelyek által érintett ingatlanokat, 2. sz. melléklete a védett műemlékek és a helyi védettség alatt álló épületek jegyzékét. Kondoroson 200-nál több avar régészeti lelőhely, és számos védett műemlék található, amelyek közül is kiemelkedik a romantikus stílusú Batthyány-Geist kastély, mely még romos állapotában is impozáns, valamint a városközpontban lévő csárdaépület.

Kondoros **közlekedés-földrajzi elhelyezkedése** a megyén belül kedvezőnek mondható, közúton a fővárostól 185, Szarvastól 22, Békéscsabától 26, Orosházától pedig 28 km-re, a Szarvas-Békéscsaba-Gyomaendrőd-Orosháza városok alkotta négyszög középpontjában, fekszik. Kondoros közigazgatási területén halad át a 44. sz. Kecskemét–Szarvas–Békéscsaba–Gyula I. rendű főközlekedési út, a Kétsoprony–Csorvás összekötő út, a 4409. sz. Kondoros–Csorvás

összekötő út, a 4642. sz. Gyomaendrőd–Kondoros–Nagyszénás összekötő út. Az Országos Területrendezési Terv – és ennek megfelelően Békés Megye Területrendezési Terve is – kijelöli a Békéscsaba és Kecskemét közötti M44-es gyorsforgalmi út nyomvonalát, mely a közbeeső településeket elkerüli. Kondoros belterületét délről kerüli meg a tervek szerint az út, mentesítve ezáltal a települést a tranzit forgalom terhelése alól. A település bel- és külterületén igen magas a burkolatlan utak aránya, a burkolt utak mindössze 27,01 %-ot tesznek ki. Sok helyen a meglévő útburkolatok felújításra szorulnak, rendszeres karbantartásuk nem megoldott. Tömegközlekedés terén a város kapcsolata megfelelő a környező településekkel. Jelentős ingázó forgalom történik Békéscsaba, illetve Szarvas irányába, valamint Orosháza és Gyomaendrőd településekre. A helyközi forgalom nagy részét a Dél-alföldi Közlekedési Központ Zrt. autóbusszai bonyolítják le. Helyi tömegközlekedés nincs. A Kondoros–Kisszénás vasúti szárnyvonal üzemeltetése 2009 végén megszűnt, így Kondoros nem érhető el közvetlenül vasúton. Kondoros–Kardos közt kiépült kerékpárút, mely térségi jelentőségű. A külterületen a burkolat kielégítő minőségű, a belterületen azonban a rendszeres használat miatt felújításra szorul.

Kondoros **közüzemi infrastruktúrával és szolgáltatásokkal** való ellátottsága tekintetében van még tere a fejlődésnek. A lakásállomány közüzemi vízhálózatra, és közcsatorna hálózatba való csatlakozásának aránya is lényegesen rosszabb az országos és a megyei átlagnál. Kondoros árvízzel nem, belvízzel viszont erősen veszélyeztetett település. A község rendelkezik belvízkár-elhárítási tervvel, a belvízi helyzeteket az önkormányzat Települési Szolgáltató Intézménye a KÖR-KÖVIZIG Szarvasi Szakmérnökségével kezeli.

2.2 A városrészi szintű helyzetelemzés összefoglalása

Kondoros városrészeit és statisztikai elemzését az ITS megalapozó tanulmány 3.3.1-es fejezete mutatja be. A településen két történetileg kialakult és erősen eltérő fejlődésű településrészt különböztethetünk meg.

1. Belterület: A csárda és az egykori „zsandárszállás”, amely köré a belterületi telkek és a négyzethálós utcaszerkezet felépült.
2. Külterület: A településhez tartozó tanyák, kastély és uradalom.

Kondoros **belterületi** része a tulajdonképpeni mai település, melynek fő tengelye a Szarvas-Békéscsaba között húzódó 44. számú főútvonal (Csabai út). Vele párhuzamosan fut a Hősök útja, a régi közlekedési tengely. Morfológiai szempontból csomópontnak számít a Csabai úton kívül a legújabb időkben településközponti funkciókkal bíró Hősök tere, valamint a Kondorosi Csárda térsége, a Liget és az Iskola utca főút közeli szakaszai, illetve a Kossuth tér. Nem véletlen, hogy az intézmények döntő hányada ezeken az utcákon, illetve tereken található. A belterületi részen található az összes intézmény, munkáltatók, szolgáltató helyek, és az utóbbi évtizedekben épült ingatlanállomány is szinte teljes egészében.

Kondoros **külterületi** részének lakossága, infrastruktúrája és ingatlanállománya évtizedek óta pusztul, melynek elsődleges oka a tanyai gazdálkodás és életmód háttérbe szorulása. Jelenleg a külterületi népesség előregedett, aránya a település lakosságának tizedét sem éri el. Mégis szólnak érvek a külterület külön kezelése mellett, mivel a település hagyományaihoz hozzátartozik a tanyai és egykori uradalmi élet, a település természeti és kulturális értékeinek jelentős hányada a külterületen fekszik, és a jövőben Kondoros egyik kitérési pontja lehet a külterület természeti és kulturális értékeinek, valamint ingatlanállományának szerves bekapcsolása a település életébe.

1. táblázat: A városrészek funkciói Kondoroson

Település-rész	Közigazgatási	Kereskedelmi	Ipari, logisztikai	Turisztikai	Zöldfelületi	Közlekedési	Lakó	Mezőgazdasági	Közösségi
Belterület	+	+		+	+	+	+	+	+
Külterület			+	+	+		+	+	

1. térkép: Kondoros városképe

Forrás: Google

3 Középtávú célok és azok összefüggései

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia) elérendő (középtávú) céljait meghatározzák az Európa 2020 stratégia fejlesztési irányai: a kohéziós politika 11 tematikus célja és az egyes támogatási alapok (ERFA, ESZA, Kohéziós Alap) ezen célokhoz illeszkedő ún. beruházási prioritásai. A tematikus célok a következők:

1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése
2. Az információs és kommunikációs technológiák hozzáférhetőségének és használatának terjesztése, minőségük javítása
3. A kkv-k versenyképességének fejlesztése
4. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasági modellre való áttérés támogatása
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása
6. A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása
7. A fenntartható közlekedés előmozdítása és a hálózati infrastruktúrák javítása
8. A fenntartható és minőségi foglalkoztatás előmozdítása és a munkaerő mobilitásának támogatása
9. A társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység és a diszkrimináció elleni küzdelem
10. Befektetés az oktatásba, a képzésbe és az élethosszig tartó tanulásba
11. A közigazgatás hatékonyságának javítása

Meghatározza továbbá a Békés Megyei Területfejlesztési Konceptió és Program célrendszere. Az elkövetkező évek pályázati forrásai meghatározók lesznek Kondoros fejlődése számára, ezért fontos a beruházási prioritások és a városi célok egymáshoz illesztése.

Kondoros még nagyközségként, 2003-ban fogadta el Településfejlesztési Konceptióját. Az akkor elfogadott Településfejlesztési Konceptió óta nem készült új településfejlesztési dokumentum, így

Integrált Városfejlesztési Stratégia sem. A településváros Településszerkezeti terve 2003 és 2016 között többször is módosításra került, valamint Kondoros 2013-ban várossá vált. Fontos szempont a tervezésnél a célok meghatározása, ugyanis az ebben a dokumentumban megfogalmazott célok egyik fontos eleme kell, hogy legyen annak megítélése, hogy azok reális elérhetőségét hogyan befolyásolja a megváltozott külső feltételek rendszere, melyek az alábbi területre terjednek ki:

- az önkormányzatoknak megváltoztak a működési körülményei és folyamatosan változnak ezek a körülmények, zajlik a humán közszolgáltatások rendszerének alapvető átalakulása és a megváltozott önkormányzati feladatokból adódó városfejlesztési lehetőségek új kihívásokat jelentenek, valamint
- alapvetően a gazdaságfejlesztést áll a 2014-2020-as Európai Unió fejlesztések fókuszában

3.1 Jövőkép

A város 2003-as településfejlesztési koncepciója nem határoz meg jövőképet, hosszú távú tematikus célokat, konkrét fejlesztési prioritásokat.

A stratégiában megfogalmazott célok – a koncepcióból levezethető módon, azzal összhangban, de – a stratégiai tervezés folyamatában, közösségi tervezés során jövőképre épülnek. A stratégia tervezésekor a településfejlesztési koncepcióban rögzített „fejlesztési irányokat” aktualizáltuk a kornak és a város fejlődésének megfelelően, valamint újragondoltuk az átfogó és hosszú távú célokat és az azokból következő középtávú célkitűzéseket. Kondoros Integrált Településfejlesztési Stratégiájának közösségi, társadalmi tervezési folyamata során különböző összetételű és érdekeltségű lakossági csoportok által megfogalmazott „álomból” állt össze az a jövőkép, ami város egy későbbi, vágyott és lehetséges képét festi meg. A jövőkép hosszabb távon, 20 éves távlat nagyságrendjében elképzelt és elérhető lehetőséget fogalmaz meg, a lehetőségekből kiindulva, a város lakóinak igényeit összefogva.

KONDOROS AZ ÉLHETŐ VÁROS

Kondoros központi helyet foglal el a térség turisztikai, mezőgazdasági feldolgozó tevékenységében, aktívan részt vesz művészetoktatásában és sportéletében. Lelkileg és fizikailag is egészséges, pozitív gondolkodású, egymással együttműködő és törődő emberek közössége. Gazdasága helyi erőforrásokra és értékekre épül, fenntartó és fenntarthatóan működik. Idegenforgalmi szempontból vonzó kisváros, mely igényes településképpel, kimagaslóan jó szolgáltatásaival és egyedi turisztikai attrakcióival várja a látogatókat. Elhelyezkedése és szolgáltatásai élhető várossá teszik, célpontja a letelepedni kívánó fiatal családoknak.

Kondoros középtávú fejlesztési céljai összhangban vannak a város jövőképével, az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és egyben a város fejlesztésének **átfogó célja** a jövőkép rövid, középtávú értékvalasztáson alapuló megfogalmazása.

ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSI CÉL

A kondorosi lakosság közösségi szerepvállalásával az életminőség javítása és a népesség megtartása érdekében vonzó és fenntartható kistérségi központ kialakítása a turizmus, a feldolgozóipar, a szolgáltatások, a művészeti oktatás, valamint a sport területén.

3.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Jelen fejezetben meghatározásra kerülnek a középtávú városi célok. Kondoros vonatkozásában több cél kerül meghatározásra, a városi szintű tematikus célok, valamint a városrészi szintű területi célok, amelyek Kondoros két városrészére (belterület és külterület) vonatkoznak. A városi szintű tematikus célok a város egészére vonatkoznak, tematikus jellegűek, de nem feltétlenül egy-egy ágazatra korlátozódó célok. A középtávú városi célok integrált jellegűek, elérésükhöz több tematikus vagy ágazati jellegű tevékenység összehangolt végrehajtása szükséges. A célok megfogalmazásánál fontos szempont volt, hogy az ITS nem csak a város önkormányzati hivatal,

hanem a város egészének a stratégiai alapdokumentuma. Tartalmazza mindazon célokat is, amelyek megvalósításáért civil, egyházi, állami vagy magán szereplők lesznek felelősek.

A városi szintű, 7-8 évre szóló **középtávú célok** tematikusan és ágazati bontásban kerültek megfogalmazásra.

- T1: Fenntartható városfejlesztés és a társadalmi együttműködés erősítése
- T2: Térségi szerepet erősítő város- és gazdaságfejlesztés
- T3: Értékőrző épülő városfejlesztés

T1: Fenntartható városfejlesztés és a társadalmi együttműködés erősítése

A fenntartható város alapja a lakhatási feltételek megoldottsága és a közművek rendelkezésre állása a település lakossága, intézményei és vállalkozásai számára. Az épített környezet fejlesztésekor kiemelt szempont kell legyen az energiahatékonyság növelése, a károsanyag-kibocsátás csökkentése, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, az épített örökség védelme, valamint a kihasználatlan, leromlott épületek, telkek és barnamezős területek jobb hasznosítása. Erősíteni kell a megújuló energiafelhasználást, a köz és magánszférában egyaránt.

A nagyarányú elvándorlás csökkentése érdekében a városi bérlakás-program szociális szerepén túl hangsúlyt kell fektetni a fiatalok és fiatal családok városba vonzására, a városban élők megtartására.

A város fejlődésének egyik legfontosabb eleme a közlekedés fenntartható fejlesztése, a környezetbarát megoldások feltételeinek megteremtése, melynek egyik legfontosabb tényezője a vállalkozások, intézmények megközelíthetősége, valamint a lakosság munkába jutásának egyszerűsítése. Erősíteni kell a fenntartható városi közlekedést, fejleszteni kell a kerékpáros és egyes helyeken a gyalogos közlekedés körülményeit. Az országos úthálózat fejlesztésével csökken a város környezeti leterheltsége, mely hozzájárul a klímaváltozás elleni küzdelemhez is. Hangsúlyt kell helyezni a fiatal generációk környezettudatos és biztonságos közösségi közlekedésre vonatkozó tudásának fejlesztésére.

A város fejlesztése jelentősen függ a társadalom, helyi közösségek állapotától és aktivitásától, a társadalmi együttműködésektől. Támogatni kell a helyi közösségi kezdeményezéseket, terveket.

A társadalmi különbségek növekedése, bizonyos rétegek leszakadása a város belterületén nem jellemző, de külterületen leromlással fenyegetett területek alakultak ki. Ezeknek a külterületi városrészeknek a felzárkóztatása szükséges. A problémát nehezíti a külterületen élők nagy száma, a terület nagysága (tanyás területek), egyes esetekben elzártságuk, melynek következtében integrált (foglalkoztatási, lakhatási, szociális) beavatkozások megvalósítására van szükség.

Az épített környezet fejlesztésére és a természeti környezet javítására tett intézkedések során a környezeti fenntarthatóság és környezetvédelem szempontjait előtérbe kerülnek, pl. környezetkímélő és energiahatékony technológiai megoldásokat alkalmazunk.

T2: Térségi szerepet erősítő város és gazdaságfejlesztés

Kondoros város számára kiemelten fontos, hogy a természeti és épített kincseire, értékeire, a helyi tudásra épülő, stabil gazdasági potenciállal bírjon, amely biztonságos megélhetést nyújt lakossága számára.

Növelni kell a foglalkoztatást és a foglalkoztathatóságot a városban, a mezőgazdasági feldolgozóipar, a szolgáltatások és a turizmus fejlesztésével. A foglalkoztatottság növelése szempontjából fontos az M44-es megépítésével járó lehetőségek kiaknázása a helyi gazdaság fejlesztése céljából. Fel kell készülni arra, hogy Kondoros látogatott településsé váljon akkor is, amikor már nem megy át rajta a 44-es út forgalma. Fontos a lakosság vállalkezési kompetenciájának fejlesztése, innovatív szemlélet kialakítása, új tudások és technológiák alkalmazásának elsajátítása. Támogatni kell a helyi vállalkozásokat, alakítani kell a helyi termékek és szolgáltatások fogyasztása iránti igényt és szemléletet, amely elősegíti a helyben keletkező jövedelmek nagyobb részének városban tartását.

A lakosság életminőségének alapfeltétele a megfelelő színvonalú közszolgáltatások elérhetősége. Ez ugyan biztosított a lakosok számára, mégis javítani kell a szolgáltatások helyszínét biztosító infrastruktúra állapotán. Az egészségügyi alapellátás biztosítása mellett hangsúlyt kell tenni a prevenció és egészségmegőrzési célú tevékenységekre, különösen a sport egészségmegőrző szerepének erősítésére. A KSH-tól kapott adatok alapján át kell tekinteni a szociális ellátórendszer helyzetét, úgy kell alakítani a rendszert, hogy leginkább a szükségletekre tudjon reagálni. A város demográfiai helyzetét figyelembe véve, kiegészíteni kell kezelni az időseket ellátó rendszer fejlesztését is.

A város híres kiemelkedő művészeti oktatásáról. A fiatalok megtartásának érdekében fejleszteni kell a helyi kultúrára, a kulturális gazdaságra épülő művészeti oktatást.

T3: Értékekre építő városfejlesztés

A városkép meghatározza a település vonzerejét, a lakosság komfortérzetét, a lakosság megtartásának képességét. Fontos feladat a város leromlott részeinek megújítása, szegregációval veszélyeztetett településrészek épületállományának javítása, a turisztikai szempontból kiemelt épületek felújítása, hasznosításuk megoldása. A vonzó településkép erősítése érdekében szükséges a zöldterületek megóvása, további fejlesztése.

Az életminőséghez nagyban hozzájárul a kulturális és szabadidős szolgáltatások minősége, az igényeknek és szükségleteknek megfelelő szolgáltatások működtetése. A szolgáltatások mellett nagyon fontos a szabadidő eltöltését segítő infrastruktúra, különösen a közösségi művelődési színterek, a játszóterek, sportlétesítmények minősége, a kornak való megfelelésük. Kiemelten fontos a helyi közösségek tevékenységéhez kapcsolódóan a megfelelő helyszín biztosítása. Kondoros számos, a helyi hagyományokra és kultúrára épülő rendezvénnyel bír, melyek minőségének fejlesztése segíti a helyi identitás erősödését.

A város számára fontos a városmarketing, a turisztikai attrakciók továbbfejlesztése, a hozzá szükséges infrastruktúra és humán erőforrás fejlesztése. A város legfőbb turisztika és gazdasági értékeire építve, azokat fejlesztve kell a település turisztikai és gazdasági fejlesztésével foglalkozni.

Városrészi célok felsorolása:

■ **V1: Belterület:**

- A város központi jellegű funkcióinak erősítése,
- Vonzó lakókörnyezet kialakítása az épített és természetes környezet fejlesztésével
- Vállalkozási és turisztikai potenciál kiaknázása

■ **V2: Külterület**

- A társadalmi integráció erősítése, az itt élők életminőségének javítása,
- Az épített környezet, a közműellátottság fejlesztése
- A vállalkozási és turisztikai potenciál kiaknázása

V1: A város központi jellegű funkcióinak erősítése
Vonzó lakókörnyezet kialakítása az épített és természetes környezet fejlesztésével
Vállalkozási és turisztikai potenciál kiaknázása

Belterület elemzése	
Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - Kondoros mikrotérségi központ - A város környezetére jellemző a tanyavilág - A város a nagy forgalmú 44-es főút mentén helyezkedik el - <i>Földrajzi fekvés – ingázás lehetősége adott, közel fekszik a település azokhoz a városokhoz, ahol adottak a munkalehetőségek</i> - Kondorosnak van vonzáskörzete - <i>Középületek állapota megfelelő</i> - Fejlett városközpont - Közösségi terek - Közösségi művelődés intézményei - Közszolgáltatások könnyen elérhetők - Kiskereskedelmi egységek és szolgáltatók száma megfelelő 	<ul style="list-style-type: none"> - Nagy az átmenő forgalom - A környező nagyobb városoknak nagy a társadalmi- gazdasági elszívó hatása - <i>Úthálózat - belterületi utak, utcák szilárd burkolata hiányzik, parkolóhelyek kialakítása szükséges</i> - <i>Vasúti elérhetőség megszűnése</i> - <i>A környező települések tömegközlekedéssel történő elérése este korlátozott</i> - Romló állapotú, lakatlan ingatlanok nagy száma - Ingatlanárak alacsony szintje - Pusztuló tanyavilág - Előregedett, felújításra szoruló ingatlan állomány - Zöldterület növelése csak rekultivációval lehetséges - Kevés játszótér - Túlterhelt kihasználtságú, felújításra szoruló sportszarnok

Megerősítendő funkciók az akcióterületen

	Közigazgatási	Kereskedelmi	Ipari, logisztikai	Turisztikai	Zöldfelületi	Közlekedési	Lakó	Mezőgazdasági	Közösségi
Meglévő	+	+		+	+	+	+		+
Tervezett	+			+	+	+	+		+

V.2: A társadalmi integráció erősítése, az itt élők életminőségének javítása

Az épített környezet, a közműellátottság fejlesztése

A vállalkozási és turisztikai potenciál kiaknázása

Külföldi elemzése

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> - A Batthyány-Geiszt kastély és parkja - Magas aranykorona értékű termőterületek - A település környéke vadállományban gazdag - Védett növények jelenléte - Mezőgazdasági művelés alatt álló területek nagysága magas - Előregedő lakosság - Az állattenyésztési üzemek (sertés-, szarvasmarha telep) jó alapok a fejlesztésre - Gyógynövény termesztés alapjai jók - Jó logisztikai helyzet (M44, gócponti elhelyezkedés) 	<ul style="list-style-type: none"> - Kimagasló a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya - Szegregátum Geisztcsákó területén - Alacsony komfortfokozatú lakóépületek - Nagy a tanyás területen élők aránya - Pusztuló tanyás területek (lakatlan, összeomló tanyasi épületek) - Városi átlagnál alacsonyabb az aktívkorúak aránya - A termőterületek magas aránya miatt a természetes növényzet a településen és környékén csekély mértékű - A nyári aszályos időszak kiszámíthatatlanná teszi a mezőgazdasági művelést - Nagy kiterjedésű mezőgazdasági művelés alatt álló, nem összefüggő terület - Megközelíthetőség nehézsége (burkolat nélküli, nehezen járható utak), leromlott dűlőutak

Megerősítendő funkciók az akcióterületen

	Közigazgatási	Kereskedelmi	Ipari, logisztikai	Turisztikai	Zöldfelületi	Közlekedési	Lakó	Mezőgazdasági	Közösségi
Meglévő			+	+	+	+	+		
Tervezett			+	+		3		+	

3.3 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A város középtávú tematikus céljai a városrészi célkitűzések egy vagy több városrészben történő megvalósításával érhetők el. A területi célok és tematikus célok együttes megvalósítása segíti elő a felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését. A következő ábra összefoglalóan mutatja be a tematikus célok és területi célok közötti összefüggéseket, kapcsolatuk erősségének mértékét.

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
STRATÉGIA

ÁTFOGÓ
CÉLOK
(2016-2030)

ÁTFOGÓ
CÉLOK

ÁTFOGÓ
CÉLOK

ÁTFOGÓ
CÉLOK

Kondoros a térség turisztikai, mezőgazdasági feldolgozó és művészeti oktatási, ill. sport központja.

Lakossága lelkileg és fizikailag is egészséges, pozitív gondolkodású, egymással együttműködő és törődő emberek közössége. Gazdasága helyi erőforrásokra és értékekre épül, fenntarthatóan működik. Idegenforgalmi szempontból vonzó kisváros, mely igényes településképpel, kimagaslóan jó szolgáltatásaival, egyedi turisztikai attrakcióival várja a látogatókat. Elhelyezkedése és szolgáltatásai elérhető városá teszik, célpontja a letelepedni kívánó fiatal családoknak.

A kondorosi lakosság közösségi szerepvállalásával az életminőség javítása és a népesség megtartása érdekében vonzó és fenntartható térségi központ kialakítása a turizmus, a feldolgozóipar, a szolgáltatások, a művészeti oktatás, valamint a sport területén.

**T1: Fenntartható városfejlesztés,
társadalmi együttműködés erősítése.**

**T2: Térségi szerepet erősítő város- és
gazdaságfejlesztés**

T3: Értékörző városfejlesztés

V1: Belterület

A város központi jellegű
funkcióinak erősítése

Vonzó lakókörnyezet kialakítása az
épített és természeti környezet fejlesztésével
Vállalkozási és turisztikai potenciál kiaknázása

V2: Kültérület

A társadalmi integráció erősítése, az itt
élők életminőségének javítása

Az épített környezet, a közműellátottság
fejlesztése

A vállalkozási és turisztikai
potenciál kiaknázása

4 A megvalósítást szolgáló beavatkozások

4.1 Akcióterületek kijelölése, a lehatárolás indoklása és az egyes akcióterületeken megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása

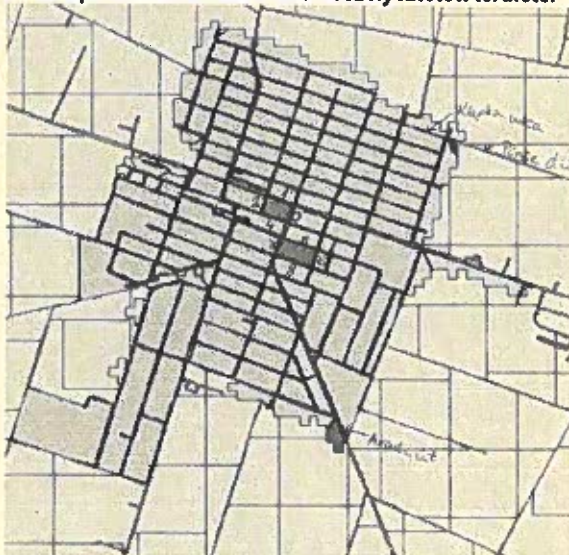
Az akcióterületi projektek térben koncentrált és egymással összehangolt projektek összessége, ahol területleg koncentráltan végbemenő fejlesztések vannak jelen és megfelelnek az alábbi elvárásoknak:

- kizárólag az adott akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- egymást erősítik, az egyes projektek támogatják más projektek megvalósulását illetve hatásának kiterjedését
- nagyságuk és hatásuk is olyan nagy, hogy érzékelhető változást idéznek elő a kijelölt területen

A Megalapozó Tanulmányban leírásra került, hogy a Központi Statisztikai Hivatal tájékoztatása szerint a 2011-es népszámlálás adatai alapján Kondoros belterületén nincs olyan terület, amely a szegregációs mutató alapján megfelel a tényleges szegregátum feltételeinek. **Kondoros külterületén Geisztcsákó** megfelel a feltételeknek. Az ITS tervezése során a jelölt településrész méreténél fogva nem kap szociális városrehabilitációs besorolást.

A szegregátumok lehatárolása a 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján történt. A szegregációs mutató a 2011-es népszámlálási adatokból állítható elő. A 314/2012-es Kormányrendeletben foglaltak szerint azon területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15–59 év) belül eléri, illetve meghaladja az adott településtípusokra vonatkozó határértéket. Kondoros településen a szegregációs mutató 35%-os határértéke mellett nem található szegregátum. A szegregációval veszélyeztetett területek az alábbiak:

2. térkép: Kondoros belterületi veszélyeztetett területei

Forrás: KSH

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

1.: Csabai út – Wesselényi utca – Hősök útja – Aradi út

Az Aradi út végén és a Csabai út kereszteződésében önkormányzati szociális bérlakások találhatóak.

2.: Széchenyi utca – Aradi út – Ady Endre utca – Mátyás király utca által behatárolt terület.

3.: Aradi út és Gépállomás utca ollójában elhelyezkedő terület

3. térkép: Kondoros külterületi veszélyeztetett területe

Forrás: Google

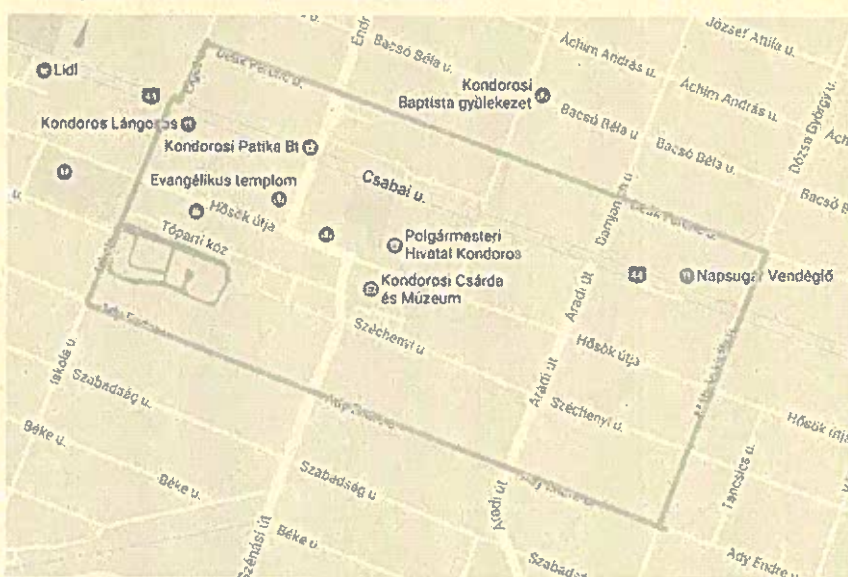
Szegregátum: Geisztcsákó mintegy 5 km-re fekszik Kondorostól. Megközelítése közúton és stabil, kövel szőrt úton lehetséges. Az egykori uradalom épülete működött iskolaként és termelősövetkezeti központként is. Lakossága folyamatosan elöregszik, míg 1962-ben 214-en lakták, 1995-re már csak 178-an. A 2011-es népszámlálási adatok alapján Geisztcsákón 54 lakóépületben mindössze 75-en laktak. A településrészen a 2011-es népszámlálás óta jelentős lakosságcsökkenés történt, melynek következtében a terület a szegregációs mutatók alapján nem szegregátum, hanem szegregációval veszélyeztetett terület.

Geisztcsákón és környékére számos fejlesztési cél kerül az ITS-ben meghatározásra.

4.1.1 Kondoros belváros akcióterület

- **Az akcióterület típusa:** funkcióbővítő.
- **A lehatárolás indoklása:** Az akcióterület úgy került lehatárolásra, hogy komplex beruházások kerülhessenek megvalósításra. Az akcióterületen belül megjelölt megvalósítási helyszínek képezik gyakorlatilag a városközpontot. Egymás mellett helyezkednek el, szorosan kapcsolódnak egymáshoz. Tekintettel a település méretére a fejlesztési helyszínek mindenki számára gyalogosan is rövid idő alatt elérhető távolságban vannak, így a beruházásnak a teljes lakosság haszonélvezője lesz
- **A városrész stratégiában meghatározott célja:** A város központi jellegű funkcióinak erősítése, vonzó lakókörnyezet kialakítása az épített és természetes környezet fejlesztésével, vállalkozási és turisztikai lehetőségek kiaknázása

2. térkép: Belvárosi akcióterület lehatárolása

Forrás: Google

Megerősítendő funkciók az akcióterületen

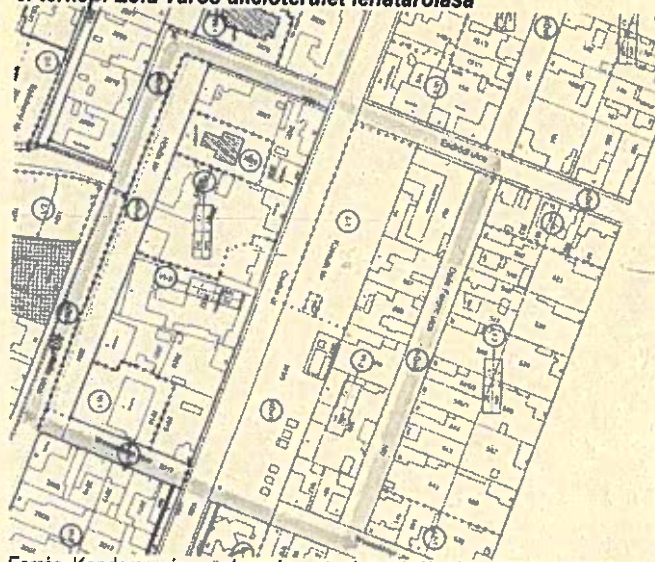
Közig., közszoig.	Kereskedelmi	Ipari, logisztikai	Turisztikai	Zöldfelületi	Közlekedési	Lakó	Mezőgazdasági	Közösségi
+	+		+	+	+			+

Azonosító, sorszám	Tervezett tevékenység az akcióterületen	Kapcsolódó középtávú célok	Becsült költség (mFt)
BELVÁROS AT 1	Zöld város projekt keretében új szolgáltató ház kialakítása, parkok, zöldfelületek növelése, kialakítása, megújuló energia hasznosítása	T1	1500
BELVÁROS AT 2	Kondorosi Csárda és Múzeum fejlesztése	T1, T3	500
BELVÁROS AT 3	Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény infrastrukturális fejlesztése, közösségi tér fejlesztése	T1, T3	nincs adat
BELVÁROS AT 4	Evangelikus templom és parókia felújítása	T1, T3	nincs adat
BELVÁROS AT 5	Evangelikus idősek otthona infrastruktúra fejlesztése, energetikai korszerűsítése	T1	nincs adat
BELVÁROS AT 6	Tó és környezetének továbbfejlesztése	T1	nincs adat

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
STRATÉGIA

A belvároson belül külön akcióterület került lehatárolásra a Zöld város program felhívásának megfelelően.

5. térkép: Zöld város akcióterület lehatárolása

Forrás: Kondoros város önkormányzat adatszolgáltatása alapján saját szerkesztés

Az akcióterület lehatárolása: Hősök útja - Wesselényi utca - Deák Ferenc utca – Endrődi út – Hősök útja. Az akcióterület mérete 4,9 ha. Az akcióterületen főként vállalkozások és közfunkciót ellátó intézmények találhatóak, de kis részben magán házak és önkormányzati szociális bérlakások is vannak. Az akcióterületen közterületként jelenleg csak a Kossuth tér funkcionál, melyen egy parkosított zöldfelület található, műemlék résszel, buszpályaudvarral és üzlethelységekkel. Az üzlethelységek előtti zöld területen többféle, kiiregedett, vagy elhalt, oda nem illő, nem őshonos fa található. Az akcióterületen található többek között óvoda, csárda, katolikus templom, evangélikus templom, üzlethelységek, vendéglátó egységek (étterem, cukrászda), idősök napközi otthona, illetve a piactér. A beruházás megvalósításával az Önkormányzat erősíteni kívánja az akcióterület városközponti jelentőségét, illetve növelni kívánja a településközpontban található zöldterületek számát.

4.1.2 Geisztcsákó akcióterület

- **Az akcióterület típusa:** gazdasági
- **A lehatárolás:** Geisztcsákó Kondorostól 5 km-re található, a Batthyány-Geist Kastélyt és parkját övező terület
- **A lehatárolás indoklása:** Kondoros város külterületén gazdaságilag és turisztikailag is meghatározó terület Geisztcsákó területe. A területen található Batthyány-Geist Kastély felkerült azon épületek listájára, melyek jogosultak a „Nemzeti Kastély- és Várprogram turisztikai célú fejlesztéseinek támogatása című felhívás keretében megvalósuló infrastruktúra fejlesztés támogatására.

A városrész stratégiában meghatározott célja: V2: Külterület: A társadalmi integráció erősítése, az itt élők életminőségének javítása, az épített környezet, a közműellátottság fejlesztése, a vállalkozási és turisztikai lehetőségek kiaknázása.

6. térkép: Geisztcsákó akcióterület lehatárolása

Forrás: Kondoros város önkormányzat adatszolgáltatása alapján saját szerkesztés

A város kiemelkedő turisztikai értéke a műemlék védettség alatt álló, romantikus stílusú Batthyány-Geist kastély, mely még romos állapotában is impozáns. A kastély első változatát 1844-1851 között építette Batthyány (I.) László a csákópusztai majorban. Az 1800-as évek második felében a magyar urak rendszeresen gyűltek össze itt vadászni, agarászni, Innen származik a kastély „csákói vadásztanya” elnevezése. A kastély parkjában épült 1864-ben a kupolás római katolikus kápolna Ybl Miklós tervei szerint neoreneszánsz stílusban. Miután a birtokot 1871-ben a Batthyányaktól végleg megvásárolta Geist (II.) Gáspár, megkezdődött annak átalakítása, kibővítése, a vadásztanyából a mindennapi élet kényelmes helyszínévé vált. A II. világháború után állami tulajdonba került az együttes, számos intézményt helyeztek el az itteni épületekben, volt óvoda, iskola és termelőszövetkezet is. Parkjában található a legidősebb kondorosi fák, köztük a legendás Batthyány-fa, melyet 1848-ban az első miniszterelnök, gróf Batthyány Lajos ültetett. A Batthyány-Geist kastély történeti kertjének helyreállítása, értékeinek megőrzése 2014-2015-ben valósult meg egy parkfelújítási projekt keretében.

Megerősítendő funkciók az akcióterületen

Közig., köszolg.	Kereske- delmi	Ipari, logisztikai	Turisztí- kai	Zöld- felületi	Közleke- dési	Lakó	Mező- gazdasági	Közösségi
			+	+	+			+

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
STRATÉGIA

Az akcióterületen tervezett tevékenységek

Azonosító, sorszám	Tervezett tevékenység az akcióterületen	Kapcsolódó középtávú célok	Becsült költség (mFt)
KÜLTERÜLET AT 1	Kastélyfelújítás	T2	1500
KÜLTERÜLET AT 2	Kastély környezetének rendezése	T2	nincs adat
KÜLTERÜLET AT 3	Külterületi utak felújítása	T2	nincs adat

4.2 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések

4.2.1 Kulcsprojektek

Azonosító, sorszám	Tervezett kulcsprojektek	Kapcsolódó középtávú célok	Becsült költség (mFt)
KULCS 1	Városmarketing kialakítása Kondoroson	T2	nincs adat
KULCS 2	Önkormányzati tulajdonú épületek infrastruktúra fejlesztése, megújuló energiaellátásának megoldása	T1, T3	nincs adat
KULCS 3	Termálvíz hasznosítása	T1, T3	nincs adat
KULCS 4	Közösségi terek fejlesztése	T3	nincs adat
KULCS 5	Egészségügyi ügyelet és mentőállomás kialakítása	T1, T3	nincs adat

4.2.2 Hálózatos projektek

KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSÉRE IRÁNYULÓ PROJEKTEK (HKÖZL)			
Azonosító, sorszám	Tervezett hálózatos projektek	Kapcsolódó középtávú célok	Becsült költség (mFt)
HKÖZL 1	M44-es fejlesztése, Kondorosi elkerülő út megépítése	T1, T3	nincs adat
HKÖZL 2	Városi járdák és gyalogutak fejlesztése	T1, T3	nincs adat
HKÖZL 3	Parkolási helyek fejlesztése, bővítése	T1, T3	nincs adat
HKÖZL 4	Bel- és külterületi gyűjtő és dülő utak fejlesztése	T1, T3	nincs adat
HKÖZL 5	Helyközi buszközlekedés fejlesztése.	T1, T3	nincs adat

KÖZINTÉZMÉNYEK, KÖZIGAZGATÁS ÉS KÖZSZOLGÁLTATÁSOK FEJLESZTÉSÉRE IRÁNYULÓ PROJEKTEK (HKÖZINT)			
Azonosító, sorszám	Tervezett hálózatos projektek	Kapcsolódó középtávú célok	Becsült költség (mFt)
HKÖZINT 1	Sportinfrastruktúra fejlesztése	T1	300
HKÖZINT 2	Diplomás fiatalok városba vonzása, önkormányzati lakás biztosítása	T1, T3	150
HKÖZINT 3	Önkormányzati Hivatal és intézmények energetikai fejlesztése	T1, T3	1000
HKÖZINT 4	Oktatási intézmények fejlesztése	T1, T3	nincs adat
HKÖZINT 5	Időskorúak nappali és bentlakásos ellátásának fejlesztése	T1, T3	400
HKÖZINT 6	Akadálymentesítés a közintézményekben	T1, T3	300

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
STRATÉGIA

VÁLLALKOZÁS- ÉS TURIZMUSFEJLESZTÉSI PROJEKTEK (HGAZD)			
Azonosító, sorszám	Tervezett hálózatos projektek	Kapcsolódó középtávú célok	Becsült költség (mFt)
HGAZD 1	Vadászat, különösen a kopóval való vadászat fejlesztése	T2	nincs adat
HGAZD 2	Bathhány-Geist Kastély kápolna felújítása	T2	250
HGAZD 3	Templomok és parókiák felújítása	T2	500
HGAZD 4	Turisztikai attrakciók fejlesztése	T2	nincs adat
HGAZD 5	Vállalkozásfejlesztés	T2	nincs adat
HGAZD 6	Szálláshelyfejlesztés	T2	nincs adat
HGAZD 7	Testvérvárosi kapcsolatos erősítése	T2	20
HGAZD 8	Szakember képzés	T2	nincs adat
HGAZD 9	Mezőgazdasági tudás átadása generációk között	T2	nincs adat
HGAZD 10	Az élelmiszeripari termékek feldolgozásának növelése a város külterületén	T2	nincs adat
HGAZD 11	Vállalkozások telephelyfejlesztése	T2	nincs adat
HGAZD 12	Termelői piac kialakítása	T2	nincs adat

SZOCIÁLIS, KULTURÁLIS, SPORT, REKREÁCIÓ ÉS KÖZÖSSÉG-FEJLESZTÉSRE IRÁNYULÓ PROJEKTEK (HHUMAN)			
Azonosító, sorszám	Tervezett hálózatos projektek	Kapcsolódó középtávú célok	Becsült költség (mFt)
HHUMAN 1	Játszóterek építése	T1	200
HHUMAN 2	Művelődési Központ épület épületenergetikai fejlesztése	T1	400
HHUMAN 3	Helyi kulturális rendezvények, helyi civil szervezetek, sport szervezetek támogatása	T1	200
HHUMAN 4	Tankert kialakítása	T1	20
HHUMAN 5	Helyi városismereti tankönyv kiadása	T1	10
HHUMAN 6	Közösségi együttműködés fejlesztése	T1	50
HHUMAN 7	Ifjúsági ösztöndíjprogram kialakítása	T1	40
HHUMAN 8	Egészséges életmód szemléletváltás kialakítása	T1	10
HHUMAN 9	Új sportlétesítmény kialakítása	T1	400
HHUMAN 10	Fejlesztő programok gyerekeknek és fiataloknak	T1	10
HHUMAN 11	Nemzetközi lovastábor	T1	40
HHUMAN 12	Lovaglás minden iskolás korú gyermek számára	T1	50
HHUMAN 13	Születendő gyermekeket és családjaikat támogató program kialakítása	T1	60
HHUMAN 14	Helyi média fejlesztése	T1	80
HHUMAN 15	Nemzetiségi és helyi hagyományok ápolása	T1	10
HHUMAN 16	Közlekedésbiztonság fejlesztése	T1	40
HHUMAN 17	Népfőiskola kialakítása	T1	500
HHUMAN 18	Helyi identitás erősítése a fiatal generációkban	T1	10
HHUMAN 19	Kompetenciafejlesztés felnőtt és ifjú korban egyaránt	T1	10

KÖRNYEZETI FEJLESZTÉSÉKRE IRÁNYULÓ PROJEKTEK (HKÖRNY)			
Azonosító, sorszám	Tervezett hálózatos projektek	Kapcsolódó középtávú célok	Becsült költség (mFt)
HKÖRNY 1	Zöldfelületek területének növelése	T3	10
HKÖRNY 2	Külterületi védőerdő, mezővédő erdősávok telepítése	T3	20
HKÖRNY 3	Lakossági zöldhulladék komposztálásához eszközfejlesztés	T3	60

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
STRATÉGIA

KÓD	Projekt címe	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
HHUMA N 18	Helyi identitás erősítése a fiatal generációkban										
Környezeti fejlesztésre irányuló projektek											
HKÖRNY 1	Zöldfelületek területének növelése										
HKÖRNY 2	Külterületi védőerdő, mezővédő erdősávok telepítése										
HKÖRNY 3	Lakossági zöldhulladék komposztálásához eszközfejlesztés										
HKÖRNY 4	Zöldhulladék kezelése										
HKÖRNY 5	Tervezni kell a településen található és a lakóépületek közé beépült zajos üzemek, vállalkozások ipari parkba telepítését										
HKÖRNY 6	A településen és a hozzá tartozó külterületi részekben keletkező hulladékok mennyiségének csökkentése, a szelektív hulladékgyűjtés eredményességének javítása, fejlesztésére irányuló program kidolgozása, az illegális hulladékelhelyezések csökkentése, felszámolása érdekében kidolgozott cselekvési terv, szemléletformáló oktatási, nevelési eszközök alkalmazása.										

4.4 A fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

A következőkben leírt projektek finanszírozási forrásait elsősorban a 2014-2020-as támogatási időszakban a város számára rendelkezésre álló források jelentik, ami kiegészül a társfinanszírozásból, valamint az önerőből adódó forrásokkal.

Kondoros fejlesztési terveinek készítésekor figyelembe kell venni a Terület és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretén belül a megyében rendelkezésre álló forrásokat. A TOP-ban meghatározott források felhasználása az Integrált Területi Programokon (ITP) keresztül valósul meg, mely tartalmazza a megye területén megvalósítani tervezett fejlesztéseket. Az ITP végső dokumentációjában Békés megyére vonatkozóan az alábbiak szerint szerepelnek a források:

2. táblázat: Békés megye TOP forráskerete terhére tervezett, a megyei integrált területi program végleges változatának elkészítéséhez alapul szolgáló forrásallokáció

Prioritás	Prioritások szerinti tervezett allokáció (Md Ft)	Tervezett intézkedések	Intézkedések szerinti tervezett allokáció (Md Ft)
1. Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére	21,65	1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	8,29
		1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	5,17
		1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	3,7
		1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát,	4,47

Prioritás	Prioritások szerinti tervezett allokáció (Md Ft)	Tervezett intézkedések	Intézkedések szerinti tervezett allokáció (Md Ft)
		munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	
2. Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés	10,72	2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	10,72
3. Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés kiemelten a városi területeken	14,58	3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	5,46
		3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	9,12
4. A helyi közösségi szolgáltatások fejlesztése és a társadalmi együttműködés erősítése	4,48	4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	1,56
		4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	1,24
		4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	1,68
5. Megyei és helyi emberi erőforrás fejlesztések, foglalkoztatás-ösztönzés és társadalmi együttműködés	6,5	5.1. Foglalkoztatásnövelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	4,8
		5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,62
		5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	1,07

Forrás: 61/2015. (V. 7.) BM KGY határozat

A TOP forrásain túl az Európai Unió Strukturális és Beruházási Alapjai keretében, Kondoros fejlesztési terveivel összefüggésben az alábbi források állnak rendelkezésre:

- Az **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP)** célja, hogy a humán tőke és a társadalmi környezet javításával járuljon hozzá a társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezeléséhez.
- A **Környezeti és Energhatékonsági Operatív Program (KEHOP)** célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.
- A **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program**, azaz a GINOP egyik legfontosabb célkitűzése Magyarország foglalkoztatási rátájának 75%-ra való emelése. Ehhez egyrészt új munkahelyeket kell létesíteni, másrészt a munkát vállalni akarók képességeit kell fejleszteni. A program további két fontos célkitűzése az ország innovációs képességeinek és kapacitásainak, valamint a magyar ipari és szolgáltató szektornak a fókuszált fejlesztése.
- Az **Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP)** célja a közlekedés hálózatának és infrastruktúrájának fejlesztése, a transzeurópai közlekedési hálózaton keresztül a városi közlekedésen át, egészen a környezetbarát megoldásokig.
- A VP, azaz **Vidékfejlesztési Program** elsődleges célja a mezőgazdasági vállalkozások versenyképességének növelése, az agrárium fenntartható fejlődése, a vidéki térségek és

közösségek erősítése, az életminőség javítása a vidéki térségekben, valamint a gazdasági fejlődés támogatása.

- Az RSZTOP, azaz a **Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program** elsődleges célja, hogy a leginkább rászoruló személyeket – a szegénységben élő gyermekeket, a hajléktalanokat, valamint a rendkívül alacsony jövedelmű személyeket – megfelelő étkezéshez és alapvető fogyasztási cikkekhez juttassa.

Kondoroson a 2014-2020-as időszakban megvalósítani tervezett projektek illeszkedését a fenti forrásokhoz az alábbi táblázat mutatja be.

3. táblázat: Projektek illeszkedése az Európai Unió Alapokhoz

Projekt kód	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
KULCSPROJEKTEK			
KULCS 1	Városmarketing kialakítása Kondoroson	n.a.	EFOP 3.9., TOP 5.3.
KULCS 2	Önkormányzati tulajdonú épületek infrastruktúra fejlesztése, megújuló energiaellátásának megoldása	1.500	TOP 3.2.,
KULCS 3	Termásvíz hasznosítása	n.a.	TOP 3.2
KULCS 4	Közösségi terek fejlesztése	n.a.	EFOP 1.5.
KULCS 5	Egészségügyi ügyelet és mentőállomás kialakítása	n.a.	TOP 5.3.
AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK			
BELVÁROS AT 1	Zöld város projekt keretében új szolgáltató ház kialakítása, parkok, zöldfelületek növelése, kialakítása, megújuló energia hasznosítása	1.500	TOP 2.1
BELVÁROS AT 2	Kondorosi Csárda és Múzeum fejlesztése	500	TOP
BELVÁROS AT 3	Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény infrastrukturális fejlesztése, közösségi tér fejlesztése	n.a.	EFOP 4.1., EFOP 1.5.
BELVÁROS AT 4	Evangélikus templom és parókia felújítása	n.a.	VP 7.4
BELVÁROS AT 5	Evangélikus idősok otthona infrastruktúra fejlesztése, energetikai korszerűsítése	n.a.	TOP 4.2, TOP 1.2
BELVÁROS AT 6	Tó és környezetének továbbfejlesztése	n.a.	TOP 1.2
KÜLTERÜLET AT 1	Kastélyfelújítás	1.500	GINOP 7.1
KÜLTERÜLET AT 2	Kastély környezetének rendezése	n.a.	GINOP 7.1
KÜLTERÜLET AT 3	Külterületi utak felújítása	n.a.	VP 7.2., 7.4.
Közlekedés fejlesztésére irányuló projektek			
HKÖZL 1	M44-es fejlesztése, Kondorosi elkerülő út megépítése	n.a.	TOP 1.21
HKÖZL 2	Városi járdák és gyalogutak fejlesztése	n.a.	TOP 3.1
HKÖZL 3	Parkolási helyek fejlesztése, bővítése	n.a.	TOP 3.1
HKÖZL 4	Bel- és külterületi gyűjtő és dűlőutak fejlesztése	n.a.	VP 7.4.
HKÖZL 5	Helyközi buszközlekedés fejlesztése.	n.a.	TOP 3.1
Közintézmények, közigazgatás és közszolgáltatások fejlesztésére irányuló projektek			
HKÖZINT 1	Sportinfrastruktúra fejlesztése	n.a.	hazai forrás
HKÖZINT 2	Diplomás fiatalok városba vonzása, önkormányzati lakás biztosítása	200	EFOP 1.2
HKÖZINT 3	Önkormányzati Hivatal és intézmények energetikai fejlesztése	n.a.	TOP 3.2.

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

Projekt kód	Projekt megnevezése	Indikativ költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
HKÖZINT 4	Oktatási intézmények fejlesztése	n.a.	EFOP 4, EFOP 3
HKÖZINT 5	Időskorúak nappali és bentlakásos ellátásának fejlesztése	n.a.	EFOP 4.
HKÖZINT 6	Akadálymentesítés a közintézményekben	n.a.	TOP 2.1.
Vállalkozás- és turizmusfejlesztési projektek			
HGAZD 1	Vadászat, különösen a kopóval való vadászat fejlesztése	n.a.	TOP 5.3
HGAZD 2	Bathhány-Geist Kastély kápolna felújítása	250	VP 7.4
HGAZD 3	Templomok és parókiák felújítása	500	TOP 1.2
HGAZD 4	Turisztikai attrakciók fejlesztése	n.a.	GINOP
HGAZD 5	Vállalkozásfejlesztés	n.a.	VP
HGAZD 6	Szálláshelyfejlesztés	n.a.	EFOP 1.5. EACEA
HGAZD 7	Testvérvárosi kapcsolatos erősítése	20	EFOP 1.5.
HGAZD 8	Szakember képzés	n.a.	EFOP 1.5, TOP 5.3
HGAZD 9	Mézőgazdasági tudás átadása generációk között	n.a.	TOP 1.1, TOP 5.3
HGAZD 10	Az élelmiszeripari termékek feldolgozásának növelése a város külterületén	n.a.	GINOP, VP
HGAZD 11	Vállalkozások telephelyfejlesztése	n.a.	VP
Szociális, kulturális, sport, rekreáció és közösség fejlesztésére irányuló projektek			
HHUMAN 1	Játszóterek építése	200	TOP 1.2
HHUMAN 2	Művelődési Központ épület épületenergetikai fejlesztése	400	EFOP 4.1
HHUMAN 3	Helyi kulturális rendezvények, helyi civil szervezetek, sport szervezetek támogatása	200	saját forrás, EFOP 1.5., TOP 5.3.
HHUMAN 4	Tankert kialakítása	20	EFOP 1.5., TOP 5.3
HHUMAN 5	Helyi városismereti tankönyv kiadása	10	EFOP 1.5, TOP 5.3
HHUMAN 6	Közösségi együttműködés fejlesztése	50	EFOP 2.5, TOP 5.3
HHUMAN 7	Ifjúsági ösztöndíjprogram kialakítása	40	EFOP 1.2
HHUMAN 8	Egészséges életmód szemléletváltás kialakítása	10	EFOP 1.5
HHUMAN 9	Új sportlétesítmény kialakítása	400	EFOP
HHUMAN 10	Fejlesztő programok gyerekeknek és fiataloknak	10	EFOP 3.3, EFOP 1.2, EFOP 1.5.
HHUMAN 11	Nemzetközi lovastábor	40	EFOP 1.5.
HHUMAN 12	Lovaglás minden iskolás korú gyermek számára	50	EFOP 1.5.
HHUMAN 13	Születendő gyermekeket és családjaikat támogató program kialakítása	60	EFOP 1.2, EFOP 1.5, TOP 5.3.
HHUMAN 14	Helyi média fejlesztése	80	EFOP 1.5
HHUMAN 15	Nemzetiségi és helyi hagyományok ápolása	10	EFOP 1.5.
HHUMAN 16	Közlekedésbiztonság fejlesztése	40	saját forrás, EFOP 3.3, EFOP 1.5
HHUMAN 17	Népfőiskola kialakítása	500	hazai forrás, EFOP

Projekt kód	Projekt megnevezése	Indikatív költségvetés (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
HHUMAN 18	Helyi identitás erősítése a fiatal generációkban	10	EFOP 1.5, EFOP 3.3., TOP 5.3.
HKÖRNY 1	Zöldfelületek területének növelése	10	TOP 2.1
HKÖRNY 2	Külterületi védőerdő, mezővédő erdősávok telepítése	20	VP
HKÖRNY 3	Lakossági zöldhulladék komposztálásához eszközfejlesztés	60	KEHOP 3.
HKÖRNY 4	Zöldhulladék kezelése	60	KEHOP 3.

5 A stratégia külső és belső összefüggései

5.1 Külső összefüggések

5.1.1 Illeszkedés nemzetközi szintű fejlesztési programokkal

5.1.1.1 Illeszkedés az EU 2020 stratégiához és az ERFA, ESZA és EMVA által támogatható beruházási prioritásokhoz

Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája egymást kölcsönösen megerősítő három prioritást tart szem előtt:

- Intelligens növekedés** keretében a tudáson és innováción alapuló gazdaság kialakítását; melynek keretében erősíteni kívánja a jövőbeli növekedés alapjait képező tényezőket, a tudást és az innovációt. Ehhez szükségesek: az oktatás minőségének javítása, kutatási teljesítményünk fokozása, az innováció és tudástranszfer népszerűsítése. Az információs és kommunikációs technológiák teljes körű alkalmazása, valamint annak biztosítása, hogy az innovatív ötletekből olyan új termékek és szolgáltatások szülessenek, amelyek segítenek a növekedés és minőségi munkahelyek megteremtésében és abban, hogy kezeljük a társadalmi kihívásokat.
- Fenntartható növekedés:** erőforrás-hatékony, fenntartható és versenyképes gazdaság megteremtése, többek között környezetbarát – technológiák fejlesztése, az Információs és kommunikációs technológiákat alkalmazó intelligens hálózatok bővítésének felgyorsítása, valamint a vállalkozások versenyképességének megerősítése, elsősorban a gyártásban és a kkv-k körében, illetve azáltal, hogy a fogyasztókat hozzásegítjük az erőforrás-hatékony nagyra értékeléséhez. Ez a megközelítés hozzá segít, hogy megelőzzük a környezetkárosodást, a biodiverzitás csökkenését és az erőforrások nem fenntartható használatát, illetve erősíti majd a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót.
- Inkluzív növekedés:** azaz a magas foglalkoztatás, valamint szociális és területi kohézió jellemezte gazdaság kialakításának ösztönzése. A magas foglalkoztatottság, a készségek fejlesztésébe való beruházás, a szegénység leküzdése és a munkaerőpiac modernizálása, valamint képzési és szociális védelmi rendszerek révén az emberek képessé válnak az előttük álló változások felmérésére, a változások kezelésére és összetartóbb társadalom kialakítására.

Az EU 2020 stratégia (intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés) megvalósítása érdekében kijelölt 2014-2020 közötti EU kohéziós politika tematikus célkitűzései az alábbiak:

- a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
- az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;

- a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
- az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;
- a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
- a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
- a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
- a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
- az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
- a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.

A tematikus célokhoz beruházási prioritások kerültek kijelölésre. Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedését az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz a következő táblázat mutatja be.

4. táblázat A tervezett fejlesztések illeszkedése az EU tematikus célkitűzéseihöz

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus célok	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
T1 Fenntartható városfejlesztés és a társadalmi együttműködés erősítése	3, 4, 5, 6, 8, 9,	3A, 3B, 4A, 5A, 5B, 6B, 6C, 6D, 6E, 6F, 8A, 8B, 8C, 8D, 9A, 9B, 9C, 9D
T2 Térségi szerepet erősítő város és gazdaságfejlesztés	3, 7, 8, 10, 11,	3A, 3B, 7B, 7C, 8A, 8B, 8C, 8D, 10, 11
T3 Értéktörző városfejlesztés	6,	6C, 6D, 6E

5.1.1.2 Illeszkedés az EU7. Környezetvédelmi Cselekvési Programhoz

Az Európai Bizottság „Jólét bolygónk felélése nélkül” című, a 2020-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról szóló javaslata felhívta a figyelmet arra, hogy létre kell hozni az uniós környezetvédelmi politika alakításának folyamatosságát biztosító hetedik környezetvédelmi cselekvési programot, melynek célkitűzései és Kondoros ITS közötti illeszkedést az alábbi táblázatban szemléltetjük.

5. táblázat A Kondoros ITS célrendszerének relevanciája az EU Környezetvédelmi Cselekvési Programmal

EU7. Környezetvédelmi Cselekvési Program kiemelt célkitűzései	Kondoros ITS célrendszerének relevanciája
1. A természeti tőke védelme, megőrzése és fejlesztése	T1
2. Erőforrás-hatékony, környezetbarát és versenyképes uniós gazdaság kialakítása	T1, T2

EU7. Környezetvédelmi Cselekvési Program kiemelt célkitűzései	Kondoros ITS célrendszerének relevanciája
3. Környezeti terhelés csökkentése, egészség és jólétet fenyegető kockázat csökkentése	T1, T2, T3
4. A környezetpolitika tudományos eredményekkel való szilárdabb alátámasztása	-
5. Uniós városok fenntarthatóságának növelése	T1

Az EU7. Környezetvédelmi Cselekvési Program és Kondoros ITS célok közötti összhang biztosított.

5.1.1.3 Illeszkedés a Partnerségi Megállapodáshoz

A Partnerségi Megállapodás az európai uniós tervezési folyamat nemzeti alapdokumentuma, amely azonosítja Magyarország legfontosabb kihívásait, és kitűzi fő fejlesztési prioritásait a 2014 és 2020 közötti időszakra. A 2014. szeptember 11-én Magyarország és az Európai Bizottság által aláírt Partnerségi Megállapodás 5 nemzeti fejlesztési prioritást határozott meg, amelyekhez a következő módon illeszkedik az ITS célrendszere.

Partnerségi Megállapodás nemzeti fejlesztési prioritásai	Az ITS kapcsolódó tematikus céljai
1. A gazdasági szereplők versenyképességének javítása és nemzetközi szerepvállalásának fokozása	T1, T2
2. A foglalkoztatás növelése (a gazdasági, foglalkoztatási, oktatási, társadalmi felzárkóztatási szakpolitikák által tekintettel a területi különbségekre)	T1, T2, T3
3. Energia és erőforrás-hatékonyság növelése	T1
4. A társadalmi felzárkóztatási és népesedési kihívások kezelése	T1
5. A gazdasági növekedést segítő helyi és térségi fejlesztések megvalósítása	T1, T2, T3

5.1.2 Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz

5.1.2.1 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptióhoz való illeszkedés

A 2014. januárban elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) négy hosszú távú – 2030-ig szóló – átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg.

- Szakpolitikai célok:
 - Versenyképes, innovatív gazdaság
 - Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszerfeldolgozóipar fejlesztése
 - Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
 - Kreatív tudástársadalom, piacépes készségek, K+F+I
 - Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom
 - Jó állam, szolgáltató állam és biztonság
 - Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme
- Területi célok:
 - Az ország makro-regionális szerepének erősítése
 - A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat

- Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése
- Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
- Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése
- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása

E célok közül Kondoros elsősorban az alábbiakhoz kapcsolódik szorosan: Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése, a Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség és sportgazdaság, az Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom, a Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme, A Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat, a Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése és a Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkózás és gazdaságösztönzés elősegítése.

5.1.2.2 Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiához való illeszkedés

A Kormány által 2013 márciusában elfogadott dokumentum a 2012-2024-es időszakra vonatkozik és a fenntarthatóság felé való átmenet céljait és teendőit foglalja össze. A dokumentum – többek között – kimondja, hogy a benne foglalt „a magyar nemzet hosszú távú sikeres fennmaradását célzó alapelveket és stratégiai célkitűzéseket” a jogalkotásban – többek között a költségvetés elfogadásakor – és a szakpolitikai stratégia- és programalkotásban folyamatosan érvényre kell juttatni. Mindezek alapján szükséges az ország számára rendelkezésre álló hazai, vagy uniós fejlesztési források felhasználásának tervezésekor a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiájának (a továbbiakban: NFFK) elveit érvényesíteni.

A NFFK célja mindemellett, hogy *„hozzájáruljon egy nemzeti egyetértés kialakulásához a fenntarthatóságról. A fenntarthatóság ugyanis nem csak politikai és kormányzási kérdés; hanem az egyes személyeknek, családoknak, üzleti vállalkozásoknak, civil szerveződéseknek is olyan célokat, értékeket kell követniük, oly módon kell meghozni mindennapos döntéseiket és olyan kezdeményezésekbe kell belevágniuk, amelyek biztosíthatják a fenntartható társadalom elérését.”*

Az NFFK átfogó célja a folytonosan változó társadalmi – humán – gazdasági – természeti külső környezethez való alkalmazkodóképesség feltételeinek biztosítása, az ahhoz szükséges kulturális adaptáció minőségi javítása.

NFFK stratégiai fejlesztendő területei	
Emberi erőforrás	demográfia
	egészség
	tudás
	társadalmi kohézió
Társadalmi erőforrások	bizalom
	munka
	család
	a múlt öröksége
Természeti erőforrások	biodiverzitás
	megújuló természeti erőforrások
	az embert érő környezeti terhelések csökkentése
	nem megújuló természeti erőforrások
Gazdasági (fizikai) erőforrások	a vállalkozói tőke és az innováció erősítése
	a foglalkoztatás bővítése
	költségvetési politika
	életpálya-finanszírozás

Stratégiai szinten jelen ITS minden cél tartalmaz az NFFK-hoz kapcsolódó elemeket, így jelen dokumentum és az NFFK közötti összhang megállapítható.

5.1.2.3 Nemzeti Vidékstratégiához való illeszkedés

A stratégia átfogó célkitűzése: „Vidéki térségeink népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása.”

A Nemzeti Vidékstratégia az alábbi alapelveket rögzíti:

- Az állam közösségi és környezeti érdekeket érvényesítő szerepvállalása, átláthatóság
- Közösségi hasznosulás, méltányos elosztás
- Rendszerszemléletű megközelítés
- A helyi gazdaságra és a hálózati jellegű együttműködésekre építkezés
- Helyi közösségi részvétel, együttműködés

Nemzeti Vidékstratégiastratégiai célkitűzései
1. Tájaink természeti értékeinek, erőforrásainak megőrzése
2. Sokszínű és életképes agrártermelés
3. Élelmezési és élelmiszerbiztonság
4. A vidéki gazdaság létalapjainak biztosítása, a vidéki foglalkoztatás növelése
5. A vidéki közösségek megerősítése, a vidéki népesség életminőségének javítása

Stratégiai szinten jelen ITS minden célja tartalmaz a Vidékfejlesztési Stratégiához kapcsolódó elemeket, így jelen dokumentum és az Nemzeti Vidékstratégia közötti összhang megállapítható.

5.1.2.4 Megyei területfejlesztési koncepcióhoz és stratégiai programhoz való illeszkedés

Békés Megyei Önkormányzat Közgyűlése 2014. február 14-én a 3/2014. (II.14.) KGY határozat sz. határozatában elfogadta a Békés Megyei Területfejlesztési Koncepciót. A koncepció foglalja össze a megye fejlesztési elképzeléseit a 2014-2020 fejlesztési ciklusra. A koncepció hosszú távú célokat fogalmaz meg; illeszkedik az Európai Unió „Európa 2020” fejlesztési célokhoz, valamint a Magyarország Kormánya 2020-ig szóló tervezési irányelvekhez; az ágazati szemlélet helyett integrált megoldásokat vázol fel.

A fenti dokumentum a következő megyei stratégiai célokat fogalmazza meg:

1. versenyképességet javító-, értékalapú-, horizontális gazdaságfejlesztés
2. térség-specifikus brandek fejlesztése a megye perifériális helyzetű településein
3. társadalmi- gazdasági kohézió erősítése a megye mag- és perifériális települései között
4. természeti és épített értékek, szellemi és kulturális örökség megóvása, alkotó innovatív és fenntartható továbbfejlesztése

Kondoros vonatkozásában az első, második és negyedik cél releváns, ezek teljesüléséhez tud a város hozzájárulni.

Békés megye 2014-2020-as időszakra vonatkozó fejlesztési prioritásait a megyei területfejlesztési koncepció az alábbiak szerint fogalmazza meg:

- gazdasági struktúra megújítása
- megye térszerkezetének továbbfejlesztése

- fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtése
- emberi erőforrásfejlesztés

A város mindegyik prioritás elérésében szerepet tud vállalni.

5.1.3 Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat

5.1.3.1 Illeszkedés a településrendezési eszközökhöz

A Kondoroson jelenleg hatályban lévő településrendezési eszközöket az ITS Megalapozó Tanulmánya mutatja be. Az előzetes fejlesztési elképzelések összhangban vannak a területek jelenlegi funkciójával, így a szabályzatok módosítására jelenleg nincs szükség. A stratégia megvalósulása során, az adott beruházások véglegesítése közben szükség lehet az illeszkedések újbóli összevetésére, illetve a dokumentumok szükség szerinti módosítására vagy a fejlesztések újragondolására.

Az országos és a megyei területrendezési terv Kondorosra vonatkozó megállapításait a Megalapozó Vizsgálat tartalmazza.

5.1.3.2 Illeszkedés az önkormányzat gazdasági programjához

Kondoros város 2015-ben elfogadott hosszú távú gazdasági programja a következő fejlesztési alapelveket határozta meg:

- a térségi kapcsolatok erősítése,
- a település fejlesztésének összehangolása a megyei és térségi fejlesztési elképzelésekkel,
- a munkahelyteremtés,
- az építészeti arculat, a még meglévő építészeti értékek megőrzése,
- kiemelt helyen szerepel az idegenforgalom, a turizmus fejlesztése, kerékpárút hálózat kiépítése,
- a népesség számának szinten tartása, ill. lehetőség szerinti emelése,
- a település megtartóerejének, a település potenciáljának növelése, ifjúságmegtartó, családbarát programok kidolgozása és megvalósítása, ennek keretében kedvezményes áron építési telkek és önkormányzati bérlakások biztosítása (kiemelt figyelemmel a több gyermekes családokra),
- a szolgáltatások fejlesztése,
- a természeti környezet fejlesztése, a belterületi zöldfelületek igényes kialakítása,
- a környezetvédelem, a környezetterhelések minimalizálása, az emberközpontú környezetszemlélet érvényre juttatása, a vidéki életforma népszerűsítése.

A gazdasági programban meghatározott fejlesztési alapelvek teljes mértékben összhangban vannak az ITS átfogó és területi céljaival, illeszkednek a város jövőképehez.

5.1.3.3 A települési környezetvédelmi programmal való összhang

Kondoros város 2010-ben vizsgálta felül környezetvédelmi programját, a program a megfogalmazott célok és részcélok teljesülésének a feltételét, az alábbi átfogó célok megvalósulása esetén látja biztosítottak:

- A helyi környezetvédelmi feladatok integrációja más önkormányzati feladatokkal.
- Helyi civil szerveződések környezetvédelmi tevékenységének elősegítése, igénybevétele a környezet állapotának feltárásában, megismerésében, javításában.

- A környezetvédelemben a társadalmi részvétel helyi lehetőségeinek a megteremtése
- A helyi gazdaság szereplői tevékenységének összehangolása a környezetvédelmi igényekkel.
- A környezetvédelemmel kapcsolatos hatósági munka személyi, szervezeti és tárgyi feltételeinek megteremtése.
- Együttműködés a megyével, a szomszédos településekkel, valamint a környezetvédelemben illetékes hatóságokkal.

Az ITS-ben megfogalmazott mindhárom tematikus cél (T1, T2, T3) a fent megfogalmazott átfogó célok szellemében szerepeltet környezetvédelmi szempontokat, így teremtve szoros összhangot az ITS és a környezetvédelmi program között.

5.1.3.4 A település településfejlesztési koncepciójában megjelölt célokkal való összhang

Kondoros Nagyközség Településfejlesztési Koncepciója 2003-ban készült, amely az azóta eltelt hosszú idő, a település városi rangra emelkedése, a jogszabályi környezetben, valamint a társadalmi, gazdasági körülményekben végbement változások miatt felülvizsgálatra szorul. Ennek megfelelően az ITS célrendszere bár támaszkodik a Településfejlesztési Koncepció megállapításaira azok az eltelt időszak változásait figyelembe véve pontosítással, aktualizálásokkal kiegészítve kerültek az ITS-ben felhasználásra. A Településfejlesztési Koncepció a település demográfiai folyamatainak, környezeti állapotának és infrastruktúrájának, az önkormányzati intézményeknek, a települési kapcsolatoknak áttekintése és SWOT analízis készítése után a következő fő fejlesztési prioritásokat jelölte ki:

- A kedvező éghajlati és talaj adottságok, valamint az öntözhetőség kihasználásával továbbra is a mezőgazdaság elsődlegessége biztosítandó, de a biotermelést és az ipari növények termesztését támogatni kell.
- Kiemelten szorgalmazni kell a térség gazdasági vonzerejét növelő M44-es gyorsforgalmi út legalább félpályás minél előbbi megvalósulását.
- A környező termálturizmusra támaszkodó turizmus fejlődését elő kell segíteni.
- Bértakásépítés folytatása fiataloknak és idősebbeknek is.

5.2 Belső összefüggések

5.2.1 A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata

Jelen fejezet célja annak bemutatása, hogy a stratégiában meghatározott célok teljesülése hogyan és milyen mértékben segíti elő a helyzetfeltáró fejezetekben meghatározott városi és városrészi problémák mérséklődését. Az alábbi táblázatban összefoglalva azonosításra kerülnek a tematikus célok valamint a problémák közötti összefüggések. Az összefüggések erősségét egy 0-3 skálán mutatjuk be, ahol a „0” érték a kapcsolódás teljes hiányát a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

1. táblázat A városi szintű középtávú tematikus célok és problémák kapcsolatai

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
STRATÉGIA

Városi szintű problémák	Városi szintű középtávú tematikus célok		
	T1: Fenntartható városfejlesztés és a társadalmi szolidaritás erősítése	T2: Központi szerepet erősítő város- és gazdaságfejlesztés	T3: Értéktörző városfejlesztés
Kedvezőtlen demográfiai folyamatok. Természetes fogyás. Képzett fiatalok elvándorlása. Előregedő lakosság	3	2	2
Szakképzettség, motiváltság hiánya	3	0	0
Fiatalok számára közösségi terek, számukra nyújtott szolgáltatások nincsenek elegendő számban	3	1	3
Idegenforgalomban rejlő lehetőségek kihasználatlansága	2	3	2
hiányos turisztikai intézményrendszer	2	3	2
Szálláshelyek hiánya	0	3	0
Városmarketing hiánya	0	3	0
A kulturális és gasztronómiai értékek valamint szabadidős és sporttevékenységek komplex fejlesztésének hiánya	1	3	0
A kiváló mezőgazdasági lehetőségek nem kellő mértékű kihasználása	0	3	0
A mezőgazdasági termékek alacsony helyi hozzáadott értéke	0	3	0
Alacsony a munka intenzív tevékenységek mezőgazdaságon belüli aránya	0	3	0
Közösségi terek fejlesztésre szorulnak	3	1	1
Ifjúsági közösségteremtő programok tevékenységek hiánya	3	0	1
zöldterületek alacsony aránya	3	0	0
A környező települések tömegközlekedéssel való elérése korlátozott	3	0	3
Parkolás lehetőségének korszerűtlensége	3	0	3
Egyedülálló műemléki értékek állapotának elhanyagoltsága	3	3	0
Egészségügyi szakellátás, ügyelet, mentőállomás hiánya	3	0	3
A kapcsolódások összesített erőssége	35	31	20

Ahogy az a fenti táblázatból is látható a városi szintű középtávú tematikus célok a város legfontosabb problémáira megoldást kínálnak vagy enyhítik azokat. A célok úgy lettek megállapítva, hogy legégetőbb problémák kezelésén túl a lehető legjobban kihasználják a város adottságait.

A problémák jelentős részének enyhítéséhez több tematikus cél is hozzájárul (pl. kedvezőtlen demográfiai folyamatok kezelése), egyes problémák specifikusan kapcsolhatók egy célhoz (pl. szálláshelyek hiánya). A további célok hatása a probléma kezelésében nem jelentős.

5.2.2 A célok logikai összefüggései

Jelen fejezetben a stratégiában meghatározott városi és városrészi célok között azonosítható összefüggések kerülnek bemutatásra. Az alábbi összesítő táblázat azt mutatja, hogy az egyes területi célok teljesülése milyen mértékben segíti elő a települési léptékű célok megvalósulását. Az összefüggések erősségét egy 0-3 skálán mutatjuk be, ahol a „0” érték a kapcsolódás teljes hiányát a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

Az alábbi táblázat mutatja, hogy a belterületi fejlesztések jobban hozzájárulnak a városi középtávú tematikus célok teljesüléséhez, ehhez azonban figyelembe kell venni, hogy a lakosság eloszlása sem egyenletes a belterület és a külterület között. A külterületi célok megvalósulása nem csak a külterületen élők életminőségét és a települési társadalomba való jobb integrálásukat hozza magával, hanem a városi szintű célok megvalósulásához is nagyban hozzájárul.

7. táblázat: Városi szintű középtávú tematikus célok

Városrészi célok	Városi szintű középtávú tematikus célok		
	T1: Fenntartható városfejlesztés és a társadalmi szolidaritás erősítése	T2: Központi szerepet erősítő város- és gazdaságfejlesztés	T3: Értéktörző városfejlesztés
V1: Belterület: <ul style="list-style-type: none"> A város központi funkciójának erősítése Vonzó lakókörnyezet kialakítása az épített és a természetes környezet fejlesztésével Vállalkozási és turisztikai potenciál kihasználása 	3	3	3
V2: Külterület: <ul style="list-style-type: none"> A társadalmi integráció erősítése, az itt élők életminőségének javítása Az épített környezet és a közműellátottság fejlesztése A vállalkozási és turisztikai potenciál kihasználása 	2	3	2

5.2.3 A stratégia megvalósíthatósága

A stratégia megvalósíthatósága számos külső és belső tényezőtől függ, ezek egy részét az önkormányzat közvetlenül biztosíthatja, más részére jelentős befolyása van, míg a tényezők jelentős része az önkormányzat tevékenységétől részben vagy egészében független adottságként jelentkezik. A legtöbb ilyen tényezővel kapcsolatban a kockázatokat is azonosíthatjuk, ezeket lásd részletesen a 7. „A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai” című fejezetben. A stratégiát megalapozó tanulmány és a stratégia elkészítésének a folyamata úgy került felépítésre, hogy a lehető legszélesebb partnerségi kör, a település lakossága, és minden stratégiában érintett fél bevonásra kerüljön már a tervezés fázisában. Így biztosítva, hogy stratégia a település valódi problémáira konszenzusos célokat megfogalmazva reagáljon.

Azon tényezők közül, melyekre az önkormányzatnak hatása van a következők a legfontosabb stratégia megvalósulását befolyásoló tényezők:

- Partnerségi viszonyok: A stratégia sikeres megvalósulásának alapfeltétele, hogy a város az összes érdekelt fél támogatását élvezze, mind a saját polgáraival, mind a járási, megyei és központi kormányzati partnereivel kölcsönös előnyökön nyugvó, a problémák

- megoldására koncentrálo kreatív párbeszédet folytasson. A stratégia tervezési folyamata ebben a szellemben lett felépítve, így a partnerség kiépítése, már a tervezés során elkezdődött. A stratégia végrehajtása során a partnerségi kérdéseket a 8.4-es „A partnerség kérdései az ITS tervezése és megvalósulása során” című fejezet tárgyalja.
- Felelős vezetés: A stratégia megvalósulásához – tekintettel a döntéshozói és operatív feladatok mennyiségére – felelős és aktív városvezetésre, és jól képzett tájékozott operatív munkatársakra van szükség. Ez a biztosítéka annak, hogy a szükséges döntések megfelelő időben és megfelelő tartalommal megszülessenek, és a döntések alapján az operatív végrehajtó szervezet világos hatáskörrel dolgozzon a döntések megvalósításán. A vezetés és az irányítás feladatait a 8.2-es „Az ITS megvalósulásának szervezeti keretei” című fejezet tárgyalja.
 - Nyomonkövetés, rugalmas tervezés: A változó társadalmi-gazdasági körülményekhez történő alkalmazkodás követelménye szükségessé teszi olyan monitoring és kontrollring rendszer működtetését, amely garantálja a stratégia megvalósulása során felmerülő akadályozó tényezők azonosítását, és a megfelelő intézkedések meghozatalát. A monitoring témakörét a 8.5-ös „A monitoring rendszer kialakítása” című fejezet tartalmazza.
 - Pénzügyi tervezés, pénzügyi források: A stratégia sikeres megvalósulásának alapvető feltétele a pénzügyi források megfelelő időben történő rendelkezésre állása. Míg az előkészítés feladatai során ezek elsősorban önkormányzati források, addig a megvalósítás során – tekintettel a szűkös belső anyagi lehetőségekre – elsősorban külső források lehetnek. A források biztosításának körülményeit, ütemezését és nagyságrendjét a 4.4-es „A fejlesztések összehangolt vázlatos pénzügyi terve” című fejezet tartalmazza.

5.2.4 A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

A városban megvalósuló tevékenységek tudatosan úgy kerültek tervezésre, hogy komplex rendszerben egymást segítve, szinergikus hatásokat generálva segítsék a tematikus célokon keresztül az átfogó cél megvalósulását. A tervezett tevékenységek egymást erősítő hatásainak legjellemzőbb példái a következők.

- A mezőgazdasági tudás megőrzése és fejlesztése, a helyi termékek hozzáadott értékének a növekedése, az átfogó turisztikai fejlesztések, a közterületek és közszolgáltatások fejlesztése, az önkormányzati lakás biztosítása diplomás fiatalok számára, együttes hatásaként érhető el, hogy növekedjen a város képzett fiatalokra gyakorolt vonzereje.
- Az idegenforgalmi szolgáltatásfejlesztések, a műemlékvédelmi és idegenforgalmi beruházások között erős ágazaton belüli összefüggés figyelhető meg. A külterületi Battyány-Geist Kastélyhoz kapcsolódó fejlesztések és a belterületi Kondorosi Csárdához és múzeumhoz, evangélikus templomhoz, a tónak és környékének fejlesztéséhez kapcsolódó beruházások, kiegészülve az idegenforgalmi szálláshelyfejlesztésekkel, és az egész ágazatot egységesen kezelő városmarketinggel, együttesen növelik az egész város turisztikai vonzerejét.
- Ugyanilyen irányú pozitív összefüggés figyelhető meg a város építészeti környezetét, közterületeit megújítani célzó fejlesztések, és az idegenforgalmi fejlesztések között, a rendezett városkép Kondoros idegenforgalmi vonzerejét is növeli.
- A helyi lakosságot és a környékbeli településeket célzó szolgáltatásfejlesztések, a helyi kulturális és gasztronómiai hagyományok őrzése, 21. századi újrafogalmazása erősíti a helyi identitást, a helyi közösségépítést. A helyi hagyományok megismerése növeli a

település vonzerejét, amely pozitívan hat vissza a helyi közösségépítés és identitás erősítésére.

- Összességében elmondható, hogy a stratégiában foglalt közszolgáltatás és közterület-fejlesztések, műemlékvédelmi és turisztikai fejlesztések, mezőgazdasági, kulturális hagyományokra épülő fejlesztések, valamint a helyi közösségépítés komplexen, egymáshoz kapcsolódva teszik Kondorost térsége hagyományörző-kulturális, gasztronómiához-sporthoz kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtó rekreációs csomópontjává.

6 A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

A stratégia tervezéséhez hasonlóan a beruházások megvalósulása során is előfordulhatnak nem várt nehézségek, amelyek megnövelhetik az egyes konkrét beavatkozások megvalósulási idejét, költségvetését, veszélyeztethetik az egyes stratégiai célok megvalósulását. Ebben a fejezetben ezeket a kockázatokat, és kezelésük módjait ismertetjük

A kockázatok elemzését a fontosabb kockázati csoportok beazonosításával kezdjük, majd az egyes kockázatok esetében megvizsgáljuk, hogy milyen valószínűséggel merülhetnek fel, és milyen hatással bírnak a megvalósulás szakaszára.

A kockázati tényezőket tematikus csoportokba rendezve Kondoros város esetében az ITS megvalósulása során az alábbi kockázati faktorokat azonosítottuk be:

- jogi-intézményi kockázatok
- pénzügyi kockázatok
- műszaki kockázatok
- társadalmi kockázatok

2. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
Jogi környezet kedvezőtlen irányú megváltozása	közepes	jelentős	A jogi és szabályozási követelményeket meghatározó intézményekkel folyamatos szoros együttműködésre kell törekedni. Ezen túlmenően a vonatkozó szabályok és eljárásrendek szabályozásait folyamatosan figyelemmel kell kísérni. Rugalmas és gyors reagálás a megváltozott jogszabályi körülményekre.
Közbeszerzési eljárásokból adódó kockázatok (időbeli csúszások)	közepes	közepes	Az eljárásrend szigorú betartása minden érintett részéről. A közbeszerzési dokumentumok megfelelő szakmai előkészítettségének a biztosítása.
Likviditásprobléma a hazai, illetve az Európai Unió fejlesztési források kifizetésének csúszása	magas	jelentős	A forráslehívás késedelmére való felkészülés, likviditás megtartásához saját forrás biztosítása
A projektek megvalósításához	közepes	jelentős	A kockázat elkerülése érdekében folyamatosan egyeztetés szükséges a forrást biztosító

Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
szükséges pályázati forrás nem áll rendelkezésre			szervezetekkel. Amennyiben szükséges további finanszírozási lehetőségeket kell felkutatni.
A tervezett projektek megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	közepes	közepes	Részletes projekttervek, átgondolt műszaki és pénzügyi tervek
Kivitelezői határidő csúszása	közepes	közepes	A fejlesztések kivitelezésekor megfelelő végrehajtási ütemtervet kell meghatározni.
A fejlesztéseket érintő esetleges régészeti feltárások elhúzódása miatti csúszás	alacsony	alacsony	A fejlesztések kivitelezői, az Önkormányzat és a feltárást végző régészek közötti folyamatos együttműködés. A rendszeres egyeztetések jó alapot teremtenek a kockázat hatásainak a mérséklésére.
Lakossági ellenállás, negatív közvélemény	alacsony	jelentős	A lakosság és a civil szervezetek már a stratégia alkotásának folyamatába bevonásra kerültek. Az előkészítés során a lakosoknak alkalma volt javaslatait és kritikáit eljuttatni a város vezetése számára. A lakosság szempontjából kiemelkedő jelentőségű fejlesztési elemek kapcsán további egyeztetéseket kell folytatni a lakosság és a civil szervezetek képviselőivel.
A megvalósításhoz szükséges szakemberek hiánya	alacsony	közepes	Az önkormányzat feladata, hogy megfelelő szakmai háttérrel biztosítson mind létszám, mind kompetencia vonatkozásában.

7 A megvalósítás eszközei és nyomon követése

7.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

7.1.1 Kondoros vagyonkezelési gyakorlata

Az önkormányzat egyéb vállalkozásokban való részesedéseit az ITS Megalapozó tanulmány melléklete tartalmazza. A város vagyonának részletes adatait az önkormányzati vagyonról és az arról való rendelkezési jog gyakorlásáról szóló önkormányzati rendelet melléklete tartalmazza. Az önkormányzati ingatlanok listája a város 32/2012. (XII. 21.) sz. rendeletének mellékletében megtalálhatóak.

7.2 Az ITS megvalósításának szervezeti keretei

7.2.1 A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere

Kondoroson az önkormányzati hivatalban évtizedek óta a Beruházási Osztály foglalkozik a városfejlesztési tevékenységekkel.

A Beruházási Osztály városfejlesztéssel legfontosabb összefüggő feladatai:

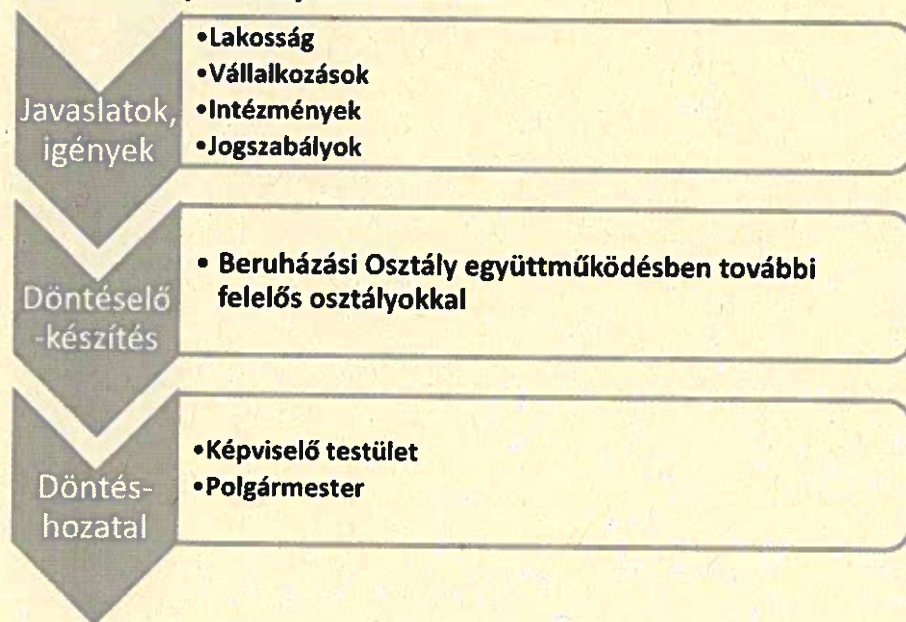
- A város és intézményei fejlesztési, felújítási feladatait koordinálja a Képviselő-testület és a polgármester irányítása mellett,
- Városfejlesztés és településfejlesztési feladatok, településrendezés,
- Városi beruházások előkészítése, lebonyolítása,
- Közbeszerzések lebonyolításával kapcsolatos feladatok ellátása,
- Energetikai feladatok,
- Pályázatok elkészítése, bonyolítása,

A csoportnál négy fő foglalkozott pályázatokkal. A pályázatok megírása, a megvalósítása után még minimum 5 év a fenntartási időszak, így évente a fenntartási jelentésekkel és helyszíni ellenőrzésekkel is foglalkozni kell, vagyis egy pályázat 6-10 éves munkát jelent. 2015. évben még a csoport feladatkörbe tartozott az önkormányzati biztosítások intézése és:

- önkormányzati lakások és nem lakáscélú ingatlanok, és azok bérlőinek nyilvántartása;
- önkormányzati lakások bérbeadásával kapcsolatos ügyintézés,
- előterjesztések készítése a bizottsági és képviselő-testületi ülésekre a lakás és nem lakáscélú bérlemények tárgyában;
- helyi rendeletek módosításának előkészítése,
- nem lakáscélú helyiségek egyéb hasznosítása, előkészítése döntéshozatalra, a döntések végrehajtása;
- nem lakás céljára szolgáló ingatlanok bérleti szerződéseinek előkészítése;

2016-ban ezen feladatok egy része már nem tartozik már a Beruházási osztályhoz 2015-től a Pénzügyi osztályhoz kerültek a lakásgazdálkodás és a biztosítások intézése tevékenységek.

1. ábra: A városfejlesztés folyamata Kondoroson

7.3 A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

A megyében a települések közötti koordinációban Békés Megye Önkormányzata játszik kiemelkedő szerepet, a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program is az ő hatáskörébe tartozik. A források felhasználásához a támogató kötelező együttműködést írt elő, így azok hatékony, gördülékeny felhasználása érdekében együtt kell működniük a megye településeinek, a megyei jogú városnak és a megyei önkormányzatnak.

Kondoros a Szarvasi járáshoz tartozik, de Békéscsaba is nagyon nagy hatással van a településre. Kondoros mindkét jelentőséggel bíró városhoz nagyjából azonos távolságra van. Szoros együttműködésben áll a közeli településekkel, amelyek méretüknél fogva, kisebb léptékű, részben pontszerű fejlesztéseket tudnak csak megvalósítani.

7.4 A partnerség biztosítása az ITS készítése és megvalósítása során

Kondoros város Önkormányzat olyan fejlesztő partnert kért fel az ITS elkészítésére, amely tapasztalatokkal rendelkezett a partnerségi egyeztetés, közösségi tervezés területén. A stratégia tervezésének kezdetén 3 közösségi tervező alkalom valósult meg, amelyre meghívást kaptak a település testületi tagjai, intézményvezetői, hatósági szervei, civil szervezetek vezetői, vállalkozók és gazdálkodók, és minden olyan személy, akit a stakeholder elemzés keretében kiválasztott az ITS tervezést és megvalósítást irányító csoport.

A készítés során az alábbi dokumentumok leírásait vettük alapul:

- Útmutató a kis- és középvárosok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014 – 2020 elkészítéséhez
- Városfejlesztési Kézikönyv

Közösségi tervezés alkalom Kondoroson

A partnerség megvalósítása nem csak jogszabályi kötelezettség miatt fontos, hanem egyrészt lehetőséget ad a partnerek fejlesztési terveinek, jövőképeinek megismerésére, másrészt szerepe van az ITS elfogadtatásában, és az elköteleződés erősítésében.

A partnerségi együttműködés megvalósul a településfejlesztés tervezési, megvalósítási és fenntartási szakaszaiban is.

Megvalósult egyeztetések:

- A közösségi tervezésbe, véleményezésbe bevont partnerek három alkalommal 2016. októberében találkoztak, amelyen
 - először a helyzetelemzés (SWOT és ESEC elemzések) készült el tervező műhely keretében,
 - másodszor a résztvevők megfogalmazták a város jövőképét, valamint a jövőképhez kapcsolódó célterületeket
 - harmadszor a jövőkép elfogadása után a célterületek bontására, tevékenységek és együttműködések megvalósításának tervezése zajlott.
- A lakosság többi csoportja a város honlapján került megszólításra (2016. október, november). Lehetőség volt írásban is jelezni a tervezéssel kapcsolatos javaslatokat.

A megvalósult egyeztetések és műhelyalkalmak dokumentációja megtalálható az önkormányzatnál. A tervezések eredményei feldolgozásra kerültek és beépültek a stratégia megfelelő részeibe.

Ahogy a tervezés során, a megvalósítás időszakában, valamint az egyes mérföldköveknél az önkormányzat továbbra is törekszik majd arra, hogy minél szélesebb körben tárgyalja az eredményeket és az előrehaladást. Az önkormányzat gondoskodik a teljes lakosság tájékoztatásáról az ITS eredményeit illetően, valamint honlapján közzéteszi azokat.

7.5 Monitoring rendszer kialakítása

7.5.1 Az ITS intézkedéseivel kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása

Az ITS megvalósulásának nyomon követése, ezen belül a célok elérésének megbízható ellenőrzése csak akkor lehetséges, ha biztosított a célok mérhetősége. Ennek érdekében a stratégiában megfogalmazott valamennyi célhoz objektíven ellenőrizhető mutatók, indikátorok kerültek meghatározásra.

Az indikátorok meghatározása az alábbi alapelvek mentén történt:

- specifikus, azaz konkrétan az adott célhoz kapcsolódik
- objektíven mérhető, egyértelmű
- hozzáférhető (beszerzése / előállítása reális költségigényű)
- adjon releváns információt az előrehaladásról
- egy célhoz több indikátor is kapcsolódhat, de a különböző célok indikátorai különbözőek

Az indikátorok definícióját az alábbi táblázat összegzi, amelyben egyben azok forrása (mérési módját és gyakoriságát) is meghatározásra kerül.

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

9. táblázat Az indikátorok összefoglaló táblázata

Tematikus cél	Eredmény indikátor	Mérték-egység	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága	Bázisérték referenciaév	Bázisérték	Célérték 2023	
T1: Fenntartható városfejlesztés és a társadalmi együttműködés erősítése	Programba bevont személyek száma	fő	Önkormányzat	évente	2015	0	500	
	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza	m	Önkormányzat	évente	2015	0	10000	
T2: Térségi szerepet erősítő város- és gazdaság-fejlesztés	Energiahatékonysági beruházási intézkedések által érintett önkormányzati épületek száma	db	Önkormányzat	évente	2015	2	7	
	A 15-64 év közötti lakosság foglalkoztatási rátája	%	KSH	tízévente	2011	67	70	
	Működő vállalkozások száma	db	KSH	évente	2015	304	320	
	Befizetett iparüzési adó értéke	m Ft	Önkormányzat	évente	2015	109	200	
T3: Értéktörző épülő városfejlesztés	Megújított közterületek mérete	m ²	Önkormányzat	évente	2015	0	500	
	Kialakított szabadterei közösségi terek mérete és száma	m ² db	Önkormányzat	évente	2015	0	100	
	Külföldi és belföldi turisták költése		m Ft	KSH	évente	2015	0	40

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
STRATÉGIA

30. táblázat: Területi (városrészi célok) eredményindikátorai

Városrészi cél	Eredmény indikátor	Mérték-egység	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
V1 – V2	Az egyes városrészek lakosainak száma	fő	KSH	tízévente
	Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	%	KSH	tízévente
	Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül	%	KSH	tízévente
	A gazdaságilag nem aktív népesség aránya	%	KSH	tízévente
	A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú népességben belül	%	KSH	tízévente
	Lakossági elégedettség a települési környezet minőségével	%	Önkormányzat	hétévente

4. táblázat: Az akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) output indikátorai

Kód	Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Mérték-egység	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
Belváros Akcióterület					
BELVÁROS AT 1	Zöld város projekt keretében új szolgáltató ház kialakítása, parkok, zöldfelületek növelése, kialakítása, megújuló energia hasznosítása	Kialakított szolgáltató terek mérete	m ²	projekt jelentés	évente
BELVÁROS AT 2	Kondorosi Csárda és Múzeum fejlesztése	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
BELVÁROS AT 3	Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény infrastrukturális fejlesztése, közösségi tér fejlesztése	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
BELVÁROS AT 4	Evangélikus templom és parókia felújítása	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
BELVÁROS AT 5	Evangélikus idősok otthona infrastruktúra fejlesztése, energetikai korszerűsítése	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
BELVÁROS AT 6	Tó és környezetének továbbfejlesztése	Terület nagysága	m ²	éves jelentés	évente
Gelsztcsákó Akcióterület					
KÜLTERÜLET AT 1	Kastélyfelújítás	Megújított területek mérete	m ²	projekt jelentés, éves jelentés	évente
KÜLTERÜLET AT 2	Kastély környezetének rendezése	Megújított területek mérete	m ²	projekt jelentés, éves jelentés	évente
KÜLTERÜLET AT 3	Külterületi utak felújítása	Kiépített utak hossza	m	projekt jelentés, éves jelentés	évente

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
STRATÉGIA

5. táblázat: Az ITS keretében tervezett fejlesztések output indikátorai

Kód	Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Mérték- egység	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
Kulcsprojektek					
KULCS 1	Városmarketing kialakítása Kondoroson	Kialakított programok száma	db	éves jelentés	évente
KULCS 3	Önkormányzati tulajdonú épületek infrastruktúra fejlesztése, megújuló energiaellátásának megoldása	Felújított épületek száma	db	éves jelentés	évente
KULCS 4	Termálvíz hasznosítása	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
KULCS 5	Közösségi terek fejlesztése	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
KULCS 6	Egészségügyi ügyelet és mentőállomás kialakítása	Kialakított épületek száma	db	éves jelentés	évente
Szociális, kulturális, sport, rekreáció és közösség-fejlesztésre irányuló projektek					
HHUMAN 1	Játszóterek építése	Játszóterek száma	db	éves jelentés	évente
HHUMAN 2	Művelődési Központ épület épületenergetikai fejlesztése	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HHUMAN 3	Helyi kulturális rendezvények, helyi civil szervezetek, sport szervezetek támogatása	Támogatott szervezetek száma kialakított programok száma	db db	éves jelentés	évente
HHUMAN 4	Tankert kialakítása	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HHUMAN 5	Helyi városismereti tankönyv kiadása	Kiadványok száma	db	éves jelentés	évente
HHUMAN 6	Közösségi együttműködés fejlesztése	Kialakított programok száma	db	éves jelentés	évente
HHUMAN 7	Ifjúsági ösztöndíjprogram kialakítása	Kialakított programok száma oktatott gyerekek száma	db fő	éves jelentés	éves
HHUMAN 8	Egészséges életmód szemléletváltás kialakítása	Programok száma programokban rész vevők száma	db fő	éves jelentés	éves
HHUMAN 9	Új sportlétesítmény kialakítása	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HHUMAN 10	Fejlesztő programok gyerekeknek és fiataloknak	Kialakított programok száma	db	éves jelentés	évente
HHUMAN 11	Nemzetközi lovastábor	Találkozók száma programon rész vevők száma részprogramok száma	db fő db	éves jelentés	éves
HHUMAN 12	Lovaglás minden iskolás korú gyermek számára	Programok száma programokban rész vevők száma	db fő	éves jelentés	éves
HHUMAN 13	Születendő gyermekeket és családjaikat támogató program kialakítása	Programok száma programokban	db fő	éves jelentés	éves

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

Kód	Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Mérték- egység	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
		rész vevők száma			
HHUMAN 14	Helyi média fejlesztése	Nézettség	fő	éves jelentés	évente
HHUMAN 15	Nemzetiségi és helyi hagyományok ápolása	Programok száma programokban rész vevők száma	db fő	éves jelentés	éves
HHUMAN 16	Közlekedésbiztonság fejlesztése	Programok száma programokban rész vevők száma	db fő	éves jelentés	éves
HHUMAN 17	Népfőiskola kialakítása	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HHUMAN 18	Helyi identitás erősítése a fiatal generációkban	Programok száma programokban rész vevők száma	db fő	éves jelentés	éves
HHUMAN 19	Kompetenciafejlesztés felnőtt és ifjú korban egyaránt	Programok száma programokban rész vevők száma	db fő	éves jelentés	éves
Környezeti fejlesztésekre irányuló hálózatos projektek					
HKÖRNY 1	Zöldfelületek területének növelése	Zöldterület nagysága	ha	éves jelentés	éves
HKÖRNY 2	Külterületi védőerdő, mezővédő erdősávok telepítése	Védőerdő nagysága	ha	éves jelentés	éves
HKÖRNY 3	Lakossági zöldhulladék komposztálásához eszközfejlesztés	Beszerzett komposztáló eszközök száma	db	éves jelentés	éves
HKÖRNY 4	Zöldhulladék kezelése	Kezelt zöldhulladék mérete	m ³	éves jelentés	éves
Közintézmények, közigazgatás és közszolgáltatások fejlesztésére irányuló hálózatos projektek					
HKÖZINT 1	Sportinfrastruktúra fejlesztése	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HKÖZINT 2	Diplomás fiatalok városba vonzása, önkormányzati lakás biztosítása	Megújított területek mérete programokba bevont személyek száma	m ² fő	éves jelentés	évente
HKÖZINT 3	Önkormányzati Hivatal és intézmények energetikai fejlesztése	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HKÖZINT 4	Oktatási intézmények fejlesztése	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HKÖZINT 5	Időszerű naplali és bentlakásos ellátásának fejlesztése	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HKÖZINT 6	Akadálymentesítés a közintézményekben	Megújított területek száma	db	éves jelentés	évente
Közlekedés fejlesztésére irányuló hálózatos projektek					
HKÖZL 1	M44-es fejlesztése, Kondorosi elkerülő út megépítése	Megépített útszakasz hossza	km	éves jelentés	éves

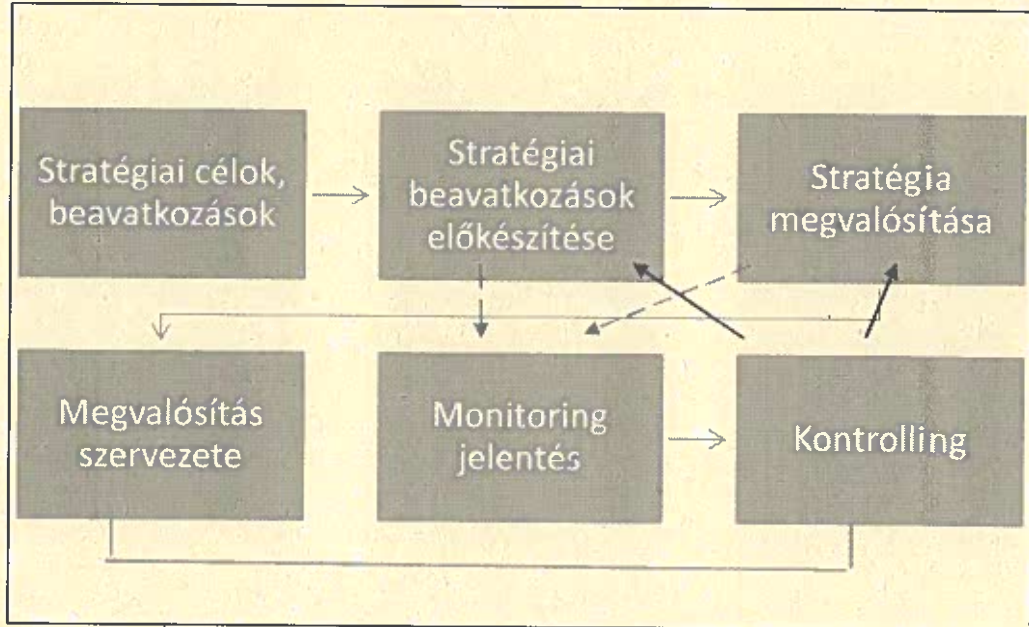
Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

Kód	Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Mérték- egység	Indikátor forrása (mérés módja)	Mérés gyakorisága
HKÖZL 2	Városi járdák és gyalogutak fejlesztése	Megépített járdák hossza	km	éves jelentés	éves
HKÖZL 3	Parkolási helyek fejlesztése, bővítése	Kialakított parkolóhelyek száma	db	éves jelentés	éves
HKÖZL 4	Bel- és külterületi gyűjtő és dűlő utak fejlesztése	Megépített útszakasz hossza	km	éves jelentés	éves
HKÖZL 5	Helyközi buszközlekedés fejlesztése.	Buszjáratok száma	db	éves jelentés	éves
Vállalkozás- és turizmusfejlesztési hálózatos projektek					
HGAZD 1	Vadászat, különösen a kopóval való vadászat fejlesztése	Programok száma megújított területek mérete	db m ²	éves jelentés	évente
HGAZD 2	Batthyány-Geist Kastély kápolna felújítása	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HGAZD 3	Templomok és parókiák felújítása	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HGAZD 4	Turisztikai attrakciók fejlesztése	Megújított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente
HGAZD 5	Vállalkozásfejlesztés	Támogatott vállalkozások száma	db	éves jelentés	évente
HGAZD 6	Szálláshelyfejlesztés	Kialakított szálláshelyek száma	db	éves jelentés	évente
HGAZD 7	Testvérvárosi kapcsolatos erősítése	Programok száma	db	éves jelentés	évente
HGAZD 8	Szakember képzés	Programokba bevont személyek száma	fő	éves jelentés	évente
HGAZD 9	Mezőgazdasági tudás átadása generációk között	Programokba bevont személyek száma	fő	éves jelentés	évente
HGAZD 10	Az élelmiszeripari termékek feldolgozásának növelése a város külterületén	Feldolgozott termék mennyisége	kg	éves jelentés	évente
HGAZD 11	Vállalkozások telephelyfejlesztése	Fejlesztett telephelyek száma	db	éves jelentés	éves
HGAZD 12	Termelői piac kialakítása	Kialakított területek mérete	m ²	éves jelentés	évente

7.5.2 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

2. ábra: A monitoring folyamatának összefoglalása

- Képviselőtestület: a képviselőtestület javaslatokat fogalmaz meg és meghozza a folyamatokkal, illetve a konkrét beavatkozásokkal kapcsolatos döntéseket.
- Különböző felelős osztályok javaslatot tesznek a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra.
- Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet – monitoring felelős: a végrehajtó szervezeten belül a monitoringért felelős munkatárs kijelölésére kerül sor. Feladatai: kapcsolattartás a megvalósítókkal, éves jelentés készítése, egyeztetés a Monitoring Bizottsággal
- Monitoring Bizottság: évente felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él a képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja az éves monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg a jelentés tartalma alapján;
- A Monitoring Bizottság tagjai:
 - Polgármester
 - A testületi bizottsági elnökök
 - A stratégia megvalósításáért felelős szervezet

A monitoring folyamatával kapcsolatos dokumentumok:

- Éves monitoring jelentés: a jelentést a stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet monitoringért felelős munkatársa készíti és egyezteti a szervezet vezetőjével. Az éves jelentést a Monitoring Bizottság javaslatai alapján az érintett testületi bizottságok, valamint a képviselőtestület minden évben megtárgyalja, elfogadja, illetve meghozza a szükséges intézkedésekkel kapcsolatos döntéseket. Az éves jelentés tartalma:

Kondoros Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

STRATÉGIA

- a megvalósítással kapcsolatos tevékenységek előrehaladása,
 - a megvalósítással kapcsolatos problémák azonosítása,
 - a megvalósítás folyamatainak javítása érdekében végrehajtott intézkedések leírása,
 - a stratégiában azonosított számszerűsített indikátorok,
 - a megvalósításra fordított pénzügyi források,
 - a szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is,
 - a következő periódusra tervezett tevékenységek és a szükséges szervezeti erőforrások és pénzügyi források meghatározása.
- Előrehaladást jelző, nyomonkövető rendszer: Folyamatosan frissítendő rendszer biztosítja az ITS előre haladásának, valamint a stratégiai és projektszintű indikátorok teljesítésének nyomon követhetőségét, valamint a lehetséges problémák megfelelő kezelését.

KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának Elnöke t. i.
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának 2017. december 13-án megtartott nyílt ülés jegyzőkönyvéből.

149/2017.(XII.13.) Pü., Tf., Mg. és Ügyr. Biz. határozat

Kondoros Város Önkormányzata Pénzügyi-, Településfejlesztési-,
Mezőgazdasági és Ügyrendi Bizottság javasolja a Képviselő-
testület felé a „Kondoros város Integrált
Településfejlesztési Stratégiájának elfogadása” című
előterjesztés határozati javaslatának elfogadását.

Boldis Zsolt sk.
Pü.,Tf., Mg., és Ügyr. Biz.
elnök

A kivonat hiteles:
Kondoros, 2017.december 28

Horcsák Erika
igazgatási előadó

Előterjesztés

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. december 14.-én tartandó ülésére

Tárgy: Energiamegtakarítási intézkedési tervek elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVII. törvény 2017. január 1. nappal hatályba lépett módosítása értelmében a közintézmények tulajdonában és használatában álló, közfeladat ellátását szolgáló épület üzemeltetéséért és fenntartásáért felelős szervezet vezetője részére több új energiahatékonysági intézkedési kötelezettség került megállapításra.

A törvény 11/A.§-a többek között előírja a szervezet vezetője részére, hogy

- ötévente energiamegtakarítási intézkedési tervet, illetve annak teljesüléséről évente jelentést kell készítenie, melyet a Nemzeti Energetikusi Hálózat (NEH) illetékes irodája részére meg kell küldenie.

Továbbá feladatként rögzíti a törvény

- a Nemzeti Energetikusi Hálózat által működtetett online felületen a törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben foglaltak szerinti be kell jelenteni az épületre vonatkozó energiafogyasztási adatokat (havonta)
- és meg kell oldani az épület használóinak energiahatékonysági szemléletformálását is, melyről szintén évente jelentést kell készíteni,
- további feladat az épületre vonatkozó, a Nemzeti Épületenergetikai Rendszerben nyilvántartott energetikai adatok feltöltése.

A képviselő-testület a 89/2017. (IV.27.) sz. ÖK határozatában döntött a Kondoros Város Önkormányzat tulajdonában és használatában álló, közfeladat ellátását szolgáló épületek (Városháza - IKSZT, Orvosi Rendelő, Kondoros Város Önkormányzatának Települési Szolgáltató Intézménye, Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény) energiamegtakarítási intézkedési terveinek elkészítéséről. Az ajánlattételi felhívásra a legkedvezőbb ajánlatot tevő Schäfer József egyéni vállalkozó (5650 Mezőberény Hunyadi János u. 2.) a szükséges helyszíni egyeztetések után elkészítette az önkormányzat tulajdonában és használatában álló, közfeladat ellátását szolgáló épületek energiahatékonyságra irányuló dokumentumait.

Az előterjesztéshez mellékelve csatolom a végleges dokumentumokat:

Hivatal_IKSZT_Energ
iamegtakarítási-inté

Könyvtár_Energiam
egtakarítási-intézké

Orvosi.rendelő_Ene
rgiamegtakarítási-in

TESZI_Energiamegta
karítási-intézkedési

A hivatalos közzététel előtt az elkészült energiahatékonysági dokumentumok elfogadása szükséges a Képviselő- testület által.

Határozati javaslat:

...../ 2017. (XII.14.). sz. Ök. Határozat

Kondoros Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja a Kondoros Város Önkormányzatának tulajdonában és használatában álló, közfeladat ellátását szolgáló épületek (Városháza - IKSZT, Orvosi Rendelő, Kondoros Város Önkormányzatának Települési Szolgáltató Intézménye, Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény) energiamegtakarítási intézkedési terveit.

Határidő: Azonnal

Felelős: Ribárszki Péter polgármester

Kondoros, 2017. december 14.

Ribárszki Péter

polgármester

Az előterjesztést készítette:

Paulik Tamás

*Beruházási osztályvezető
Iktató szám: 1077-12/2017.*

Energiamegtakarítási intézkedési terv

Kondorosi Közös Önkormányzati Hivatal

5535 Kondoros Hősök tere 4-5.

2017.11.21

Szücs Gábor (MMK 04-554, EA-01-9/2015)

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	3
1. Az épület/épületegyüttes alapadatai	6
2. Energiamegtakarítási intézkedési lehetőségek	7
2.1 Beruházást nem igénylő beavatkozások	7
2.2 Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások	8
2.3 Beruházást igénylő intézkedések	8
3. Megvalósított intézkedések	11
4. Megvalósítandó intézkedések meghatározása	12
5. A végrehajtás nyomon követése	12
6. MELLÉKLETEK	12

Vezetői összefoglaló

Az energia megtakarítási intézkedési terv készítése során az intézmények rendelkezésre álló energiafogyasztási adatai, a korábbi évek beruházásai, valamint a helyszíni bejárások során összegyűjtött adatok kerültek feldolgozásra.

A begyűjtött adatok alapján elmondható, hogy energia megtakarítást eredményező feladatok hatékony elvégzéséhez mindenképpen javasolt az intézmények energetikai auditálása, valamint az intézményekre vonatkozó adatok rendszeres gyűjtésére és kontrollálására, a fogyasztási adatok és a működési paraméterekkel kapcsolatban ETM mutatókat célszerű létrehozni, vezetni és elemezni azt (pl. átlagos külsőhőmérséklet függvényében vizsgálni az elfogyasztott fűtési célú energia mennyiséget). A beruházás nélkül elvégezhető beavatkozások közül jelentős eredményt a felhasználók szemlélet formálásával érhetünk el.

A szükséges energia megtakarítási beavatkozások három csoportba kerültek besorolásra.

Az első csoportba a beruházást nem igénylő beavatkozások kerültek, jellemzően ezek a beavatkozások rövidtávon, egy éven belül megvalósíthatók.

Második csoportba a minimális ráfordítást igénylő beavatkozások kerültek.

A harmadik csoportban a nagyobb beruházást igénylő beavatkozások kerültek. A beruházások megtérülési idejét nagyban csökkenti, ha a beruházásokat pályázati forrással kiegészítve hajtják végre.

A beavatkozások rendszerezése során az alábbiak kerültek megállapításra:

Erősség	Gyengeség
az intézmény elkötelezett a fenntarthatóság mellett, a Fenntartható Energia Cselekvési Tervben foglaltak folyamatos végrehajtása. A korábbi években szerzett tapasztalatok, mind a beruházások (intézmény-felújítások), mind a pályázatok terén.	Az épület által elfogyasztott tüzelőanyag mennyiségét nem követik nyomon.

Lehetőség	Fenyegetések/veszélyek
Az energia-megtakarítást eredményező, valamint a megújuló energia felhasználását támogató pályázati források elérése. Egységes épületfelügyeleti rendszer kiépítése. Az üzemeltetők és egy energetikai felelős rendszeres megbeszélése, értekezlete javasolt ahol a felmerült problémák, azok megoldásai megtárgyalhatóak.	Egységes épületfelügyeleti rendszer hiányában az azonnali beavatkozási igénylő feladatok elmaradása. A jelentős energia megtakarítást eredményező beruházások elmaradása forráshiány miatt. Távoli megfigyelés hiányában egy helytelen üzemeltetésre nehezen derül fény.

Ötéves intézkedési terv megvalósítani kívánt energia megtakarítási intézkedései:

Beruházást nem igénylő rövidtávú beavatkozások

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tűzifa (kWh/év)
Fa tüzelésű kazánokat lehetőleg száraz tüzelővel, nem lecsökkentett légfelesleg tényezővel kell üzemeltetni, tüzeléstechnikai képzésben részesíteni a fűtőket	0	0	6 639,9
HMV tartályok hőmérsékletének csökkentése, melegvíz készítő bojlerok kikapcsolása	52,0	0	0,0
Üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése (nyáron reggeli órákban átszellőztetés; télen rövid keresztthuzattal történő szellőztetés)	0,0	0,0	2 535,7
Üzemeltetési menetrendek átalakítása (fűtési, hűtési, szellőztetési napi, heti menetrend, az üzemszünetben a belső hőmérséklet csökkentése a fűtési szezonban, a téli, nyári beállított hőmérséklet meghatározása télen csökkentése, nyáron növelése.	0,0	0,0	7 967,9
Fűtési rendszerek hidraulikus beszabályozása	0,0	0,0	6 639,9
Szemléletformáló intézkedése, üzemeltető személyzet, dolgozók energiahatékonysági képzése, figyelemfelhívó feliratok elkészítése, számítógépek hibernálási üzemenek az engedélyezés, világítás üzemidejének a csökkentése, fűtött fűtetlen terek közötti nyílászárók zárva tartása	380,0	0,0	3 983,9
Összesen	432,0	0,0	27 767,4

Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tűzifa (kWh/év)
Energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben);	2 581	0	0

Kondorosi Közös Önkormányzati Hivatal 5535 Kondoros Hősök tere 4-5.
Energia megtakarítási intézkedési terv

Fűtetlen terekben futó fűtési vezetékek hőszigetelése	0	0	13 824
Meglévő állandóhőmérsékletű gázkészülékek cseréje korszerű kondenzációs gázkazánra.	0	0	0
Fordulatszám szabályozott szivattyúk beépítése	270	0	0
Termosztatikus radiátor szelep beépítése, beállítása, korlátozása	0	0	6 427
Épület födém szigetelése 7/2006 TNM-nek megfelelően	0,0	0,0	0,0
Filtráció csökkentés (nyílászárók tömítése, automata ajtó behúzó felszerelése) (Kéményes tüzelő berendezés esetén a légellátásról gondoskodni kell)	0	0	0
Összesen	2 850,6	0,0	20 251,4

Beruházással járó intézkedések

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tüzipfa (kWh/év)
Faelgázosító kazán beépítése, puffer tartállyal, időjárás követő szabályzóval		0,0	35 855,5
Épületburok utólagos hőszigetelése, nyílászárócseré 7/2006 TNM-nek megfelelően (Födémrel együtt)	0,0		42 910,3
Napelem felszerelése	12 665,0	0,0	0,0
Összesen	12 665,0	0,0	78 765,8

Kapcsolattartó személy Nemzeti Energetikusi Hálózat felé:	
Az energiahatékonysági eredmények nyomon követéséért felelős személy(ek):	

1. Az épület/épületegyüttes alapadatai

Az épület/épületegyüttes alapadatai	
Az ingatlan címe	5535 Kondoros Hősök tere 4-5.
Helyrajzi száma	2022
Tulajdonos / Megrendelő neve	Kondorosi Közös Önkormányzati Hivatal
Az ingatlan megnevezése	Kondorosi Közös Önkormányzati Hivatal
Létesítmény funkciója	Polgármesteri hivatal
Védettség (<i>helyi védett, műemlék</i>)	helyi védettség
Hasznos alapterülete	
	578 m ²
Építés ideje	
Épületszerkezet	
	tégla, a Csabai úti részben vályog
Szintszám	
	Polgármesteri Hivatal: 1 IKSZT:3
Külső falazat (<i>tégla, panel, stb</i>)	
	tégla falazat, 12,30,52,68,80 cm vastagságban
Tető (<i>lapos, magas, beépített magastető</i>)	
	Padlásfödém
Ablak (<i>Tessauer, gerébtokos ablak, fém, stb</i>)	
	Fa(kétrétegű hőszigetelt),
Ajtó (<i>pallótokos, fém, stb.</i>)	
	Fa (kétrétegű hőszigetelt)
Felhasznált energia (<i>földgáz, távhő, benzin, gázolaj, villamos energia, megújuló, stb.</i>)	
	Földgáz, villamos energia, fa
Fűtési rendszer (<i>központi, konvektor, stb.</i>)	
	2 csöves radiátoros
Szellőzési rendszer (<i>hővisszanyerős, stb.</i>)	
	nincs
Hőtermelő (<i>gázkazán, vegyes tüzelésű kazán, stb.</i>)	
	Gázkazán: VIESSMANN VITODENS 200 W kondenzációs gázkazán Fa tüzelésű: FERRO BIOMAT FP 100 típusú vegyes tüzelésű kazán 116 kW
Hőleadó (<i>radiátor, padlófűtés, konvektor, stb.</i>)	
	Radiátor (termosztatikus szelepféjjel)
HMV rendszer (<i>gázkazán, távhő, napkollektor, stb.</i>)	
	Elektromos üzemű bojler
Hűtési rendszer (<i>split, központi klíma</i>)	
	split klíma
Világítás (<i>kompakt, neon, led, stb</i>)	
	led technológiás izzók és fénycsövek
Éves kihasználtság (nap/év):	
	265 munka nap
Épület energetikai besorolása (<i>amennyiben rendelkezésre áll energetikai tanúsítvány</i>):	
	-

2. Energiamegtakarítási intézkedési lehetőségek

2.1 Beruházást nem igénylő beavatkozások

Energiamegtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tűzifa (kWh/év)			
Fa tüzelésű kazánokat lehetőleg száraz tűzelővel, nem lecsökkentett légsúlyos tényezővel kell üzemeltetni, tüzeléstechnikai képzésben részesíteni a fűtőket	0	0	6 639,9	HUF 45 968,6	eFt 0,0	év -
HMV tartályok hőmérsékletének csökkentése, melegvíz készítő bojlerek kikapcsolása	52,0	0	0,0	2 444,9	0,0	Azonnal
Üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése (nyáron reggeli órákban ászellőztetés; télen rövid keresztzuhattal történő szellőztetés)	0,0	0,0	2 535,7	17 555,2	0,0	Azonnal
Üzemeltetési menetredek átalakítása (fűtési, hűtési, szellőztetési napi, heti menetrend, az üzemszünetben a belső hőmérséklet csökkentése a fűtési szezonban, a téli, nyári beállított hőmérséklet meghatározása télen csökkentése, nyáron növelése.	0,0	0,0	7 967,9	55 162,3	0,0	Azonnal
Fűtési rendszerek hidraulikus beszabályozása	0,0	0,0	6 639,9	45 968,6	0,0	Azonnal
Szemléletformáló intézkedése, üzemeltető személyzet, dolgozók energiahatékonysági képzése, figyelemfelhívó feliratok elkészítése, számítógépek hibemálási üzemének az engedélyezés, világítás üzemidejének a csökkentése, fűtött fűtetlen terek közötti nyílászárók zárva tartása	380,0	0,0	3 983,9	45 438,8	0,0	Azonnal
Összesen	432,0	0,0	27 767,4	212 538,4	0,0	-

2.2 Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások

Energiamegtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tüzipfa (kWh/év)			
Energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben);	2 581	0	0	HUF 121 288	eFt 964 735 Ft	8,0 év
Fűtlen terekben futó fűtési vezetékek hőszigetelése	0	0	13 824	95 705	60 000 Ft	0,6
Fordulatszám szabályozott szivattyúk beépítése	270	0	0	12 690	150 000 Ft	11,8
Termosztatikus radiátor szelep beépítése, beállítása, korlátozása	0	0	6 427	44 497	180 000 Ft	4,0
Összesen	2 850,6	0,0	20 251,4	274 179,5	1 354 734,5	-

2.3 Beruházást igénylő intézkedések

Energiamegtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tüzipfa (kWh/év)			
Faellgázosító kazán beépítése, puffertartállyal, időjáráskövető szabályzóval				HUF	eFt	év
Épületburok utólagos hőszigetelése, nyílászárócseré 7/2006 TNM-nek megfelelően (Födémrel együtt)	0,0	0,0	35 855,5	248 230,4	4 800 000 Ft	19,34
Napelem felszerelése	12 665,0	0,0	42 910,3	297 071,4	17 864 249 Ft	60,13
Összesen	12 665,0	0,0	78 765,8	595 255	5 181 136,4	8,70
				1 140 556,8	27 845 385,4	-

- A fő épület melletti IKSZT épületrészek külön megvizsgálásra kerülnek a lenti táblázatokban.

3. Energiamegtakarítási intézkedési lehetőségek az IKSZT épületrészben:

3.1 Beruházást nem igénylő beavatkozások

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tüzipfa (kWh/év)			
Fa tüzelésű kazánokat lehetőleg száraz tüzelővel, nem lecsökkentett légfelesleg tényezővel kell üzemeltetni, tüzeléstechnikai képzésben részesíteni a fűtőket	0	0	1 297,7	HUF 8 984,3	eFt 0,0	év -
HMV tartályok hőmérsékletének csökkentése, melegviz készítő bojleretek kikapcsolása	7,2	0	0,0	337,4	0,0	Azonnal
Üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése (nyáron reggeli órákban ászellőztetés; télen rövid kereszthuzattal történő szellőztetés)	0,0	0,0	271,3	1 877,9	0,0	Azonnal
Üzemeltetési menetredek átalakítása (fűtési, hűtési, szellőztetési napi, heti menetrend, az üzemszünetben a belső hőmérséklet csökkentése a fűtési szezonban, a téli, nyári beállított hőmérséklet meghatározása télen csökkentése, nyáron növelése.	0,0	0,0	1 557,3	10 781,2	0,0	Azonnal
Fűtési rendszerek hidraulikus be szabályozása	0,0	0,0	1 297,7	8 984,3	0,0	Azonnal
Szemléletformáló intézkedésc, üzemeltető személyzct, dolgozók energiahatékonysági képzése, figyelemfelhívó feliratok elkészítése, számítógépek hibermálási üzemenek az engedélyezés, világítás üzemidejének a csökkentése, fűtött fűtetlen terek közötti nyílászárók zárva tartása	201,5	0,0	778,6	14 860,1	0,0	Azonnal

Összesen	208,7	0,0	5 202,6	45 825,2	0,0
----------	-------	-----	---------	----------	-----

3.2 Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tűzifa (kWh/év)			
Energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben);	356	0	0	16 737	133 127 Ft	8,0
Fordulatszám szabályozott szivattyúk beépítése	270	0	0	12 690	150 000 Ft	11,8
Termosztikus radiátor szelep beépítése, beállítása, korlátozása	0	0	887	6 140	180 000 Ft	29,3
Épület fűdém szigetelése 7/2006 TNM-nek megfelelően	0,0	0,0	1 284,6	8 893,4	199 400 Ft	22,42
Összesen	626,1	0,0	2 171,5	44 460,5	722 526,7	-

3.3 Beruházást igénylő intézkedések

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tűzifa (kWh/év)			
Faalgázosító kazán beépítése, puffer tartállyal, időjárás követő szabályzóval		0,0	7 007,8	48 515,3	2 800 000 Ft	57,7
Épületburok utólagos hőszigetelése, nyílászárócseré 7/2006 TNM-nek megfelelően (Födémrel együtt)	0,0		12 989,6	89 928,0	3 008 343 Ft	33,45
Napelem felszerelése	6 716,0	0,0	0,0	315 652	2 747 454,5	8,70
Összesen	6 716,0	0,0	19 997,4	454 095,3	10 555 797,4	-

4. Megvalósított intézkedések

<i>Megvalósított energiahatékonysági intézkedés</i>	<i>Intézkedéssel elért mért/becsült éves megtakarítás mértéke (mért mértékegység)</i>

5. Megvalósítandó intézkedések meghatározása

<i>Beruházást nem igénylő rövidtávú beavatkozások</i>	<i>becsült éves megtakarítás (mért mértékegység)</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős személy</i>

<i>Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások</i>	<i>becsült éves megtakarítás (mért mértékegység)</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős személy</i>

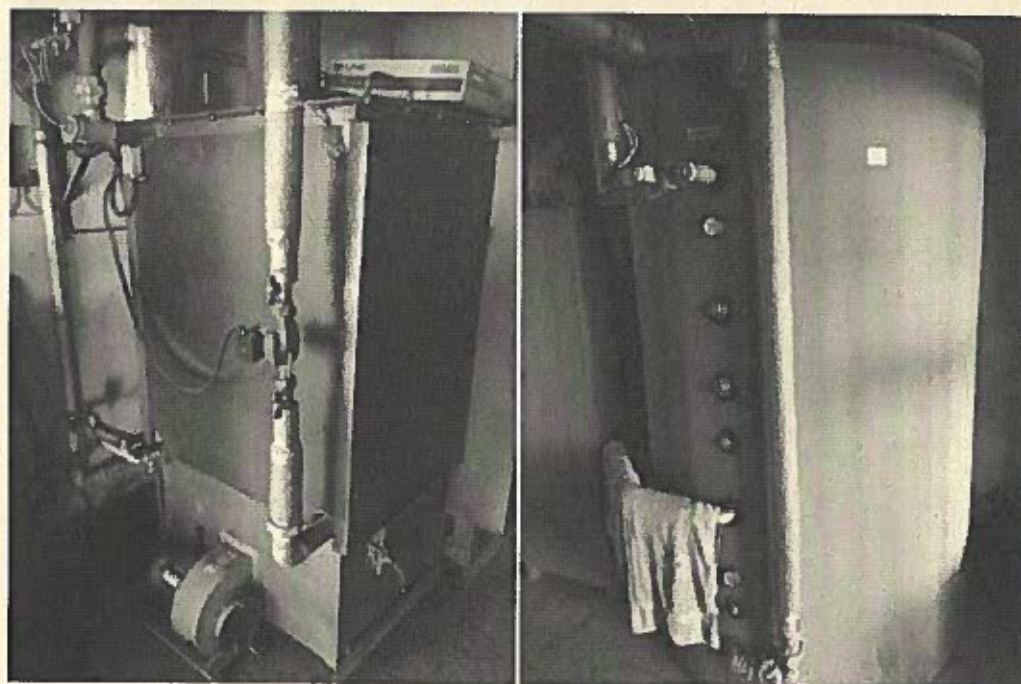
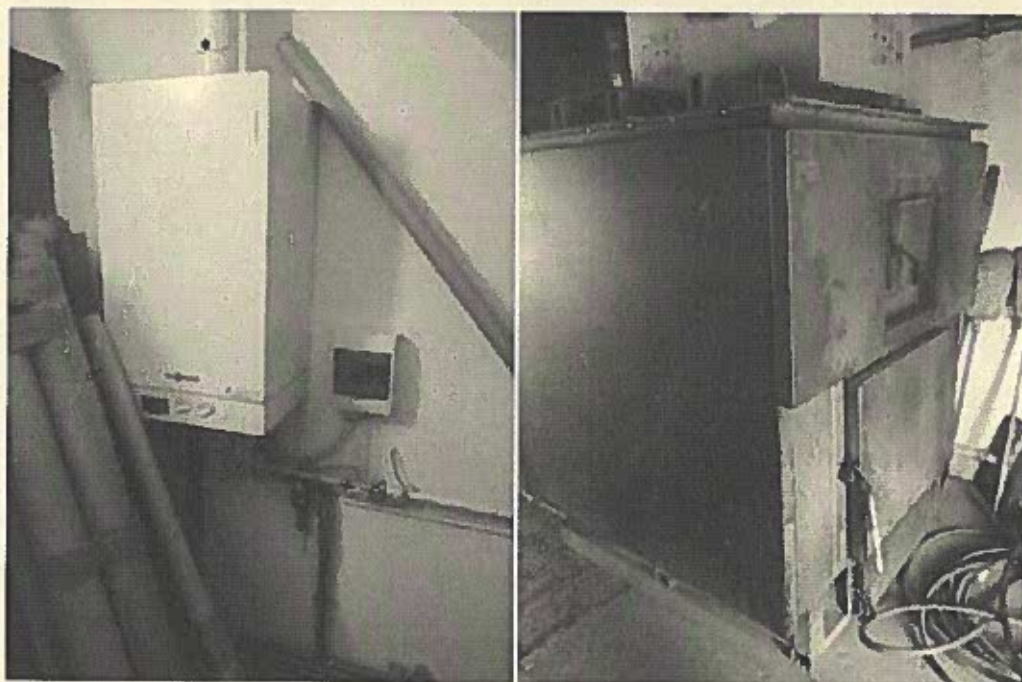
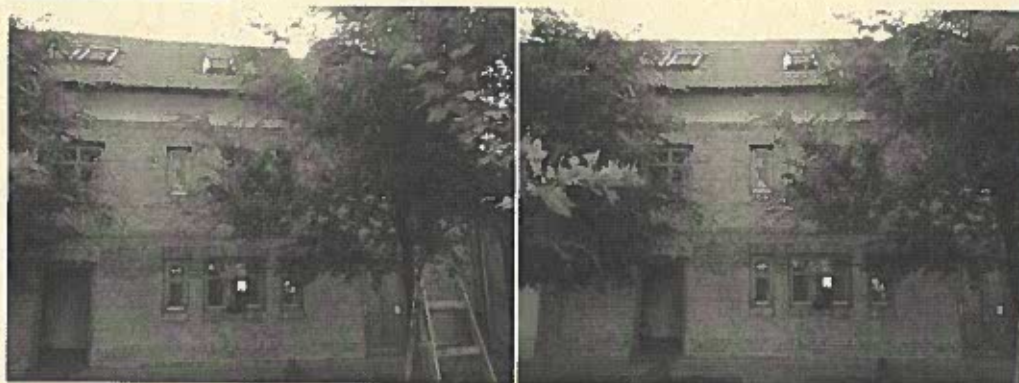
<i>Beruházással járó intézkedések</i>	<i>becsült éves megtakarítás (mért mértékegység)</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős személy</i>

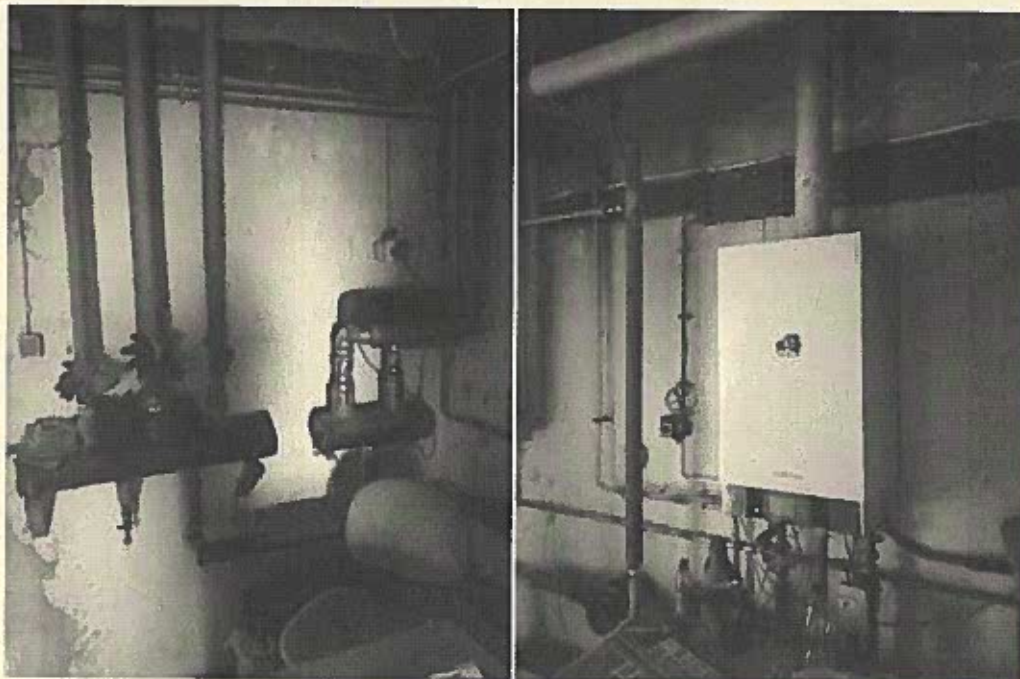
<i>Forrás esetében - pályázat, támogatás - megvalósítható beruházással járó intézkedések</i>	<i>becsült éves megtakarítás (mért mértékegység)</i>

6. A végrehajtás nyomon követése

7. MELLÉKLETEK

6.1. Fotódokumentáció

6.2. Az intézkedési terv elkészítésében közreműködő szakemberek felsorolása

Szűcs Gábor

Energia megtakarítási intézkedési terv

Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény

Kondoros Iskola utca 2/6

2017. 12. 13.

Szűcs Gábor (MMK 04-0554, EA-01-9/2015)

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	3
1. Az épület/épületegyüttes alapadatai	5
2. Energiamegtakarítási intézkedési lehetőségek	6
2.1 Beruházást nem igénylő beavatkozások	6
2.2 Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások	7
2.3 Beruházást igénylő intézkedések	7
3. Megvalósított intézkedések	7
4. Megvalósítandó intézkedések meghatározása	8
5. A végrehajtás nyomon követése	10
6. MELLÉKLETEK	10

Vezetői összefoglaló

Az energia megtakarítási intézkedési terv készítése során az intézmények rendelkezésre álló energiafogyasztási adatai, a korábbi évek beruházásai, valamint a helyszíni bejárások során összegyűjtött adatok kerültek feldolgozásra.

A begyűjtött adatok alapján elmondható, hogy energia megtakarítást eredményező feladatok hatékony elvégzéséhez mindenképpen javasolt az intézmények energetikai auditálása, valamint az intézményekre vonatkozó adatok rendszeres gyűjtésére és kontrollálására, a fogyasztási adatok és a működési paraméterekkel kapcsolatban ETM mutatókat célszerű létrehozni, vezetni és elemezni azt (pl. átlagos külsőhőmérséklet függvényében vizsgálni az elfogyasztott fűtési célú energia mennyiséget). A beruházás nélkül elvégezhető beavatkozások közül jelentős eredményt a felhasználók szemlélet formálásával érhetünk el.

A szükséges energia megtakarítási beavatkozások három csoportba kerültek besorolásra.

Az első csoportba a beruházást nem igénylő beavatkozások kerültek, jellemzően ezek a beavatkozások rövidtávon, egy éven belül megvalósíthatók.

Második csoportba a minimális ráfordítást igénylő beavatkozások kerültek.

A harmadik csoportban a nagyobb beruházást igénylő beavatkozások kerültek. A beruházások megtérülési idejét nagyban csökkenti, ha a beruházásokat pályázati forrással kiegészítve hajtják végre.

A beavatkozások rendszerezése során az alábbiak kerültek megállapításra:

Erősség	Gyengeség
az intézmény elkötelezett a fenntarthatóság mellett, a Fenntartható Energia Cselekvési Tervben foglaltak folyamatos végrehajtása.	Az ingatlan nemrégiben pályázati forrásból korszerűsítésre került.

Energia megtakarítási intézkedési terv

<p>A korábbi években szerzett tapasztalatok, mind a beruházások (intézmény-felújítások), mind a pályázatok terén.</p>	
<p style="text-align: center;">Lehetőség</p> <p>Az energia-megtakarítást eredményező, valamint a megújuló energia felhasználását támogató pályázati források elérése. Egységes épületfelügyeleti rendszer kiépítése. Az üzemeltetők és egy energetikai felelős rendszeres megbeszélése, értekezlete javasolt ahol a felmerült problémák, azok megoldásai megtárgyalhatóak.</p>	<p style="text-align: center;">Fenyegetések/veszélyek</p> <p>Egységes épületfelügyeleti rendszer hiányában az azonnali beavatkozási igénylő feladatok elmaradása. A jelentős energia megtakarítást eredményező beruházások elmaradása forráshiány miatt. Távoli megfigyelés hiányában egy helytelen üzemeltetésre nehezen derül fény.</p>

Ötéves intézkedési terv megvalósítani kívánt energia megtakarítási intézkedései:

<i>Forrás esetében (pályázat, támogatás) megvalósítható beruházással járó intézkedések</i>	<i>becsült megtakarítás (mért mértékegység)</i>

<p>Kapcsolattartó személy Nemzeti Energetikusi Hálózat felé:</p>	
<p>Az energiahatékonysági eredmények nyomon követéséért felelős személy (ek):</p>	

1. Az épület/épüleategyüttes alapadatai

Az épület főbb adatait táblázatos formában célszerű rögzíteni legalább az alábbi tartalom szerint:

Az épület/épüleategyüttes alapadatai	
Az ingatlan címe	5553 Kondoros Iskola utca 2/6.
Helyrajzi száma	2068
Tulajdonos / Megrendelő neve	Kondoros Város Önkormányzata
Az ingatlan megnevezése	Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény (PETŐFI ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA)
Létesítmény funkciója	könyvtár, iskola
Védettség (helyi védett, műemlék)	-
Hasznos alapterülete (m²)	
Hasznos alapterülete (m ²)	6803
Építés ideje	-
Szintszám	2

Az épület/épüleategyüttes műszaki alapadatai	
Külső falazat (tégla, panel, stb)	Tégla falazat,
Tető (lapos, magas, beépített magastető)	Sátortető
Ablak (Tessauer, gerébtokos ablak, fém, stb)	könyvtár részben: fa (kétrétegű, hőszigetelt),
Ajtó (pallótokos, fém, stb.)	könyvtár részben: fa (kétrétegű, hőszigetelt),
Felhasznált energia (földgáz, távhő, benzin, gázolaj, villamos energia, megújuló, stb.)	földgáz
Fűtési rendszer (központi, konvektor, stb.)	Központi gáz,
Szellőzési rendszer (hővisszanyerős, stb.)	nincs
Hőtermelő (gázkazán, vegyes tüzelésű kazán, stb.)	kondenzációs és alacsony hőmérsékletű gázkazán a könyvtár épületrész ellátására
Hőleadó (radiátor, padlófűtés, konvektor, stb.)	Konvektor, lemez radiátor
HMV rendszer (gázkazán, távhő, napkollektor, stb.)	Helyi elektromos bojler
Hűtési rendszer (split, központi klíma)	nincs
Világítás (kompakt, neon, led, stb)	Jellemzően kompakt fénycső, jellemzően elektronikus gyújtóval ellátott fénycső

Energia megtakarítási intézkedési terv

Éves kihasználtság (nap/év):	240
Épület energetikai besorolása (amennyiben rendelkezésre áll energetikai tanúsítvány):	nincs

2. Energiamegtakarítási intézkedési lehetőségek

A szükséges energia megtakarítási beavatkozások három csoportba kerültek besorolásra.

Az első csoportba a beruházást nem igénylő beavatkozások kerültek, amelyeket azonnal érdemes végrehajtani. Jellemzően ezek a beavatkozások rövidtávon, egy éven belül megvalósíthatók.

Második csoportba a minimális ráfordítást igénylő beavatkozások kerültek.

A harmadik csoportban a beruházást igénylő beavatkozások kerültek.

A lenti táblázatokban számolt adatok az alábbiak figyelembe vételével kerültek megállapításra:

- A számítások a 7/2006 TNM rendeletet és a **tényleges energiafelhasználást** figyelembe véve készült. Az épületre vonatkozó adatokat a helyszíni bejárás alatt meglévő aktuális állapot és a kapott tervdokumentációk alapján lett kitöltve.
- A beruházás nélküli javaslatok meghatározása becsültek, nagyban függenek a jelenlegi üzemeltetési szokásoktól, a tüzelő anyag minőségétől, külső hőmérséklet alakulásától, az üzemeltetés során kialakuló átlagos légcserétől, valamint a javaslat betartásának, alkalmazásának a minőségétől.
- Jelen dokumentáció nem vizsgálja a beruházások egymásra hatását.
- A meghatározott megtérülési idők nagyban függenek a mindenkori energia és beruházási ártól. Pontosabb megtérülést a beruházás megkezdésének időpontjában lehet kimutatni, részletes audit és részletes árajánlatok ismeretében.

2.1 Beruházást nem igénylő beavatkozások

Energiamegtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)
Üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése (nyáron reggeli órákban átszellőztetés; télen rövid keresztuzattal történő szellőztetés)	0,0	2 729,8	0,0

Energia megtakarítási intézkedési terv

Üzemeltetési menetrendek átalakítása (fűtési, hűtési, szellőztetési napi, heti menetrend, az üzemszünetben a belső hőmérséklet csökkentése a fűtési szezonban, a téli, nyári beállított hőmérséklet meghatározása télen csökkentése, nyáron növelése.	0,0	892,0	0,0
Szemléletformáló intézkedése, üzemeltető személyzet, dolgozók energiahatékonysági képzése, figyelemfelhívó feliratok elkészítése, számítógépek hibernálási üzemének az engedélyezés, világítás üzemidejének a csökkentése, fűtött fűtetlen terek közötti nyílászárók zárva tartása	0,0	5 351,8	0,0
Összesen	0,0	8 973,6	0,0

2.2 Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások

Energia megtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)
Energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben);	15 098	0	0
Összesen	15 097,6	0,0	0,0

2.3 Beruházást igénylő intézkedések

Energia megtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)
A meglévő állandó hőmérsékletű kazán cseréje korszerű kondenzációs kazánra a könyvtár vonatkozásában	0,0	3 870,1	0,0
Összesen	0,0	3 870,1	0,0

3. Megvalósított intézkedések

Az elmúlt öt évben energiahatékonysági intézkedés, beruházás nem történt.

4. Megvalósítandó intézkedések meghatározása

A fejlesztési intézkedések megvalósítási sorrendjének kialakításakor a rendelkezésre álló emberi és pénzügyi erőforrások mellett az egymásra épülő intézkedések nem megfelelő megvalósítási sorrendje többletköltségeket eredményezhet.

Beruházási nem igénylő rövidtávú beavatkozások

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)			
Üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése (nyáron reggeli órákban átszellőztetés; télen rövid keresztuzattal történő szellőztetés)	0,0	2 729,8	0,0	HUF 42 728,0	HUF 0,0	Azonnal
Üzemeltetési menetrendek átalakítása (fűtési, hűtési, szellőztetési napi, heti menetrend, az üzemszünetben a belső hőmérséklet csökkentése a fűtési szezonban, a téli, nyári beállított hőmérséklet meghatározása télen csökkentése, nyáron növelése.	0,0	892,0	0,0	HUF 13 961,1	HUF 0,0	Azonnal
Szemléletformáló intézkedése, üzemeltető személyzet, dolgozók energiahatékonysági képzése, figyelemfelhívó feliratok elkészítése, számítógépek hibemálási üzemének az engedélyezés, világítás üzemidejének a csökkentése, fűtött fűtetlen terek közötti nyílászárók zárva tartása	0,0	5 351,8	0,0	HUF 83 766,7	HUF 0,0	Azonnal
Összesen	0,0	8 973,6	0,0	HUF 140 455,8	HUF 0,0	-

Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)			
Energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben);	15 098	0	0	709 587	HUF	5,8
Összesen	15 097,6	0,0	0,0	709 587,0	4 140 942 Ft	-

Beruházással járó intézkedések

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)			
A meglévő állandó hőmérsékletű kazán cseréje korszerű kondenzációs kazánra a könyvtár vonatkozásában	0,0	3 870,1	0,0	60 574,8	HUF	9,91
Összesen	0,0	3 870,1	0,0	60 574,8	600 000,0 Ft	-

<i>Forrás esetében -pályázat, támogatás - megvalósítható beruházással járó intézkedések</i>	<i>becsült éves megtakarítás (mért mértékegység)</i>

5. A végrehajtás nyomonkövetése

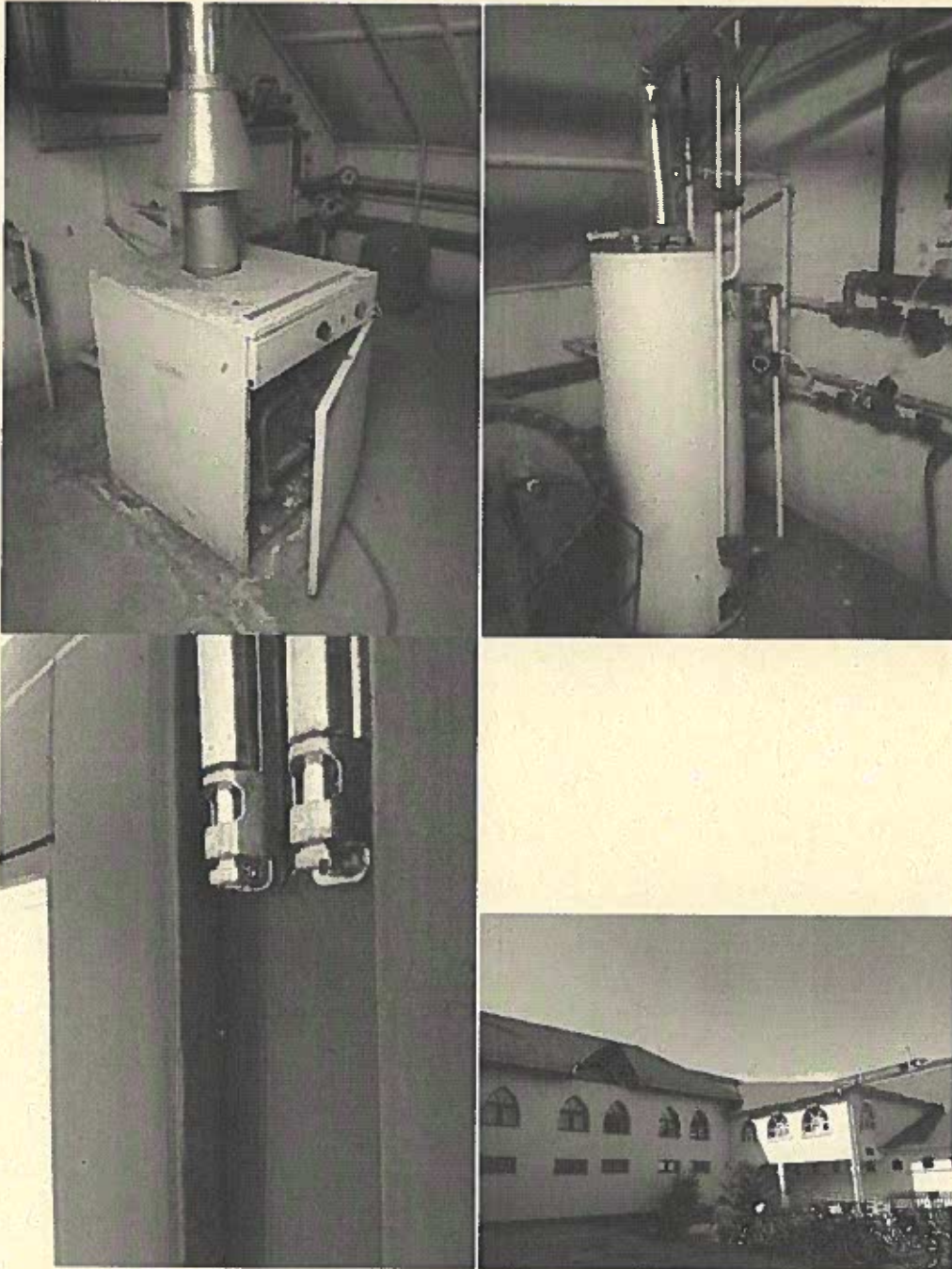
A tervben foglaltak végrehajtását minden év február 28-ig felül kell vizsgálni. A beruházás mentes vállalt energia megtakarítási tevékenységeket folyamatosan törekedni kell a betartására.

Az energiafogyasztási adatokat a mérőórákról leolvasni szükséges rendszeresen, minimum havi bontásban, amennyiben mód van rá heti bontásban. A rögzített adatokat elektronikusan az idő függvényében kellene ábrázolni, összehasonlítani a korábbi hónapok, vagy év azonos időszakához, függően hogy milyen jellegű energia felhasználásról van szó.

6. MELLÉKLETEK

6.1. Fotódokumentáció

Energia megtakarítási intézkedési terv

6.2. Az intézkedési terv elkészítésében közreműködő szakemberek felsorolása

Szűcs Gábor

Energia megtakarítási intézkedési terv

Orvosi Rendelő

Kondoros, Kossuth tér 1. hrsz.: 554

2017. 12. 13.

Szűcs Gábor (MMK 04-0554, EA-01-9/2015)

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	3
1. Az épület/épületegyüttes alapadatai	5
2. Energiamegtakarítási intézkedési lehetőségek	5
2.1 Beruházást nem igénylő beavatkozások	6
2.2 Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások	7
2.3 Beruházást igénylő intézkedések	7
3. Megvalósított intézkedések	7
4. Megvalósítandó intézkedések meghatározása	8
5. A végrehajtás nyomon követése	10
6. MELLÉKLETEK	10

Vezetői összefoglaló

Az energia megtakarítási intézkedési terv készítése során az intézmények rendelkezésre álló energiafogyasztási adatai, a korábbi évek beruházásai, valamint a helyszíni bejárások során összegyűjtött adatok kerültek feldolgozásra.

A begyűjtött adatok alapján elmondható, hogy energia megtakarítást eredményező feladatok hatékony elvégzéséhez mindenképpen javasolt az intézmények energetikai auditálása, valamint az intézményekre vonatkozó adatok rendszeres gyűjtésére és kontrollálására, a fogyasztási adatok és a működési paraméterekkel kapcsolatban ETM mutatókat célszerű létrehozni, vezetni és elemezni azt (pl. átlagos külsőhőmérséklet függvényében vizsgálni az elfogyasztott fűtési célú energia mennyiséget). A beruházás nélkül elvégezhető beavatkozások közül jelentős eredményt a felhasználók szemlélet formálásával érhetünk el.

A szükséges energia megtakarítási beavatkozások három csoportba kerültek besorolásra.

Az első csoportba a beruházást nem igénylő beavatkozások kerültek, jellemzően ezek a beavatkozások rövidtávon, egy éven belül megvalósíthatók.

Második csoportba a minimális ráfordítást igénylő beavatkozások kerültek.

A harmadik csoportban a nagyobb beruházást igénylő beavatkozások kerültek. A beruházások megtérülési idejét nagyban csökkenti, ha a beruházásokat pályázati forrással kiegészítve hajtják végre.

A beavatkozások rendszerezése során az alábbiak kerültek megállapításra:

Erősség	Gyengeség
az intézmény elkötelezett a fenntarthatóság mellett, a Fenntartható Energia Cselekvési Tervben foglaltak folyamatos végrehajtása. A korábbi években szerzett tapasztalatok, mind a beruházások (intézmény-felújítások),	A fűtés időjárás követő szabályozása, helyiségenkénti hőmérsékletszabályozás nem megoldott.

Energia megtakarítási intézkedési terv

mind a pályázatok terén.	
Lehetőség	Fenyegetések/veszélyek
Az energia-megtakarítást eredményező, valamint a megújuló energia felhasználását támogató pályázati források elérése. Egységes épületfelügyeleti rendszer kiépítése. Az üzemeltetők és egy energetikai felelős rendszeres megbeszélése, értekezlete javasolt ahol a felmerült problémák, azok megoldásai megtárgyalhatóak.	Egységes épületfelügyeleti rendszer hiányában az azonnali beavatkozási igénylő feladatok elmaradása. A jelentős energia megtakarítást eredményező beruházások elmaradása forráshiány miatt. Távoli megfigyelés hiányában egy helytelen üzemeltetésre nehezen derül fény.

Ötéves intézkedési terv megvalósítani kívánt energia megtakarítási intézkedései:

<i>Forrás esetében (pályázat, támogatás) megvalósítható beruházással járó intézkedések</i>	<i>becsült megtakarítás (mért mértékegység)</i>

Kapcsolattartó személy Nemzeti Energetikusi Hálózat felé:	
Az energiahatékonysági eredmények nyomon követéséért felelős személy(ek):	

1. Az épület/épületegyüttes alapadatai

Az épület főbb adatait táblázatos formában célszerű rögzíteni legalább az alábbi tartalom szerint:

Az épület/épületegyüttes alapadatai	
Az ingatlan címe	Kondoros, Kossuth tér 1.
Helyrajzi száma	554
Tulajdonos / Megrendelő neve	Kondoros Város Önkormányzata
Az ingatlan megnevezése	Orvosi rendelő
Létesítmény funkciója	Orvosi rendelő
Védettség (helyi védett, műemlék)	-
Hasznos alapterülete (m ²)	840,7
Építés ideje	-
Szintszám	2

Az épület/épületegyüttes műszaki alapadatai	
Külső falazat (tégla, panel, stb)	Tégla falazat,
Tető (lapos, magas, beépített magastető)	Sátortetős
Ablak (Tessauer, gerébtokos ablak, fém, stb)	hőszigetelt kértretegű fa tokozású üvegezésű nyílászáró
Ajtó(pallótokos, fém, stb.)	Fa, hőszigetelt
Felhasznált energia (földgáz, távhő, benzin, gázolaj, villamos energia, megújuló, stb.)	földgáz
Fűtési rendszer (központi, konvektor, stb.)	Központi gáz
Szellőzési rendszer(hővisszanyerős, stb.)	nincs
Hőtermelő(gázkazán, vegyes tüzelésű kazán, stb.)	kondenzációs gázkazán
Hőleadó(radiátor, padlófűtés, konvektor, stb.)	lemez radiátor
HMV rendszer (gázkazán, távhő, napkollektor, stb.)	Helyi elektromos bojler, egy darab átfolyós melegítő
Hűtési rendszer (split, központi klíma)	nincs
Világítás (kompakt, neon, led, stb)	Jellemzően kompakt fénycső, jellemzően hagyományos gyújtóval ellátott fénycső
Éves kihasználtság (nap/év):	240
Épület energetikai besorolása (amennyiben rendelkezésre áll energetikai tanúsítvány):	nincs

2. Energiamegtakarítási intézkedési lehetőségek

A szükséges energia megtakarítási beavatkozások három csoportba kerültek besorolásra.

Energia megtakarítási intézkedési terv

Az első csoportba a beruházást nem igénylő beavatkozások kerültek, amelyeket azonnal érdemes végrehajtani. Jellemzően ezek a beavatkozások rövidtávon, egy éven belül megvalósíthatók.

Második csoportba a minimális ráfordítást igénylő beavatkozások kerültek.

A harmadik csoportban a beruházást igénylő beavatkozások kerültek.

A lenti táblázatokban számolt adatok az alábbiak figyelembe vételével kerültek megállapításra:

- A számítások a 7/2006 TNM rendeletet és a **tényleges energiafelhasználást** figyelembe véve készült. Az épületre vonatkozó adatokat a helyszíni bejárás alatt meglévő aktuális állapot és a kapott tervdokumentációk alapján lett kitöltve.
- A beruházás nélküli javaslatok meghatározása becsültek, nagyban függnek a jelenlegi üzemeltetési szokásoktól, a tüzelő anyag minőségétől, külső hőmérséklet alakulásától, az üzemeltetés során kialakuló átlagos légcserétől, valamint a javaslat betartásának, alkalmazásának a minőségétől.
- Jelen dokumentáció nem vizsgálja a beruházások egymásra hatását.
- A meghatározott megtérülési idők nagyban függnek a mindenkori energia és beruházási áráktól. Pontosabb megtérülést a beruházás megkezdésének időpontjában lehet kimutatni, részletes audit és részletes árajánlatok ismeretében.

2.1 Beruházást nem igénylő beavatkozások

Energiamegtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)
HMV tartályok hőmérsékletének csökkentése, melegvíz készítő bojlerok kikapcsolása	75,7	0,0	0,0
Üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése (nyáron reggeli órákban átszellőztetés; télen rövid keresztthuzattal történő szellőztetés)	0,0	533,7	0,0
Üzemeltetési menetredek átalakítása (fűtési, hűtési, szellőztetési napi, heti menetrend, az üzemszünetben a belső hőmérséklet csökkentése a fűtési szezonban, a téli, nyári beállított hőmérséklet meghatározása télen csökkentése, nyáron növelése.	0,0	208,5	0,0
Fűtési rendszerek hidrauliku beszabályozása	0,0	2 084,9	0,0
Szemléletformáló intézkedése, üzemeltető személyzet, dolgozók energiahatékonysági képzése, figyelemfelhívó feliratok elkészítése, számítógépek hibernálási üzemenek az engedélyezés, világítás üzemidejének a csökkentése, fűtött fűtetlen terek közötti nyílászárók zárva tartása	275,8	1 250,9	0,0
Összesen	351,4	4 078,0	0,0

2.2 Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások

Energiamegtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)
Energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben);	3 268	0	0
Fűtettlen terekben futó fűtési vezetékek hőszigetelése	0	0	0
Fordulatszám szabályozott szivattyúk beépítése	0	0	0
Termosztatikus radiátor szelep beépítése, beállítása, korlátozása	0	2 085	0
Filtráció csökkentés (nyílászárók tömítése, automata ajtó behúzó felszerelése) (Kéményes tüzelő berendezés esetén a légellátásról gondoskodni kell)	0	0	0
Összesen	3 267,9	2 084,9	0,0

2.3 Beruházást igénylő intézkedések

Energiamegtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)
A meglévő állandó hőmérsékletű kazánok cseréje korszerű kondenzációs kazánra	0,0	11 258,2	0,0
Mozgatható árnyékolók felszerelése az üvegfelületek külső oldalán, amelyek nyáron csökkentik a belső hőmérsékletet és a zavaró erős napsütést, ezáltal a gépi hűtés időtartamát csökkenthetik, télen pedig nem csökkentik a megvilágítást és a napsütésből származó hőnyereséget	0,0	0,0	0,0
Épületburok utólagos hőszigetelése, nyílászárócsere 7/2006 TNM-nek megfelelően	0,0	12 560,0	0,0
Napelem felszerelése	9 192,0	0,0	0,0
Összesen	9 192,0	23 818,2	0,0

3. Megvalósított intézkedések

Az elmúlt öt évben energiahatékonysági intézkedés, beruházás nem történt.

4. Megvalósítandó intézkedések meghatározása

A fejlesztési intézkedések megvalósítási sorrendjének kialakításakor a rendelkezésre álló emberi és pénzügyi erőforrások mellett az egymásra épülő intézkedések nem megfelelő megvalósítási sorrendje többletköltségeket eredményezhet.

Beruházást nem igénylő rövidtávú beavatkozások

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)			
HMV tartályok hőmérsékletének csökkentése, melegvíz készítő bojlerek kikapcsolása	75,7	0,0	0,0	HUF 3 556,2	HUF	év
Üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése (nyáron reggeli órákban átszellőztetés; télen rövid keresztzuhattal történő szellőztetés)	0,0	533,7	0,0	8 353,5	0,0	Azonnal
Üzemeltetési menetredek átalakítása (fűtési, hűtési, szellőztetési napi, heti menetrend, az üzemszünetben a belső hőmérséklet csökkentése a fűtési szezonban, a téli, nyári beállított hőmérséklet meghatározása télen csökkentése, nyáron növelése.	0,0	208,5	0,0	3 263,3	0,0	Azonnal
Fűtési rendszerek hidrauliku beszabályozása	0,0	2 084,9	0,0	32 632,5	0,0	Azonnal
Szemléletformáló intézkedése, üzemeltető személyzet, dolgozók energiahatékonysági képzése, figyelemfelhívó feliratok elkészítése, számítógépek hibemálási üzemének az engedélyezés, világítás üzemidejének a csökkentése, fűtött fűtetlen terek közötti nyílászárók zárva tartása	275,8	1 250,9	0,0	32 540,2	0,0	Azonnal
Összesen	351,4	4 078,0	0,0	80 345,7	0,0	-

Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások

Orvosi Rendelő; Kondoros, Kossuth tér 1.

Energia megtakarítási intézkedési terv

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)			
Energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben);	3 268	0	0	153 592 HUF	896 316 Ft	5,8 év
Termosztatikus radiátor szelep beépítése, beállítása, korlátozása	0	2 085	0	32 633	250 000 Ft	7,7
Összesen	3 267,9	2 084,9	0,0	186 224,1	1 146 315,5	-

Beruházással járó intézkedések

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Egyéb (kWh/év)			
A meglévő állandó hőmérsékletű kazánok cseréje korszerű kondenzációs kazánra	0,0	11 258,2	0,0	176 215,5	1 300 000 Ft	7,38
Épületburok utólagos hőszigetelése, nyílászárócseré 7/2006 TNM, költségoptimalizáltnak megfelelően	0,0	12 560,0	0,0	196 590,7	17 779 888 Ft	90,44
Napelem felszerelése	9 192,0	0,0	0,0	432 024	3 760 363,6	8,70
Összesen	9 192,0	23 818,2	0,0	804 830,2	22 840 251,6	-

<i>Forrás esetében -pályázat, támogatás - megvalósítható beruházással járó intézkedések</i>	<i>becsült éves megtakarítás (mért mértékegység)</i>

5. A végrehajtás nyomonkövetése

A tervben foglaltak végrehajtását minden év február 28-ig felül kell vizsgálni. A beruházás mentes vállalt energia megtakarítási tevékenységeket folyamatosan törekedni kell a betartására.

Az energiafogyasztási adatokat a mérőórákról leolvasni szükséges rendszeresen, minimum havi bontásban, amennyiben mód van rá heti bontásban. A rögzített adatokat elektronikusan az idő függvényében kellene ábrázolni, összehasonlítani a korábbi hónapok, vagy év azonos időszakához, függően hogy milyen jellegű energia felhasználásról van szó.

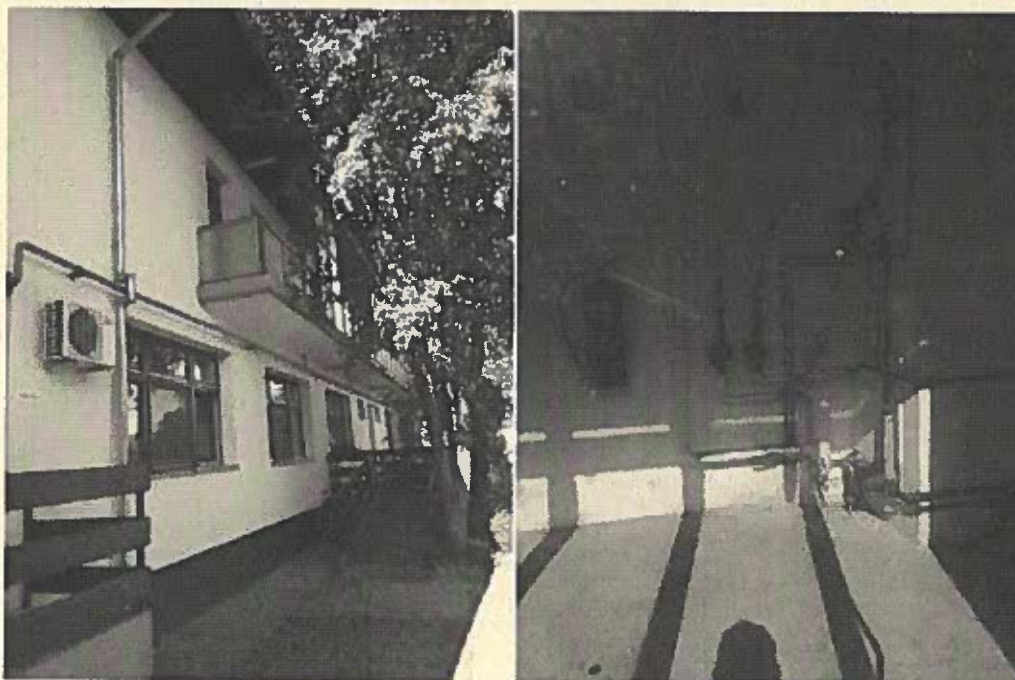
6. MELLÉKLETEK

6.1. Fotódokumentáció

Orvosi Rendelő; Kondoros, Kossuth tér 1.

Energia megtakarítási intézkedési terv

6.2. Az intézkedési terv elkészítésében közreműködő szakemberek felsorolása

Szűcs Gábor

Energia megtakarítási intézkedési terv

Kondoros Város Önkormányzatának Települési Szolgáltató Intézménye (TESZI)

5553 Kondoros, Liget u. 2.

2017.11.21

Szűcs Gábor (MMK 04-554, EA-01-9/2015)

Tartalomjegyzék

Vezetői összefoglaló	3
1. Az épület/épületegyüttes alapadatai	6
2. Energiamegtakarítási intézkedési lehetőségek	7
2.1 Beruházást nem igénylő beavatkozások	7
2.2 Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások	8
2.3 Beruházást igénylő intézkedések	9
3. Megvalósított intézkedések	10
4. Megvalósítandó intézkedések meghatározása	11
5. A végrehajtás nyomon követése	11
6. MELLÉKLETEK	11

Vezetői összefoglaló

Az energia megtakarítási intézkedési terv készítése során az intézmények rendelkezésre álló energiafogyasztási adatai, a korábbi évek beruházásai, valamint a helyszíni bejárások során összegyűjtött adatok kerültek feldolgozásra.

A begyűjtött adatok alapján elmondható, hogy energia megtakarítást eredményező feladatok hatékony elvégzéséhez mindenképpen javasolt az intézmények energetikai auditálása, valamint az intézményekre vonatkozó adatok rendszeres gyűjtésére és kontrollálására, a fogyasztási adatok és a működési paraméterekkel kapcsolatban ETM mutatókat célszerű létrehozni, vezetni és elemezni azt (pl. átlagos külsőhőmérséklet függvényében vizsgálni az elfogyasztott fűtési célú energia mennyiséget). A beruházás nélkül elvégezhető beavatkozások közül jelentős eredményt a felhasználók szemlélet formálásával érhetünk el.

A szükséges energia megtakarítási beavatkozások három csoportba kerültek besorolásra. Az első csoportba a beruházást nem igénylő beavatkozások kerültek, jellemzően ezek a beavatkozások rövidtávon, egy éven belül megvalósíthatók.

Második csoportba a minimális ráfordítást igénylő beavatkozások kerültek.

A harmadik csoportban a nagyobb beruházást igénylő beavatkozások kerültek. A beruházások megtérülési idejét nagyban csökkenti, ha a beruházásokat pályázati forrással kiegészítve hajtják végre.

A beavatkozások rendszerezése során az alábbiak kerültek megállapításra:

Erősség	Gyengeség
az intézmény elkötelezett a fenntarthatóság mellett, a Fenntartható Energia Cselekvési Tervben foglaltak folyamatos végrehajtása. A korábbi években szerzett tapasztalatok, mind a beruházások (intézmény-felújítások), mind a pályázatok terén.	Az épület által elfogyasztott tüzelőanyag mennyiségét nem követik nyomon, a fűtési rendszer nyitott, e miatt egy esetleges korszerűsítés miatt, a rendszert zártra kell tenni, mely nagyban növeli a beruházási költséget, fűtési puffer tároló hiányában a tüzelő anyag adagolása nem követi a fűtési igényeket, e miatt a rendszer nem jól

Kondoros Város Önkormányzatának Települési Szolgáltató Intézménye (TESZI),
5553 Kondoros, Liget u. 2.
Energia megtakarítási intézkedési terv

	szabályozott.
Lehetőség	Fenyegetések/veszélyek
Az energia-megtakarítást eredményező, valamint a megújuló energia felhasználását támogató pályázati források elérése. Egységes épületfelügyeleti rendszer kiépítése. Az üzemeltetők és egy energetikai felelős rendszeres megbeszélése, értekezlete javasolt ahol a felmerült problémák, azok megoldásai megtárgyalhatóak.	Egységes épületfelügyeleti rendszer hiányában az azonnali beavatkozási igénylő feladatok elmaradása. A jelentős energia megtakarítást eredményező beruházások elmaradása forráshiány miatt. Távoli megfigyelés hiányában egy helytelen üzemeltetésre nehezen derül fény.

Ötéves intézkedési terv megvalósítani kívánt energia megtakarítási intézkedései:

Beruházást nem igénylő rövidtávú beavatkozások

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tűzifa (kWh/év)
Fa tüzelésű kazánokat lehetőleg száraz tüzelővel, nem lecsökkentett légfelesleg tényezővel kell üzemeltetni, tüzeléstechnikai képzésben részesíteni a fűtőket	0	0	10 700,7
HMV tartályok hőmérsékletének csökkentése, melegvíz készítő bojlerok kikapcsolása	30,2	0	0,0
Üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése (nyáron reggeli órákban átszellőztetés; télen rövid keresztuzattal történő szellőztetés)	0,0	0,0	1 215,2
Üzemeltetési menetrendek átalakítása (fűtési, hűtési, szellőztetési napi, heti menetrend, az üzemszünetben a belső hőmérséklet csökkentése a fűtési szezonban, a téli, nyári beállított hőmérséklet meghatározása télen csökkentése, nyáron növelése.	0,0	0,0	12 840,8
Fűtési rendszerek hidraulikus beszabályozása	0,0	0,0	10 700,7
Szemléletformáló intézkedése, üzemeltető személyzet, dolgozók energiahatékonysági képzése, figyelemfelhívó feliratok elkészítése, számítógépek hibernálási üzemenek az engedélyezés, világítás üzemidejének a csökkentése, fűtött fűtetlen terek közötti nyílászárók zárva tartása	380,0	0,0	6 420,4
Összesen	410,1	0	41 877,8

Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram	Földgáz	Tűzifa

Kondoros Város Önkormányzatának Települési Szolgáltató Intézménye (TESZI),
5553 Kondoros, Liget u. 2.
Energia megtakarítási intézkedési terv

	(kWh/év)	(kWh/év)	(kWh/év)
Energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben);	1 496	0	0
Fűtetlen terekben futó fűtési vezetékek hőszigetelése	0	0	13 824
Fordulatszám szabályozott szivattyúk beépítése	270	0	0
Termosztatikus radiátor szelep beépítése, beállítása, korlátozása	0	0	3 725
Épület fődém szigetelése 7/2006 TNM-nek megfelelően	0,0	0,0	22 013,4
Filtráció csökkentés (nyílászárók tömítése, automata ajtó behúzó felszerelése) (Kéményes tüzelő berendezés esetén a légellátásról gondoskodni kell)	0	0	2 917
Összesen	1 765,7	0,0	42 479,2

Beruházással járó intézkedések

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás		
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tűzifa (kWh/év)
Faelgázosító kazán beépítése, puffer tartállyal, időjárás követő szabályzóval		0,0	57 783,6
Épületburok utólagos hőszigetelése, nyílászárócsere 7/2006 TNM-nek megfelelően (Födémmel együtt)	0,0		61 734,7
Napelem felszerelése	12 665,0	0,0	0,0
Összesen	12 665,0	0,0	119 518,3

Kapcsolattartó személy Nemzeti Energetikusi Hálózat felé:	
Az energiahatékonysági eredmények nyomon követéséért felelős személy(ek):	

1. Az épület/épületegyüttes alapadatai

Az épület/épületegyüttes alapadatai	
Az ingatlan címe	5553 Kondoros, Liget u. 2.
Helyrajzi száma	
Tulajdonos / Megrendelő neve	Kondoros Város Önkormányzata
Az ingatlan megnevezése	Kondoros Város Önkormányzat Települési Szolgáltató Intézménye (TESZI)
Létesítmény funkciója	Település szolgáltató intézet
Védettség (<i>helyi védett, műemlék</i>)	
Hasznos alapterülete	335,07 m ²
Építés ideje	
Épületszerkezet	tégla
Szintszám	1
Külső falazat (<i>tégla, panel, stb</i>)	30 cm tégla falazat
Tető (<i>lapos, magas, beépített magastető</i>)	Sátortetős
Ablak (<i>Tessauer, gerébtokos ablak, fém, stb</i>)	főépület: iroda: fa (kétrétegű hőszigetelt), asztalosműhely: fém, egyrétegű
Ajtó (<i>pallótokos, fém, stb.</i>)	főépület: iroda: fa (kétrétegű hőszigetelt), asztalosműhely: fém, egyrétegű
Felhasznált energia (<i>földgáz, távhő, benzin, gázolaj, villamos energia, megújuló, stb.</i>)	villamos energia, fa
Fűtési rendszer (<i>központi, konvektor, stb.</i>)	2 csöves radiátoros
Szellőzési rendszer (<i>hővisszanyerős, stb.</i>)	nincs
Hőtermelő (<i>gázkazán, vegyes tüzelésű kazán, stb.</i>)	Fa tüzelésű: Sárkány 50 kW
Hőleadó (<i>radiátor, padlófűtés, konvektor, stb.</i>)	Radiátor, bordás csőregiszter
HMV rendszer (<i>gázkazán, távhő, napkollektor, stb.</i>)	Elektromos üzemű bojler
Hűtési rendszer (<i>split, központi klíma</i>)	Nincs
Világítás (<i>kompakt, neon, led, stb</i>)	Neon és hagyományos izzó
Éves kihasználtság (nap/év):	265 munka nap
Épület energetikai besorolása (<i>amennyiben rendelkezésre áll energetikai tanúsítvány</i>):	-

2. Energiamegtakarítási intézkedési lehetőségek

2.1 Beruházást nem igénylő beavatkozások

Energia megtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megterületési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tüzipfa (kWh/év)			
Fa tüzelésű kazánokat lehetőleg száraz tüzelővel, nem lecsökkentett légfelesleg tényezővel kell üzemeltetni, tüzeléstechnikai képzésben részesíteni a fűtőket	0	0	10 700,7	HUF	eFt	év
HMV tartályok hőmérsékletének csökkentése, melegvíz készítő bojlerok kikapcsolása	30,2	0	0,0	74 081,5	0,0	Azonnal
Üzemeltetési szokások változtatása, felelősök kijelölése (nyáron reggeli órákban átszellőztetés; télen rövid keresztuzattal történő szellőztetés)	0,0	0,0	1 215,2	8 413,2	0,0	Azonnal
Üzemeltetési menetredek átalakítása (fűtési, hűtési, szellőztetési napi, heti menetrend, az üzemszünetben a belső hőmérséklet csökkentése a fűtési szezonban, a téli, nyári beállított hőmérséklet meghatározása télen csökkentésc, nyáron növelése.	0,0	0,0	12 840,8	88 897,8	0,0	Azonnal
Fűtési rendszer vízhőmérsékletének csökkentése a külső hőmérséklet függvényében	0,0	460,5	0,0	7 208,5	0,0	Azonnal
Termosztikus szelepeken a hőmérsékletek beállítása, rögzítése	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Azonnal
Lekötött teljesítmények csökkentésének lehetőségei, szolgáltatói szerződések felülvizsgálata	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Azonnal
Fűtési rendszerek hidraulikus beszabályozása	0,0	0,0	10 700,7	74 081,5	0,0	Azonnal

Kondoros Város Önkormányzatának Települési Szolgáltató Intézménye (TESZI),
5553 Kondoros, Liget u. 2.
Energia megtakarítási intézkedési terv

Szemléletformáló intézkedés, üzemeltető személyzet, dolgozók energiahatékonysági képzése, figyelemfelhívó feliratok elkészítése, számítógépek hibemálási üzemének az engedélyezés, világítás üzemidejének a csökkentése, fűtött fűtetlen terek közötti nyílászárók zárva tartása	380,0	0,0	6 420,4	62 306,6	0,0	Azonnal
	410,1	460,5	41 877,8	316 406,2	0,0	Azonnal
Összesen						

2.2 Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások

Energia megtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tűzifa (kWh/év)			
Energiatakarékos világítótestek beszerzése (kül- és beltérben);	1 496	0	0	70 297	559 145 Ft	8,0
Fűtetlen terekben futó fűtési vezetékek hőszigetelése	0	0	13 824	95 705	60 000 Ft	0,6
Fordulatszám szabályozott szivattyúk beépítése	270	0	0	12 690	150 000 Ft	11,8
Termosztatikus radiátor szelep beépítése, beállítása, korlátozása	0	0	3 725	25 790	180 000 Ft	7,0
Épület fűdém szigetelése 7/2006 TNM-nek megfelelően	0,0	0,0	22 013,4	152 400,5	837 500 Ft	5,50
Filtráció csökkentés (nyílászárók tömítése, automata ajtó behúzó felszerelése) (Kéményes tüzező berendezés esetén a légellátásról gondoskodni kell)	0	0	2 917	20 192	15 596 Ft	0,77
Összesen	1 765,7	0,0	42 479,2	377 073,2	1 802 241,6	-

2.3 Beruházást igénylő intézkedések

Energia megtakarítási lehetőségek részletes leírása intézkedésenként:

Intézkedés	Becsült Energia megtakarítás			Becsült költség megtakarítás	Becsült beruházási költség	Egyszerűsített megtérülési idő
	Villamos áram (kWh/év)	Földgáz (kWh/év)	Tűzifa (kWh/év)			
Faellátó kazán beépítése, puffer tartállyal, időjárás követő szabályzóval		0,0	57 783,6	400 040,3	4 800 000 Ft	12,00
Épületburok utólagos hőszigetelése, nyílászárócseré 7/2006 TNM-nek megfelelően (Földemmel együtt)	0,0		61 734,7	427 394,1	7 998 737 Ft	18,72
Napelem felszerelése	12 665,0	0,0	0,0	595 255	5 181 136,4	8,70
Összesen	12 665,0	0,0	518,3	1 422 689,4	17 979 873,2	-

3. Megvalósított intézkedések

<i>Megvalósított energiahatékonysági intézkedés</i>	<i>Intézkedéssel elért mért/becsült éves megtakarítás mértéke (mért mértékegység)</i>

4. Megvalósítandó intézkedések meghatározása

<i>Beruházást nem igénylő rövidtávú beavatkozások</i>	<i>becsült éves megtakarítás (mért mértékegység)</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős személy</i>

<i>Minimális ráfordítást igénylő beavatkozások</i>	<i>becsült éves megtakarítás (mért mértékegység)</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős személy</i>

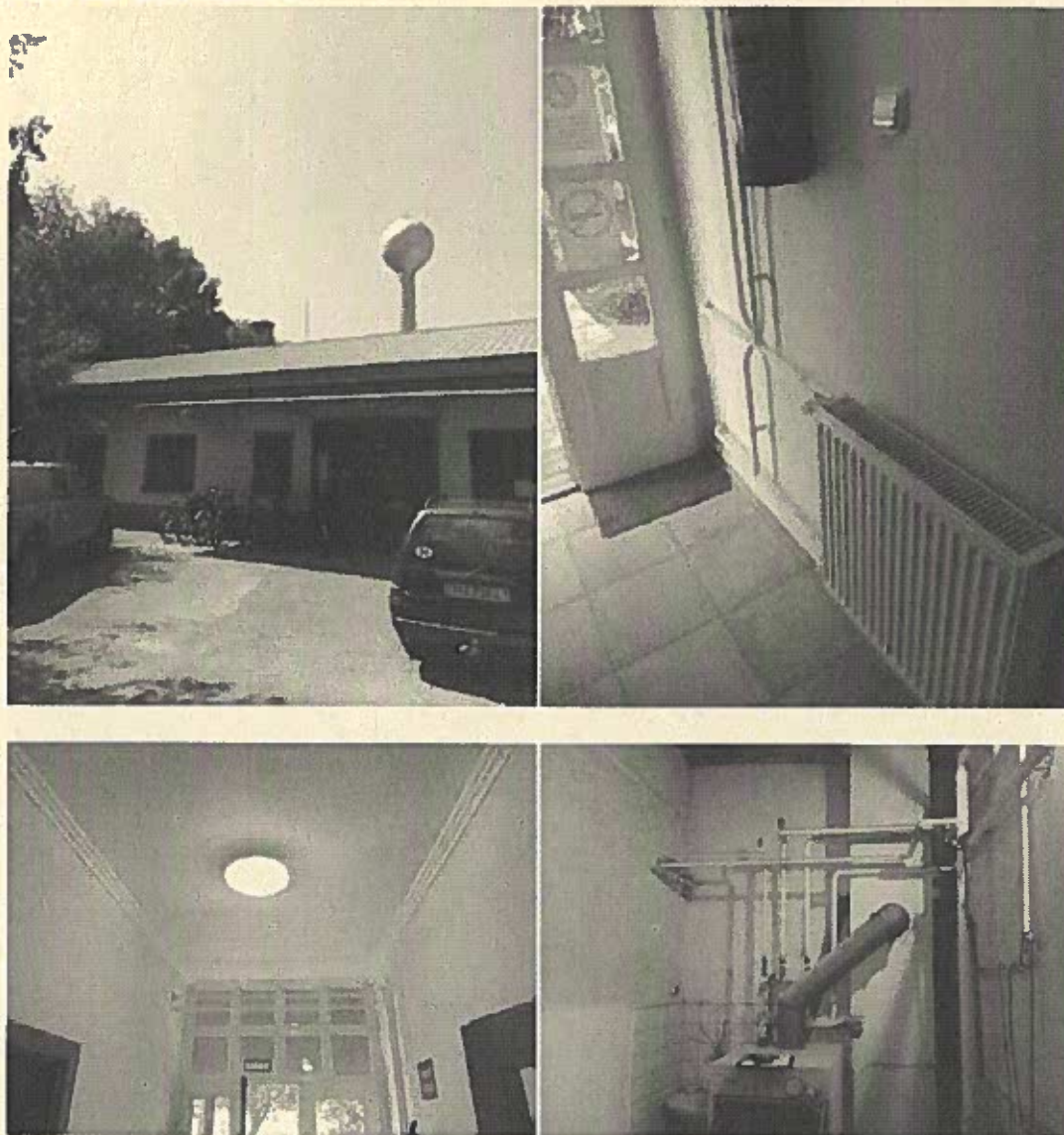
<i>Beruházással járó intézkedések</i>	<i>becsült éves megtakarítás (mért mértékegység)</i>	<i>Határidő</i>	<i>Felelős személy</i>

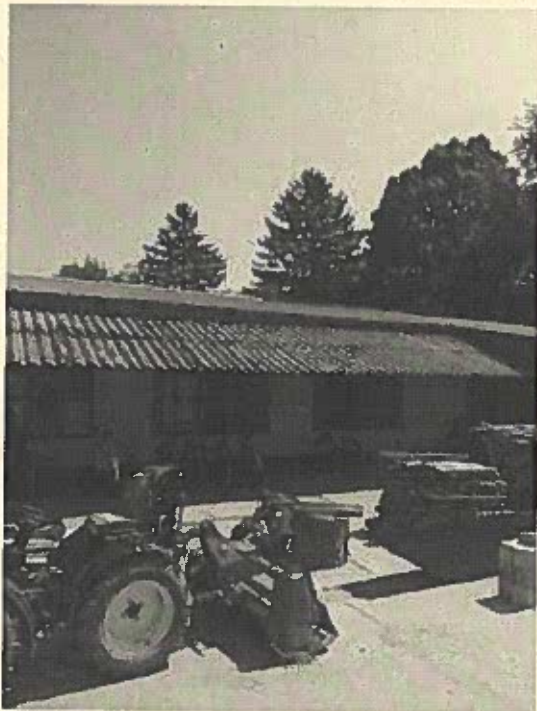
<i>Forrás esetében - pályázat, támogatás - megvalósítható beruházással járó intézkedések</i>	<i>becsült éves megtakarítás (mért mértékegység)</i>

5. A végrehajtás nyomon követése

6. MELLÉKLETEK

6.1. Fotódokumentáció

6.2. Az intézkedési terv elkészítésében közreműködő szakemberek felsorolása

Szúcs Gábor

KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának Elnöke t. ö. l.,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának 2017. december 13-án megtartott nyílt ülés jegyzőkönyvéből.

150/2017.(XII.13.) Pü., Tf., Mg. és Ügyr. Biz. határozat

Kondoros Város Önkormányzata Pénzügyi-, Településfejlesztési-,
Mezőgazdasági és Ügyrendi Bizottság javasolja a Képviselő-
testület felé az „Energiamegtakarítási intézkedési tervek
elfogadása” című előterjesztés határozati javaslatának
elfogadását.

Boldis Zsolt sk.
Pü.,Tf., Mg., és Ügyr. Biz.
elnök

A kivonat hiteles:
Kondoros, 2017.december 28.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

Előterjesztés

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. december 14.-én tartandó ülésére

Tárgy: a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 6/2016.(III.25.) önkormányzati rendelet módosítása

Tisztelt Képviselő-testület !

A Szociális és Egészségügyi Bizottság 2017. november 13.-án megtartott ülésén tárgyalta a Bursa Hungarica pályázatra beérkezett pályázatokat. A pályázatok elbírálása során megállapította, hogy a pályázó hallgatók több mint felét el kellett utasítani az alacsony jövedelemhatár miatt. Fentiek miatt javasolta a Képviselő-testületnek, hogy a gyermekvédelmi rendelet módosításával, saját keretből támogassa a felsőoktatásban tanuló gyermekeket az alábbi szempontok figyelembe vételével:

- kondorosi állandó lakcímmel kell, hogy rendelkezzen az igénylő,
- a támogatás kérelemre legyen benyújtható,
- jogosultsági feltétel: a nyugdíjminimum 350 %-a alatti egy főre eső jövedelem
- a támogatás összege egységesen 10.000,- Ft/hallgató/félév legyen
- a kérelemben le kelljen igazolni a lezárt félévet

A Pénzügyi Bizottság előzetesen tárgyalta a Szociális és Egészségügyi Bizottság javaslatát 2017. november 14.-én megtartott ülésén, azonban kiegészíteni javasolja a várható létszám és támogatási adatokkal.

2018. évben az önkormányzat szociális kerete várhatóan hasonló nagyságrend lesz, mint a 2017. évi.

A 2017.évi szociális keret és felhasználása 2017.november 22.napjáig:

Átmeneti segély keret: 4.500.000,- Ft, felhasznált: 2.565.100,- Ft

Gyermekre tekintettel adható keret: 3.500.000,- Ft, felhasznált: 1.507.500,- Ft

Temetési segélykeret: 1.000.000,- Ft, felhasznált 372.900,- Ft

Összes keret: 9.000.000,- Ft, felhasznált: 4.445.500,-Ft.

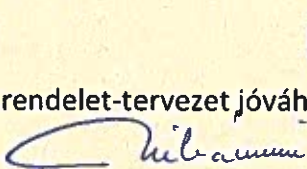
Az igénylők várható száma: 30 fő

Várható támogatás: 600.000,-Ft/év

Tisztelt Képviselő-testület !

Kérjük az előterjesztés megtárgyalását és a rendelet-tervezet jóváhagyását.

Kondoros, 2017. december 6.

Ribárszki Péter
polgármester

Az előterjesztést készítette:

Szebegyinszki Pálné

aljegyző

2469-9/2017.ikt.sz.

Kondoros Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2017.(XII....) önkormányzati rendelete
a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 6/2016.(III.25.) önkormányzati rendelet módosításáról

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 18.§ (2) bekezdésében és a 131.§ (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény 94.§ (1) bekezdésében, valamint Magyarország Alaptörvénye 32.cikk (1) bekezdés a.) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva – a Szociális és Egészségügyi Bizottság, valamint az Oktatási, Kulturális, Sport Bizottság véleményének kikérésével – a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 6/2016.(III.25.) önkormányzati rendelet módosításáról a következőket rendeli el:

1.§

A gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 6/2016.(III.25.) önkormányzati rendelet 1.§ (1) b.) pontja helyébe az alábbi b.) pont kerül:

„b.) a rendelet 3. § és 3/A §-ában szabályozott ellátások tekintetében a rendelet hatálya csak a magyar állampolgárságú, kondorosi állandó lakóhellyel rendelkezőkre terjed ki.”

2.§

A gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 6/2016.(III.25.) önkormányzati rendelet az alábbi 3/A §-sal egészül ki:

„3/A §

A felsőoktatási hallgatók támogatása

- (1) A Szociális és Egészségügyi Bizottság átruházott hatáskörben a felsőoktatási hallgatók részére kérelemre pénzügyi támogatást nyújthat a tanulmányok segítésére.*
- (2) Azokat a hallgatókat lehet támogatásban részesíteni, ahol a családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 350 %-át.*
- (3) A támogatás összege: félévenként 10.000,- Ft*
- (4) A támogatás csak abban az esetben kerül folyósításra, ha a pályázó a támogatási kérelem benyújtásakor beiratkozott hallgatója a felsőoktatási intézménynek és a hallgató a lezárt félévét igazolja.*
- (5) A kérelmeket minden év február hónapban és szeptember hónapban lehet benyújtani.”*

3.§

(1)Ez a rendelet 2018. január 1. napján lép hatályba és a hatálybalépést követő 2. napon hatályát veszti.

Ribárszki Péter
polgármester

Dr.Szebegyinszki Attila
jegyző

Előzetes hatásvizsgálat a rendelethez:

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) alapján az alábbiakról tájékoztatom a tisztelt Képviselő – testületet.

A tervezett jogszabály jelentősnek ítélt hatásai:

- **társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása:** a rendelet módosításával azok a felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatók is támogatásban részesülhetnek, akik a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatban eddig elutasításra kerültek a magasabb jövedelmi határok miatt. Éves szinten mintegy 600.000,- Ft forrást igényel a támogatás, amely a várható szociális keretbe tervezhető.
- **környezeti, egészségi következménye:** nincsen
- **adminisztratív terheket befolyásoló hatása:** kismértékű
- **a jogszabály megalkotásának szükségessége, elmaradásának várható következménye:** nincs jogi kényszer a rendelet módosításra
- **a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:** nem jelent többletet az eddigiekhez képest.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § alapján az előterjesztésben kifejtettek a jogszabály indokolása is.

KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának Elnöke t. ö. l.,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának 2017. december 13-án megtartott nyílt ülés jegyzőkönyvéből.

151/2017.(XII.13.) Pü., Tf., Mg. és Ügyr. Biz. határozat

Kondoros Város Önkormányzata Pénzügyi-, Településfejlesztési-,
Mezőgazdasági és Ügyrendi Bizottság javasolja a Képviselő-
testület felé az „Gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló
6/2016.(III.25.) önkormányzati rendelet módosítása” című
rendeletmódosítás elfogadását.

Boldis Zsolt sk.
Pü., Tf., Mg., és Ügyr. Biz.
elnök

A kivonat hiteles:
Kondoros, 2017. december 28.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

**Kondoros Város Önkormányzat,
Szociális-, és Egészségügyi Bizottság Elnöke t. ö. l.,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu**

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Szociális-, és Egészségügyi Bizottságának 2017. december 11-én megtartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből:

83/2017.(XII.11.) Szoc. Eü. Biz. határozat

Kondoros Város Önkormányzat Szociális-, és Egészségügyi Bizottsága javasolja a képviselő-testület felé a „Gyermekevédelem helyi rendszeréről szóló 6/2016.(III.25.) önkormányzati rendelet módosítása” című rendeletmódosítás elfogadását.

Tuska Tibor sk.
Szoc. Eü. Biz. elnöke

A kivonat hiteles!
Kondoros, 2017. december 22.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

Kondoros Város Önkormányzat
Oktatási-, Kulturális, Sport, Ifjúsági és Vallásügyi Bizottság Elnökétől,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Oktatási-, Kulturális, Sport, Ifjúsági és Vallásügyi Bizottságának 2017. december 13-án megtartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből.

4/2017.(XII.13.) OKSIV. Biz. határozat

Kondoros Város Önkormányzat Oktatási-, Kulturális, Sport, Ifjúsági és Vallásügyi Bizottsága javasolja a képviselő-testület felé a „Gyermekevédelem helyi rendszeréről szóló 6/2016.(III.25.) önkormányzati rendelet módosítása” című rendeletmódosítás elfogadását.

Szabóné Csendes Ildikó sk.
OKSIV. Biz. elnök

A kivonat hiteles!
Kondoros, 2017. december 22.

Horcsák Erika
titkársági előadó

ELŐTERJESZTÉS

Kondoros Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. december 14. -én tartandó ülésére

Tárgy: A lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 2002. évi 19. (XII.06.) rendelet módosítása

Tisztelt Képviselő-testület!

2017. november 27.-én megtartott Szociális és Egészségügyi Bizottsági ülésen a lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló rendelettel kapcsolatban két javaslat született az egyik a jövedelmi feltételek megváltoztatására, a másik pedig a lakbérek 12%-os emelésére vonatkozik.

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. tv. 5. § (1) értelmében a helyi önkormányzat tulajdonában lévő lakásra (a továbbiakban: önkormányzati lakás) a tulajdonos önkormányzat - e törvény keretei között alkotott - rendeletében (a továbbiakban: önkormányzati rendelet) meghatározott feltételekkel lehet szerződést kötni. Az önkormányzati rendeletben meg kell határozni az önkormányzati lakás szociális helyzet alapján történő bérbeadásának a lakás bérbeadásakor fennálló jövedelmi és vagyoni körülményekhez igazodó feltételeit az önkormányzati lakás esetén a díj emelésének mértékét és feltételeit az önkormányzati rendeletében határozza meg.

A szociális bérlakásra azon igénylők jogosultak, akiknek a családjában – a vele együtt költöző családtagokat számítva – az egy főre jutó nettó átlagjövedelme nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét, egyedülálló esetén háromszorosát.

Amiatt, hogy a minimálbér és a garantált bérminimum évről évre növekszik, az öregségi nyugdíjminimum viszont évek óta változatlan. Ebből az következik, hogy egyre kevesebb igénylő felel meg a feltételeknek szociális alapon, ezért javasolják, hogy **a jövedelmi értékhatárt családok esetében az öregségi nyugdíjminimum háromszorosában, egyedülálló estén négyszeresésében határozza meg a Képviselő-testület.**

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. tv. 20. § (3) az önkormányzati lakás esetén a díj emelésének mértékét és feltételeit az önkormányzati rendeletében határozza meg.

A szociális és költségalapú bérlakások lakbérének díjait a lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 2002. évi 19. (XII.06.) sz. rendelet mellékletei tartalmazzák, melyet legutóbb 2012-ben módosított a Képviselő-testület a 29/2012.(XII.21.) önkormányzati rendeletével.

Az önkormányzat rendeletének 13. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a bérleti díjra vonatkozóan egyoldalúan jogosult módosítani a szerződést, melyről bevezetését megelőzően legalább 90 nappal dönt.

A Szociális és Egészségügyi Bizottság javasolja, hogy a bérleti díjakat a Képviselő-testület 12%-kal emelje meg.

A lakbér mértékének 12 %-os emelésével készült el a rendelet módosításának tervezete.

Tájékoztató az önkormányzati lakások lakbérének mértékéről a lakásokra vonatkozóan:

Megnevezés	Cím	2017. évi lakbér Ft/hó	2018. évi lakbér Ft/hó
SZOCIÁLIS BÉRLAKÁS	HŐSÖK UTCA 32/1.	17 437	19 529
SZOCIÁLIS BÉRLAKÁS	HŐSÖK UTCA 32/2.	17 437	19 529
SZOCIÁLIS BÉRLAKÁS	HŐSÖK UTCA 32/3.	15 023	16 826
SZOCIÁLIS BÉRLAKÁS	HŐSÖK UTCA 32/4.	17 973	20 130
SZOCIÁLIS BÉRLAKÁS	HŐSÖK UTCA 32/5.	22 534	25 241
SZOCIÁLIS BÉRLAKÁS	HŐSÖK UTCA 32/6.	15 023	16 826
SZOCIÁLIS BÉRLAKÁS	WESSELÉNYI U. 3/1.	15 291	17 126
SZOCIÁLIS BÉRLAKÁS	WESSELÉNYI U. 3/2.	11 803	13 219
SZOCIÁLIS BÉRLAKÁS	WESSELÉNYI U. 3/3.	15 291	17 126
SZOCIÁLIS BÉRLAKÁS	WESSELÉNYI U. 3/4	15 827	17 126
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	DAMJANICH UTCA 3.	16 597	18 589
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	DAMJANICS UTCA. 3.	10 404	11 652
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	ENDRÓDI UTCA. 8.	16 126	15 439
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	HŐSÖK ÚTJA 34.	15 086	16 896
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	KOSSUTH TÉR 1 / 1.	22 371	24 911
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	KOSSUTH TÉR 1 / 2.	14 500	16 240
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	KOSSUTH TÉR 1/3.	14 500	16 240
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	KOSSUTH TÉR 1 / 4.	14 869	16 254
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	KOSSUTH TÉR 1/5.	16 061	18 522
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	PIPACS U. 3.	17 687	19 809
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	PIPACS U. 3/1.	15 346	17 188
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	PIPACS U. 5.	17 687	19 809
SZOLGÁLATI BÉRLAKÁS	PIPACS U. 5/1.	15 346	17 188

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem az előterjesztés megtárgyalását és a rendelet-tervezet jóváhagyását.

Kondoros, 2017. december 4.

Ribárszki Péter sk
polgármester

Bérlakók_lakbér.xlsx

Az előterjesztést készítette:
Laurinyecz Andrea pénzügyi előadó
Ikt.sz.:3467/2017.

Kondoros Önkormányzat Képviselő-testületének
...../2017.(XII.....) önkormányzati rendelete
a lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 2002.évi
19.(XII.06.) rendelet módosításáról

Kondoros Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény a 3. § (1), bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. tv. 13.§ (1) bekezdés 9. pontjában foglalt feladatkörében eljárva, valamint az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a.) és e.) pontjában foglalt feladatkörében eljárva a lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 2002. évi 19. (XII.06.) rendelet módosításáról a következőket rendeli el:

1.§

A lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 2002. évi 19. (XII.06.) rendelet 5.§. (1) bekezdés a) pontja helyébe az alábbi a.) pont lép:
„ a.)Akinek a családjában – a vele együtt költöző családtagokat számítva – az egy főre jutó nettó átlagjövedelme meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének háromszorosát, egyedülálló esetén négyszeresét.”

2.§

A lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 2002. évi 19. (XII.06.) rendelet 2. melléklete helyébe az 1. melléklet, a 3. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

3.§

- (1) A rendelet 1.§-a 2018. január 1. napján lép hatályba, a rendelet 2.§-a 2018. április 1. napján lép hatályba
(2) Ez a rendelet 2018.április 2.-án hatályát veszti.

Ribárszki Péter
polgármester

Dr.Szebegyinszki Attila
jegyző

1.melléklet a/2017.(XII.....)
önkormányzati rendelethez

„2.melléklet a 2002.évi 19.(XII.06.) önkormányzati rendelethez

SZOCIÁLIS ALAPÚ BÉRLAKÁSOK LAKBÉRE
(2018. április 1-től)

Lakás komfortfokozat megnevezése	Lakbér (Ft/m2/hó)
összkomfortos	300.-
komfortos	213.-
félkomfortos	109.-
komfort nélküli	72.-

”

2. melléklet a/2017.(XII.....)
önkormányzati rendelethez

„3.melléklet a 2002.évi 19.(XII.06.) önkormányzati rendelethez

KÖLTSÉGALAPÚ BÉRLAKÁSOK LAKBÉRE
(2018. április 1-től)

Lakás komfortfokozat megnevezése	Lakbér (Ft/m2/hó)
összkomfortos	388.-
komfortos	291.-
félkomfortos	195.-
komfort nélküli	116.-

”

Előzetes hatásvizsgálat a rendelethez:

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) alapján az alábbiakról tájékoztatom a tisztelt Képviselő – testületet.

A tervezett jogszabály jelentősnek ítélt hatásai:

- **társadalmi, gazdasági, költségvetési hatása:** több igénylő fog megfelelni a szociális bérlakásra való jogosultságra, továbbá a rendelet módosításával a képviselő-testület döntésének megfelelő szabályozás az érintettek részére megismerhetővé válik, az emelkedés csekély mértékű, így jelentős többlet nem várható az érintettek részére nem jelent. Költségvetési hatását tekintve a lakbéremelés a 23 bérlakás esetében összesen havi 44.657.- Ft bevételt eredményez.
- **környezeti, egészségi következménye:** nincsen
- **adminisztratív terheket befolyásoló hatása:** nincs
- **A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:** nincs jogszabályi kööttség a rendelet módosítására, így a módosítás elmaradása sem eredményez következményt.
- **a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:** nem jelent többletet az eddigiekhez képest.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § alapján az előterjesztésben kifejtettek a jogszabály indokolása is.

Önkormányzati szociális és szolgálati bérlakások lakbérnövelésének tervezete (+ 12 %/nm)

Cím	M2	MEGJEGYZÉS	BÉRETTI DÍJ 2015. ÁPRILIS 1-TŐL	Jelenlegi nm árak	ÚJ BÉRETTI DÍJ 2018.04.01.	Új nm árak 2018.04.01.	Lakbérnövelés mértéke
KONDOROS HŐSÖK UTJA 32/1.	65	Összkomfortos	17 437 Ft	268 Ft	19 529 Ft	300 Ft	2 092 Ft
KONDOROS HŐSÖK UTJA 32/2.	65	Összkomfortos	17 437 Ft	268 Ft	19 529 Ft	300 Ft	2 092 Ft
KONDOROS HŐSÖK UTJA 32/3.	56	Összkomfortos	19 364 Ft	346 Ft	21 688 Ft	387 Ft	2 324 Ft
KONDOROS HŐSÖK UTJA 32/4.	67	Összkomfortos	17 973 Ft	268 Ft	20 130 Ft	300 Ft	2 157 Ft
KONDOROS HŐSÖK UTJA 32/5.	84	Összkomfortos	22 537 Ft	268 Ft	25 241 Ft	300 Ft	2 704 Ft
KONDOROS HŐSÖK UTJA 32/6.	56	Összkomfortos	15 023 Ft	268 Ft	16 826 Ft	300 Ft	1 803 Ft
KONDOROS WESSELÉNYI U. 3/1.	57	Összkomfortos	15 291 Ft	268 Ft	17 126 Ft	300 Ft	1 835 Ft
KONDOROS WESSELÉNYI U. 3/2.	44	Összkomfortos	11 803 Ft	268 Ft	13 219 Ft	300 Ft	1 416 Ft
KONDOROS WESSELÉNYI U. 3/3.	57	Összkomfortos	15 291 Ft	268 Ft	17 126 Ft	300 Ft	1 835 Ft
KONDOROS WESSELÉNYI U. 3/4.	59	Összkomfortos	15 827 Ft	268 Ft	17 726 Ft	300 Ft	1 899 Ft
			167 983 Ft		188 141 Ft		20 158 Ft

Cím	M2	MEGJEGYZÉS	BÉRETTI DÍJ 2015. ÁPRILIS 1-TŐL	Jelenlegi nm árak	ÚJ BÉRETTI DÍJ 2018.04.01.	Új nm árak 2018.04.01.	Lakbérnövelés mértéke
KONDOROS KOSSUTH TÉR 1/4	43	komfortos	14 869 Ft	337 Ft	16 254 Ft	378 Ft	1 385 Ft
KONDOROS KOSSUTH TÉR 1/5.	49	komfortos	16 061 Ft	337 Ft	18 522 Ft	378 Ft	2 461 Ft
KONDOROS KOSSUTH TÉR 1/3.	43	komfortos	14 500 Ft	337 Ft	16 240 Ft	378 Ft	1 740 Ft
KONDOROS KOSSUTH TÉR 1/2	43	komfortos	14 500 Ft	337 Ft	16 240 Ft	378 Ft	1 740 Ft
KONDOROS KOSSUTH TÉR 1/1.	66	komfortos	22 371 Ft	337 Ft	24 911 Ft	377 Ft	2 540 Ft
KONDOROS PIPACS UTCA 3/1	59	komfortos	15 346 Ft	260 Ft	17 188 Ft	291 Ft	1 842 Ft
KONDOROS PIPACS UTCA 5/1.	59	komfortos	15 346 Ft	260 Ft	17 188 Ft	291 Ft	1 842 Ft
KONDOROS PIPACS UTCA 5	68	komfortos	17 687 Ft	260 Ft	19 809 Ft	291 Ft	2 122 Ft
KONDOROS PIPACS UTCA 3	68	komfortos	17 687 Ft	260 Ft	19 809 Ft	291 Ft	2 122 Ft
KONDOROS HŐSÖK UTJA 34.	58	komfortos	15 086 Ft	260 Ft	16 896 Ft	291 Ft	1 810 Ft
KONDOROS ENDRŐDI U. 8.	53	komfortos	13 785 Ft	260 Ft	15 439 Ft	291 Ft	1 654 Ft
KONDOROS DAMJANICH U. 3.	96	komfortos	16 957 Ft	173 Ft	18 589 Ft	194 Ft	1 992 Ft
KONDOROS DAMJANICH U. 3.	80	komfortos	10 404 Ft	130 Ft	11 652 Ft	146 Ft	1 248 Ft
			204 239 Ft		228 738 Ft		24 499 Ft

44 657 Ft

SZOCIÁLIS ALAPÚ BÉRLAKÁSOK LAKBÉRE (2015.
ÁPRILIS 1-TŐL)

Új nm árak

Összkomfortos	268	300
Komfortos	186	208
félkomfortos	95	106
komfort nélküli	63	71

KÖLTSEGLAPÚ BÉRLAKÁSOK LAKBÉRE (2015.
ÁPRILIS 1-TŐL)

Új nm árak

Összkomfortos	346	388
Komfortos	260	291
félkomfortos	174	195
komfort nélküli	104	116

KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának Elnöke t ö l,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának 2017. december 13-án megtartott nyílt ülés jegyzőkönyvéből.

152/2017.(XII.13.) Pü., Tf., Mg. és Ügyr. Biz. határozat

Kondoros Város Önkormányzata Pénzügyi-, Településfejlesztési-,
Mezőgazdasági és Ügyrendi Bizottság javasolja a Képviselő-
testület felé az „A lakások és helyiségek bérletére és
elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 2002. évi 19.
(XII.06.) rendelet módosítása” című rendeletmódosítás
elfogadását.

Boldis Zsolt sk.
Pü.,Tf., Mg., és Ügyr. Biz.
elnök

A kivonat hiteles:
Kondoros, 2017.december 28.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

Kondoros Város Önkormányzat,
Szociális-, és Egészségügyi Bizottság Elnöke + öi,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Szociális-, és Egészségügyi Bizottságának 2017.
december 11-én megtartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből:

84/2017.(XII.11.) Szoc. Eü. Biz. határozat

Kondoros Város Önkormányzat Szociális-, és Egészségügyi Bizottsága javasolja a képviselő-testület felé a „A lakások és helyiségek bérletére és elidegenítésére vonatkozó szabályokról szóló 2002. évi 19. (XII.06.) rendelet módosítása” című rendeletmódosítás elfogadását.

Tuska Tibor sk
Szoc. Eü. Biz. elnöke

A kivonat hiteles!
Kondoros, 2017. december 22.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

3407/2017.

Előterjesztés

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. december 14-én tartandó ülésére

Tárgy: rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek karácsonyi támogatása

Tisztelt Képviselő-testület!

Önkormányzatunk az elmúlt két évben karácsony előtt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 18. év alatti gyermekek részére a rendkívüli települési támogatás rendelkezésre álló keretéből édességcsomagot biztosított.

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testület a gyermekvédelem helyi rendszeréről szóló 6/2016. (III.25.) ÖK rendelete 5. §-a szerint; „a képviselő-testület – hivatalból – amennyiben az adott évi költségvetése lehetővé teszi a karácsonyi ünnepek előtt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére pénzbeli vagy természetbeni támogatást biztosíthat.”

A tavalyi évben 137 kiskorú gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek örülhetett egyenként 2.500,- Ft értékű édességcsomagnak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult kiskorúak száma jelenleg – az előterjesztés készítésekor, november 23-án – 107 fő. Fejenként 2.500,- Ft-tal számolva ez 267.500,- Ft-ot jelentene a rendkívüli települési támogatásra biztosított keretből, fejenként 3.000,- Ft-tal számolva pedig 321.000,- Ft jelentene.

2017. november 23-án a települési támogatásként nyújtott rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra rendelkezésre álló összeg 1.992.500,- Ft, tehát a költségvetésünk lehetővé teszi a karácsonyi csomag biztosítását.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, tárgyalják meg az előterjesztést, és döntsenek a támogatás elfogadásáról!

1. Határozati javaslat:

Kondoros Város Képviselő-testülete a 6/2016.(III.25.) önkormányzati rendelet 5. §-a alapján karácsonyi támogatást biztosít élelmiszer-csomag formájában, minden 2017. december 1-jén rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 18 éven aluli gyermek részére, gyermekenként,- Ft értékben.

Felelős: Ribárszki Péter polgármester

Határidő: 2017.december 31.

Ribárszki Péter
polgármester

Az előterjesztést készítette:

Vári Ferencné
igazgatási vezető-főtanácsos

Kondoros Város Önkormányzat,
Szociális-, és Egészségügyi Bizottság Elnöke + öi,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Szociális-, és Egészségügyi Bizottságának 2017.
november 27-én megtartott zárt ülésének jegyzőkönyvéből:

81/2017.(XI.27.) Szoc. Eü. Biz. határozat

Kondoros Város Önkormányzat Szociális-, és Egészségügyi Bizottsága javasolja a képviselő-testület felé, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 18 éven aluli gyermekek részére, gyermekenként 3000.-Ft értékben karácsonyi támogatást biztosítson élelmiszercsomag formájában.

Tuska Tibor sk.
Szoc. Eü. Biz. elnöke

A kivonat hiteles!
Kondoros, 2017. december 11.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának Elnöke t. ö. l.,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának 2017. december 13-án megtartott nyílt ülés jegyzőkönyvéből.

153/2017.(XII.13.) Pü., Tf., Mg. és Ügyr. Biz. határozat
Kondoros Város Önkormányzata Pénzügyi-, Településfejlesztési-,
Mezőgazdasági és Ügyrendi Bizottság javasolja a Képviselő-
testület felé az „Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben
részesülő gyermekek karácsonyi támogatása” című előterjesztés
határozati javaslatának elfogadását gyermekenként 3000.-Ft
értékben.

Boldis Zsolt sk.
Pü., Tf., Mg., és Ügyr. Biz.
elnök

A kivonat hiteles:
Kondoros, 2017. december 28.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény
5553 Kondoros, Iskola utca 2/6. Tel.-Fax: 66/388-856

Telephely: Községi Ház
5553 Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-317

E-mail: kondoros@vk-kondoros.bibl.hu

ELŐTERJESZTÉS

Kondoros Város Képviselő-testületének 2017. december 14- i ülésére

Az előterjesztés tárgya: Két ünnep közötti intézményi bezárás

Az előterjesztés előadója: Hévízi Róbert intézményvezető

Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Képviselő- testület!

A Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény az ünnepi időszakban december 23. és január 2. között zárva kíván tartani. Ez az időszak a munkaszüneti napokat és a vasárnapi zárva tartásokat leszámítva 6 olyan napot érintene, amelyeken normális esetben az intézmény nyitva tartana:

- 2017. december 23. szombat 10:00-12:00
- 2017. december 27-30. szerda 09:00-18:00, csütörtök, péntek 08:00-17:00
- 2017. december 31. szombat 10:00-12:00
- 2018. január 2. kedd 08:00-17:00

A kondorosi Petőfi István Általános és Alapfokú Művészeti Iskola, Kollégium téli zárva tartása miatt az épületegyüttesben, ezen időszakban a fűtés szünetel, amely várhatóan jelentős anyagi megtakarítást eredményez.

Tisztelettel kérjük a Képviselő- testületet, hogy az intézmény nyitva tartásának időszakos szüneteltetését a jelzett időpontban engedélyezni szíveskedjenek.

Határozati javaslat:

Kondoros Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dérczy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény nyitva tartásának szüneteltetését 2017. december 23-a és 2018. január 2-a között engedélyezi.

Felelős: Hévízi Róbert intézményvezető

Határidő: A meghatározott időpontban

Kondoros, 2017. december 8.

Tisztelettel:

Hévízi Róbert
intézményvezető

KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának Elnöke t. ö. l.,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának 2017. december 13-án megtartott nyílt ülés jegyzőkönyvéből.

140/2017.(XII.13.) Pü., Tf., Mg. és Ügyr. Biz. határozat
Kondoros Város Önkormányzata Pénzügyi-, Településfejlesztési-,
Mezőgazdasági és Ügyrendi Bizottság javasolja a Képviselő-
testület felé a „Téli intézményi bezárás 2017.” című
előterjesztés határozati javaslatának elfogadását.

Boldis Zsolt sk.
Pü., Tf., Mg., és Ügyr. Biz.
elnök

A kivonat hiteles:
Kondoros, 2017. december 28.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

ELŐTERJESZTÉS

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. december 14-én tartandó ülésére.

Előterjesztés tárgya:

Hiánypótlás a Kondorosi Településüzemeltető és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság alapítása ügyében

Tisztelt Képviselő-testület!

A Gyulai Törvényszék Cégbírósága Cg.04-09-014336/5.számú végzésével hiánypótlást rendelt el a Kondorosi Településüzemeltető és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság alapítása ügyében folyamatban lévő eljárásban, melynek során szükségessé vált a beterjesztett alapító okirat módosítása. Az alapító okirat módosítása és a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okirat az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a szükséges döntés meghozatalára.

Határozati javaslat:

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Gyulai Törvényszék Cégbírósága Cg.04-09-014336/5. számú hiánypótló végzésében foglaltak szerint elfogadja a Kondorosi Településüzemeltető és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság módosított és a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratát.

A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy a határozat kivonatát továbbítsa a jogi képviselő felé a hiánypótlás teljesítése végett.

Határidő: azonnal,

Felelős : Ribárszki Péter polgármester

Kondoros, 2017. december 11.

Tisztelettel:

Ribárszki Péter
polgármester

lkt. szám: 3394/2017

ALAPÍTÓ OKIRAT MÓDOSÍTÁSA

Kondoros Város Önkormányzata mint alapító a Kondorosi Településüzemeltető és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (5553 Kondoros, Liget. u. 2. sz.) Kondoroson, 2017. november hó 16. napján kelt alapító okiratát az alábbiak szerint módosítja a **Gyulai Törvényszék Cégbírósága Cg.04-09-014336/5.számú végzésében** foglaltaknak megfelelően.

I./ Az alapító okirat **2.2. pontja** a „ **A társaság rövidített neve**” és az abban foglaltak törlésre kerülnek.

II./ Az alapító okirat **4. pontjának** második mondatában foglalt „ *Az első üzleti év az Alapító Okirat ellenjegyzésétől az év végéig tart,a további üzleti évek a mindenkori naptári évvel azonosak.*” rendelkezés törlésre kerül.

III./ Az alapító okirat **7. pontjának** első mondata az alábbiak szerint módosul:

„ A társaságnál taggyűlés nem működik, ennek hatáskörébe tartozó ügyekben az alapító határozattal dönt és arról az ügyvezetőt írásban értesíti, és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.”

IV./ Az alapító okirat **7. pontjának** második mondata az alábbiak szerint módosul:

„Az alapító 15 nappal a döntéshozatalt megelőzően – a megválasztással, és kinevezéssel kapcsolatos ügyek kivételével – köteles az ügyvezető, és a Felügyelő Bizottság, valamint a felelős személyek véleményét írásban beszerezni.”

V./ Az alapító okirat **7. pontjának** véleményezési jog gyakorlására vonatkozó rendelkezése az alábbi rendelkezéssel egészül ki:

„ Az írásos vélemények nyilvánosak.”

VI./ Az alapító okirat egyebekben nem módosul.

Kondoros, 2017.december hó 14. napján.

Kondoros Város Önkormányzata
képviseli: **Ribárszki Péter** polgármester
alapító

Ellenjegyzem:Dr. Szelezsán Róbert egyéni ügyvéd (székhelye: 5600 Békéscsaba, Deák u.1.sz., ügyvédi igazolvány száma : Ü-102404, kamarai regisztrációs szám: Békés Megyei Ügyvédi Kamara 36069390 .) Kondoros , 2017. december hó 14. napján.

ALAPÍTÓ OKIRAT

A VÁLTOZÁSOKKAL EGYSÉGES SZERKEZETBEN

Amely létrejött a **Kondorosi Településüzemeltető és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (5553 Kondoros, Liget. u. 2. sz.)** Kondoroson, 2017.november hó 16. napján kelt és utoljára **Kondoroson, 2017. december hó 14. napján** kelt alapító okiratot módosító okirat alapján változásokkal egységes szerkezetben.

1. A társaság alapítója:

Név: Kondoros Város Önkormányzata
Székhelye: 5553 Kondoros, Hősök tere 4-5.sz.
Képviseli: Ribárszki Péter polgármester
Törzsszáma: 725536
Adószáma: 15725534-2-04
Statistikai számjele: 15725534-8411-321-04

2. A társaság neve, székhelye:

2.1 A társaság neve:

Kondorosi Településüzemeltető és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság

2.2. A társaság székhelye: **5553 Kondoros, Liget. u. 2. sz.**

3. A társaság tevékenysége:

3.1 A társaság cél szerinti nonprofit (közhasznú) tevékenysége:

A Magyarország helyi önkormányzatiról szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban Mőtv.) 13.§.(1) bekezdésének 1., 2., 5., 9., 11., 12., 14., 15., 19., pontjaiban** meghatározott közfeladatokra figyelemmel, az Önkormányzat településfejlesztés, településüzemeltetés környezet-egészségügy helyi környezet- és természetvédelem, lakás-és helyiséggazdálkodás, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, kistermelők, őstermelők számára-jogszabályban meghatározott termékeik-értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is, sport, ifjúsági ügyek, helyi közfoglalkoztatás, hulladékgazdálkodás közfeladatainak ellátásáról Alapító – a Társaság fennállása alatt- a Társasággal kötött közszolgáltatási (fenntartói) szerződés útján gondoskodik. E szerződésben kerül meghatározásra a Társaság működési kiadásainak támogatása.

Fent részletezett közhasznú nonprofit tevékenység ellátása során a társaság közfeladatot lát el.

A társadalmi közös szükséglet kielégítéséért felelős szerv:

A 2011. évi CLXXXIX. tv. hatálya alá tartozó önkormányzatok.

Alapító a társaság által nyújtott nonprofit (közhasznú) szolgáltatásoknak az alapítón kívüli egyéb kívülálló személyek részéről történő igénybevételét nem zárja ki.

A társaság a fenti feladatok végzése folytán (Civil tv. 33.§) közhasznú szervezetként történő nyilvántartásba vételétől kezdődően közhasznú jogállású szervezetnek minősül, a fent körülírt feladatokat részletesen pedig a társaság, illetőleg a helyi önkormányzatok, illetve állami közigazgatási költségvetési szervek között létrejövő közhasznúsági szerződés(ek) tartalmazzá(k).

3.2 A társaság cél szerinti nonprofit (közhasznú) tevékenységi körei TEÁOR megjelöléssel:

3811 - Nem veszélyes hulladék gyűjtése (Főtevékenység)

8130 Zöldterület kezelés
9603 Temetkezés, temetkezést kiegészítő szolgáltatás
4211 Út, autópálya építése
4221 Folyadék szállítására szolgáló közmű építése
4299 Egyéb m.n.s. építés
0113 Zöldségféle, dinnye, gyökér-gumós növény termesztése
0161 Növénytermesztési szolgáltatások
0210 Erdészeti, egyéb erdőgazdálkodási tevékenység
3832 Hulladék újrahasznosítása
8129 Egyéb takarítás
9104 Növény-állatkert, természetvédelmi terület működtetése
3700 Szennyvíz gyűjtése, kezelése
3821 Nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása
3900 Szennyeződésmérsítés, egyéb hulladékkezelés
8121 Általános épülettakarítás
6820 Saját tulajdonú, bérelt ingatlan bérbeadása üzemeltetése
6832 Ingatlankezelés
3600 Víztermelés-kezelés, ellátás
8230 Konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése
9311 Sportlétesítmény működtetése
3812 Veszélyes hulladék gyűjtése
3831 Használt eszköz bontása
5210 Raktározás, tárolás
3299 Egyéb m.n.s. feldolgozóipari tevékenység
9499 M.n.s. egyéb közösségi, társadalmi tevékenység

A társaság gazdasági-vállalkozási tevékenységet csak közhasznú vagy a létesítő okiratban meghatározott alapcél szerinti tevékenység megvalósítását nem veszélyeztetve végez; a gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt a létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére fordítja; közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.

3.3. A társaság üzletszerű gazdasági tevékenységei TEÁOR megjelöléssel:

0899 Egyéb m.n.s. bányászat
0990 Egyéb bányászati szolgáltatás
0812 Kavics-, homok-, agyagbányászat
4673 Fa-, építőanyag-, szaniterárú-nagykereskedelem
4789 Egyéb áruk piaci kiskereskedelme
1610 Fűrészáru gyártás
1623 Épületasztalos-ipari termék gyártása
2511 Fémszerkezet gyártása
2512 Fém épületelem gyártása
2599. M.n.s. egyéb fémfeldolgozási termék gyártása
3312 Ipari gép, berendezés javítása
3320 Ipari gép, berendezés üzembe helyezése
9522 Háztartási gép, háztartási kerti eszköz javítása
7739 Egyéb gép, tárgyi eszköz kölcsönzése
4941 Közúti áruszállítás
4299 Egyéb m.n.s. építés
4339 Egyéb befejező építés m.n.s.
4332 Épületasztalos-szerkezet szerelése
4334 Festés, üvegezés
4333 Padló-, falburkolás

4331 Vakolás
4311 Bontás
4312 Építési terület előkészítése
4329 Egyéb épületgépészeti szerelés
4321 Villanszerelés
4291 Víz létesítmény építése
4211 Út, autópálya építése
7712 Gépjárműkölsönzés (3,5 tonna fölött)
7732 Építőipari gép kölcsönzése

3.4 A társaság befektetési tevékenysége:
A társaság befektetési tevékenységet nem végez.

4. A társaság működésének időtartama:

A társaság határozatlan időre jön létre.

5. A társaság törzstőkéje:

A társaság törzstőkéje 3.000.000,- Ft azaz hárommillió forint, amely teljes egészében pénzbeli betétből áll. *Az Alapító a teljes pénzbetétet a Társaság alapító okiratának aláírását követő 15 napon belül fizeti be a Társaság pénzügyi számlájára.*

6. Az alapító törzsbetéte, az üzletrész:

6.1 Az alapító törzsbetéte:
Az alapító törzsbetéte 3.000.000 Ft, azaz hárommillió forint.

6.2 Az üzletrész:

Az üzletrész a törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége. Az üzletrész a társaság nyilvántartásba vételével keletkezik.

Az üzletrész mértéke a tagok törzsbetétéjéhez igazodik. Azonos mértékű üzletrészhez azonos tagsági jogok fűződnek. Az egyszemélyes társaság saját üzletrészét nem szerezheti meg.

Az üzletrész csak átruházás, a jogi személy tag szétválása folytán az üzletrészek tekintetében bekövetkezett jogutódlás, öröklés, új jogosult hiányában a tag jogutód nélküli megszűnése esetén osztható fel.

Ha az egyszemélyes társaság az üzletrész felosztása vagy a törzstőke emelése folytán új taggal egészül ki, és így többszemélyes társasággá válik, a tagok kötelesek az Alapító Okiratot Társasági Szerződésre módosítani.

Az alapító pótbefizetésre vagy mellékszolgáltatásra nem kötelezett.

7. A társaság legfőbb szerve:

A társaságnál taggyűlés nem működik, ennek hatáskörébe tartozó ügyekben az alapító határozattal dönt és arról az ügyvezetőt írásban értesíti *és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.*

Az alapító 15 nappal a döntéshozatalt megelőzően – a megválasztással, és kinevezéssel kapcsolatos ügyek kivételével – köteles az ügyvezető, és a Felügyelő Bizottság, valamint a felelős személyek véleményét írásban beszerezni.

A vélemény beszerzése során az Alapító köteles döntéseinek tervezetét is tartalmazó írásbeli előterjesztést megküldeni, véleményezés céljából. A véleménykérés a Felügyelő Bizottság és annak tagjai, valamint a felelős személyek részére az ügyvezető útján kerül megküldésre, azok ügyvezető általi kézhezvételét követően, haladéktalanul.

A véleményezők az Alapító döntéseinek tervezetét kézhezvételét követően kötelesek írásban véleményüket megadni. A Felügyelő Bizottság és annak tagjai – akár- eltérő – véleménye, valamint a felelős személy véleménye az ügyvezető útján kerül az Alapítóhoz felterjesztésre. Az ügyvezető a kapott véleményeket haladéktalanul továbbítja az Alapító felé.

Az írásbeli vélemények – halaszthatatlan döntésre vonatkozó vélemény beszerzése esetén is – legalább az Alapító döntése így különösen a képviselő-testületi ülés vagy bizottsági ülés napján meg kell érkeznie az alapítóhoz és az ülésen rendelkezésre kell állnia.

Az ügyvezető az Alapító döntéshozatalát követő 15 napon belül köteles gondoskodni az írásos vélemények (ügyvezető, Felügyelő Bizottság írásos véleménye) valamint az Alapító üléséről készült jegyzőkönyv, illetve annak kivonata valamint az Alapító határozatának beszerzéséről. Az írásos vélemények nyilvánosak.

Az ügyvezető az alapító döntéseiről folyamatos nyilvántartást vezet (határozatok könyve). A döntéseket, azok meghozatala után haladéktalanul be kell vezetni a határozatok könyvébe. A nyilvántartásból a döntés tartalmának, időpontjának és hatályának világosan ki kell tűnnie. Amennyiben az alapító más személyeket is érintő döntést hoz - az érintettek számától függően a döntést az ügyvezető vagy írásban közli az érintettekkel, vagy haladéktalanul gondoskodik annak a társaság honlapján való közzétételéről.

Az alapító hatáskörei:

- Az üzleti terv és a számviteli törvény szerinti beszámoló elfogadása.
- Közhasznúsági jelentés elfogadása.
- Ügyvezető, felügyelőbizottsági tagok, könyvvizsgáló megválasztása, visszahívása, díjazásának megállapítása.
- Olyan szerződések megkötésének jóváhagyása, amelyet a társaság saját tagjával, ügyvezetőjével, vagy azok közeli hozzátartozójával köt.
- A társaság jogutód nélküli megszűnésének, más társaságokkal történő egyesülésének, szétválásának elhatározása.
 - Az Alapító Okirat módosítása.
- Olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet a társaság a társadalmi közös szükséglet kielégítéséért felelős szervvel köt a közhasznú tevékenység folytatásának feltételeiről.
 - Üzlet rész felosztásához való hozzájárulás.
 - Javadalmazási szabályzat elfogadása
- Mindazon ügyek, amelyeket törvény, vagy az Alapító Okirat az alapító kizárólagos hatáskörbe utal.
 - hitel felvétel, biztosíték nyújtása, vagyontárgyak megterhelése
 - gazdálkodó szervezet alapítása, megszüntetése
 - gazdálkodó szervezetben részesedés megszerzése vagy átruházása
 - kötelezettségvállalás 5 millió forint felett.

8. Az ügyvezető:

8.1 A társaság első ügyvezetője:

Név: Szmolár Eszter

Szül. hely, idő: Budapest, 1980.02.18.

Anyja neve: Balla Mária Anna

Adóazonosító száma: 8413203163

Lakcím: 5553 Kondoros, Kossuth tér 1/1. sz.

Az ügyvezető önállóan jogosult a cégjegyzésre.

A cégjegyzés akként történik, hogy az előírt előnyomott vagy nyomtatott cégnév fölé az ügyvezető önállóan írja nevét az aláírási címpéldány illetve az aláírás minta szerint.

A vezető tisztségviselő a társaság ügyvezetését munkajogi jogviszonyban látja el.

Az ügyvezető megbízatása 2017. november hó 16. napjától kezdődő 2018. április 30-ig határozott időre szól.

8.2 Az ügyvezetőt érintő összeférhetlenségi szabályok:

A vezető tisztségviselő - a nyilvánosan működő részvénytársaság részvénye kivételével - nem szerezhethet társasági részesedést, és nem lehet vezető tisztségviselő olyan gazdasági társaságban, amely főtevékenységként ugyanolyan gazdasági tevékenységet folytat, mint az a társaság, amelyben vezető tisztségviselő. Ha a vezető tisztségviselő új vezető tisztségviselői megbízást fogad el, a tisztség elfogadásától számított tizenöt napon belül köteles e tényről értesíteni azokat a társaságokat, ahol már vezető tisztségviselő vagy felügyelőbizottsági tag.

A vezető tisztségviselő és hozzátartozója - a mindennapi élet szokásos ügyletei kivételével - nem köthet saját nevében vagy saját javára a gazdasági társaság főtevékenysége körébe tartozó szerződéseket. A vezető tisztségviselő Ptk. szerinti közeli hozzátartozója ugyanannál a társaságnál a felügyelő bizottság tagjává nem választható meg. A Civil tv. 39.§-a alapján nem lehet a társaság vezető tisztségviselője akivel szemben a Civil tv. 39.§-a szerinti kizáró ok áll fenn:

A közhasznú szervezet megszűnését követő három évig nem lehet más közhasznú szervezet vezető tisztségviselője az a személy, aki korábban olyan közhasznú szervezet vezető tisztségviselője volt - annak megszűnését megelőző két évben legalább egy évig -,

- amely jogutód nélkül szűnt meg úgy, hogy az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozását nem egyenlítette ki,
- amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság jelentős összegű adóhiányt tárt fel,
- amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság üzletlezárás intézkedést alkalmazott, vagy üzletlezárást helyettesítő bírságot szabott ki,
- amelynek adószámát az állami adó- és vámhatóság az adózás rendjéről szóló törvény szerint felfüggesztette vagy törölte.

A vezető tisztségviselő, illetve az ennek jelölt személy köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú szervezetnél is betölt.

8.3 Az ügyvezető jogai és kötelezettségei:

Az ügyvezető:

- Jogosult a társaság képviseletére és ügyeinek intézésére.
- Köteles elkészíteni vagy elkészíttetni a társaság számviteli törvény által előírt mérlegét és éves beszámolóját, továbbá a beszámolóval egyidejűleg annak közhasznúsági mellékletét a hatályos jogszabályokban előírt követelményeknek megfelelően.
- Gondoskodik a jogszabályok által előírt szabályzatok, nyilvántartások, elkészítéséről, ismertetéséről, bejelentési kötelezettségek megtételéről.
- Köteles a Cégbíróságnak bejelenteni az Alapító Okiratának módosítását, cégjegyzékbe bejegyzett jogokat, tényeket, adatokat, ennek változását, valamint törvényben előírt más adatokat.
- A társaság munkavállalóival szemben gyakorolja a munkáltatói jogokat.
- Vezeti az Alapítói Határozatok Könyvét és a társaság Tagjegyzékét.
- Az ügyvezető a társaság ügyvezetési tevékenységét a társaság érdekeinek megfelelően köteles ellátni.
- A vezető tisztségviselő az ügyvezetési tevékenysége során a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felel a jogi személlyel szemben. A vezető tisztségviselő által e jogkörében eljárva harmadik személynek okozott károkért a jogi személy felel. A vezető tisztségviselő a jogi személlyel egyetemlegesen felel, ha a kárt szándékosan okozta.
- A Civil tv. 38.§-a értelmében az ügyintézés képviseleti szerv döntésében nem vehet részt az a személy, aki, vagy akinek hozzátartozója élettársa a határozat alapján:
- kötelezettség, vagy felelősség alól mentesül,
- bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt.

9. A Felügyelőbizottság

A társaságnál 3 természetes személyből álló Felügyelőbizottság működik. A Felügyelőbizottság elnökét maga választja a tagjai közül.

A Felügyelőbizottság tagjai:

- **Boldis Zsolt** (szül. Szarvas, 1972. 12. 06., an. Szebegyinszki Mária Márta, adóaz.sz. 8386903775) 5553 Kondoros, Szeder u.10. sz.
- **Zvara Zoltán** (szül. Szarvas, 1974. 05. 24. an. Kecskeméti Ezsébet, adóazonosító jele: 8392245709) 5553 Kondoros, Andrássy u.31. sz.
- **Horcsák István** (szül. Szarvas, 1976. 07.05, an. Mihálik Anna Mária, adóaz.sz: 8399975281) 5553 Kondoros, Tulipán u. 2. sz.

A Felügyelőbizottság tagjainak megbízatása 2017. 11. 16 napjától- 2019. 11. 16. napjáig tartó 2 éves határozott időre szól.

A felügyelőbizottság tagjai személyesen kötelesek eljárni, képviseletnek nincs helye. Az alapító a felügyelőbizottság elnökét és tagjait nem utasíthatja.

A Felügyelőbizottság évente legalább kétszer ülésezik, és akkor határozatképes, ha az ülésein legalább két tag jelen van. A felügyelőbizottság határozatait a jelenlévők szótöbbségével hozza. A felügyelőbizottság köteles a tagok vagy az alapítók döntéshozó szerve elé kerülő előterjesztéseket megvizsgálni, és ezekkel kapcsolatos álláspontját a döntéshozó szerv ülésén ismertetni.

A felügyelőbizottság a jogi személy irataiba, számviteli nyilvántartásaiba, könyveibe betekinhet, a vezető tisztségviselőktől és a jogi személy munkavállalóitól felvilágosítást kérhet, a jogi személy fizetési számláját, pénztárát, értékpapír- és áruállományát, valamint szerződéseit megvizsgálhatja és szakértővel megvizsgáltathatja.

A felügyelőbizottság az ügyrendjét egyebekben maga határozza meg.

A felügyelőbizottsági tagok az ellenőrzési kötelezettségük elmulasztásával vagy nem megfelelő teljesítésével a jogi személynek okozott károkért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősség szabályai szerint felelnek a jogi személlyel szemben.

10. A könyvvizsgáló

A társaság könyvvizsgálója 2017. 11.16. napjától 2019. 11. 16. napjáig tartó 2 éves időtartamra: **KOVERO Könyvvizsgáló és Pénzügyi Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság** (cégjegyzékszám: 09-09-005376; adószáma: 12735644304 könyvvizsgálói engedély száma: 000416 székhely: 5600 Békéscsaba Hal u. 3. sz.; képviselőre jogosult: Kovácsné Oláh Veronika ügyvezető) Eljáró könyvvizsgáló: Kovácsné Oláh Veronika (Magyar Könyvvizsgálói Kamara tagsági igazolványszám: 002819 adóazonosító jele: 8321744281 szül. Újkígyós, 1955.02.03. anyja neve: Bánfi Margit) lakcím: 5600 Békéscsaba, Hal. u. 3.sz.

Az állandó könyvvizsgáló feladata, hogy a könyvvizsgálatot szabályszerűen elvégezze, és ennek alapján független könyvvizsgálói jelentésben foglaljon állást arról, hogy a gazdasági társaság beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak és megbízható, valós képet ad-e a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, működésének gazdasági eredményeiről.

Nem lehet állandó könyvvizsgáló a gazdasági társaság tagja, vezető tisztségviselője, felügyelőbizottsági tagja és e személyek hozzátartozója. Nem lehet állandó könyvvizsgáló a társaság munkavállalója e jogviszonya fennállása idején, és annak megszűnése után három évig.

A könyvvizsgáló nem nyújthat a gazdasági társaság részére olyan szolgáltatást és nem alakíthat ki olyan együttműködést az ügyvezetéssel, amely könyvvizsgálói feladatának független és tárgyilagos ellátását veszélyezteti.

A könyvvizsgálót a társaság legfőbb szervének a társaság beszámolóját tárgyaló ülésére meg kell hívni. A könyvvizsgáló ezen az ülésen köteles részt venni, de távolmaradása az ülés megtartását nem akadályozza.

A könyvvizsgáló a felügyelőbizottság ülésén tanácskozási joggal részt vehet, a felügyelőbizottság felhívása esetén a könyvvizsgáló a felügyelőbizottság ülésén köteles részt venni. A felügyelőbizottság köteles napirendre tűzni a könyvvizsgáló által megtárgyalásra javasolt ügyeket.

11. Felügyelőbizottság elnökére és tagjaira és könyvvizsgálóra vonatkozó közös összeférhetlenségi szabályok:

Nem lehet a felügyelő szerv elnöke vagy tagja, illetve könyvvizsgálója az a személy, aki

- a)²²a döntéshozó szerv, illetve az ügyvezető szerv elnöke vagy tagja (ide nem értve az egyesület döntéshozó szervének azon tagjait, akik tisztséget nem töltenek be),
- b) a közhasznú szervezettel e megbízatásán kívüli más tevékenység kifejtésére irányuló munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, ha jogszabály másképp nem rendelkezik,
- c) a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásából részesül - kivéve a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatásokat, és az egyesület által tagjának a tagsági jogviszony alapján a létesítő okiratban foglaltaknak megfelelően nyújtott cél szerinti juttatást -, illetve
- d) az a)-c) pontban meghatározott személyek közeli hozzátartozója.

12. A társaság gazdálkodásának szabályai beszámolásai szabályok, közhasznúsági jelentés:

A társaság gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt az alapító okirat 3. pontjában meghatározott nonprofit (közhasznú) tevékenységére fordítja.

A társaság az államháztartás alrendszerétől – a normatív támogatás kivételével – csak írásbeli szerződés alapján részesülhet támogatásban.

A társaság köteles az éves beszámolóval egyidejűleg a beszámolóhoz tartozó közhasznúsági mellékletet is készíteni. A közhasznúsági melléklet elfogadása az alapító kizárólagos hatáskörébe tartozik.

Az éves közhasznúsági melléklet tartalmazza:

- a költségvetési támogatás felhasználását,
- a vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatást,
- a cél szerinti juttatások kimutatását,
- a központi költségvetési szervtől, az elkülönített állami pénzalaptól, a helyi önkormányzattól, a kisebbségi települési önkormányzattól, a települési önkormányzatok társulásától, az egészségbiztosítási önkormányzattól és mindezek szerveitől kapott támogatás mértékét.
- a vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatások értékét, összegét,
- a közhasznú tevékenységről szóló rövid tartalmi beszámolót,
- mindazt, amit az éves beszámoló közhasznúsági mellékletére vonatkozóan hatályos jogszabály követelményként támaszt.

Az éves beszámolóba és annak közhasznúsági mellékletébe bárki betekinthez, illetőleg abból, saját költségére másolatot készíthet.

13. A működéssel kapcsolatban keletkezett iratokba való betekintés rendje:

Az alapító okiratban megjelölt – a működéssel kapcsolatban keletkezett – azon iratokat, amelyek nyilvánosak, az érintettek a társaság székhelyén tekinthetik meg. A társaság éves mérlegét az érintettek a cégbíróságon is megtekinthetik.

Az érintett kérésére a társaság ügyvezetője az iratot köteles megmutatni, abba betekintést engedni, valamint azokról a kérelmező költségére másolatot készíteni.

14. A társaság megszűnése:

Megszűnik a társaság, ha

- elhatározza jogutód nélküli megszűnését,
- elhatározza jogutódlással kapcsolatos megszűnését,
- cégbíróság megszűntnek nyilvánítja, cégbíróság hivatalból elrendeli a törlését,
- bíróság felszámolási eljárás során megszünteti.

14.1 Jogutód nélküli megszűnés:

A társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a tartozások kiegyenlítése után a társaság tagjai részére csak a megszűnéskori saját tőke összege adható ki, legfeljebb a tagok vagyoni hányadának teljesítéskori értéke erejéig. Az ezt meghaladó vagyont a cégbíróság a társasági szerződés rendelkezései szerint fordítja közcélokra, ilyen rendelkezés hiányában a cégbíróság a megmaradt vagyont a Nemzeti Együttműködési Alap támogatására fordítja.

14.2 Jogutódlással történő megszűnés:

A társaság más társasági formába csak nonprofit jellegének megtartásával alakulhat át, nonprofit gazdasági társasággal egyesülhet, illetve nonprofit gazdasági társaságokká válhat szét.

14. Egyéb rendelkezések:

Jelen Alapító Okiratban nem szabályozott kérdésekre a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, valamint a 2011. évi CLXXV. (Civil tv.) törvény vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.
Kondoros, december hó 14. napján.

Kondoros Város Önkormányzata
képviseli: Ribárszki Péter polgármester
alapító

Ellenjegyzem: a 2.2., 4., és 7., pontok vonatkozásába Kondoros, 2017.december hó 14. napján Dr. Szelezsán Róbert ügyvéd (székhelye: 5600 Békéscsaba, Deák u. 1. sz. ügyvédi igazolvány száma: 102404, kamarai regisztrációs szám: 36069390)

ELŐTERJESZTÉS

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. december 14-én tartandó ülésére.

Az előterjesztés tárgya: Sportcsarnok teremhasználat

Az előterjesztés előadója: Ribárszki Péter polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

2017. november 28-án teremhasználat tárgyban az alábbi tájékoztató levél érkezett Bánki Andrástól, a Békéscsabai Tankerületi Központ igazgatójától.

Teremhasználat
tájékoztató.pdf

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztésben foglaltak megvitatására.

A. Határozati javaslat

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Békéscsabai Tankerületi Központ, teremhasználat tárgyban megküldött tájékoztató levelét tudomásul veszi.

B. Határozati javaslat

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Békéscsabai Tankerületi Központ, teremhasználat tárgyban megküldött tájékoztató levele kapcsán kéri, hogy a Tankerületi Központ a fizetés alapjául szolgáló önköltségszámítás részletes kimutatását a képviselő-testület részére küldje meg.

Határidő : értelem szerint

Felelős : Ribárszki Péter
polgármester

Kondoros, 2017. december 11.

Ribárszki Péter
polgármester

*Az előterjesztést készítette: Bankó-Miskó Anett
titkársági csoportvezető*

Az előterjesztés iktatószáma: 2570-5/2017.

Békéscsabai Tankerületi Központ

Ribárszki Péter
Polgármester Úr részére

Iktatószám: KLIK/23/662.1/2017
Ügyintéző: Andrédi Gábor

Kondoros Város Önkormányzata
Polgármesteri Hivatal

Kondoros
Hősök tere 4-5.
5553

KONDOROSI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZAT HIVATAL	
5553 Kondoros, Hősök tere	
2017 NOV 28.	ME: 2
7903 2017	NYT. SZÁM: 2570-4/2017
	Ügyintéző: Polgármester

Tárgy: Teremhasználat

Tisztelt Polgármester Úr!

A Békéscsabai Tankerületi Központ a 2017-es évben térítésmentes sportcsarnok és tornaterem használatot biztosít, Polgármester Úrral történt egyeztetés alapján a kondorosi sportszervezetek részére.

Az Iskola utca 2/6. sz. alatt lévő Sasváriné Paulik Ilona Sportcsarnokban az alábbi sportszervezetek részére biztosítottunk térítésmentes használatot:

- Kondorosi Női Kézilabda Klub (KNKK)
- Kondorosi Testedző Egyesület (KOTE)
- Szarvasi Női Kézilabda Klub (SZNKK)
- Kondorosi Kézilabda Klub (KKK)

A Sportcsarnokkal kapcsolatban az 1. sz. mellékletben került részletezésre a felhasznált órák száma és a hozzájuk tartozó költség.

A Hősök útja 36. sz. alatti tornateremben az alábbi sportszervezetek részére biztosított a térítésmentes teremhasználat:

- Kondorosi Kick-Boksz Egyesület
- Blue Gym Aerobik és Szabadidő Club és Diáksport Egyesület
- Kondorosi Vívók Sportegyesület
- Kondorosi Kézilabda Klub

A tornateremmel kapcsolatban a 2. sz. mellékletben került részletezésre a heti időbeosztás, a felhasznált órák száma és hozzá tartozó költség.

A 2017-es év vonatkozásában a Tankerületi Központ önköltségszámítást végzett, ez alapján a Sportcsarnok esetében 6.100 Ft, a tornaterem vonatkozásában 2.000 Ft önköltségi óradíj került megállapításra.

A Sportcsarnok esetében a 2017-es évben a sportszervezetek és civil szervezetek részére biztosított térítésmentes teremhasználat önköltsége 3 879 600 Ft, a tornaterem esetében ez az összeg 2 034 000 Ft, a kettő összesen: 5 913 600 Ft.

Székhely: 5600 Békéscsaba, Kiss Ernó utca 3.
Telefon: 06-66-795-215
E-mail: bekescsaba@kk.gov.hu

A Békéscsabai Tankerületi Központ önálló költségvetéssel bíró, gazdálkodó szervezetként, a 2018-as évben ezen infrastruktúrákat az alábbi formában tudja biztosítani:

A Kondorosi Petőfi István Általános Iskola sportcsarnoka és tornaterme tekintetében, a 2018-as évben, az intézményvezető javaslatára térítésmentes használatot kizárólag azon sportszervezetek részére biztosítunk, amelyek az általános iskolai korosztállyal foglalkoznak.

- alsós tornaterem: Blue Gym Aerobik és Szabadidő Club és Diáksport Egyesület, Kondorosi Kick –Boksz Egyesület, Kondorosi Vívók Sportegyesület, Kondorosi Kézilabda Klub, amelynek költsége a 2017-es évben 2 034 000 Ft.
- sportcsarnok: Kondorosi Kézilabda Klub, KOTE, amelynek a költsége a 2017-es évben 1 546 350 Ft,
- egyéb civil szervezetek (Kondoros és Vidéke Polgári Egyesület, Kondoros Város Szlovák Önkormányzata) számára biztosított költség a 2017-es évben: 237 000 Ft.

Mellékelve megküldöm az Iskola u. 2/6. szám alatti Sportcsarnok, illetve a Hősök útja 36. szám alatti tornaterem 2017. évi civil és sportszervezetek által felhasznált időkeretet, valamint az ehhez tartozó költség kalkulációkat további felhasználásra.

Segítő együttműködésüket előre is köszönöm!

Békéscsaba, 2017. november 27.

Tisztelettel:

.....01
Bányi András
tankerületi igazgató

1. sz. melléklet

A Kondorosi Petőfi István Általános Iskola, Kollégium (Iskola u. 2/6.) sportcsarnokának a 2017-es évben a kondorosi sportszervezetek által felhasznált időkeret

	Korosztály	Edzés	Mérkőzés	Felkészülési torna	Gyermek Kupa	Egyéb
Szarvasi Női Kézilabda Klub	felnőtt női, ifi	2017.01.09-06.29. között 19 alkalom 08. 28-12.18. között 16 alkalom 1 óra 30 perc /alkalom Összesen: 35 alkalom 52, 5 óra 320. 250 Ft	-	-	-	-
Kondorosi Kézilabda Klub	ált. isk. 1-8. osztályig fiú	tanítási időben 37 hét heti 4 alkalom összesen heti 5óra Összesen: 185 óra 1 128 500 Ft	-	-	2017.01. 28. 6 óra 02.25. 8 óra 03.18. 6 óra 03.18. 6 óra 04. 07. 6 óra 10. 28. 8 óra Összesen: 40 óra 244 000 Ft	
	ifi	2017.01.20-05.05.között 16 alkalom 09.08-12.05. között 15 alakom heti 1 alkalom/1 óra Összesen 31 óra 189 100 Ft	7 alkalom 6 alkalom 3 óra /alkalom Összesen: 13 alkalom 39 óra 237 900 Ft			
	felnőtt férfi	2017.01.10-05.11. között 19 alkalom 08.31.-12.15. között 21 alkalom heti 2 alkalom	7 alkalom 11 alkalom 3 óra/alkalom	2017. 02.04. 1 alkalom 5 óra Összesen: 5 óra 30 500 Ft		2017. 12. 30. Betyár Gála 6 óra Összesen: 6 óra 36 600 Ft

1. sz. melléklet

A Kondorosi Petőfi István Általános Iskola, Kollégium (Iskola u. 2/6.) sportszervezetek a 2017-es évben a kondorosi sportszervezetek által felhasznált időkeret

Kondorosi Női Kézilabda Klub	feelnőtt női	alkalmanként 1 óra 30 perc Összesen 40 alkalom 60 óra 366 000 Ft	Összesen: 18 alkalom 54 óra 329 400 Ft	2017.02.09.-06.02. között 17 alkalom 09.01.-12.15. között 20 alkalom heti 1 alkalom/ 1 óra 30 perc Összesen:37 alkalom 55,5 óra 338 550 Ft	2017.03.25. 1 alkalom 5 óra Összesen: 5 óra 30 500 Ft	2017. 12.31. Szilveszteri Futó Gála 4 óra Összesen: 4 óra 24 400 Ft
Kondorosi Testedzők Foci	általános iskola 3-5. osztályig Bozsik program	2017.02.01.-03.22. között 8 alkalom 10.11.-12.20. között 11 alkalom 1 óra 30 perc/alkalom Összesen: 19 alkalom 28,5 óra 173 850 Ft				
	feelnőtt férfi, ifi	2017.01.19.- 02.06.között 5 alkalom 1 óra 30 perc/alkalom összesen: 5 alkalom 7,5 óra 45 750 Ft				

1. sz. melléklet

A Kondorosi Petőfi István Általános Iskola, Kollégium (Iskola u. 2/6.) sportcsarnokának a 2017-es évben a kondorosi sportszervezetek által felhasznált időkeret

összesen:	3 641 700 Ft	2 562 000 Ft	713 700 Ft	61 000 Ft	244 000 Ft	61 000 Ft
összesen óra:	597	420	117	10	40	10
összesen költség az általános iskolai korosztály nélkül:	2 095 350 Ft	1 259 650 Ft	713 700 Ft	61 000 Ft		61 000 Ft
Kondorosi és Vidéke Polgári Egyesület						Idősek Világ Napja 2017.09-28., 29. összesen: 1,5 nap 15 óra 91.500 Ft
Kondoros Város Szlovák Önkormányzata						Nemzetiségi Nap és Szlovák Bál 2017. december 1. 2. 2 nap összesen 24 óra 146 400 Ft
Összesen:	237 900 Ft					

KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának Elnöke t ö l,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának 2017. december 13-án megtartott nyílt ülés jegyzőkönyvéből.

154/2017.(XII.13.) Pü., Tf., Mg. és Ügyr. Biz. határozat

Kondoros Város Önkormányzata Pénzügyi-, Településfejlesztési-,
Mezőgazdasági és Ügyrendi Bizottság javasolja a Képviselő-
testület felé az „Hiánypótlás a Kondorosi Településüzemeltető
és Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű
Társaság alapítása ügyében” című előterjesztés határozati
javaslatának elfogadását.

Boldis Zsolt sk.
Pü., Tf., Mg., és Ügyr. Biz.
elnök

A kivonat hiteles:
Kondoros, 2017. december 28.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

ELŐTERJESZTÉS

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. december 14-én tartandó ülésére.

Az előterjesztés tárgya: **IV Kondorosi Rockfesztivál megszervezése**

Az előterjesztés előadója: **Ribárszki Péter polgármester**

Tisztelt Képviselő-testület!

2017. december 11-én, IV. Kondorosi Rockfesztivál megszervezése tárgyban levél érkezett Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testületéhez, melyben a szervezők és támogatóik tájékoztatást nyújtanak arról, hogy az előző évek fesztiváljainak sikereire való tekintettel szeretnék a rendezvényt egy magasabb színvonalra emelni. Az ehhez szükséges anyagi forrásokat biztosítani tudják. Az Önkormányzat segítségét a hely biztosításában (Kondorosi Csárda melletti attrakciós tér), a színpad biztosításában és felállításában, valamint a rendezvény ideje alatti Polgárőrség biztosításában kérik.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztésben foglaltak megvitatására.

A. Határozati javaslat

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testülete támogatja a IV. Kondorosi Rockfesztivál megszervezését, melyhez az anyagi forrásokat a rendezvény szervezői biztosítják. A rendezvény megvalósításához szükséges helyszínt (Csárda melletti attrakciós tér), színpadot, annak felállítását valamint a rendezvény ideje alatti Polgárőrséget Kondoros Város Önkormányzata biztosítja.

B. Határozati javaslat

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testülete a IV. Kondorosi Rockfesztivál megszervezése tárgyban benyújtott kérelemben foglaltakat nem támogatja.

Határidő : értelem szerint

Felelős : Ribárszki Péter
polgármester

Kondoros, 2017. december 11.

Ribárszki Péter
polgármester

*Az előterjesztést készítette: Bankó-Miskó Anett
titkársági csoportvezető*

Az előterjesztés iktatószáma: 3490/2017.

KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának Elnöke, **é t ő l,**
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának 2017. december 13-án megtartott nyílt ülés jegyzőkönyvéből.

141/2017.(XII.13.) Pü., Tf., Mg. és Ügyr. Biz. határozat

Kondoros Város Önkormányzata Pénzügyi-,
Településfejlesztési-, Mezőgazdasági és Ügyrendi Bizottság
javasolja a Képviselő-testület felé a „IV. Kondorosi
Rockfesztivál” című előterjesztés „A” határozati
javaslatának elfogadását azzal a kiegészítéssel, hogy a
szervezők a szükséges engedélyeket beszerzik. Az
Önkormányzat saját hatáskörében támogatja a
rendezvényt a helyszín, infrastruktúra hozzájárulásával.
A rendezvény biztosítása ügyében a szervezők
forduljanak a Polgárőrséghez.

Boldis Zsolt sk.
Pü., Tf., Mg., és Ügyr. Biz.
elnök

A kivonat hiteles:
Kondoros, 2017. december 28.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

ELŐTERJESZTÉS

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2017. december 14-én tartandó ülésére.

Az előterjesztés tárgya: Sportcsarnok teremhasználat

Az előterjesztés előadója: Ribárszki Péter polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

2017. november 28-án teremhasználat tárgyban az alábbi tájékoztató levél érkezett Bánki Andrásról, a Békéscsabai Tankerületi Központ igazgatójától.

Teremhasználat
tájékoztató.pdf

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztésben foglaltak megvitatására.

A. Határozati javaslat

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Békéscsabai Tankerületi Központ, teremhasználat tárgyban megküldött tájékoztató levelét tudomásul veszi.

B. Határozati javaslat

Kondoros Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Békéscsabai Tankerületi Központ, teremhasználat tárgyban megküldött tájékoztató levele kapcsán kéri, hogy a Tankerületi Központ a fizetés alapjául szolgáló önköltségszámítás részletes kimutatását a képviselő-testület részére küldje meg.

Határidő : értelem szerint

Felelős : Ribárszki Péter
polgármester

Kondoros, 2017. december 11.

Ribárszki Péter sk.
polgármester

*Az előterjesztést készítette: Bankó-Miskó Anett
titkársági csoportvezető*

Az előterjesztés iktatószáma: 2570-5/2017.

Békéscsabai Tankerületi Központ

Ribárszki Péter
Polgármester Úr részére

Iktatószám: KLIK/34/662.1/2017
Ügyintéző: Andrési Gábor

Kondoros Város Önkormányzata
Polgármesteri Hivatal

Kondoros
Hősök tere 4-5.
5553

KONDOROSI KÖZÖS ÖNKORMÁNYZAT	
5600 Kondoros, Hősök tere	
2017 NOV 28.	ME: 4
7903 2017	IKT. SZÁM: 2570-4/2017
	ÜGYINTÉZŐ: Polgármester

Tárgy: Teremhasználat

Tisztelt Polgármester Úr!

A Békéscsabai Tankerületi Központ a 2017-es évben térítésmentes sportcsarnok és tornaterem használatot biztosít, Polgármester Úrral történt egyeztetés alapján a kondorosi sportszervezetek részére.

Az Iskola utca 2/6. sz. alatt lévő Sasváriné Paulik Ilona Sportcsarnokban az alábbi sportszervezetek részére biztosítottunk térítésmentes használatot:

- Kondorosi Női Kézilabda Klub (KNKK)
- Kondorosi Testedző Egyesület (KOTE)
- Szarvasi Női Kézilabda Klub (SZNKK)
- Kondorosi Kézilabda Klub (KKK)

A Sportcsarnokkal kapcsolatban az 1. sz. mellékletben került részletezésre a felhasznált órák száma és a hozzájuk tartozó költség.

A Hősök útja 36. sz. alatti tornateremben az alábbi sportszervezetek részére biztosított a térítésmentes teremhasználat:

- Kondorosi Kick-Boksz Egyesület
- Blue Gym Aerobik és Szabadidő Club és Diáksport Egyesület
- Kondorosi Vívók Sportegyesület
- Kondorosi Kézilabda Klub

A tornateremmel kapcsolatban a 2. sz. mellékletben került részletezésre a heti időbeosztás, a felhasznált órák száma és hozzá tartozó költség.

A 2017-es év vonatkozásában a Tankerületi Központ önköltségszámítást végzett, ez alapján a Sportcsarnok esetében 6.100 Ft, a tornaterem vonatkozásában 2.000 Ft önköltségi óradíj került megállapításra.

A Sportcsarnok esetében a 2017-es évben a sportszervezetek és civil szervezetek részére biztosított térítésmentes teremhasználat önköltsége 3 879 600 Ft, a tornaterem esetében ez az összeg 2 034 000 Ft, a kettő összesen: 5 913 600 Ft.

Székhely: 5600 Békéscsaba, Kiss Ernó utca 3.
Telefon: 06-66-795-215
E-mail: bekescsaba@kk.gov.hu

A Békéscsabai Tankerületi Központ önálló költségvetéssel bíró, gazdálkodó szervezetként, a 2018-as évben ezen infrastruktúrákat az alábbi formában tudja biztosítani:

A Kondorosi Petőfi István Általános Iskola sportcsarnoka és tornaterme tekintetében, a 2018-as évben, az intézményvezető javaslatára térítésmentes használatot kizárólag azon sportszervezetek részére biztosítunk, amelyek az általános iskolai korosztállyal foglalkoznak.

- alsós tornaterem: Blue Gym Aerobik és Szabadidő Club és Diáksport Egyesület, Kondorosi Kick –Bokszt Egyesület, Kondorosi Vívók Sportegyesület, Kondorosi Kézilabda Klub, amelynek költsége a 2017-es évben 2 034 000 Ft.
- sportcsarnok: Kondorosi Kézilabda Klub, KOTE, amelynek a költsége a 2017-es évben 1 546 350 Ft,
- egyéb civil szervezetek (Kondoros és Vidéke Polgári Egyesület, Kondoros Város Szlovák Önkormányzata) számára biztosított költség a 2017-es évben: 237 000 Ft.

Mellékelve megküldöm az Iskola u. 2/6. szám alatti Sportcsarnok, illetve a Hősök útja 36. szám alatti tornaterem 2017. évi civil és sportszervezetek által felhasznált időkeretet, valamint az ehhez tartozó költség kalkulációkat további felhasználásra.

Segítő együttműködésüket előre is köszönöm!

Békéscsaba, 2017. november 27.

Tisztelettel:

.....
Bánki András
tankerületi igazgató

1. sz. melléklet

A Kondorosi Petőfi István Általános Iskola, Kollégium (Iskola u. 2/6.) sportcsarnokának a 2017-es évben a kondorosi sportszervezetek által felhasznált időkeret

	Korosztály	Edzés	Mérkőzés	Felkészülési torna	Gyermek Kupa	Egyéb
Szarvasi Női Kézilabda Klub	felnőtt női, ifi	2017.01.09-06.29. között 19 alkalom 08. 28-12.18. között 16 alkalom 1 óra 30 perc /alkalom Összesen: 35 alkalom 52, 5 óra 320. 250 Ft	-	-	-	-
Kondorosi Kézilabda Klub	ált. isk. 1-8. osztályig fiú	tanítási időben 37 hét heti 4 alkalom összesen heti 5óra Összesen: 185 óra 1 128 500 Ft	-	-	2017.01. 28. 6 óra 02.25. 8 óra 03.18. 6 óra 03.18. 6 óra 04. 07. 6 óra 10. 28. 8 óra Összesen: 40 óra 244 000 Ft	
	ifi	2017.01.20-05.05.között 16 alkalom 09.08-12.05. között 15 alakom heti 1 alkalom/1 óra Összesen 31 óra 189 100 Ft	7 alkalom 6 alkalom 3 óra /alkalom Összesen: 13 alkalom 39 óra 237 900 Ft			
	felnőtt férfi	2017.01.10-05.11. között 19 alkalom 08.31.-12.15. között 21 alkalom heti 2 alkalom	7 alkalom 11 alkalom 3 óra/alkalom	2017. 02.04. 1 alkalom 5 óra Összesen: 5 óra 30 500 Ft		2017. 12. 30. Betyár Gála 6 óra Összesen: 6 óra 36 600 Ft

1. sz. melléklet

A Kondorosi Petőfi István Általános Iskola, Kollégium (Iskola u. 2/6.) sportcsarnokának a 2017-es évben a kondorosi sportszervezetek által felhasznált időkeret

Kondorosi Női Kézilabda Klub	felelőtt női	alkalmanként 1 óra 30 perc Összesen 40 alkalom 60 óra 366 000 Ft	Összesen: 18 alkalom 54 óra 329 400 Ft	2017.03.25. 1 alkalom 5 óra Összesen: 5 óra 30 500 Ft	2017.12.31. Szilveszteri Futó Gála 4 óra Összesen: 4 óra 24 400 Ft
Kondorosi Testedzők Foci	általános iskola 3-5. osztályig Bozsik program	2017.02.09.-06.02. között 17 alkalom 09.01.-12.15. között 20 alkalom heti 1 alkalom/ 1 óra 30 perc Összesen:37 alkalom 55,5 óra 338 550 Ft	4 alkalom 4 alkalom 3 óra/alkalom Összesen: 8 alkalom 24 óra 146 400 Ft		
	felelőtt férfi, ifi	2017.02.01.-03.22. között 8 alkalom 10.11.-12.20. között 11 alkalom 1 óra 30 perc/alkalom Összesen: 19 alkalom 28,5 óra 173 850 Ft			
		2017.01.19.- 02.06.között 5 alkalom 1 óra 30 perc/alkalom összesen: 5 alkalom 7,5 óra 45 750 Ft			

1. sz. melléklet

A Kondorosi Petőfi István Általános Iskola, Kollégium (Iskola u. 2/6.) sportszervezetek a 2017-es évben a kondorosi sportszervezetek által felhasznált időkeret

összesen:	3 641 700 Ft	2 562 000 Ft	713 700 Ft	61 000 Ft	244 000 Ft	61 000 Ft
összesen óra:	597	420	117	10	40	10
összesen költség az általános iskolai korosztály nélküli:	2 095 350 Ft	1 259 650 Ft	713 700 Ft	61 000 Ft		61 000 Ft
Kondorosi és Vidéke Polgári Egyesület						
Kondoros Város Szlovák Önkormányzata						Idősek Világ Napja 2017.09-28., 29. összesen: 1,5 nap 15 óra 91.500 Ft Nemzetiségi Nap és Szlovák Bál 2017. december 1. 2. 2 nap összesen 24 óra 146.400 Ft
Összesen:	237 900 Ft					

KONDOROS VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának Elnöke t. ö. l.,
Kondoros, Hősök tere 4-5. Telefon: 66/589-300, Fax.: 66/589-302.
E-mail: polhi@kondoros.hu

Tárgy: Bizottsági jegyzőkönyvi kivonat.

Kivonat a Kondoros Város Önkormányzat Pénzügyi-, Településfejlesztési, Mezőgazdasági és
Ügyrendi Bizottságának 2017. december 13-án megtartott nyílt ülés jegyzőkönyvéből.

155/2017.(XII.13.) Pü., Tf., Mg. és Ügyr. Biz. határozat
Kondoros Város Önkormányzata Pénzügyi-, Településfejlesztési-,
Mezőgazdasági és Ügyrendi Bizottság javasolja a Képviselő-
testület felé az „Sportcsarnok teremhasználat” című
előterjesztés „B” határozati javaslatának elfogadását.

Boldis Zsolt sk.
Pü., Tf., Mg., és Ügyr. Biz.
elnök

A kivonat hiteles:
Kondoros, 2017. december 28.

Horcsák Erika
igazgatási előadó

